

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ULUSAL MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ İZİNDEN TÜRKİYE'DE MİMARLIK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Osman Ali GENÇAL

Anabilim Dalı: MİMARLIK

Program: MİMARİ TASARIM

HAZİRAN 2011

İSTANBUL KÜLTÜR ÜNİVERSİTESİ★ FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ULUSAL MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ İZİNDEN TÜRKİYE'DE MİMARLIK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Osman Ali GENCAL

0809311007

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih: 7 Haziran 2011

Tezin Savunulduğu Tarih: 12 Temmuz 2011

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Sevinç ERTÜRK

Jüri Üyeleri: Prof. Dr. Sevinç ERTÜRK

Prof. Dr. Doğan Zafer ERTÜRK

Yrd. Doç. Dr. Emel BİRER

HAZİRAN 2011

ÖNSÖZ

“Ulusal Mimari Proje Yarışmalarının izinden Türkiye’de Mimarlık” adlı tezimde, çalışmalarımı yönlendiren ve her aşamasında yardımını esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Sevinç ERTÜRK ve maddi, manevi desteğini esirgemeyen her zaman yanımda olan aileme teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Osman Ali Gencal

HAZİRAN 2011

İÇİNDEKİLER

TABLO LİSTESİ.....	v
ŞEKİL LİSTESİ.....	vii
ÖZET.....	xii
ABSTRACT.....	xiii
1. GİRİŞ.....	1
2. ÇALIŞMANIN AMACI ve KAPSAMI, YÖNTEMİ.....	5
2.1. Amaç ve Kapsam.....	5
2.2. Çalışmanın Yöntemi.....	6
3. MİMARİ PROJE YARIŞMALARI, ANALİZ VE DEĞERLENDİRME.....	7
3.1 Mimari Proje Yarışmalarının Analizi.....	7
3.2 Cumhuriyetin Kuruluşundan Bugüne Ulusal Mimari Proje Yarışmaları ve Mimarlık Ortamı	15
3.2.1 1923 – 1930 I. Ulusal Mimari.....	16
3.2.2 1930 – 1940 Yeni Mimari.....	21
3.2.2.1 1930 – 1940 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları.....	34
3.2.3 1940 – 1950 II. Ulusal Mimari.....	44
3.2.3.1 1940 – 1950 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları.....	48
3.2.4 1950 – 1960 Uluslararası Stil.....	58
3.2.4.1 1950 – 1960 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları.....	66
3.2.5 1960 – 1980 Modernizm / Arayışlar.....	75
3.2.5.1 1960 – 1980 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları.....	80
3.2.6 1980 – 2000 “İZM” ler kalabalığı.....	96
3.2.6.1 1980 – 2000 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları.....	102
3.2.7 2000 – 2010 Yeni Modernizm.....	114

3.2.7.1 2000 – 2010 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları.....	119
3.2.8 Bölüm Sonuçları.....	129
4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	131
5. KAYNAKLAR.....	132
6. EKLER.....	138
7. ÖZGEÇMİŞ.....	157

TABLO LİSTESİ**Sayfa No**

TABLO 3.1.1: Türkiye’de 1930 – 2010 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yıllara ve Yapı Türlerine göre dağılımı.....	10
TABLO 3.1.2: Toplam yarışma sayısının Yapı Türlerine göre 10 yıllık periyodlarla dağılımı.....	11
TABLO 3.1.3: Toplam yarışma sayısının yarışmanın açıldığı Coğrafi Bölgelere göre dağılımı.....	13
TABLO 3.1.4: Toplam yarışma sayısının yarışmanın açıldığı İllere göre dağılımı.....	14
TABLO 3.2.2.1.1: 1930 – 1940 Yılları arası açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı.....	35
TABLO 3.2.2.1.2: 1930 – 1940 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı.....	35
TABLO 3.2.2.1.3: 1930 – 1940 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı.....	36
TABLO 3.2.2.1.4: 1930 – 1940 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan Projeler.....	37
TABLO 3.2.2.1.5: 1930 – 1940 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler.....	43
TABLO 3.2.3.1.1: 1940 – 1950 Yılları arası açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı.....	49
TABLO 3.2.3.1.2: 1940 – 1950 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı.....	49
TABLO 3.2.3.1.3: 1940 – 1950 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı.....	50
TABLO 3.2.3.1.4: 1940 – 1950 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan Projeler.....	51
TABLO 3.2.3.1.5: 1940 – 1950 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler.....	57
TABLO 3.2.4.1.1: 1950 – 1960 Yılları arası açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı.....	67
TABLO 3.2.4.1.2: 1950 – 1960 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı.....	67
TABLO 3.2.4.1.3: 1950 – 1960 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı.....	68
TABLO 3.2.4.1.4: 1950 – 1960 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan Projeler.....	69
TABLO 3.2.4.1.5: 1950 – 1960 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler.....	74

TABLO 3.2.5.1.1: 1960 – 1980 Yılları arası açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı.....	81
TABLO 3.2.5.1.2: 1960 – 1980 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı.....	82
TABLO 3.2.5.1.3: 1960 – 1980 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı.....	83
TABLO 3.2.5.1.4: 1960 – 1980 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan projeler.....	84
TABLO 3.2.5.1.5: 1960 – 1980 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler.....	95
TABLO 3.2.6.1.1: 1980 – 2000 Yılları arası açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı.....	103
TABLO 3.2.6.1.2: 1980 – 2000 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı.....	103
TABLO 3.2.6.1.3: 1980 – 2000 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı.....	104
TABLO 3.2.6.1.4: 1980 – 2000 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan Projeler.....	105
TABLO 3.2.6.1.5: 1960 – 1980 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler.....	113
TABLO 3.2.7.1.1: 2000 – 2010 Yılları arasında açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı.....	120
TABLO 3.2.7.1.2: 2000 – 2010 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı.....	120
TABLO 3.2.7.1.3: 2000 – 2010 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı.....	121
TABLO 3.2.7.1.4: 2000 – 2010 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan Projeler.....	122
TABLO 3.2.7.1.5: 1960 – 1980 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler.....	128
TABLO 3.2.8.1: Dönemlerdeki Yapım Etkinliğinin Yapı Türlerine göre yoğunluğu.....	130

ŞEKİL LİSTESİ

Sayfa No

ŞEKİL 1.1: Ankara Sergi Evi'nin Fotoğrafı, Ankara, 1933, Şevki Balmumcu.....	2
ŞEKİL 3.1: Bursa Belediyesi Hal Binası, Bursa, 1930, Mimar Hüsnü Bey.....	7
ŞEKİL 3.2.1.1: 2. TBMM Binası, Ankara, 1924, Mimar Vedat Tek.....	18
ŞEKİL 3.2.1.2: Maliye Bakanlığı Binası, Ankara, 1925, Mimar Halim Bey.....	18
ŞEKİL 3.2.1.3: Adliye Sarayı, Ankara, 1926, Mimar Arif Hikmet Koyunoğlu.....	18
ŞEKİL 3.2.1.4: Gazi ve Latife Okulu, Ankara, 1924, Mimar Mukbil Kemal.....	19
ŞEKİL 3.2.1.5: Türk Ocağı Binası, İzmir, 1925, Mimar Necmeddin Emre.....	19
ŞEKİL 3.2.1.6: Ankara Palas Oteli, Ankara, 1926, Mimar Kemalettin.....	19
ŞEKİL 3.2.1.7: Gazi Eğitim Enstitüsü Binaları, Ankara, 1926, Mimar Kemalettin.....	19
ŞEKİL 3.2.1.8: Osmanlı Bankası Binası, Ankara, 1926, Giulio Mongeri.....	20
ŞEKİL 3.2.1.9: Ziraat Bankası Genel Müdürlük Binası, Ankara, 1927, Giulio Mongeri.....	20
ŞEKİL 3.2.1.10: Tekel Genel Müdürlük Binası, Ankara, 1928, Giulio Mongeri.....	20
ŞEKİL 3.2.1.11: Etnoğrafya Müzesi, Ankara, 1928, Arif Hikmet Koyunoğlu.....	20
ŞEKİL 3.2.1.12: İş Bankası Genel Müdürlük Binası, Ankara, 1929, Giulio Mongeri.....	21
ŞEKİL 3.2.1.13: Türk Ocağı Binası, Ankara, 1930, Arif Hikmet Koyunoğlu.....	21
ŞEKİL 3.2.2.1: Ankara İmar Planı, Ankara, 1932, Herman Jansen.....	22
ŞEKİL 3.2.2.2: Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Binası, Ankara, 1926, Thedor Jost.....	23
ŞEKİL 3.2.2.3: Ordu Evi, Ankara, 1929, Clemens Holzmeister.....	25
ŞEKİL 3.2.2.4: Milli Savunma Bakanlığı, Ankara, 1931, Clemens Holzmeister.....	26
ŞEKİL 3.2.2.5: Cumhurbaşkanlığı Köşkü, Ankara, 1932, Clemens Holzmeister.....	26
ŞEKİL 3.2.2.6: İçişleri Bakanlığı, Ankara, 1934, Clemens Holzmeister.....	26
ŞEKİL 3.2.2.7: Müzik Muallim Mektebi, Ankara, 1928, Ernst Egli.....	26
ŞEKİL 3.2.2.8: Yüksek Ziraat ve Baytar Enstitüsü, Ankara, 1928, Ernst Egli.....	27
ŞEKİL 3.2.2.9: Sayıştay, Ankara, 1930, Ernst Egli.....	27
ŞEKİL 3.2.2.10: Ticaret Lisesi, Ankara, 1930, Ernst Egli.....	27
ŞEKİL 3.2.2.11: İsmet Paşa Kız Enstitüsü, Ankara, 1930, Ernst Egli.....	27
ŞEKİL 3.2.2.12: Siyasal Bilgiler Fakültesi, Ankara, 1935, Ernst Egli.....	28

ŞEKİL 3.2.2.13: Ankara Kız Lisesi, Ankara, 1936, Ernst Egli.....	28
ŞEKİL 3.2.2.14: Türk Hava Kurumu, Ankara, 1936, Ernst Egli.....	28
ŞEKİL 3.2.2.15: İstanbul Üniversitesi Observatoryumu, İstanbul, 1934, Arif Hikmet Oltay.....	28
ŞEKİL 3.2.2.16: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi, Ankara, Bruno Taut.....	29
ŞEKİL 3.2.2.17: Ömer Bey Villasının, İstanbul, 1930'lar, Zeki Sayar.....	29
ŞEKİL 3.2.2.18: Dr. Sani Yaver Villasını, İstanbul, 1932, Zeki Sayar.....	29
ŞEKİL 3.2.2.19: Bir Kira Evi, Adana, 1930'lar, Abdullah Ziya Kozanoğlu.....	30
ŞEKİL 3.2.2.20: Celal Bey Apartmanı, Ankara, 1934, Abidin Mortaş.....	30
ŞEKİL 3.2.2.21: Hariciye Köşkü, Ankara, 1935, Seyfi Arkan.....	30
ŞEKİL 3.2.2.22: Üçler Apartmanı, İstanbul, 1935, Seyfi Arkan.....	30
ŞEKİL 3.2.2.23: Bayhan Apartmanı, İstanbul, 1935, Seyfi Arkan.....	31
ŞEKİL 3.2.2.24: Florya Deniz Köşkü, İstanbul, 1936, Seyfi Arkan.....	31
ŞEKİL 3.2.2.25: Salih Bozok Villası, İstanbul, 1939, Seyfi Arkan.....	31
ŞEKİL 3.2.2.26: Erenköy'de Ev, İstanbul, 1936, Abidin Mortaş.....	31
ŞEKİL 3.2.2.27: Ağaoğlu Evi, İstanbul, 1938, Sedat Hakkı Eldem.....	32
ŞEKİL 3.2.2.28: Karadeniz Apartmanı, Ankara, 1938, Bekir İhsan Ünal.....	32
ŞEKİL 3.2.2.29: Budapeşte Uluslararası Sergisi, Macaristan, 1930, Sedat Hakkı Eldem.....	32
ŞEKİL 3.2.2.30: Elektrik Şirketi Binası'nın (SATIE), İstanbul, 1934, Sedat Hakkı Eldem.....	33
ŞEKİL 3.2.2.31: Merkez Bankası Genel Müdürlüğü, Ankara, 1933, Clemens Holzmeister.....	33
ŞEKİL 3.2.2.32: Sümerbank, Ankara, 1935, Martin Elsaesser.....	33
ŞEKİL 3.2.2.33: Ankara Garı, Ankara, 1935, Şekip Akalın.....	33
ŞEKİL 3.2.2.34: Atatürk'ün Katafalkı, Ankara, 1938, Bruno Taut.....	34
ŞEKİL 3.2.3.1: Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğü, Ankara, 1941, Bedri Uçar....	45
ŞEKİL 3.2.3.2: İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi, İstanbul, 1944, Emin Onat – Sedat Hakkı Eldem.....	46
ŞEKİL 3.2.3.3: Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi, Ankara, 1944, Emin Onat – Sedat Hakkı Eldem.....	46

Sayfa No

ŞEKİL 3.2.3.4: Kavaklıdere'de Ev, Ankara, 1940'lar, Emin Onat.....	46
ŞEKİL 3.2.3.5: Saraçoğlu Memur Evleri (Namık Kemal Mahallesi), Ankara, 1945, Paul Bonatz.....	47
ŞEKİL 3.2.3.6: Opera Evi, Ankara, 1948, Paul Bonatz.....	47
ŞEKİL 3.2.3.7: İnönü Stadyumu, İstanbul, 1946, Şinasi Şahingiray – Fazıl Aysu – Paolo Vietti Violi.....	47
ŞEKİL 3.2.3.8: Taşlık'ta Şark Kahvesi, İstanbul, 1950, Sedad Hakkı Eldem.....	47
ŞEKİL 3.2.4.1: İstanbul Adalet Sarayı, İstanbul, 1949, Emin Onat – Sedad Hakkı Eldem.....	59
ŞEKİL 3.2.4.2: Levent Mahallesi, İstanbul, 1947 – 1951, Kemal Ahmet Aru – Rebiî Gorbon.....	60
ŞEKİL 3.2.4.3: Hiton Oteli, İstanbul, 1952, Skidmore – Owings&Merrill – Sedad Hakkı Eldem.....	62
ŞEKİL 3.2.4.4: Tarabya Oteli, İstanbul, 1957, Kadri Erdoğan.....	63
ŞEKİL 3.2.4.5: Büyük Ankara Oteli, Ankara, 1958 – 1965, Marc Saugey.....	63
ŞEKİL 3.2.4.6: Çınar Oteli, İstanbul, 1959, Rana Zıpçı – Ahmet Akın – Emin Ertan.....	63
ŞEKİL 3.2.4.7: Sheraton Oteli, İstanbul, 1959, Ahmet Aru – Tekin Aydın – Hande Suher – Yalçın Emiroğlu – Altay Erol – Ali Handan.....	64
ŞEKİL 3.2.4.8: Büyük Efes Oteli, İzmir, 1959 – 1963, Paul Bonatz – Fatih Uran.....	64
ŞEKİL 3.2.4.9: Etibank Genel Müdürlüğü, Ankara, 1955 – 1960, Tuğrul Devres – Vedat Özsan.....	64
ŞEKİL 3.2.4.10: İstanbul Esnaf Hastanesi, İstanbul, 1955, Samim Oktay.....	65
ŞEKİL 3.2.4.11: İstanbul Atatürk Kültür Merkezi, İstanbul, 1956-1966-1977, Hayati Tabanlıoğlu.....	65
ŞEKİL 3.2.4.12: Devlet Su İşleri, Ankara, 1958, Behruz Çinici – Enver Tokay – Teoman Doruk.....	65
ŞEKİL 3.2.4.13: Elektrik İşlem Etüd İdaresi Genel Müdürlük Binası, Ankara, 1958, Vedat Dalokay.....	65
ŞEKİL 3.2.4.14: Emek İş Hanı, Ankara, 1959 – 1964, Enver Tokay – İlhan Tayman.....	66
ŞEKİL 3.2.5.1: Hukukçular Sitesi, İstanbul, 1960 – 1961, Haluk Baysal – Melih Birsal.....	76
ŞEKİL 3.2.5.2: Sosyal Sigortalar Kurumu, İstanbul, 1963 – 1970, Sedad Hakkı Eldem.....	77

ŞEKİL 3.2.5.3: Akbank Fındıklı Şubesi, İstanbul, 1970, Sedad Hakkı Eldem.....	77
ŞEKİL 3.2.5.4: Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1966, Turgut Cansever – Ertuğ Yener.....	77
ŞEKİL 3.2.5.5: T.C. Karayolları Binası, İstanbul, 1973, Mehmet Konuralp.....	77
ŞEKİL 3.2.5.6: Tercüman Gazetesi, İstanbul, 1974, Günay Çilingiroğlu – Muhlis Tunca.....	78
ŞEKİL 3.2.5.7: Türk Dil Kurumu, Ankara, 1974, Cengiz Bektaş.....	78
ŞEKİL 3.2.5.8: Odakule, İstanbul, 1975, Kaya Tecimen.....	78
ŞEKİL 3.2.5.9: İş Bankası Kulesi, Ankara, 1976, Yılmaz Sargın – Ayhan Böke.....	78
ŞEKİL 3.2.5.10: Ataköy 1.Kısım, İstanbul, 1957 – 1961, Ertuğrul Menteşe – Emlak Proje Grubu.....	79
ŞEKİL 3.2.5.11: Atatürk Kitaplığı, İstanbul, 1973, Sedad Hakkı Eldem.....	79
ŞEKİL 3.2.5.12: The Marmara Oteli, İstanbul, 1975, Fatih Uran.....	79
ŞEKİL 3.2.6.1: Hacı Bektaş-ı Veli Kültür Merkezi, 1992, Merih Karaaslan – Mürşit Günday.....	97
ŞEKİL 3.2.6.2: Akmerkez İş Merkezi, İstanbul, 1985, Fatih Uran.....	98
ŞEKİL 3.2.6.3: Galleria Alışveriş Merkezi, İstanbul, 1986, Hayati Tabanlıoğlu.....	99
ŞEKİL 3.2.6.4: Hürriyet Gazetesi Güneşli Tesisleri, İstanbul, 1990, Aydın Boysan...99	
ŞEKİL 3.2.6.5: Capitol Alışveriş Merkezi, İstanbul, 1990 – 1993, Adnan Kazmazoğlu, Mutlu Çilingiroğlu.....	99
ŞEKİL 3.2.6.6: Sabancı Merkezi, İstanbul, 1993, Haluk Tümay – Ayhan Böke.....	99
ŞEKİL 3.2.6.7: Tatilya, İstanbul, 1996, Oktay Nayman.....	100
ŞEKİL 3.2.6.8: Atatürk Havalimanı, İstanbul, 1984, Hayati Tabanlıoğlu.....	100
ŞEKİL 3.2.6.9: Sürücüler Teras Evleri, Ankara, 1989 – 1992, Nuran Karaaslan – Merih Karaaslan – Mürşit Günday.....	100
ŞEKİL 3.2.6.10: TBMM Cami Kompleksi, Ankara, 1990 – 1992, Behruz Çinici – Altuğ Çinici.....	101
ŞEKİL 3.2.6.11: Günay Çital Evi, Muğla, 1991 – 1993, Han Tümertekin.....	101
ŞEKİL 3.2.6.12: Golf Kulübü Oteli, Ankara, 1993, Şevki Vanlı.....	101
ŞEKİL 3.2.6.13: Akdeniz Üniversitesi Olbia Sosyal Özeği, Antalya, 1999, Cengiz Bektaş.....	101
ŞEKİL 3.2.7.1: Metrocity, İstanbul, 1995 – 2003, Doğan Tekeli – Sami Sisa.....	115

ŞEKİL 3.2.7.2: İstinye Park, İstanbul, 2005 – 2007, Ömer Faruk Kurtak – Ömer Somer.....	115
ŞEKİL 3.2.7.3: İpekyol Tekstil Fabrikası, Edirne, 2006, Emre Arolat.....	116
ŞEKİL 3.2.7.4: Sapphire, İstanbul, 2006, Murat Tabalıoğlu – Melkan Gürsel Tabanlıoğlu.....	116
ŞEKİL 3.2.7.5: Trump Towers, İstanbul, 2008, Brıgıtte Webber Mimarlık.....	116
ŞEKİL 3.2.7.6: Lara Kervansaray Oteli ve Kongre Merkezi, Antalya, 2000 – 2006, Emre Arolat Şaziment Arolat – Neşet Arolat.....	117
ŞEKİL 3.2.7.7: B2 Evi, Çanakkale, 2001, Han Tümartekin.....	117
ŞEKİL 3.2.7.8: İzmir Konak Meydanı Düzenlemesi, İzmir, 2003, Ersen Gürsel – Haluk Erar.....	117
ŞEKİL 3.2.7.9: Sinpaş Bosphours City, İstanbul, 2005, Albert Speers&Partners – Workshop Mimarlar.....	117
ŞEKİL 3.2.7.10: İstanbul Çağlayan Adliye Sarayı, İstanbul, 2007, Aytöre Genç Proje ve A Tasarım.....	118
ŞEKİL 3.2.7.11: Santral İstanbul Çağdaş Sanatlar Müzesi, İstanbul, 2007, Emre Arolat – Nevzat Sayın.....	118
ŞEKİL 3.2.7.12: Mardan Palace Oteli, Antalya, 2009, Hasan Sökmen.....	118

ULUSAL MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ İZİNDEN TÜRKİYE'DE MİMARLIK

ÖZET

Kaybedilmiş Birinci Dünya Savaşı ve son derece zor koşullarda kazanılmış Kurtuluş Savaşından sonra 1923 yılında ilan edilen Cumhuriyet rejimi ile her alanda devrimler gerçekleştiren Türkiye Cumhuriyeti'nin, yaklaşık 90 yıllık süreçteki mimarlık faaliyetinin çağa ayak uydurma çabası ve bu süreçte mimari proje yarışmalarının rolü çalışmanın temelini oluşturmaktadır.

Giriş bölümünde; Mimari proje yarışmalarının mimarlık ortamını nasıl etkilediği, Avrupa ülkelerinin proje yarışmalarına verdiği önem ve gösterdiği ilgi, Türkiye ile karşılaştırmalı olarak anlatılmıştır.

İkinci bölümde, çalışmanın amacı, kapsamı ve izlenen yol hakkında bilgi verilmiştir.

Üçüncü bölümde Cumhuriyet tarihinin imar faaliyetleri araştırılmıştır. Araştırma yapılırken ülkenin yaşadığı toplumsal, siyasal ve ekonomik olayların keskin dönemeçleri saptanmış ve bu veri ile mimarlık ortamını şekillendiren dönemler belirlenmiştir. Bu dönemlerin mimarlık ortamında da dönüşümlerin yaşandığı, farklılığın olduğu dönemler olduğu anlatılmıştır. Anlatım yarışma dışı elde edilen projelerin görsel verileri, yarışma ile elde edilen projelerin analiz sonuçları ve görsel verilerinin sunumu ile zenginleştirilmiştir.

Proje analizleri sadece dönemin yansıttığı toplumsal, siyasal ve ekonomik özelliklere göre değil, aynı zamanda yıllara, yapı türlerine, yapıldığı bölgeye, kentlere göre farklı başlıklarda incelenmiştir.

Bölüm sonu, 90 yıllık yapılaşma sürecinin, belirlenen mimari dönemlere damga vuran imar faaliyetleri bakımından hem yarışmasız elde edilen hem de yarışma ile elde edilen projelerin karşılaştırılmasıdır.

Sonuç olarak, bu analizler bize ülke mimarlığının hangi dönemlerde nasıl şekillendiği sonucunu göstermekte ve gelecek hakkında nasıl şekilleneceği tahminini yapma şansı vermektedir.

ARCHITECTURE IN TURKEY TRACING NATIONAL ARCHITECTURE COMPETITIONS

ABSTRACT

This study is based on the endeavors to modernize the architectural activities and the role of architectural project competitions in the Republic of Turkey in a 90-year period, during which the Country revolutionized in every aspect by the proclamation of the republic in 1923, after the losing World War I, and the hard-won Independence War.

The influence of architectural project competitions on the architectural environment, and the importance placed by the European countries on, and their interest in such competitions are explained in comparison to Turkey in the introductory part.

The purpose and scope of, and the methods used in the study are defined in the second part.

Development throughout history of the Republic is researched in the third part. During the research the sharp turns of the social, political, and economic events experienced in the Country are specified, and the data obtained are used to specify the periods that formed the architectural environment. It is described that these are the periods, in which transformations and differentiations in architectural environment took part. The description is enriched with presentations of the visual data of the projects from outside the competitions, and the visual data and analysis results of the projects from competitions.

Project analysis are carried out not only in terms of social, political and economical properties specific to the period, but in terms of years, the types of structures, and the places and cities they were built in, as well.

In the last part, the projects from competitions, and from outside the competitions are compared in terms of remarkable developments that took part in certain architectural periods in the 90-year period.

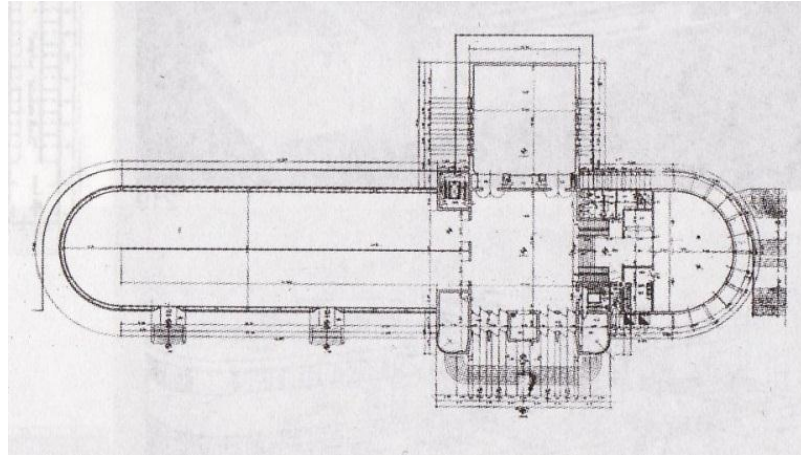
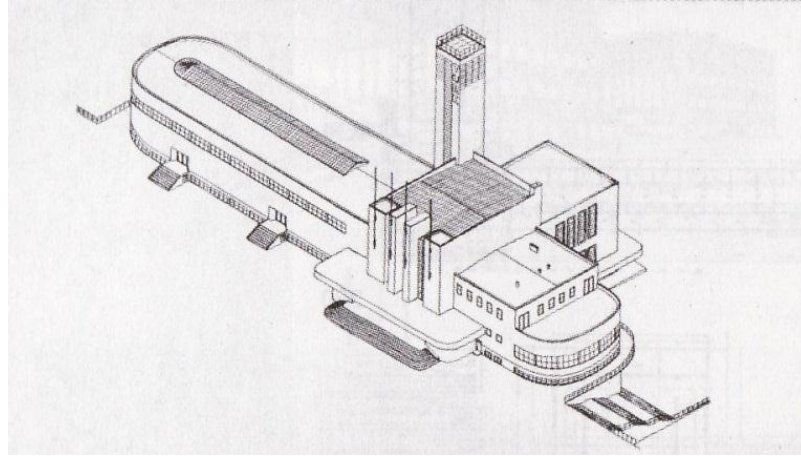
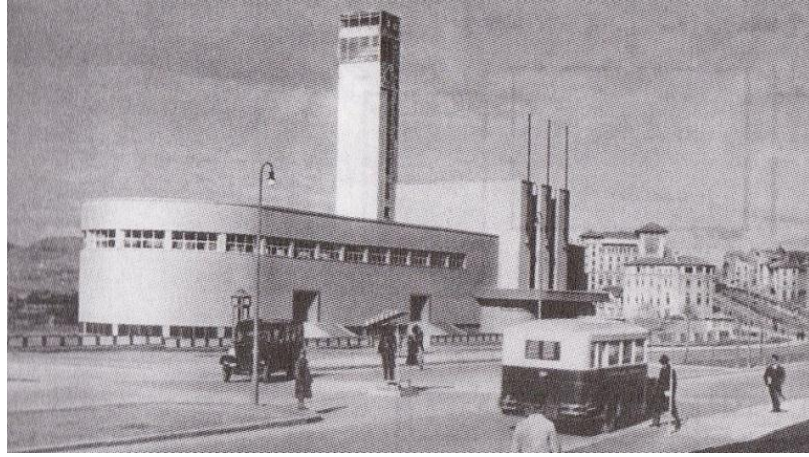
As a result, these analyses show us when and how the national architecture was formed, and give us the chance of predicting the future forms of it.

1. GİRİŞ

“Yarışmalar mimarlık alanında kendine özel bir yaşama alanıdır. Yarışmalara proje göndererek bu yaşama alanını besleyen ve beslenen mimarların birikimlerinin tamamı yarışma kültürünü oluşturur. Bu kültür, bütün kültürlerde olduğu gibi değişerek gelişir. Rekabet ortamı bu kültürün gelişmesinde ve değişmesinde belirleyicidir. Ayrıca rekabetin varlığı sınırları zorlar ve zaman zaman hızlı değişimlere ve sonuçlara neden olabilir. Bu alanın kontrolü gene yarışmacılar tarafından belirlenir. Yarışmalarda süreklilik esastır, bazen kazanmanın ön şartı olduğu bile düşünülebilir. İnsanın doğasında olan kazanma duygusu, sezgilerle birleşerek tasarımın gerçekleşmesine ait zihinsel yüzeyler oluşturur. Bu yüzeyler bilgiyle, birikimle, hayatın kendisiyle beslenerek şekillenir ve sınırlarını çizer. Bu sınırlar tasarımın özgürlüğüne ve derinliğine ait ipuçları vererek imgenin açığa çıkmasını sağlar”, (Hazan, 2010, s:58).

Sayar; “Helene Lipstad “Experimental Tradition: Essays on Competition in Architecture” adlı eserinde mimari tasarım yarışmalarını, “karşıt fikirlerin ve uzlaşmaz çözümlerin çarpıştığı savaş alanları, sınırları görünmeyen dev tasarım stüdyoları” olarak tanımladığını belirtir. Hiç şüphesiz yarışma olgusu “Lipstad”ın da altını çizdiği gibi, bünyesinde barındırdığı rekabet unsuru, özgür / özgün üretim olanakları, değerlendirme ve ödüllendirme esasları ile mimarlık disiplininde ayrıcalıklı bir yapı oluşturmaktadır.” Bu yapının temel özelliği mimarlara, farklı yerler, konular, ölçekler hakkında söz söyleme / deney yapma olanağı sağlaması, kendini sınama / geliştirme / yenileme zemini hazırlamasıdır. Kısaca yarışmalar, genel olarak algılandığı şekliyle iş alma ve iş vermenin bir yöntemi olmanın ötesinde, mimarlığı yaşama ve yaşatma fırsatlarıdır.”, (Sayar, 2005, s:29).

Türkiye’de mimari proje yarışmaları için 1933 yılı bir dönüm noktası olmuştur. Milli İktisat ve Tasarruf Cemiyeti’nin açtığı Sergi Evi Yarışması hükümetin bu yoldaki ilk teşebbüsüdür ve yarışma bir Türk mimarı Şevki Balmumcu tarafından kazanılmıştır. Yarışmaya 10’u yabancı 26 proje katılmıştır ve 10 Nisan 1933’te toplanan jüri “Şevki Eşref (Balmumcu) Bey’in projesi ile İtalyan Mimar Paolo Vietti’nin projelerini” aynı değerde tutarak işi mimar Şevki Bey’e vermiştir. Sergi Evi Yarışması Türk mimarların yabancı mimarlara karşı mücadelesinde önemli bir dayanak noktası oluşturmuş ve basında geniş bir yer tutmuştur.



ŞEKİL 1.1: Ankara Sergi Evi'nin Fotoğrafı, Perspektifi ve Planı, Ankara, 1933, Şevki Balmumcu
(Kaynak: Vanlı, 2006)

Ankara Sergi Evi'nin ardından, yine Türk mimarlarının birinci ödül kazandığı Hariciye Köşkü, İzmir Hal Santrali, İller Bankası projeleri de yarışma yöntemiyle elde edilen ve modernist estetiğin belirgin şekilde gözlemlendiği örneklerdendir. Bu yarışmalarda Türk mimarların tasarımları, Avrupalı mimarların ağır ve klasik tasarımlarından belirgin bir biçimde modernist dilleriyle ayrılmaktadır.

Cumhuriyet döneminin ilk yıllarından 50'li yıllara kadar, yeni kurulan devletin prestij binaları genellikle yabancı mimarlar tarafından tasarlanmıştır. Proje yarışmalarında da bu eğilim devam etmiştir. 1950'li yıllar ülkede diğer kurumlardaki değişikliklere paralel olarak meslek Odalarının da kurulduğu dönemdir. Mimarlar Odası'nın kurulması proje yarışmalarının kurumsallaşmasına önemli katkı sağlamıştır. 1961 Anayasası'yla gelişen demokratikleşme süreçlerine paralel olarak Meslek Odaları ve üniversitelerin etkinliği artmış, planlama kavramı Devlet Planlama Teşkilatı vb. yeni kurumların oluşturulmasıyla ülkenin gündemine girmiştir. Bölge planlama, şehir planlama disiplinleri etkinlik kazanmaya başlamıştır. Daha önce mimarlığın konusu olan kentsel planlama ve tasarım çok disiplinli hale gelmiştir.

“60'lı ve 70'li yıllar kentsel sorunların ağırlık kazandığı ve turizm kavramının gelişmeye başladığı dönemlerdir. Kalkınma planlarının ciddiyetle uygulanmaya çalışıldığı bu dönemlerde, kamu planlama ve yatırım hizmetlerini Bayındırlık Bakanlığı bünyesinde toplamıştır. Bayındırlık Bakanlığı proje yarışmalarında da belirleyici rol oynamıştır. İmar Planı çalışmalarının yanısıra Güney Antalya Turizm Bölgesi, İzmit Fuar Alanı, Pamucak Turizm Bölgesi vb. kentsel planlama çalışmaları da yarışma konusu olmuştur. Mimari proje yarışmaları kamunun proje elde etme sürecinde, ihalenin yanında, önemli bir yöntem olarak yer almıştır. Bayındırlık Bakanlığı ve Mimarlar Odası zaman zaman kesintiye uğrasa da gerek proje hizmetleri şartnameleri, yarışmalar yönetmelikleri vb. yasal düzenlemeler ve gerekse jüri oluşturma kriterleri, kolokyum gibi yöntemlerle proje yarışmalarının örgütlenmesinde etkin olmuşlar, göreceli olarak bir istikrar sağlamışlardır. Proje yarışmalarının mimari proje elde etme sürecinde etkin olarak yer alması, mimarlık ortamında ciddi eleştirilere neden olmuştur. Yarışmaların belirli mimarların katılabildiği, jüri oluşunun rotasyon yöntemiyle belirlendiği ve mimarlık camiasının küçük bir bölümünü temsil ettiği, dolayısıyla yarışmaların yeni yaklaşım ve fikirlerin ortaya çıkmasına imkan vermediği sık sık dile getirilmiştir.”, (Aygün, 2005, s:28).

1980 ülke tarihinde önemli bir kırılmaya neden olmuştur. Demokrasinin askıya alındığı, sendikalar, meslek kuruluşları ve üniversitelerin etkinliklerinin ortadan kaldırıldığı bu dönem, tüm alanlarda olduğu gibi mimarlık ortamını da derinden etkilemiştir. Geçmiş yıllarda kamu ve meslek kuruluşunun birlikte oluşturdukları birikim sekteye uğramıştır. İthal ikameci kalkınma modelinin terk edilmesi, planlı kalkınma stratejisinin bir kenara bırakılması, yatırım politikalarında radikal değişikliklere neden olmuştur. 1984 yılında imar planı yetkilerinin belediyelere devredilmesiyle sonuçlanan süreçte kentsel planlama, mimarlık ve mimarlık

yarışmaları da ciddi bir meşruiyet kriziyle karşılaşmıştır. Bayındırlık Bakanlığı jüri oluşturma yetkisini doğrudan kendisi kullanarak yarışma sürecini, meslek ortamına tamamiyla kapatmıştır. Mimari proje yarışmaları ve mimari uygulamalarda, mimarların meslek örgütü ve mimarlık camiası etkisizleştirilmiştir. Toplumsal kararları da halkın, sivil toplum örgütlerinin, üniversitelerin ve meslek örgütlerinin etkin katılımını engelleyen 1982 Anayasası'yla şekillenen anti-demokratik yapılanma halen etkinliğini sürdürmektedir. Zaman zaman Mimarlar Odası'nın çabaları göreceli kazanımlar sağladıysa da, proje yarışmaları 60ve 70'li yıllarda var olan yapısını sürdürmemiştir, (Aygün, 2005).

2000'ler Türkiye'si değişen dünya koşullarında siyasi, toplumsal yapılanmasını yeniden düzenleme sürecine girmiştir. AB'ye katılım çerçevesinde somutlaşan bu süreç, 60'lardakine benzer yeniden bir demokrasi hamlesini gündeme getirmiş ve ülkede tüm kurumları derinden etkilemeye başlamıştır. Bu tarihsel dönemde mimarlık ortamı, meslek sorunlarını tüm yönleriyle yeniden tartışmak durumundadır. Değişimin temel niteliği, demokrasi ve insan hakları çerçevesinde, yerelin ve sivil toplumun etkinliğinin artması ve toplumsal kararlara katılımın özendirilmesi olarak özetlenebilir, (Aygün, 2005).

Ülkemizin Cumhuriyet Dönemi ve sonrasında gelişen mimarlığının izlenmesi ve incelenmesi için, mimari proje yarışmalarının çok dikkatli bir biçimde gözden geçirilmesi gerekir. Çünkü yarışmalar, kamuoyunun tüm kurumlarınca kabul görmüş mimari belgelerdir. Binaların yapılmış olması ya da olmaması bu genel kabulü değiştirmez.

2. ÇALIŞMANIN AMACI ve KAPSAMI, YÖNTEMİ

2.1. Amaç ve Kapsam

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana geçen yaklaşık 90 yıllık süre, gerçekten, bir ülkenin toplumsal, kültürel ve yapısal olarak kendini tarifleyebilmesi, kimliğini oluşturabilmesi için oldukça kısa ve sınırlı bir zaman dilimidir. Dünyada çok karmaşık siyasal, toplumsal ve ekonomik olayların yaşandığı bu dönemde, tüm kurumlarını yeniden düzenleyen, adeta yoktan var eden bir ülkenin imar faaliyetleri de bu bağlamda ele alınmalıdır. Bir bakıma, yapılacak her türlü değerlendirme yeni Cumhuriyet'e yön veren tüm etkenler ışığında yapılmalı, dünyadaki değişimi ve gelişimi kendi siyasi ve toplumsal dönüşümüne ekleyen Türkiye'nin Mimarlık alanındaki faaliyetlerini incelerken, bu çok yönlü zengin arka plan gözden kaçırılmamalıdır.

Cumhuriyet'in imar faaliyetlerini yürüten kurumlardan olan Şeriye ve Evkaf Vekaletinden başlayarak; İmar ve İskan Bakanlığı, Bayındırlık Bakanlığı, İller Bankası, Emlak Bankası vb. gibi kuruluşlar yanında bir meslek örgütü olarak kurulan Mimarlar Odası'nı da bu kapsamda değerlendirmek gerekir. Cumhuriyet'in amaçlarından olan "Türkiye Mimarlığı" tanımına ulaşmada bu kurumlar çoğu kez birlikte hareket etmişlerdir. Yurt dışından getirilen uzmanlar, üniversiteler ve diğer kamu kuruluşları bu doğrultuda birlikte çalışarak Türkiye'nin kamusal ve özel alandaki tüm yapılaşmasını organize etmişler, yönetmiş ve denetlemeye çalışmışlardır.

Ulusal ve Uluslararası yarışmalarla seçilen mimari projelerin uygulanmasıyla birlikte, günün mimarlık anlayışını yakalayan çözümlerin geliştirilmesi amaçlanmış, etkili bir mimarlık ortamı yaratılması yolunda önemli adımlar atılmıştır. Bu çabalar, Cumhuriyet'in mimari kimliğini oluşturma sürecine önemli katkılar sağlamıştır. Bu bağlamda Mimari proje yarışmaları, bu sürecin vesikaları, tanıklarındır.

Bu tez kapsamında, Türkiye'de mimarlığın gelişimi, bu vesikaların izinden gidilerek araştırılmaya, analiz edilmeye çalışılmıştır.

Başka bir deyişle, yeni yapılanan ve yapılaşan bir ülkenin mimarlık geçmişini, resmi belgeler niteliğinde sayılan Mimari Proje Yarışmaları aracılığıyla incelemek, oluşan mimarlık ortamını, eşzamanlı diğer ortamlarla birlikte ele alarak

karşılaştırmalar yapmak, bu ortamın gelişmesinde Mimari Proje Yarışmalarının yerini, rolünü ve etkilerini belirlemek çalışmanın hedeflerini oluşturmaktadır.

Cumhuriyet'in kuruluşundan bugüne geçen yaklaşık 90 yıllık süreyi kapsayan bu çalışmada, 1920 – 2010 yılları arası yaklaşık onar yıllık periyodlara bölünerek analiz edilmiştir. Bu periyodların belirlenmesinde hem dünyada hem de Türkiye'deki önemli değişimlere neden olan siyasal, ekonomik, toplumsal olaylar yol gösterici olmuştur. Çeşitli kaynaklarca da desteklenen bu dönemler mimarlık ortamı açısından da değişimlerin ve dönüşümlerin yaşandığı aralıklar olmuştur. Her döneme damgasını vuran farklı mimari görüşlerin kaynaklandığı diğer ortamlar işaretlenmiş, önemli mimarlık uygulamaları yanında açılan Mimari Proje Yarışmaları belirtilmiştir.

2.2. Çalışmanın Yöntemi

Çalışma iki adımda yürütülmüştür;

1. Adım: Mimari Proje Yarışmalarının dökümüdür.
İlk yarışmadan, sonuncuya dek tüm yarışmalar taranmış, çeşitli alt gruplar oluşturularak sınıflandırılmıştır. Grupların karşılaştırılmasına olanak tanıyan istatistiksel veriler çeşitli tekniklerle karşılaştırılmıştır. Grafiklerle görselleştirilen bu analiz cetvelleriyle yarışmaların adeta bir haritasına ulaşılmıştır.
2. Adım: Mimari Proje Yarışmalarını kazanan Mimari Projelerin analizidir.
Tarihsel dönemlere ayrılan süreler içinde, bu sürelere damgasını vuran olaylar, bu ortamda gelişen mimarlık, özellikleri ve karakteristikleri, mimari proje yarışmalarını kazanmış projelerle birlikte ele alınarak analiz edilmiştir. Geniş bir literatür çalışmasına dayanan bu adımda mimari projeler; fotoğraflar, planlar ve kesitleriyle tanıtılarak zaman akışı içinde tüm bilgileri taşıyacak biçimde tablolandırılmıştır.

Sonuçta, bu tabloların karşılaştırılması ile görsel anlamda da mimarlık ortamı ve Mimari Proje Yarışmalarının etkisi incelenmiştir.

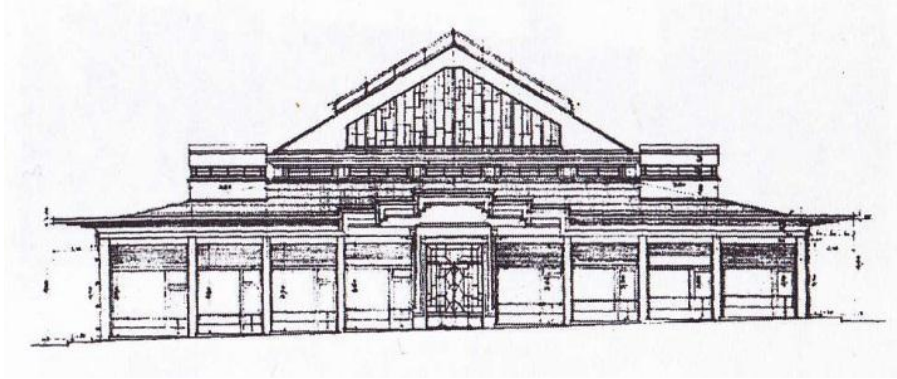
3. MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ ANALİZİ VE TÜRKİYE’DE MİMARLIK

3.1. Mimari Proje Yarışmalarının Analizi

TMMOB Mimarlar Odası, Mimarlık, Mühendislik, Sehircilik ve Kentsel Tasarım Proje Yarışmaları Yönetmeliği'nin 1. Maddesinde ki tanım şöyledir: “ Bu yönetmelikte belirtilen usullere uyularak ve bu yönetmelik çerçevesi içinde yapılan Mimarlık, Mühendislik, Kentsel Tasarım ve Şehircilik alanındaki yarışmalara “Proje Yarışması” denir.”, (TMMOB Proje Yarışmaları Yönetmeliği).

Bu yönetmeliğe göre yarışmalar Uluslararası, Ulusal, Bölgesel veya Fikir yarışmaları olmak üzere 4 şekilde yapılmaktadır. Madde 5'te Ulusal yarışmaların Türk Mühendis ve Mimar Odalarına kayıtlı tüm mühendis ve mimarların girebileceği şekilde yapılacağından söz edilir. Yarışmaların önemine göre, tek kademeli veya iki kademeli olarak düzenlenebileceği belirtilmiştir, (TMMOB Proje Yarışmaları Yönetmeliği).

Madde 15'te Jüri (Bilirkişi) Heyeti'nin kuruluş şeklinde: “Jüri, danışman, asli ve yedek üyeler ile raportörlerden kurulur.” denmektedir, (TMMOB Proje Yarışmaları Yönetmeliği).



ŞEKİL 3.1: (İlk Açılan Mimari Proje Yarışması) Bursa Belediyesi Hal Binası, Bursa, 1930, Mimar Hüsnü Bey (Kaynak: Yarışmalar Dizini)

Yukarıda ana başlıklarıyla dikkat çekilen Mimari Proje Yarışmaları Yönetmeliği'ne uygun olarak açılan yarışmaların ilki 1930'da “Bursa Belediyesi Hal Binası” yarışmasıdır. Bugüne dek geçen 80 yıllık süreçte Türkiye’de açılan toplam yarışma sayısı 671’dir. Bu sayı, her yıl için 8.4 yarışma sayısını gösterir ki, Türkiye Cumhuriyeti gibi yeniden yapılanan bir büyük ülke için son derece küçük bir rakamdır. Bu rakamı diğer ülkelerle karşılaştırdığımızda, örneğin; 2. Dünya Savaşı sonrasında yeniden yapılanan Almanya’da yılda ortalama 300 yarışma açılmaktadır.

Bu karşılaştırma, ülkenin mimari gelişme sürecinde niteliğe verdiği önemi göstermesi açısından çok çarpıcıdır. Kaldı ki; ülkemizde yıllık 8.4 proje sayısı yanında, yarışma kazanan projelerin uygulama oranı da %40 tır.

Ancak, bu genel ortalamalar bir gösterge olmakla birlikte yanıltıcıda olabilir. Bu nedenle yarışma sayılarının 80 yıllık süre içinde;

- Yıllara göre dağılımı,
- Coğrafi Bölgelere göre dağılımı,
- Kentlere göre dağılımı,
- Yapı türlerine göre dağılımı

incelenmiştir;

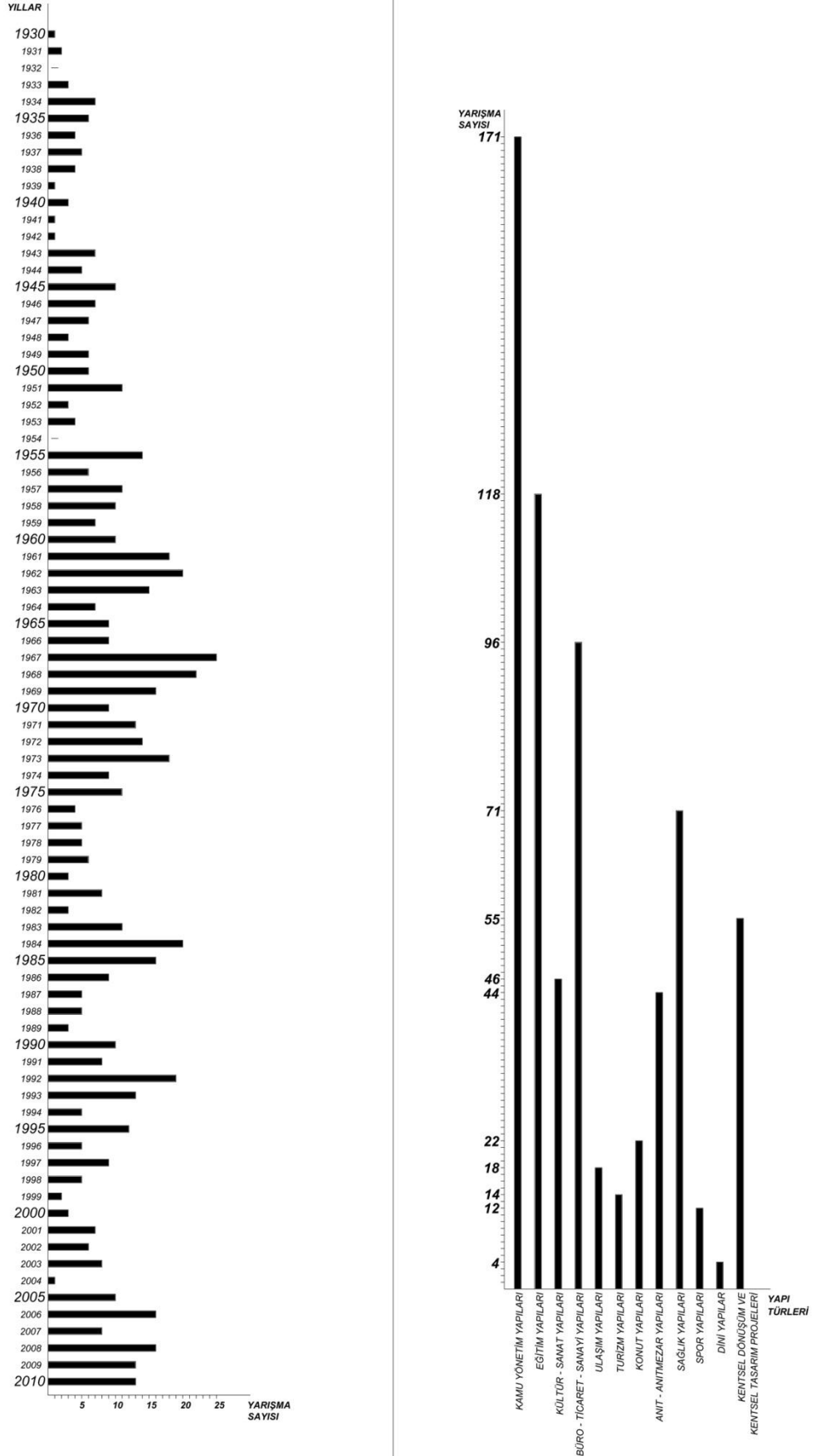
Dağılımlar grafiklere dönüştürülerek karşılaştırma olanağı sağlanmıştır. Yapı Türleri olarak belirlenen başlıkları ve içerikleri aşağıdaki gibidir. Ayrıca Yapı Türlerine göre renklendirerek bir yarışmalar dizini yapılmıştır (bkz. Ek 3)

- Kamu Yönetim Yapıları: Bakanlıklar, Belediye Sarayları, Hükümet Konakları, Adliyeler, Genel Müdürlükler ve Askeri Yapılar.
- Eğitim Yapıları: Okular, Fakülteler, Yurtlar, Köy Enstitüleri, Halk Evleri, Konservatuarlar ve Kütüphaneler.
- Kültür - Sanat Yapıları: Tiyatrolar, Kongre – Konferans – Sergi Sarayları ve Müzeler.
- Büro - Ticaret - Sanayi Yapıları: Bankalar, Bürolar, Hanlar, Çarşılar.
- Ulaşım Yapıları: Otobüs Terminalleri, Limanlar ve Havalimanları.
- Turizm Yapıları: Otel, Motel, Tatil Köyleri.
- Konut Yapıları: Apartmanlar, Toplu Konutlar ve Villalar.
- Anıt - Anıtmezar Yapıları.
- Sağlık Yapıları: Hastaneler, Huzurevleri ve Bakımevleri.
- Spor Yapıları: Stadyumlar, Spor Salonları.
- Dini Yapılar.
- Kentsel Dönüşüm ve Kentsel Tasarım Projeleri

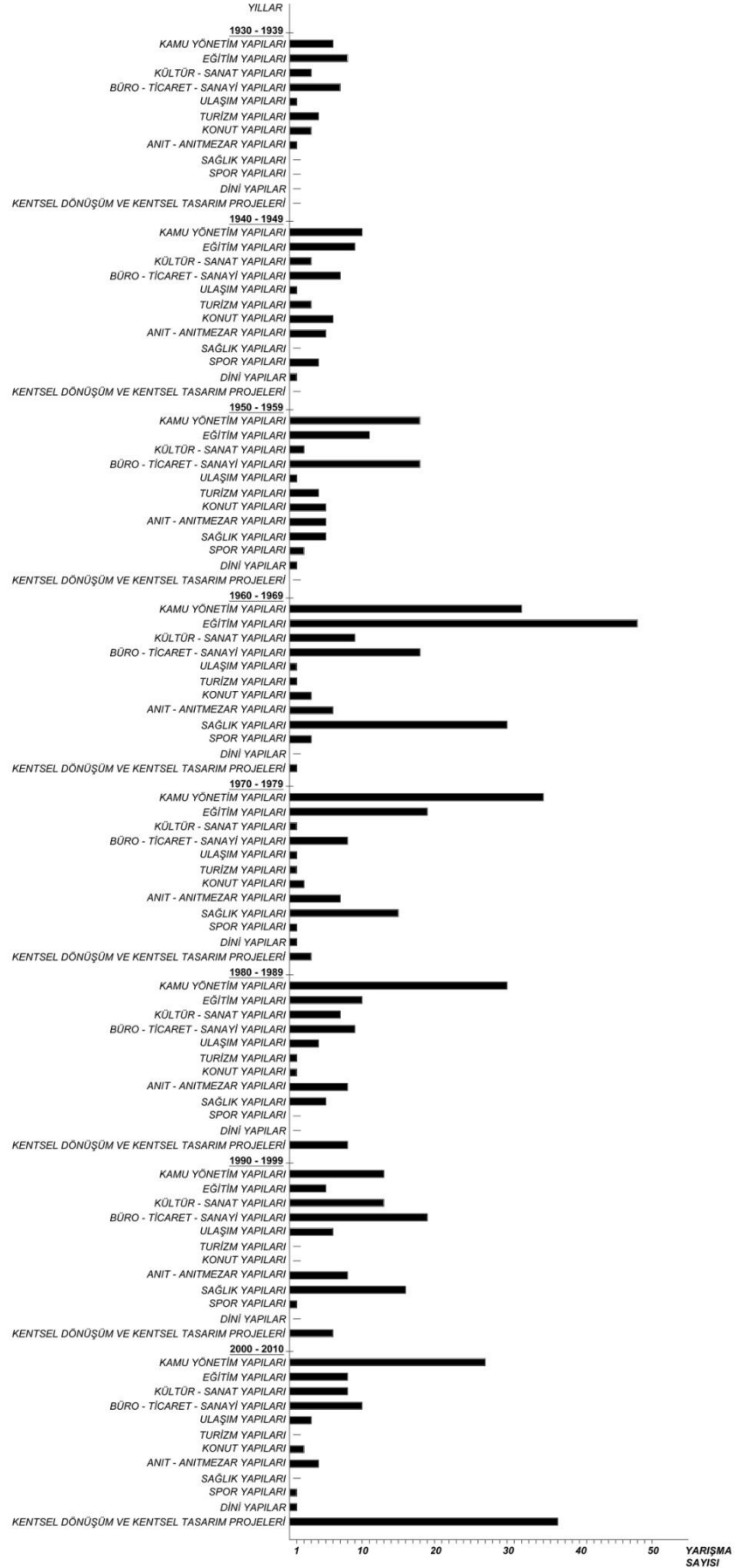
Tablo 3.1.1 ve 3.1.2 deki grafik anlatımlarla gösterilen, 1930 – 2010 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yıllara ve Yapı Türlerine göre dağılımları incelendiğinde aşağıdaki önemli sonuçlara varılmaktadır

- En çok yarışmanın açıldığı yıl 1967 yılıdır ve toplam 25 proje yarışması ile 8.4 ortalamasının çok üstündedir.
- 1932 ve 1954 yıllarında hiç yarışma açılmamıştır.
- 1960'tan 1980'ê kadar geçen 20 yıllık dönem çok yoğun yarışmalar dönemi olarak görülmektedir. Toplam 246 proje yarışması ile 80 yıllık süreçte açılan proje yarışmalarının yaklaşık %36'ısı bu süreçte açılmıştır.
- 1930 – 1940 arası en az yarışma açılan dönemdir. Toplam 33 proje yarışması ile 80 yıllık süreçte açılan proje yarışmalarının yaklaşık %5'i bu süreçte açılmıştır.
- Yapı Türlerine göre en fazla yarışma Kamu Yönetim Yapıları için açılmıştır. Toplamda 171/671 yaklaşık %25 tir.
- En az yarışma Dini Yapılar için açılmıştır. Toplamda 4/671, yaklaşık %0.5 tir.
- Diğer yapı türlerinin oranları ise;
 - Eğitim yapıları 118/671, yaklaşık %18 tir.
 - Büro – Ticaret - Sanayi Yapıları 96/671, yaklaşık %14 tür.
 - Sağlık Yapıları 71/671, yaklaşık %10 dur.
 - Kentsel Dönüşüm ve Kentsel Tasarım Projeleri 55/671 yaklaşık %8 dir.
 - Kültür – Sanat Yapıları 46/671, yaklaşık %7 dir.
 - Anıt – Anıtmezar Yapıları 44/671, yaklaşık %7 dir.
 - Konut Yapıları 22/671, yaklaşık %4 tür.
 - Ulaşım Yapıları 18/671, yaklaşık %3 tür.
 - Turizm Yapıları 14/671, yaklaşık %2 dir.
 - Spor Yapıları 12/671, yaklaşık %1.5 tur.
- 10 yıllık periyotlara bakıldığında en çok yarışma 1960 – 1970 arasında açılmıştır. Toplamda 152/671, yaklaşık %23 tür.
- En az yarışma açılan 10 yıllık dönem 1930 – 1940'tır. Toplamda 33/671, yaklaşık %5 tir.
- Diğer 10 yıllık periyotlarda ise;
 - 1940 – 1950 49/671, yaklaşık %7 dir.
 - 1950 – 1960 72/671, yaklaşık %11 dir.
 - 1970 – 1980 94/671, yaklaşık %14 tür.
 - 1980 – 1990 83/671, yaklaşık %12 dir.
 - 1990 – 2000 87/671, yaklaşık %13 tür.
 - 2000 – 2010 101/671, yaklaşık %15 tir

TABLO 3.1.1: Türkiye’de 1930 – 2010 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yıllara ve Yapı Türlerine göre dağılımı



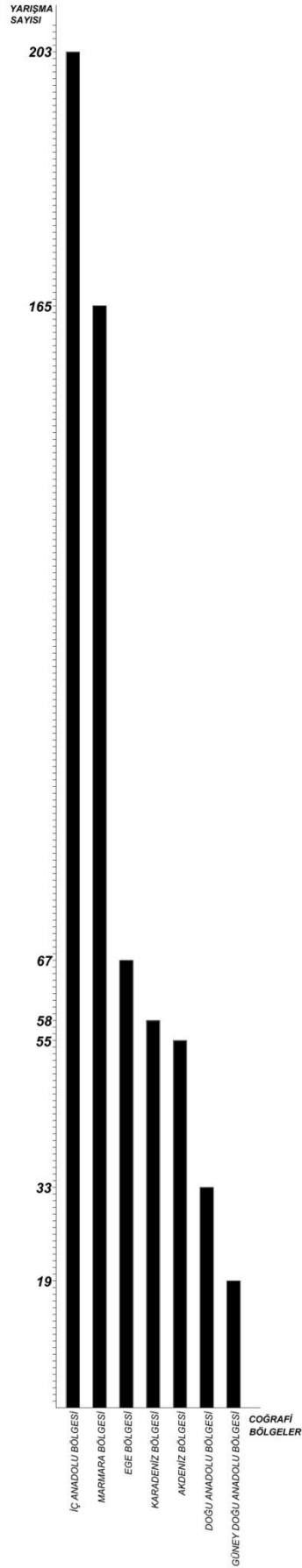
TABLO 3.1.2: Toplam yarışma sayısının Yapı Türlerine göre 10 yıllık periyotlarla dağılımı



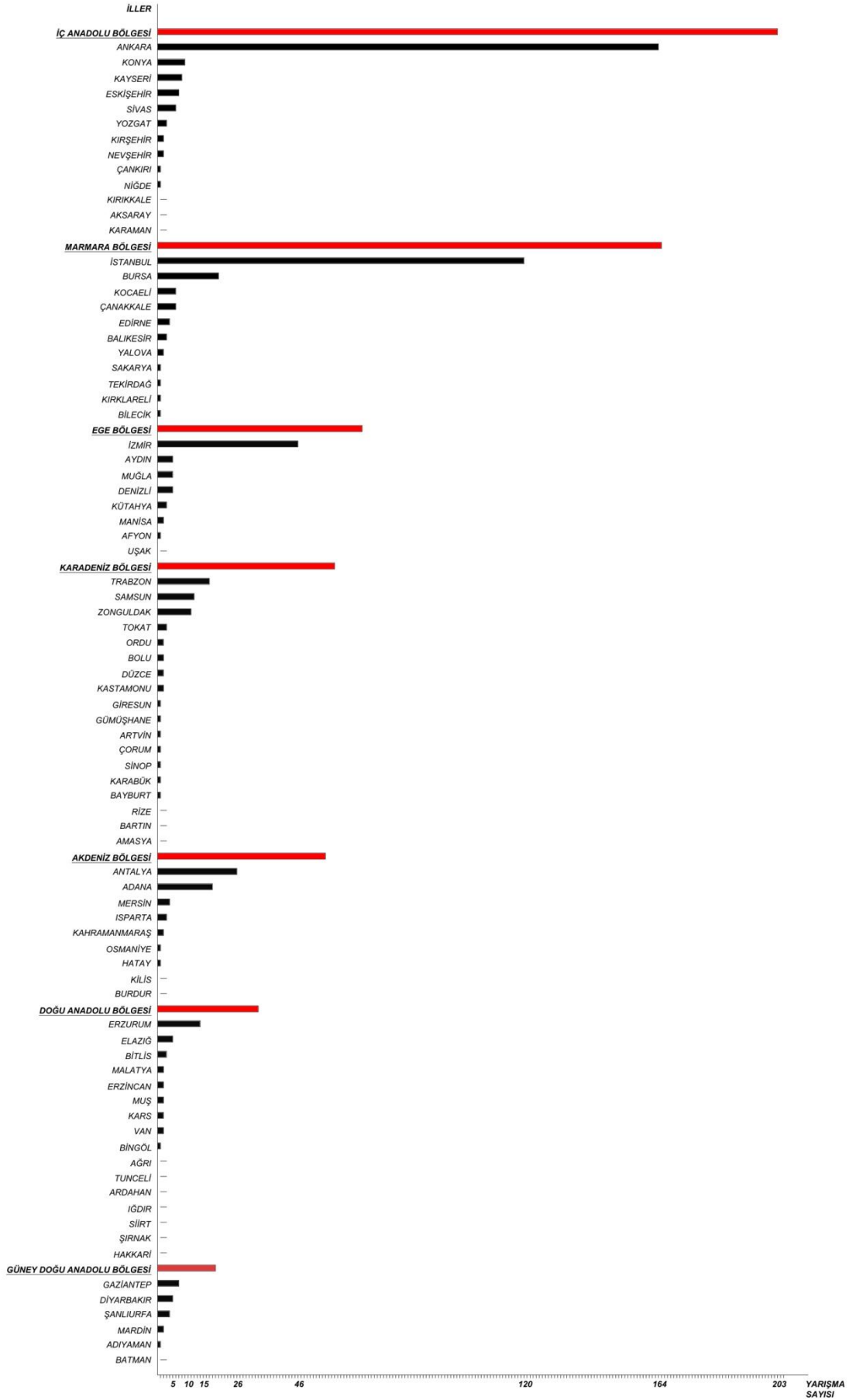
Tablo 3.1.3 ve 3.1.4 teki grafik anlatımlarla gösterilen, 1930 – 2010 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmalarının Coğrafi Bölgelere ve Kentlere göre dağılımları incelendiğinde aşağıdaki önemli sonuçlara varılmaktadır.

- Coğrafi Bölgeler açısından en çok yarışma İç Anadolu Bölgesinde açılmıştır. Toplam 203 proje yarışması ile 80 yıllık süreçte açılan proje yarışmalarının yaklaşık %30'u bu bölgede açılmıştır.
- En az yarışma açılan Coğrafi Bölge Güney Doğu Anadolu Bölgesi'dir 19 proje yarışması açılmıştır, toplamın yaklaşık %3'ü.
- Diğer Coğrafi Bölgelerin oranları ise;
 - Marmara Bölgesinde 165 proje yarışması açılmıştır, toplamın yaklaşık %25'i.
 - Ege Bölgesinde 67 proje yarışması açılmıştır, toplamın yaklaşık %10'u.
 - Karadeniz Bölgesinde 58 proje yarışması açılmıştır, toplamın yaklaşık %9'u.
 - Akdeniz Bölgesinde 55 proje yarışması açılmıştır, toplamın yaklaşık %8'i.
 - Doğu Anadolu Bölgesinde 33 yarışma açılmıştır, toplamın yaklaşık %6'sı.
- İç Anadolu Bölgesinde en fazla yarışma Ankara'da (164/203, %80) açılmıştır.
- Marmara Bölgesinde en fazla yarışma İstanbul'da (120/165, %73) açılmıştır.
- Ege Bölgesinde en fazla yarışma İzmir'de (46/67, %69) açılmıştır.
- Karadeniz Bölgesinde en fazla yarışma Trabzon'da (17/58, %30) açılmıştır.
- Akdeniz Bölgesinde en fazla yarışma Antalya'da (29/55, %53) açılmıştır.
- Doğu Anadolu Bölgesinde en fazla yarışma Erzurum'da (14/33, %43) açılmıştır.
- Güney Doğu Anadolu Bölgesinde en fazla yarışma Gaziantep'te (7/19, %37) açılmıştır.
- Üç büyük şehrimizdeki en fazla yarışma Ankara için açılmıştır. (164/330,%50).
- İstanbul için 120 yarışma açılmıştır, yaklaşık %36 dır.
- İzmir için 46 yarışma açılmıştır, yaklaşık %14 tür.

TABLO 3.1.3: Toplam yarışma sayısının yarışmanın açıldığı Coğrafi Bölgelere göre dağılımı



TABLO 3.1.4: Toplam yarışma sayısının yarışmanın açıldığı illere göre dağılımı



3.2 Cumhuriyet'in Kuruluşundan Bugüne Ulusal Mimari Proje Yarışmaları ve Mimarlık Ortamı

Mimari proje yarışmaları siyasi ve toplumsal gelişmelere paralel olarak önemli değişikliklere uğramıştır. Bu bağlamda tarihsel olarak birkaç farklı dönem belirlenebilir. Cumhuriyetin kurulmasından sonra ilk on yıllık dönem her alanda gözlenen ulusalcı tavır, "I. Ulusal Mimari" olarak belirlenebilir (1923 – 1930). Daha sonra mimaride uluslararası düzeyi yakalama çabası ikinci on yıllık dönem "Yeni Mimari" olarak isimlendirilebilir (1930 – 1940). II. Dünya Savaşı ile tekrarlanan milliyetçi tavır "II Ulusal Mimari" dönemidir (1940 – 1950). 50'lerde uluslararası düzeyde ilişkilerin gelişmesi, ekonomik gelişmeler ve göçlerin damgasını vurduğu ve 1960 darbesiyle sonlanan dönemdir (1950 – 1960). 27 Mayıs 1960 ve 12 Eylül 1980 darbeleri arasında ki gelişmeler yirmi yıllık bir süreçtir (1960 – 1980). 1980'lerde başlayan ekonomik, toplumsal ve siyasi dönüşümler ikinci yirmi yıllık dönemi belirler (1980 – 2000). 17 Ağustos 1999 depreminden sonra Türkiye'nin deprem haritasının gündeme gelmesi, ardından gelişen şehir planları, değişen imar kanunları ve İstanbul için beklenen büyük deprem ile şekillenir (2000 – 2010). Bu dönemler mimarlık hareketleri için önemli sayılabilecek aralıklardır. Çalışmada Mimari Proje Yarışmaları bu dönemler içinde gelişen diğer olaylar ve mimarlık ortamıyla birlikte irdelenecektir:

- 1923 – 1930 Dönemi Birinci Ulusal Mimari
- 1930 – 1940 Dönemi Yeni Mimari
- 1940 – 1950 Dönemi İkinci Ulusal Mimari
- 1950 – 1960 Dönemi Uluslararası Stil
- 1960 – 1980 Dönemi Modernizm / Arayışlar
- 1980 – 2000 Dönemi "İZM" ler kalabalığı
- 2000 – 2010 Dönemi Yeni Modernizm

3.2.1. 1923 – 1930 Dönemi: I. Ulusal Mimari

1923 yılında ilan edilen Cumhuriyet rejimi ile Türkiye'nin kendini Osmanlıdan farklı bir konumda tanımlamak istemesi ile her alanda devrimler gerçekleştirilmiştir. Bu devrimler mimarlığı da derinden etkilemiştir. Cumhuriyetin ilanından İkinci Dünya Savaşına uzanan tarih aralığı, diğer birçok alanda olduğu gibi Türkiye Mimarlığının da bir "kuruluş ve kurumlaşma" dönemidir. Yenilgiyle biten Birinci Dünya Savaşından ve son derece zor koşullarda kazanılmış Kurtuluş Savaşından sonra ilk yıllar doğal olarak yıkıntıların onarımı ve yeniden kuruluş çalışmalarıyla geçmiştir. Harap olmuş bir ülke, çökmüş bir ekonomi ve yorgun bir halkla gerçekleştirilmek durumundaki bu çalışmalar, o günün parasal koşullarında önemli sayılacak ödeneklerle sağlanmıştır, (Batur, 1998).

Ayrıca teknik kadroda hem mimar ve mühendis düzeyinde hem de teknisyen ve kalifiye işçi ve usta düzeyinde büyük bir boşluk bulunmaktadır. Savaşın yol açtığı kayıpların yanı sıra bu boşluk İmparatorluk Döneminde yapı alanında etkin olan azınlık kadrolarının bir kısmının savaştan sonra Türkiye'den ayrılmaları ile daha da büyümüştür. Bu nedenle savaş sonrasındaki 1923 – 1930 evresinde başkent Ankara dışında önemli bir yapım etkinliğinden ve yatırımından söz edilememektedir.

Mimarlık tarihçileri tarafından sonraları "Birinci Milli Üslup" adı verilen, ama o dönemde yaşayanların "Milli Mimari Rönesansı" dedikleri bu epey eklektik Osmanlı canlandırmacılığı (revivalism), Türkiye'deki mimarlık söylemi ve pratiğine yüzyıl başlarından 1930'lara kadar egemen olmuştur. Temel fikir, klasik Osmanlı mimarisinden alınan dekoratif unsurları (özellikle yarımküre şeklindeki Osmanlı kubbeleri, destekleyici dirsekleri olan geniş çatı konsolları, sivri kemerler ve tezyini çini dekorasyonu) ile yeni inşaat tekniklerini (betonarme, demir ve çelik) birleştirmektir. On dokuzuncu yüzyıl Avrupa ve Amerika'sındaki klasik ve gotik üslup canlandırmaları gibi, bu tarz da imparatorluk başkentindeki bankalar, devlet daireleri, sinemalar ve diğer kamu binaları için geniş ölçüde kullanılmaktaydı. Yine Batı'nın sanayi ve iş amaçlı binalarında(tren istasyonu, trafo binası gibi) eski üslupların yeniden canlandırılmasını hatırlatan bir tarzda, modern hayatın iş amaçlı binalarında, örneğin 1913 ile 1917 arasında İstanbul'da inşa edilen vapur iskelesi binalarında kullanılmıştır. İstiklal Savaşı'ndan ve 1923'te Ankara'nın cumhuriyetin yeni başkenti ilan edilmesinden sonra, Ankara'da ve diğer Anadolu şehirlerinde bu üslupta önemli kamu binaları inşasına devam edilmiştir, (Bozdoğan, 2002).

Üsluptan çok tarihsel bir perspektiften bakıldığında, Milli Mimari Rönesans'ının (1. Ulusal Mimari), Türk mimari kültüründeki ilk "modern" söylem olduğu söylenebilir. Türk mimarları, yeni bina tipleri, inşa teknikleri ve tasarım ilkeleri ile ilk kez burada karşılaşmışlardır. Daha da önemlisi, mimari kimlik inşa etme ve ulus kurma amacıyla ilk kez burada büyük ölçekte seferber edilmişti. Ya da Milli Mimari Rönesans'ının, "Osmanlı – İslam mimarisinin cumhuriyet döneminde nihai olarak ortaya koymadan önceki son nefesi bu kadar dramatik bir biçimde dönüştürülmüş, Batılılaşmış ve stilize edilmiş" bir formda da olsa imparatorluğun mimari mirasına yapılan son bir gönderme- olduğu söylenmektedir, (Batur, 1998).

Yine, bu üslupta tasarım ve inşaat yapan mimarlar aynı zamanda hem son Osmanlı hem de ilk Cumhuriyet mimarlarıydılar; Türkiye'de modern bir mimarlık mesleğinin oluşumu yönündeki önemli kurumsal dönüşümlerde bu mimarların izi vardır. En önemlisi, kültürel anlamlandırmadaki bu muğlaklık - modern işlevler barındırdığı halde şanlı bir Osmanlı – İslam geçmişine de göndermede bulunan bir üslubun muğlaklığı-, onu zamanla değişen birçok farklı okuma ve yoruma açık kılmıştır, (Bozdoğan, 2002).

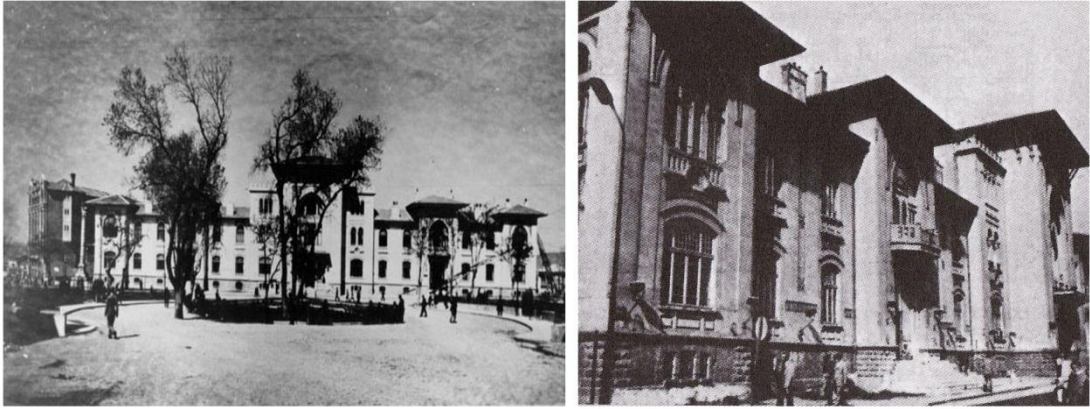
Bu yapıların tasarımcısı olan mimarlar, birkaç genç mimar dışında Cumhuriyet öncesi dönemin tanınmış ve yetenekleri kabul edilmiş önemli isimleridir. Üslup ve yaklaşım açısından aralarında kişisel ayrımlar olsa da tüm tasarımlarda Milli Mimari üslubun ana çizgisi belirgindir, (Batur, 1998).

"Ankara'daki yeni oluşuma ve savaşın sonuçlarına bağlı olarak gereksinmeler ve yapı programı değişmiştir, ama bu, henüz üst dile yansımamıştır. 1925'lerde o gün gereken, o gün var olanla –kuramda ve pratikte var olanla - karşılanmak durumundadır. Onun için bu ilk yılları bir geçiş dönemi olarak görüp tanımlamak ve adlandırmak gerekmektedir.", (Batur, 1998, s:212).

Ana çizgileri yukarıda belirtilen mimarlık ortamında gerçekleşen az sayıdaki yapım etkinliğini incelediğimizde üstünlük Kamu Yönetim yapılarındadır. Mimar Vedat Tek' in 2. TBMM Binası, Mimar Halim Bey' in Maliye bakanlığı Binası, Mimar Arif Hikmet'in Ankara Adliyesi Binası döneminin önemli yapılarındandır.



ŞEKİL 3.2.1.1: 2. TBMM Binası ve Planı, Ankara, 1924, Mimar Vedat Tek
(Kaynak: wowturkey.com - Vanlı, 2006)

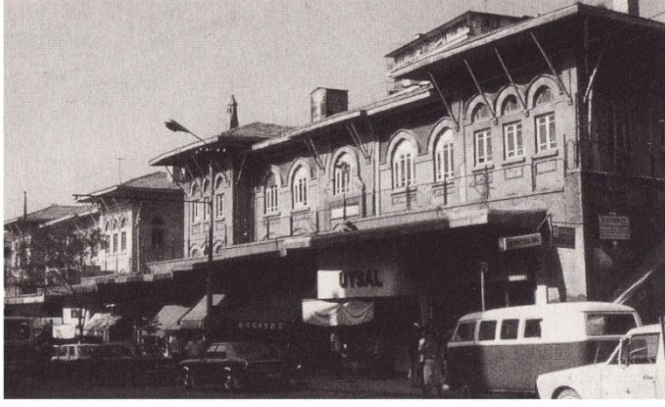


ŞEKİL 3.2.1.2: Maliye Bakanlığı Binası, Ankara, 1925, Mimar Halim Bey
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.1.3: Adliye Sarayı, Ankara, 1926, Mimar Arif Hikmet Koyunoğlu (Kaynak: mimarlıkmuzesi.org)

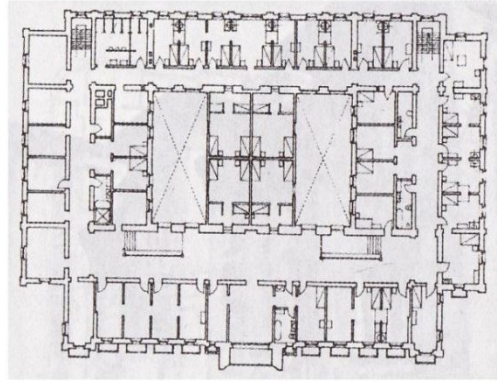
Aynı dönemi paylaşan; Mimar Mukbil Kemal'in Gazi ve Latife Okulu, Mimar Necmeddin Emre'nin İzmir Türk Ocağı Binası, Mimar Kemalettin'in Ankara Palas Otel ve Gazi Eğitim Enstitüsü Binaları, Giulio Mongeri'nin Osmanlı Bankası, Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü, Tekel Genel Müdürlük Binası ve İş Bankası Genel Müdürlüğü, Arif hikmet Koyunoğlu'nun Etnoğrafya Müzesi ve Ankara Türk Ocağı, diğer önemli tasarımlardır.



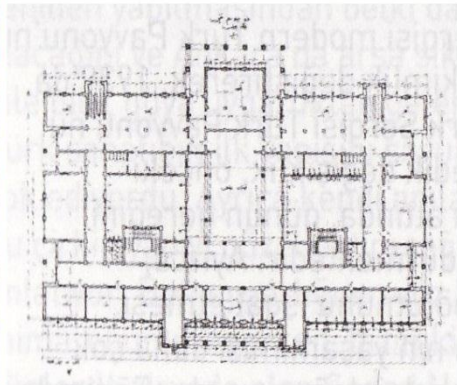
ŞEKİL 3.2.1.4: Gazi ve Latife Okulu, Ankara, 1924, Mimar Mukbil Kemal (Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.1.5: Türk Ocağı Binası, İzmir, 1925, Mimar Necmeddin Emre (Kaynak: mimarlıkmüzesi.org)



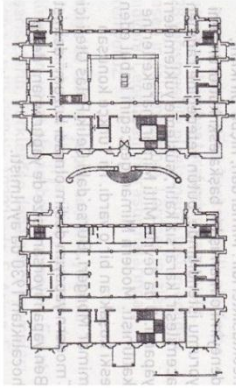
ŞEKİL 3.2.1.6: Ankara Palas Oteli ve Planı, Ankara, 1926, Mimar Kemalettin
(Kaynak: mimarlıkmuzesi.org – Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.1.7: Gazi Eğitim Enstitüsü Binaları ve Planı, Ankara, 1926, Mimar Kemalettin
(kaynak: abbasguclu.com.tr – Vanlı, 2006)



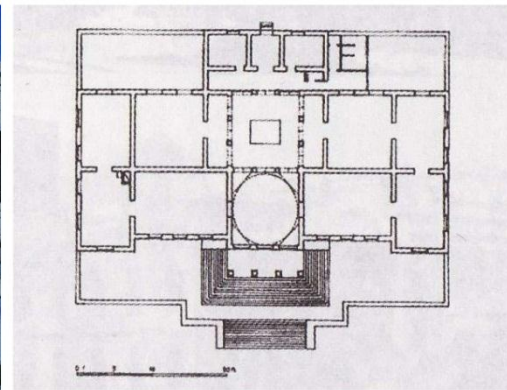
ŞEKİL 3.2.1.8: Osmanlı Bankası Binası, Ankara, 1926, Giulio Mongeri (Kaynak: mimarlıkmuzesi.org)



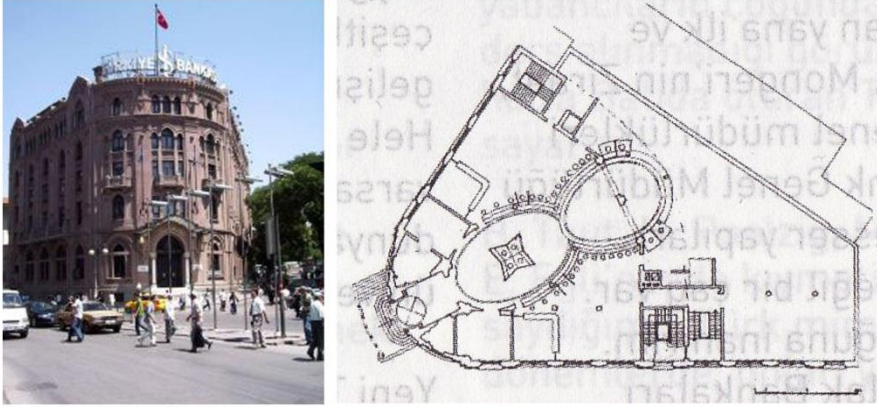
ŞEKİL 3.2.1.9: Ziraat Bankası Genel Müdürlük Binası ve Planı, Ankara, 1927, Giulio Mongeri
(Kaynak: Vanlı, 2006)



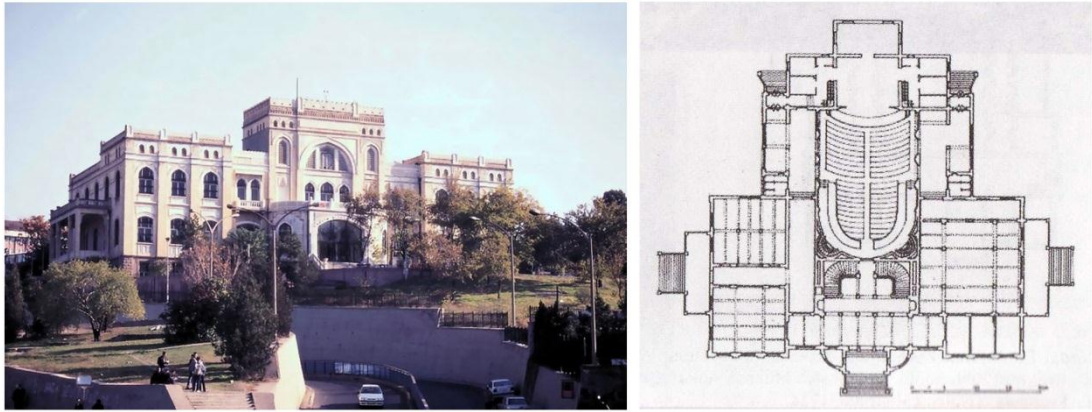
ŞEKİL 3.2.1.10: Tekel Genel Müdürlük Binası ve Planı, Ankara, 1928, Giulio Mongeri
(Kaynak: mimarlıkmuzesi.org – Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.1.11: Etnoğrafya Müzesi ve Planı, Ankara, 1928, Arif Hikmet Koyunoğlu
(Kaynak: mimarlıkmuzesi.org – Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.1.12: İş Bankası Genel Müdürlük Binası ve Planı, Ankara, 1929, Giulio Mongeri
(Kaynak: mimarlıkmuzesi.org – Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.1.13: Türk Ocağı Binası ve Planı, Ankara, 1930, Arif Hikmet Koyunoğlu
(Kaynak: mimarlıkmuzesi.org – Vanlı, 2006)

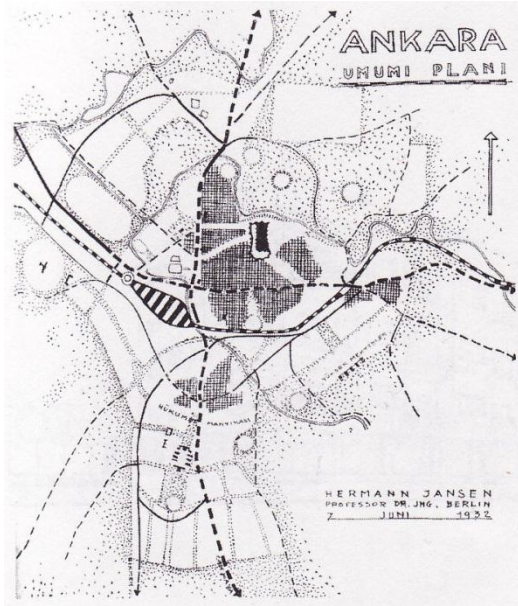
3.2.2. 1930 – 1940 Dönemi: Yeni Mimari

1. Ulusal Mimari olarak adlandırılan dönem (1923 – 1930), Türk mimarlarının güncel gelişmeleri izlemeyip kendilerini yenileyemedikleri, çağdaş hareketlere uzak düştükleri ve gerici bir şekilde geçmişe sığındıkları bir dönem olarak nitelendirir, (Kortan, 1985).

Dünya'nın birçok yerinde modern, aydınlık yüzlü, çağdaş yapılar yapılırken, yeni Cumhuriyetin yeni Başkentine ruhsal çöküntü getirecek, özgür toplumlara hiç yakışmayan eski yüzlü, karanlık yapıların yapılmasını eleştiren yazarların da belirttiği gibi, 1.Ulusal Mimari'nin çöküşü 1927 civarında başlamış ve 1931'e gelindiğinde tamamlamıştır. Osmanlı Mimarisine yapılacak göndermeler hızla aforoz edilmiştir, (Vanlı, 2006).

Osmanlı canlandırmacılığı üslubuyla yapılan inşaatlar neredeyse tamamen sona ermiş ve “Yeni Mimari” (Avrupa modernizminin bezemesiz, kübik kompozisyonları) şevkle karşılanmıştır, (Bozdoğan, 2002).

Devlet ekonomik olarak iyiye gittikçe başta başkent Ankara olmak üzere yapılaşma gereksiniminin hızla artması; hem teknik kadrodaki açığın kapatılması, hem de Dünya’daki mimarlık hareketine uyum sağlanması açısından yabancı mimarlar ile çalışılmaya başlanmıştır. Herman Jansen’in 1932’de Ankara İmar Planı Yarışmasını kazanmasından sonra modern eğilim açıklık ve hız kazanmıştır, (Batur, 1998).

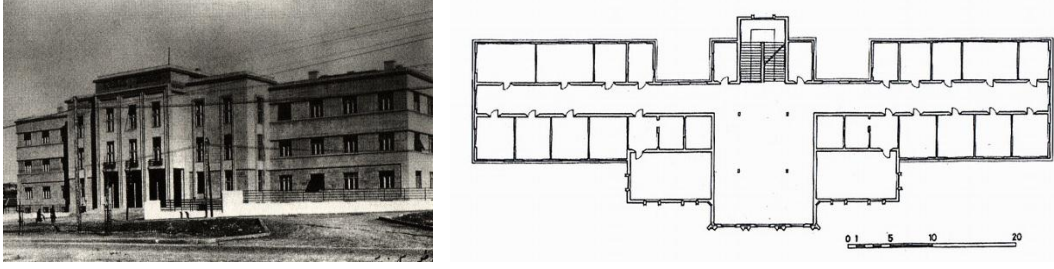


ŞEKİL 3.2.2.1: Ankara İmar Planı, Ankara, 1932, Herman Jansen (Kaynak: Yarışmalar Dizini)

1926’da Güzel Sanatlar Akademisi’nin mimarlık bölümünde, kurumun eski gelenekleri düşünüldüğünde, gerçekten radikal reformlar yapılmıştır. Giulio Mongeri’nin 1928’deki, Vedat Tek’ in 1930’daki istifalarından sonra, bölüm başkanlığına atanan Ernst Egli bu görevi 1936’ya kadar sürdürmüştü ve o tarihte yerini Bruno Taut’a bırakmıştır. Müfredat yeniden düzenlenerek klasik beaux-arts modelinin yerine, Avrupa modernizminin rasyonalist ve işlevselci ilkeleri getirilmiştir; söz konusu ilkeler bu sıralarda Ankara’nın modern bir başkent olarak inşa edilmesinde uygulamaya konuyordu.

1930 – 1940 yılları arasında önemli ölçüde yabancı mimarlar görevlendirilmiştir. Bu mimarlar kişisel eğilimleri doğrultusunda genç Cumhuriyetin mimarlığının çağa ayak uydurmasına katkıda bulunmuşlardır.

Ülkedeki ilk çağdaş mimarinin örneği olarak, Theodor Jost'un 1926 yılında tasarladığı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Binası kabul edilmektedir. Clemens Holzmeister ve Ernst Egli, Ankara'daki büyük kamu yapılarının projelendirilmesinde öne çıkmışlardır. Her ikisi de profesyonel çalışmalarının yanında danışmanlık ve öğretim kurumlarındaki uzun süreli görevleri nedeniyle Türkiye'de mesleğin gelişmesini derinden etkilemişlerdir, (Bozdoğan, 2002).



ŞEKİL 3.2.2.2: Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Binası ve Planı, Ankara, 1926, Theodor Jost
(Kaynak: Vanlı, 2006)

1927'den itibaren yabancı mimarlar Türk Mimarlık Akademilerinde eğitim vermeye başlayınca ve Türk mimar adayları modernizmin etkili olduğu yabancı ülkelerde eğitim almaya başlayınca; Türkiye Mimarlığı modernizmin etkisiyle gelişmeye başlamıştır.

Şevki Vanlı; "Theodor Jost'un Ankara'da 1926'da yaptığı Sağlık Bakanlığı binasının, Türk mimarlığında bir dönem başlattığı savını ciddiye almıyorum, zaten bu yapının ne kadar ne olduğu da belli değildir. GSA' da atölyelerin Mongeri ve Vedat Tek'ten alınıp Ernst Egli'ye teslim edilmesiyle, öğrencilerin modern eğitime başlamalarını çağdaş mimari ile ilk ilişki sayıyorum. Nitekim çelişkili bir eğitim gören bu ilk öğrencilerin yapıları, modernizmin ilkelerini, öğelerini taşıyan ilkler olmuşlardır", demektedir. (Vanlı, 2006, s:151)

"Yeni Mimari" 'nin etkili olduğu yıllarda (1930 – 1940), 1931'de Zeki Sayar, Abidin Mortaş, Sedad Hakkı Eldem, Şevki Balmumcu ve Abdullah Ziya Kozanoğlu yönetiminde, mimarların mesleki dergisi "Mimar" yayımlanmaya başlamıştır. 1935'te, Arapça kökenli kelimeleri Türk dilinden çıkarmaya yönelik milliyetçi eğilimin bir parçası olarak derginin adı "Arkitekt" şeklinde değiştirilmiştir. Derginin temel misyonu, Türk mimarlarının mesleki meşruiyet mücadelelerinin sesi olmak ve onların Yeni Mimari konusunda "yabancı muallim ve meslektaşları kadar, hatta daha fazla" ehil olduklarını göstermek olmuştur. Sürekli, devlete önemli kamu binaları için açık yarışmalar düzenleme çağrısında bulunmuşlar ve bir yarışma düzenlendiğinde,

katılanların adlarını yorumlarla birlikte yayımlamışlardır. Örneğin, Ankara'daki Sergi Evi için açılan yarışma dergide kapsamlı olarak ele alınmış ve yarışmayı Şevki Balmumcu'nun tasarımının kazanması, Türk mimarların başarısını kutlama vesilesi haline gelmiştir, (Bozdoğan, 2002).

Afife Batur'a göre 1930 ve 1940 yılları arası, Cumhuriyet mimarlığının oluşum dönemidir: Cumhuriyet mimarlığının formları bu dönemde geliştirilmiş, işlevleri bu dönemde belirlenmiştir, (Batur, 2007).

Batur, Türk Mimarlarının bu evredeki çalışmalarını, uluslararası çizginin gerisinde kalmayan bir düzey ve eşzamanlılık gösteren ve mütevazı boyutlarına karşın iddialı tasarımlar olarak belirlemiş ve aşağıda belirtildiği gibi bu evrenin yapı toplamında belirli karakteristikler saptamıştır, (Batur, 1998, s:226).

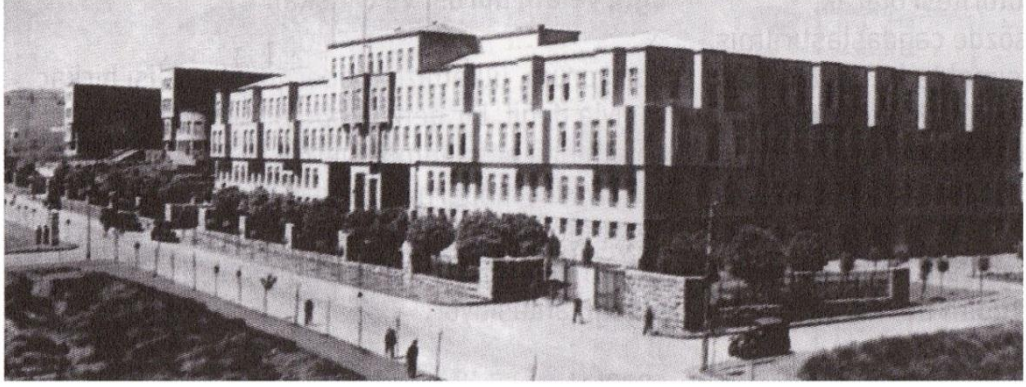
- Konutlarda ve kamu yapılarında artık fonksiyonist bir tasarım geçerlidir. İşlevin gerektirdiği ilişkilerin kurulması biçimlenme sürecini yönlendirdiğinden, farklı tipolojik öğeler ve programlardan ötürü kamu yapılarında belirli şemalardan söz etmek zordur; ama örneğin apartmanlarda benzer yönlendirmelerden ötürü bir tür şemalaşma ortaya çıkmıştır.
- Planlar, belli bir geometrik, kare veya dikdörtgen, çerçeveye girmeden, içerdiği hacimlerin özelliğine ve işlevlerine de bağlı olarak yine geometrik biçimlerin içinde fakat serbestçe düzenlenmektedir.
- Dairesel planlı mekânlar çok rağbettedir. Dışarıya, yapı kitlesine yansıtılan dairesel hacim, en çok oturma ve yemek salonlarında ve sonra da teras ve merdivenlerde kullanılmaktadır.
- Özellik kazanmamış odalardan meydana gelen konut planı hızla, 1931 – 1933 yıllarında özellikle ve işlevine göre biçimlenmiş ve ölçülendirilmiş mekânlardan oluşan konut planlarına dönüşmektedir.
- Plan, konutta sadece bir dağılım mekânı olmayan geniş bir orta hol (sofa) çevresinde gelişmektedir.
- Servis hacimleri bir arada gruplanmaktadır. Fakat bu gruplanmanın diğer hacimlerle işlevsel bağlantılarında zorlamalar vardır.
- Yatay bant biçiminde pencereler ve köşe penceresi yaygınlaşmaktadır.
- Saçak ve çatı, yerini teras örtülere bırakmaya başlamıştır.

- Betonarme karkas veya betonarme döşemeli yapım yaygınlaşmaya başlamıştır. Kaplama yerine de -Alman tekniğinde- Edelputz sıva kullanılmaktadır.
- Hem konutlarda hem de kamu yapılarında kullanılan ve genel kabul görmüş stil düzeyinde bir biçimler repertuarı vardır; prizmatik kitlelere eşlik eden yuvarlatılmış köşeler, katları ayıran yatay bant halinde doluluklar, sürekli, kesintisiz denizlik çizgileri, köşeleri dönen pencereler yer almaktadır.
- Teras çatı veya gizli çatı kullanımı, uygulama zorluklarına karşın yaygınlaşmıştır.
- Cephe boyunca sürekli balkon veya geniş veranda çok tutulan bir motiftir.

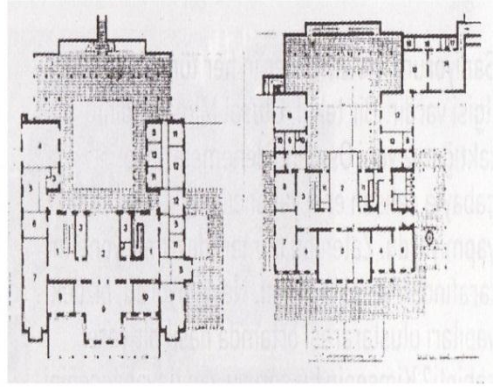
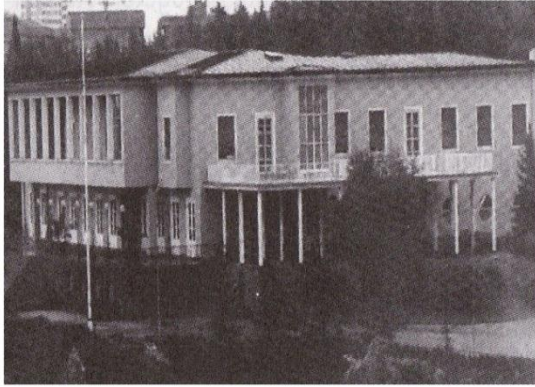
Yukarıda temel özellikleri belirtilen, Yeni Mimari olarak adlandırılan 1930 – 1940 yılları arasında mimari proje yarışmaları dışında gerçekleşen yapılaşmada yoğunluk Kamu Yönetim Yapıları ve Eğitim yapılarındadır. Başlıca örnekleri arasında; Clemens Holzmeister'in Ankara Ordu Evi Binası, Milli Savunma Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Köşkü, İçişleri Bakanlığı, Ernst Egli'nin Musiki Muallim Mektebi, Yüksek Ziraat ve Baytar Enstitüsü, Sayıştay Binası, Ankara Ticaret Lisesi, İsmet Paşa Kız Enstitüsü Binası, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Ankara Kız Lisesi ve Türk Hava Kurumu, Arif Hikmet Oltay'ın İstanbul Üniversitesi Obsevatoryumu, Bruno Taut'un Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, söylenebilir.



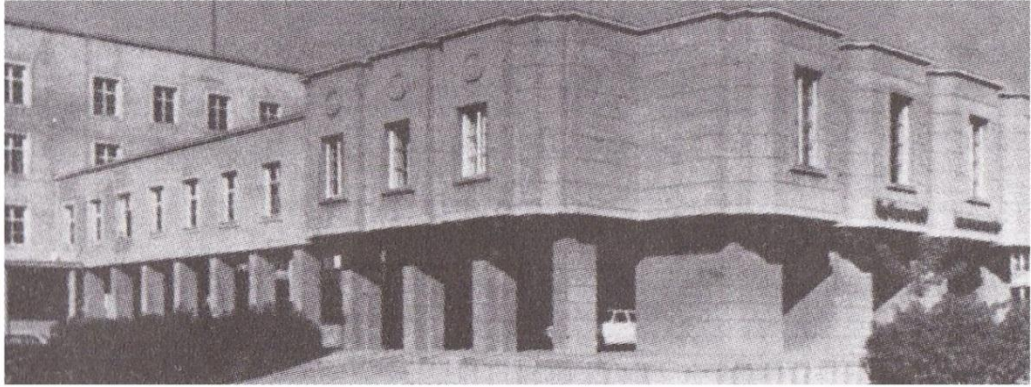
ŞEKİL 3.2.2.3: Ordu Evi ve Planı, Ankara, 1929, Clemens Holzmeister
(Kaynak: Vanlı, 2006)



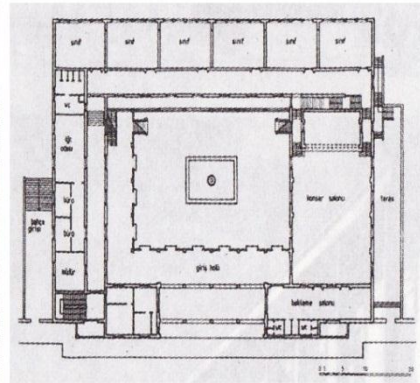
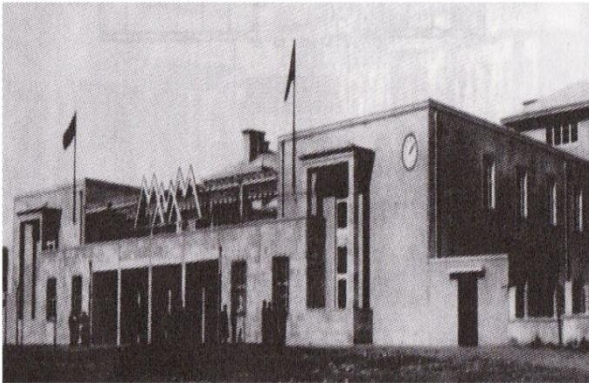
ŞEKİL 3.2.2.4: Milli Savunma Bakanlığı, Ankara, 1931, Clemens Holzmeister
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.2.5: Cumhurbaşkanlığı Köşkü ve Planı, Ankara, 1932, Clemens Holzmeister
(Kaynak: Vanlı, 2006)



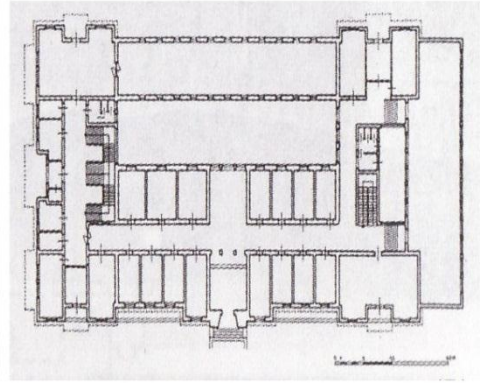
ŞEKİL 3.2.2.6: İçişleri Bakanlığı, Ankara, 1934, Clemens Holzmeister (Kaynak: Vanlı, 2006)



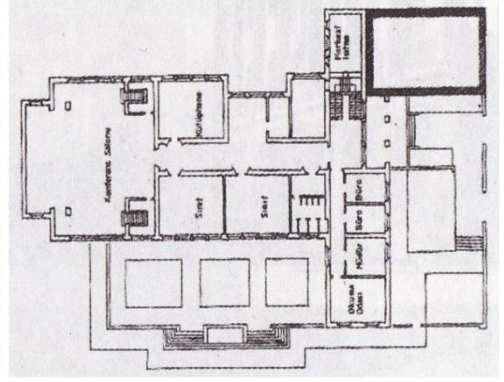
ŞEKİL 3.2.2.7: Musiki Muallim Mektebi ve Planı, Ankara, 1928, Ernst Egli
(Kaynak: Vanlı, 2006)



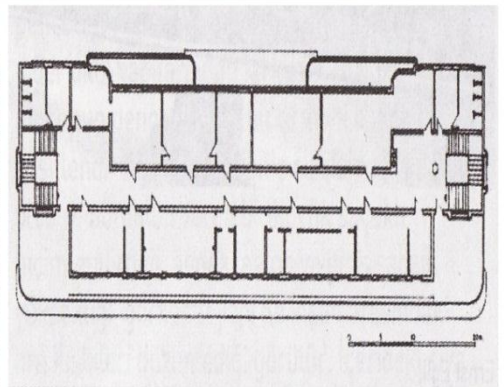
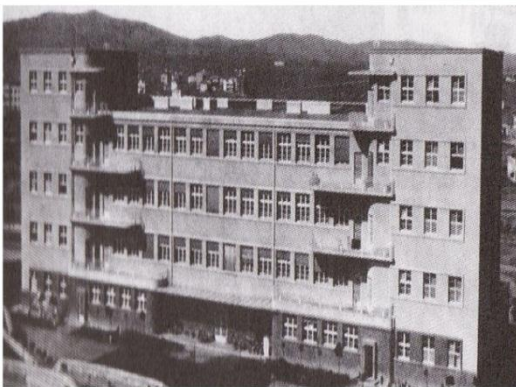
ŞEKİL 3.2.2.8: Yüksek Ziraat ve Baytar Enstitüsü, Ankara, 1928, Ernst Egli
(Kaynak: Vanlı, 2006)



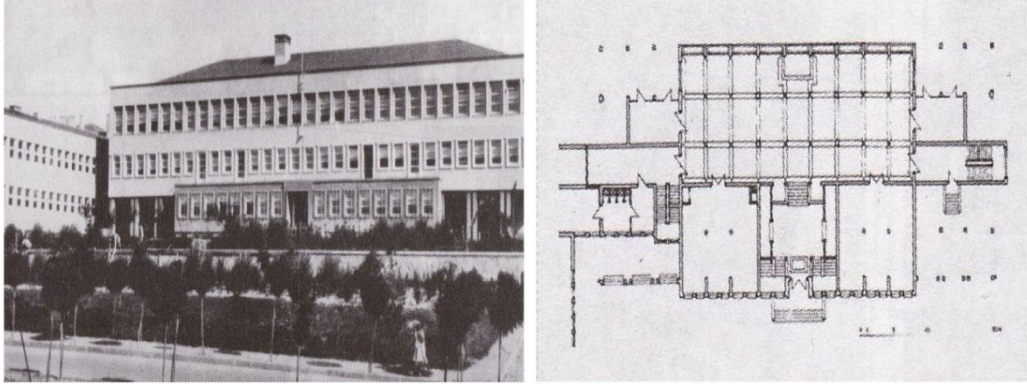
ŞEKİL 3.2.2.9: Sayıştay ve Planı, Ankara, 1930, Ernst Egli (Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.2.10: Ticaret Lisesi ve Planı, Ankara, 1930, Ernst Egli
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.2.11: İsmet Paşa Kız Enstitüsü ve Planı, Ankara, 1930, Ernst Egli
(Kaynak: Vanlı, 2006)



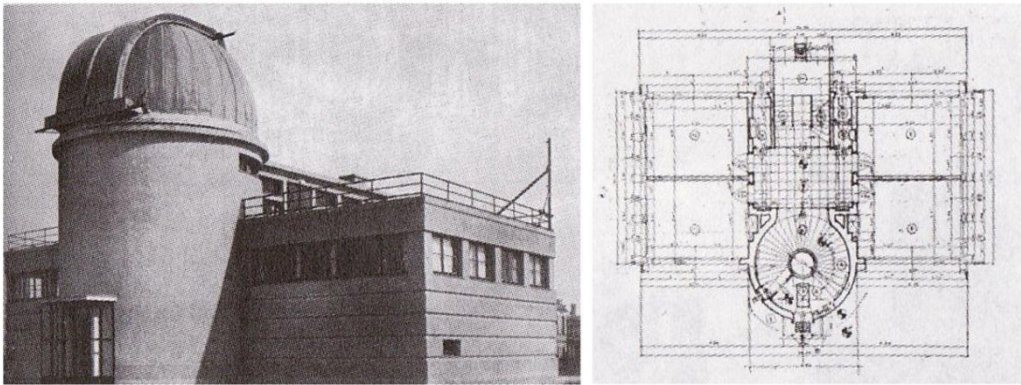
ŞEKİL 3.2.2.12: Siyasal Bilgiler Fakültesi ve Planı, Ankara, 1935, Ernst Egli
(Kaynak: Vanlı, 2006)



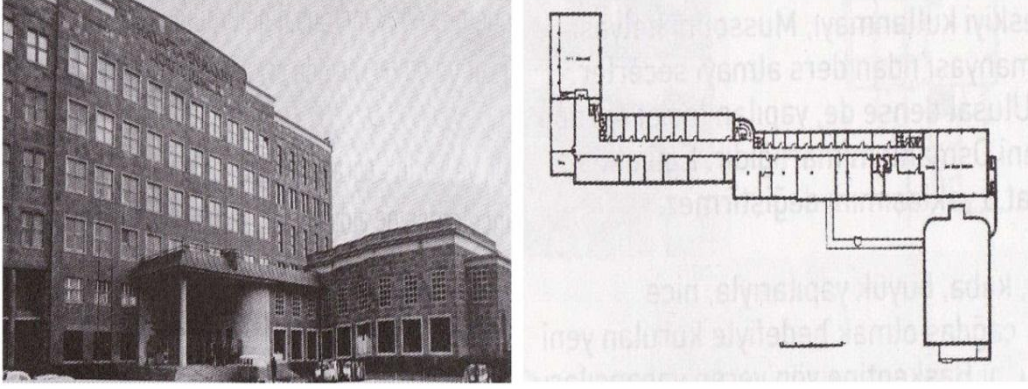
ŞEKİL 3.2.2.13: Ankara Kız Lisesi, Ankara, 1936, Ernst Egli (Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.2.14: Türk Hava Kurumu, Ankara, 1936, Ernst Egli (Kaynak: Vanlı, 2006)

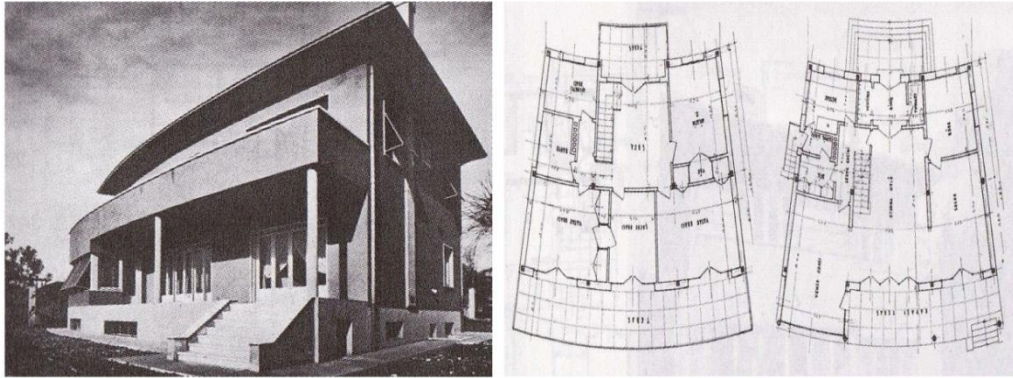


ŞEKİL 3.2.2.15: İstanbul Üniversitesi Observatoryumu ve Planı, İstanbul, 1934, Arif Hikmet Oltay
(Kaynak: Vanlı, 2006)

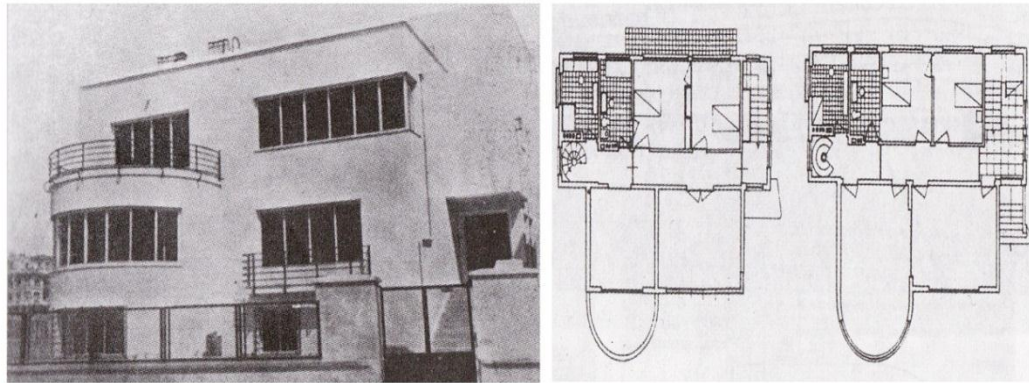


ŞEKİL 3.2.2.16: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi ve Planı, Ankara, Bruno Taut
(Kaynak: Vanlı, 2006)

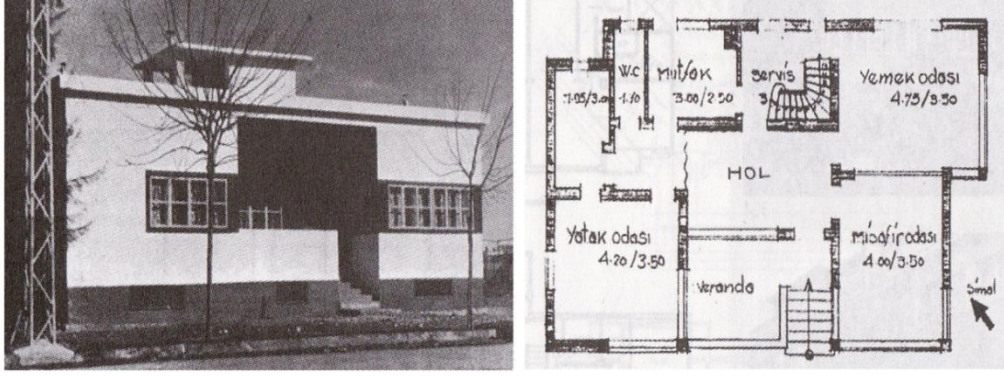
10 yıllık süreçte Konut Yapılarını incelediğimizde çoğunluğun Türk Mimarlar tarafından yapıldığını söyleyebiliriz. Dönemdeki Konut Yapılarına örnek olarak; Zeki Sayar'ın Ömer Bey Villası ve Dr. Sani Yaver Villası, Abdullah Ziya Kozanoğlu'nun Adana'da Kira Evi tasarımı, Abidin Mortaş'ın Celal Bey Apartmanı ve Erenköy'de Villa tasarımı, Seyfi Arkan'ın Hariciye Köşkü, Üçler Apartmanı, Ayhan Apartmanı, Florya Deniz Köşkü ve Salih Bozok Villası, Sedad Hakkı Eldem'in Ağaoğlu Evi, Bekir İhsan Ünal'ın Karadeniz Apartmanı, dönemde öne çıkan konut tasarımlarıdır.



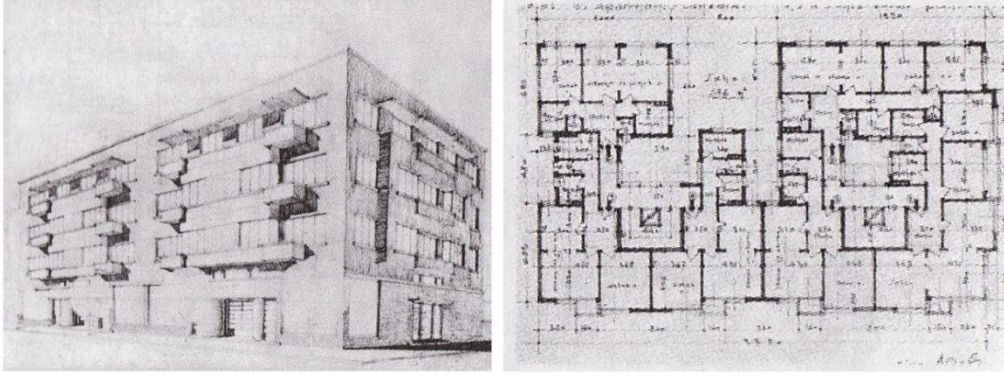
ŞEKİL 3.2.2.17: Ömer Bey Villası ve Planı, İstanbul, 1930'lar, Zeki Sayar
(Kaynak: Vanlı, 2006)



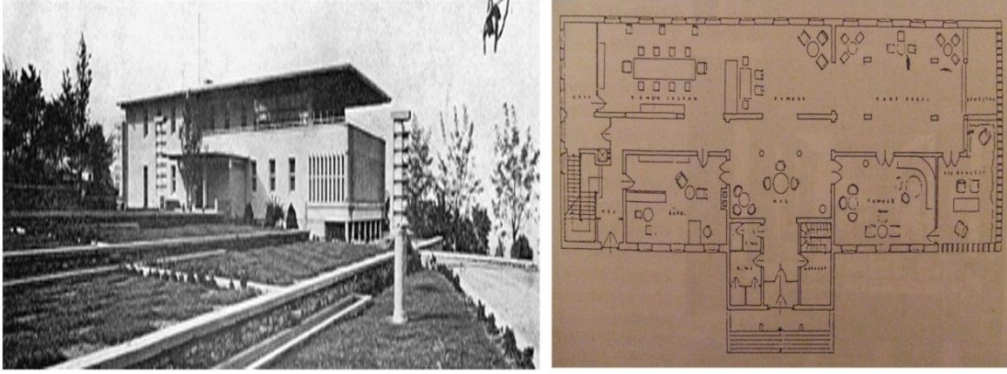
ŞEKİL 3.2.2.18: Dr. Sani Yaver Villası ve Planı, İstanbul, 1932, Zeki Sayar
(Kaynak: Vanlı, 2006)



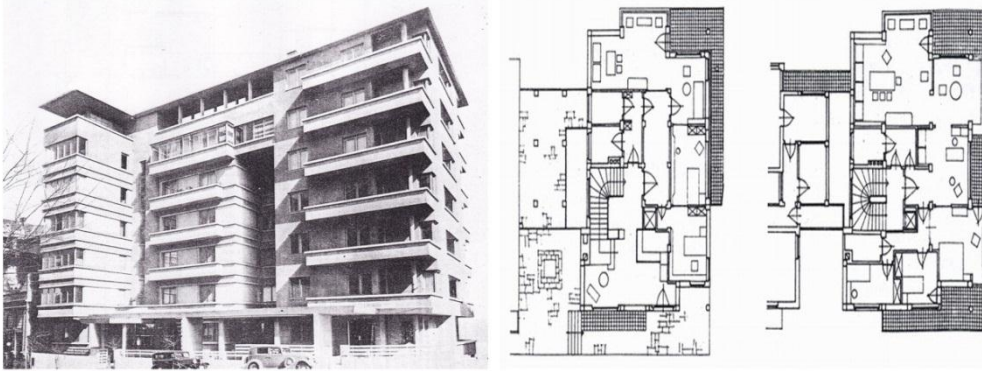
ŞEKİL 3.2.2.19: Bir Kira Evi ve Planı, Adana, 1930'lar, Abdullah Ziya Kozanoğlu
(Kaynak: Vanlı, 2006)



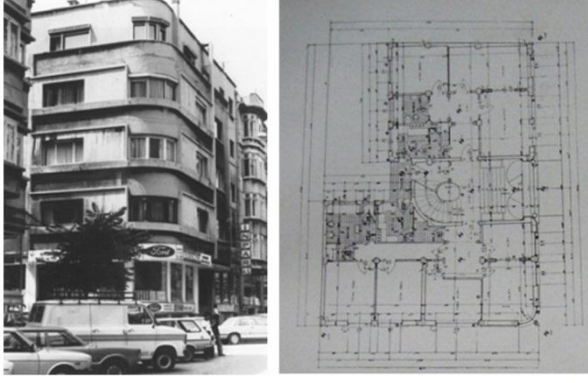
ŞEKİL 3.2.2.20: Celal Bey Apartmanı, Ankara, 1934, Abidin Mertaş
(Kaynak: Vanlı, 2006)



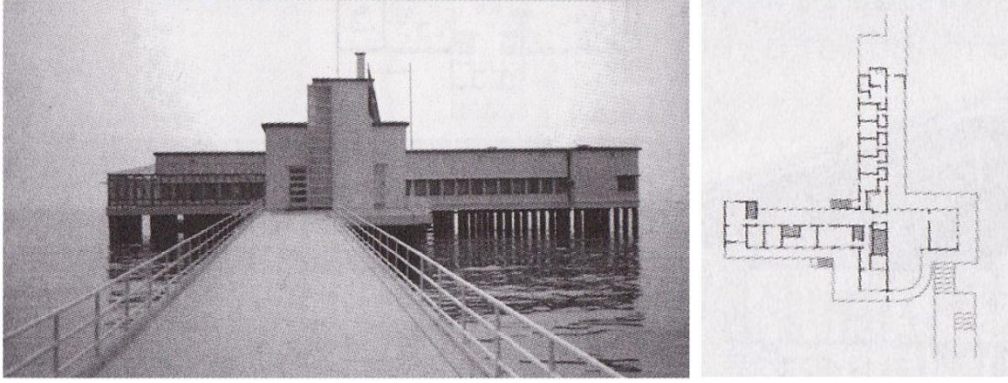
ŞEKİL 3.2.2.21: Hariciye Köşkü ve Planı, Ankara, 1935, Seyfi Arkan
(Kaynak: Vanlı, 2006)



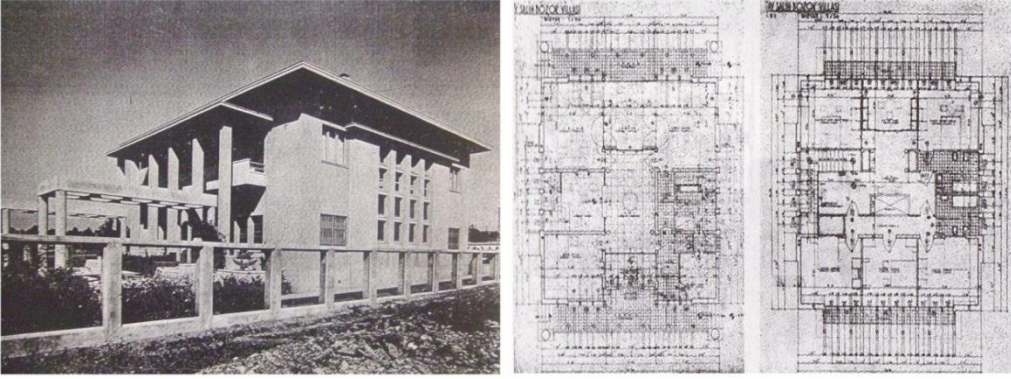
ŞEKİL 3.2.2.22: Üçler Apartmanı ve Planı, İstanbul, 1935, Seyfi Arkan
(Kaynak: Vanlı, 2006)



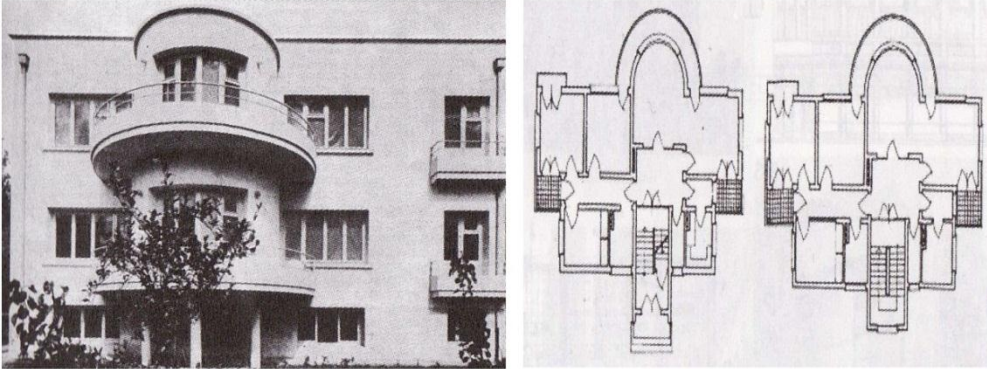
ŞEKİL 3.2.2.23: Bayhan Apartmanı ve Planı, İstanbul, 1935, Seyfi Arkan
(Kaynak: Vanlı, 2006)



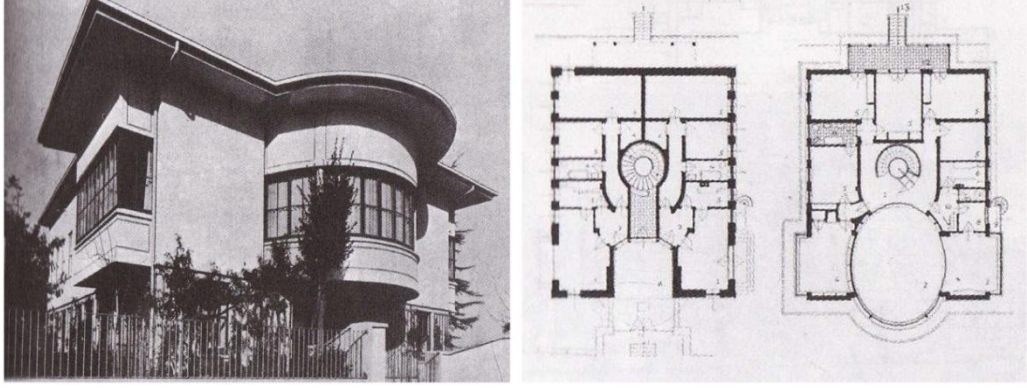
ŞEKİL 3.2.2.24: Florya Deniz Köşkü ve Planı, İstanbul, 1936, Seyfi Arkan
(Kaynak: Vanlı, 2006)



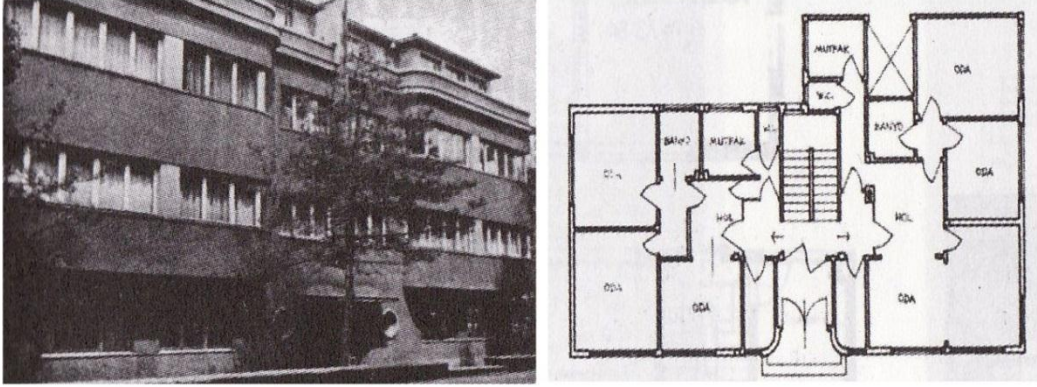
ŞEKİL 3.2.2.25: Salih Bozok Villası ve Planı, İstanbul, 1939, Seyfi Arkan
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.2.26: Erenköy'de Evi ve Planı, İstanbul, 1936, Abidin Mortaş
(Kaynak: Vanlı, 2006)

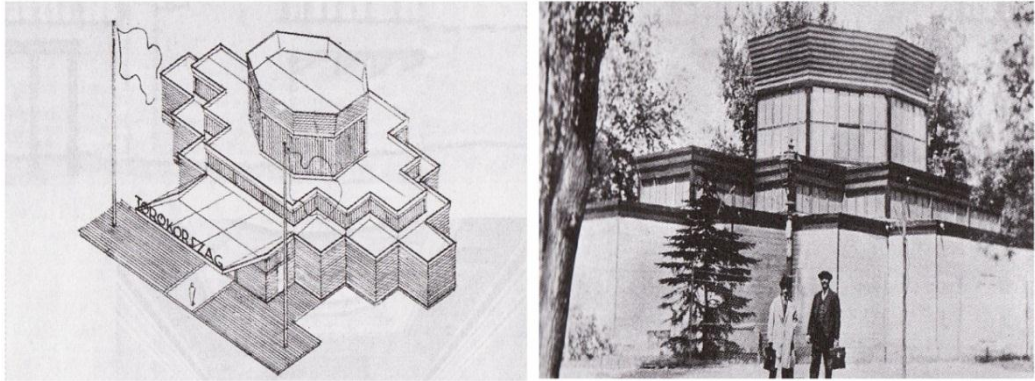


ŞEKİL 3.2.2.27: Ağaoğlu Evi ve Planı, İstanbul, 1938, Sedad Hakkı Eldem
(Kaynak: Vanlı, 2006)

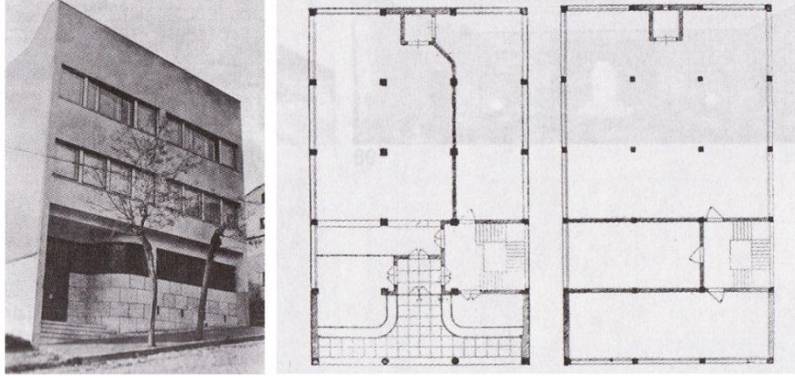


ŞEKİL 3.2.2.28: Karadeniz Apartmanı ve Planı, Ankara, 1938, Bekir İhsan Ünal
(Kaynak: Vanlı, 2006)

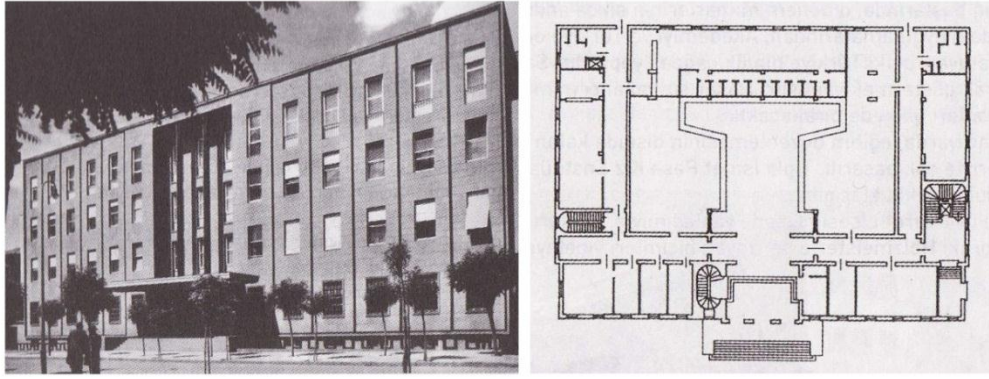
Aynı dönemde; Sedad Hakkı Eldem'in Budapeşte Uluslararası Sergisi için tasarladığı Türkiye Pavyonu ve Elektrik Şirketi (SATIE) yapısı, Clemens Holzmeister'in Merkez Bankası Genel Müdürlüğü, Martin Elsaesser'in Sümerbank yapısı, Şekip Akalın'ın Anakar Garı, Bruno Taut'un tasarladığı Atatürk'ün Katafalkı, diğer önemli projelerdir.



ŞEKİL 3.2.2.29: Budapeşte Uluslararası Sergisi, Macaristan, 1930, Sedad Hakkı Eldem
(Kaynak: Vanlı, 2006)



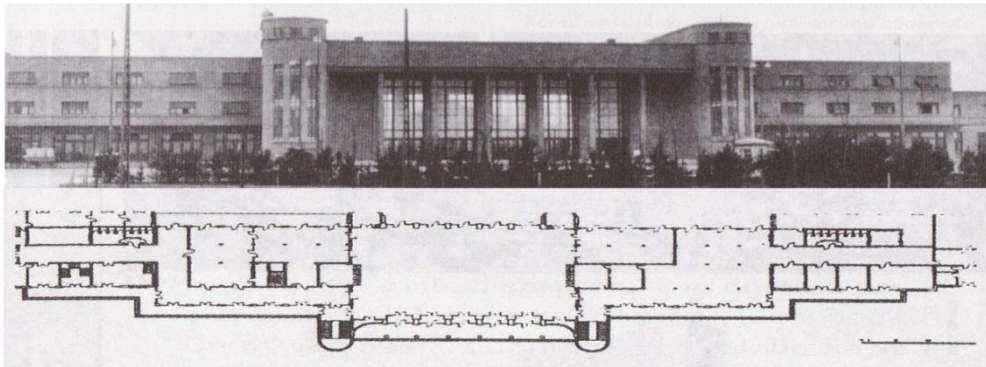
ŞEKİL 3.2.2.30: Elektrik Şirketi Binası (SATIE) ve Planı, İstanbul, 1934, Sedad Hakkı Eldem
(Kaynak: Vanlı, 2006)



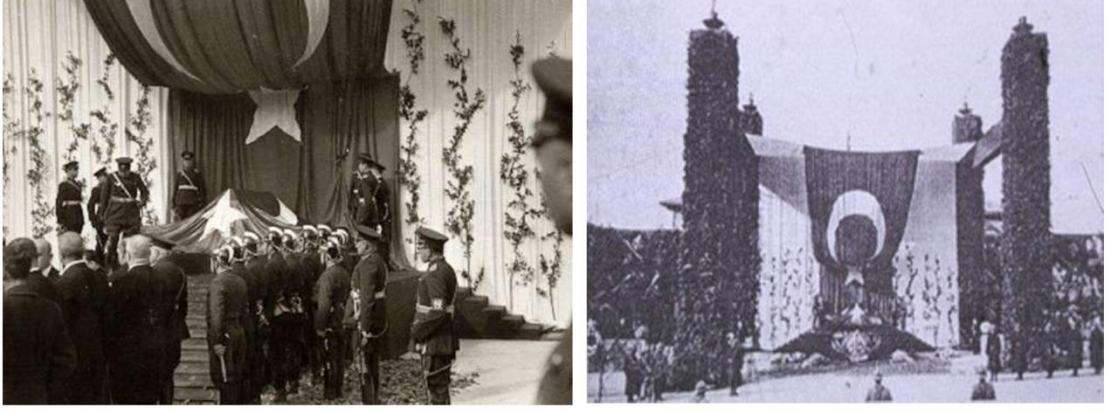
ŞEKİL 3.2.2.31: Merkez Bankası Genel Müdürlüğü ve Planı, Ankara, 1933, Clemens Holzmeister
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.2.32: Sümerbank ve Planı, Ankara, 1935, Martin Elsaesser
(Kaynak: mimarlikmuzesi.org - Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.2.33: Ankara Garı ve Planı, Ankara, 1935, Şekip Akalın
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.2.34: Atatürk'ün Katafalkı, Ankara, 1938, Bruno Taut

(Kaynak: Vanlı, 2006)

3.2.2.1. 1930 – 1940 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları

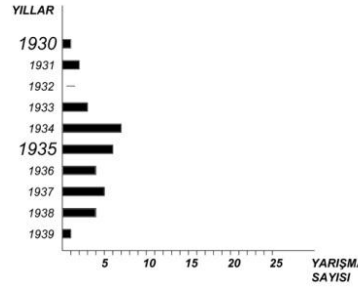
1930 – 1940 yıllarına damgasını vuran Yeni Mimari dönemde birçok Yabancı ve Türk mimarın gerçekleştirdiği yapıların yanında 1930 yılında ilk mimari proje yarışmasının açılması mimarlık dünyasına bir yenilik olmuştur. 1930 yılında açılan ilk mimari proje yarışması ile başlayan dönemde toplam 33 yarışma açılmıştır. 80 yıllık süreç içinde %5'lik orana sahiptir.

Dönemde açılan yarışmalar; Hüsnü Bey'in kazandığı Bursa Belediyesi Hal Binası ve Çocuk Esirgeme Kurumu Apartmanı, Şevki Balmumcu'nun kazandığı Ankara Sergi Evi Binası, Sedad Hakkı Eldem'in kazandığı Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti Binası ve Yalova Termal Oteli, Seyfi Arkan'ın kazandığı İller Bankası ve İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Binası, Hans Poelzig'in kazandığı İstanbul Konservatuar ve Tiyatro Binası, Abidin Mortaş ve Şevki Balmumcu'nun kazandıkları Yozgat Terzili Kaplıcası, Ahmet Sabri ve Emin Onat'ın kazandıkları Yürükali Plajı, Abidin Mortaş'ın kazandığı Çocuk Esirgeme Kurumu Binası, Emin Necip Uzman'ın kazandığı İzmir Fuarı İnhisarlar Pavyonu, Münevver Belen ve Abidin Mortaş'ın kazandıkları Bursa Halkevi, Zeki Sayar'ın kazandığı İzmir Hal Santrali, Rüknettin Güney'in kazandığı Kadıköy Halkevi, Emin Necip Uzman ve Nazif Aysal'ın kazandıkları Sivas Halkevi, Clemens Holzmeister'in kazandığı TBMM Binası, Hüsnü Tamer'in kazandığı Samsun Merkez Bankası Binasıdır.

1930 – 1940 yılları Cumhuriyetin ilk yıllarıdır. Yarışma Projelerinin çoğunun Ankara’da oluşu ve Eğitim, Kamu, Ticaret Yapıları için açılmış olması Cumhuriyetin yapılandırılması olarak yorumlanabilir.

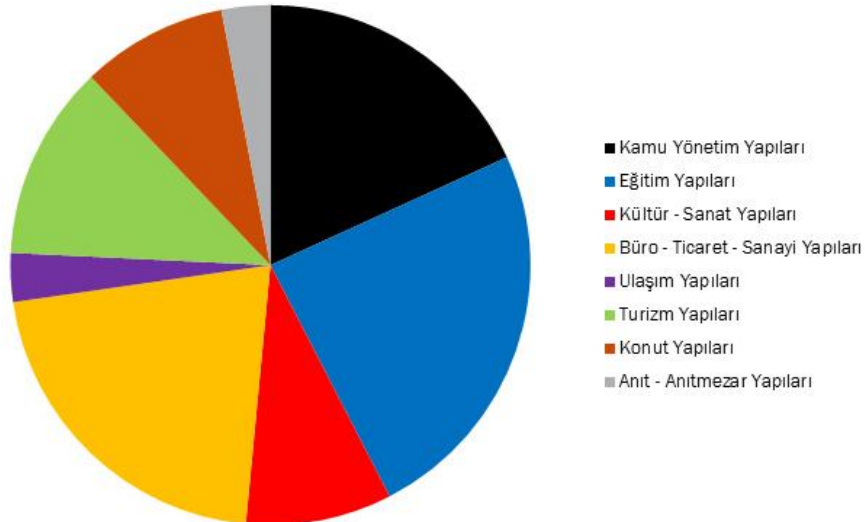
10 yıllık süreç içinde yarışma sayılarını Yıllara göre incelediğimizde en fazla yarışma 1934’te açılmıştır, toplam 7 adettir. 10 yıllık süreç içinde %21’lik orana sahiptir. (bkz.: Tablo 3.2.2.1.1) 1934 yılında açılan yarışmalar; Çocuk Esirgeme Kurumu Apartmanı, Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti ve Yalova Termal Otelidir.

TABLO 3.2.2.1.1: 1930 – 1940 Yılları arası açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı



10 yıllık süreç içinde yarışmaları Yapı türlerine göre incelediğimizde en fazla yarışma Eğitim Yapıları için açılmıştır, toplam 8 adettir. 10 yıllık süreç içinde %24’lük orana sahiptir. (bkz.: Tablo 3.2.2.1.2) Dönemde yarışma ile elde edilen Eğitim Yapıları; İstanbul Konservatuar ve Tiyatro Binası, Bursa Halkevi, Kadıköy Halkevi ve Sivas Halkevi binasıdır.

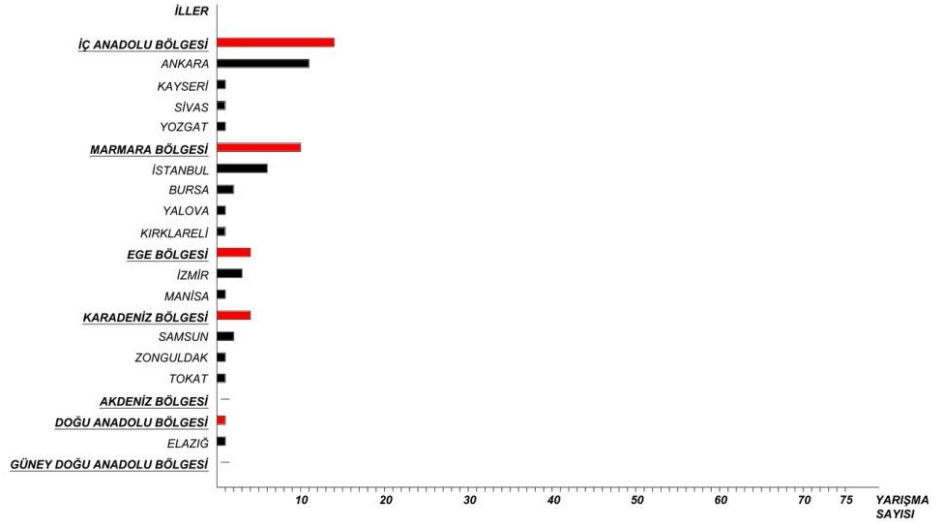
TABLO 3.2.2.1.2: 1930 – 1940 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı



10 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Coğrafi Bölgelere göre incelediğimizde en fazla yarışma İç Anadolu Bölgesinde açılmıştır, toplam 14 adettir. 10 yıllık süreç içinde %42'lik orana sahiptir. (bkz.: Tablo 3.2.2.1.3) İç Anadolu Bölgesinde açılan yarışmalar; Ankara Sergi Evi Binası, Çocuk Esirgeme Kurumu Apartmanı, Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti Binası, İller Bankası, Yozgat Terzili Kaplıcası, Çocuk Esirgeme Kurumu Binası, Sivas Halkevi ve TBMM Binasıdır.

10 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Kentlere göre incelediğimizde en fazla yarışma Ankara'da açılmıştır, toplam 11 adettir. 10 yıllık süreç içinde %33'lük orana sahiptir. (bkz.: Tablo 3.2.2.1.3) Ankara'da açılan yarışmalar; Ankara Sergi Evi Binası, Çocuk Esirgeme Kurumu Apartmanı, Gümrük ve İnhisarlar Vekaleti Binası, İller Bankası, Çocuk Esirgeme Kurumu Binası ve TBMM Binasıdır.

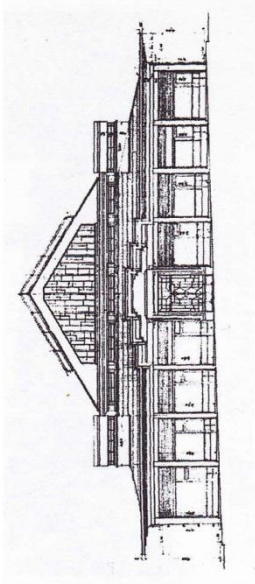

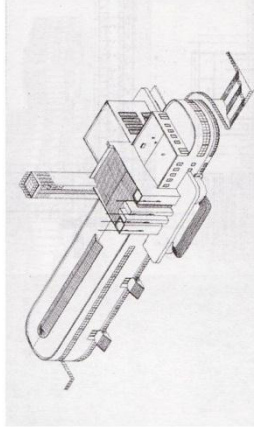
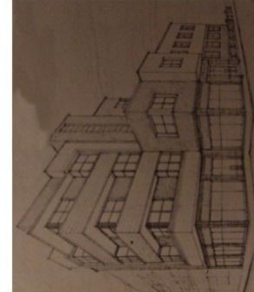
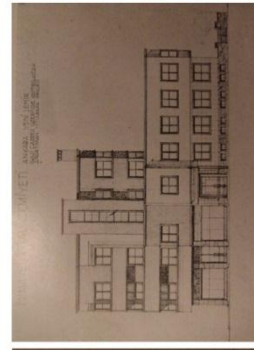
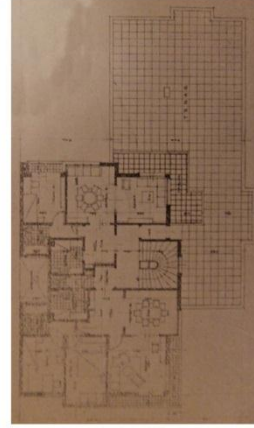
TABLO 3.2.2.1.3: 1930 – 1940 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı



1930 – 1940 dönemini kapsayan, Yarışma kazanan projelerin analiz çalışmalarının ikinci adımında; önce kronolojik bir sıra içinde yarışmanın adı, işvereni, tipi ve müellifi belirtilerek bir dizin yapılmış ve yarışma kazanan projelerin fotoğrafları ve planları ile görsel anlamda bir analiz imkanı sağlanmıştır. (bkz.: Tablo 3.2.2.1.4)

Daha sonra bu on yıllık dönem içinde yarışma kazanmış projelerin yapı türlerine göre düzenlenmesiyle bir tablo oluşturulmuştur. Döneme ilişkin mimari karakteristiklerin belirtildiği, proje örneklerinin yer aldığı bu tabloda yoğunluğu fazla olan yapı türünden en aza doğru bir sıralama yapılmıştır. (bkz.: Tablo 3.2.2.1.5)

TABLO 3.2.2.1.4: 1930 – 1940 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan Projeler

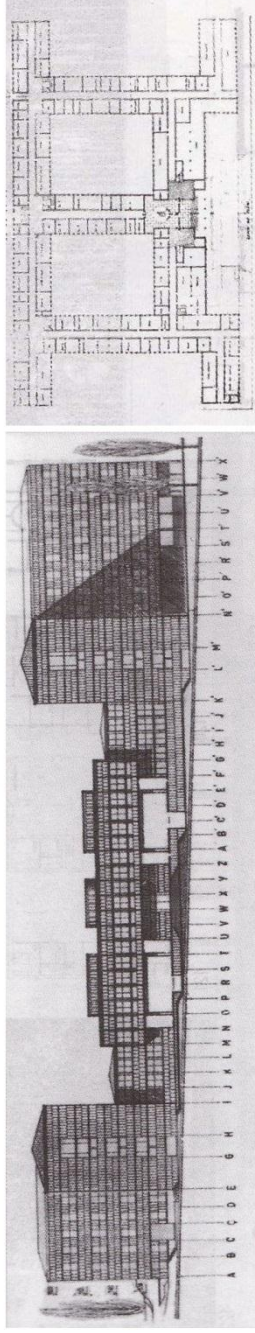
<p>YARIŞMANIN ADI - İŞVERENİ - TİPİ</p> <p>BURSA BELEDİYESİ HAL BİNASI BURSA BELEDİYESİ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>	
<p>1930</p> <p>Müellifler: HÜSNÜ BEY</p>	
<p>ANKARA SERGİ EVİ BİNASI MİLLİ İKTİSAT VE TASARRUF CEMİYETİ ULUSLARARASI SERBEST TEKAŞAMALI</p>	
<p>1933</p> <p>Müellifler: ŞEVKİ BALMUMCU</p>	
<p>ÇOCUK ESİRGEME KURUMU APARTMANI HİMAYE-İ İTFAL MÜESSESESİ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>	
<p>1934</p> <p>Müellifler: HÜSNÜ BEY</p>	

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**GÜMRÜK VE
İNİŞARLAR
VEKALETİ BİNASI**

GÜMRÜK VE
İNİŞARLAR
VEKALETİ

ULUSLARARASI
SERBEST
TEK AŞAMALI



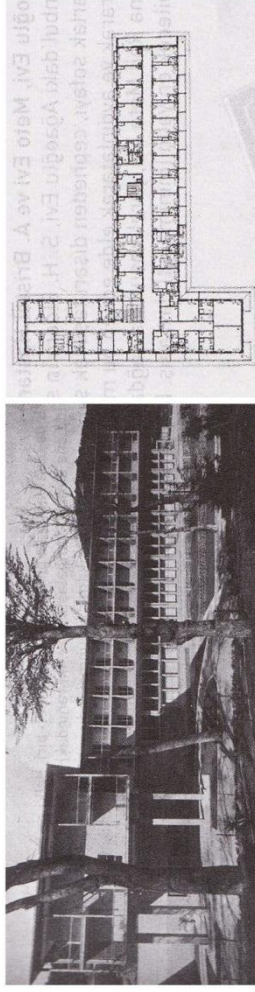
1934

Müellifler: **SEDAD HAKKI ELDEM**

**YALOVA TERMAL
OTELİ**

AKAY İDARESİ

ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI



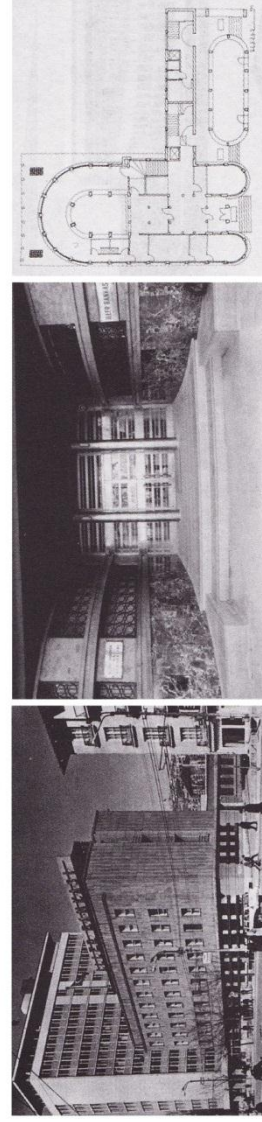
1934

Müellifler: **SEDAD HAKKI ELDEM**

İLLER BANKASI

ANKARA
BELEDİYELER
BANKASI

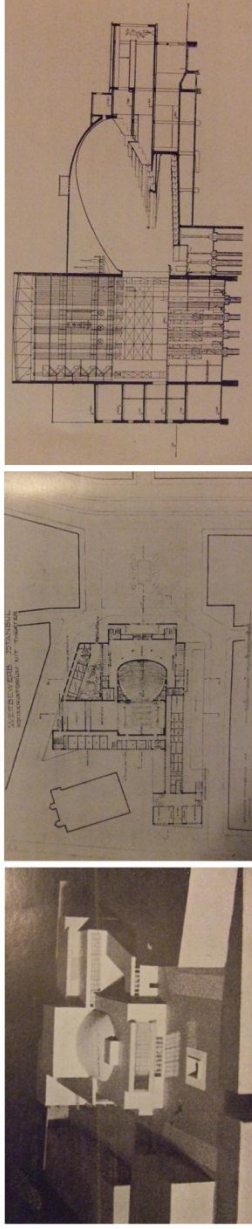
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI



1935

Müellifler: **SEYFİ ARKAN**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

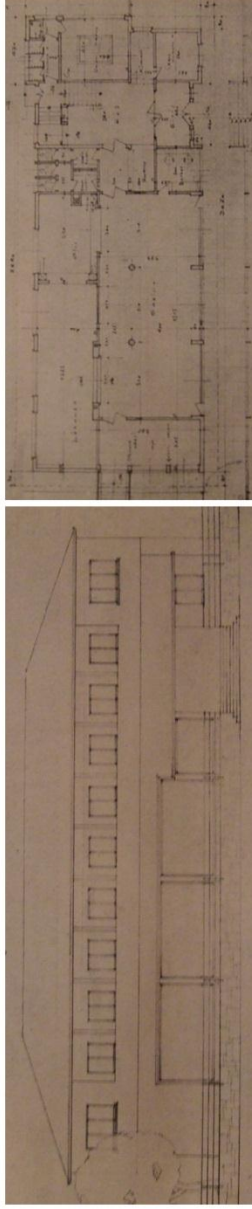


**İSTANBUL
KONSERVATUAR VE
TİYATRO BİNASI**
İSTANBUL
BELEDİYESİ
ULUSLARARASI
SERBEST
TEK AŞAMALI

1935

Müellifler: **HANS POELZIG**

**YOZGAT TERZİLİ
KAPLICASI**

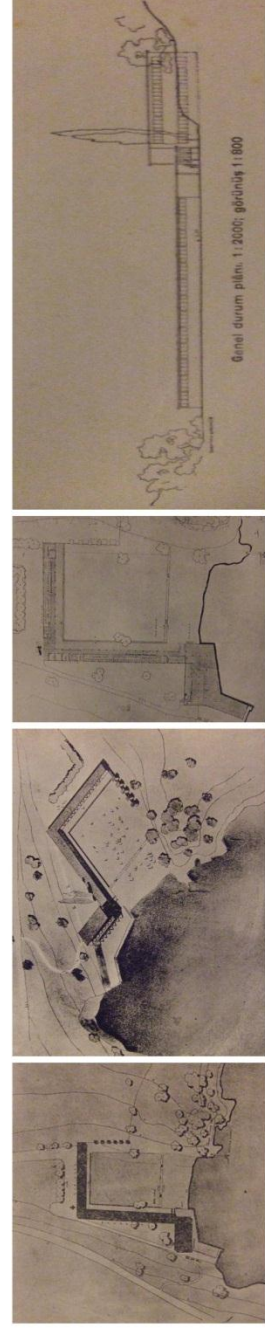


YOZGAT İLBAYLIĞI
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1935

Müellifler: **ABDİN MORTAŞ - ŞEVKİ BALMUMCU**

**YÜRÜKALİ
PLAJI**



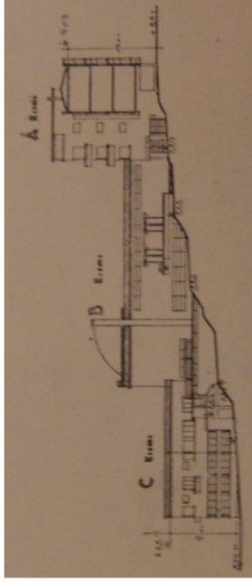
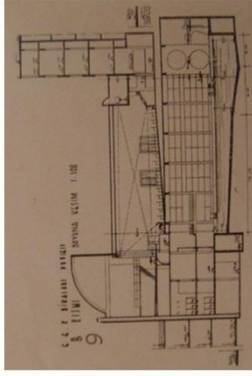
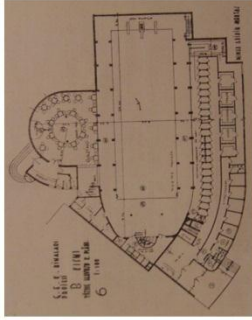
İSTANBUL
ŞARBAYLIĞI
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1935

Müellifler: **AHMET SABRİ - EMİN ONAT**

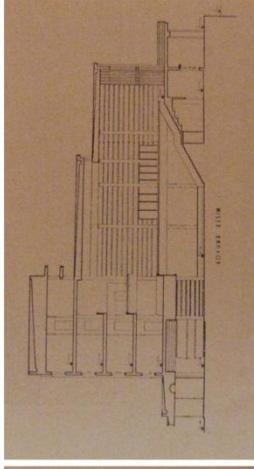
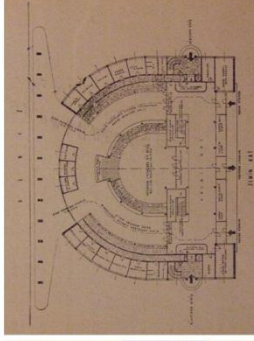
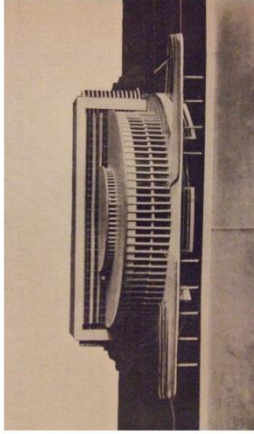
**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**ÇOCUK ESİRGEME
KURUMU BİNASI**
-
**ÇOCUK ESİRGEME
KURUMU**
-
**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



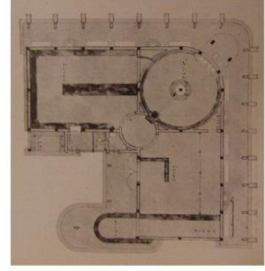
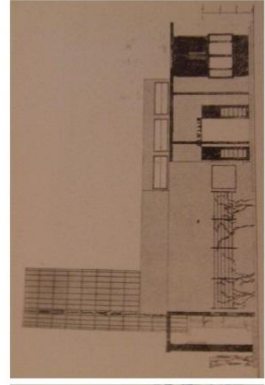
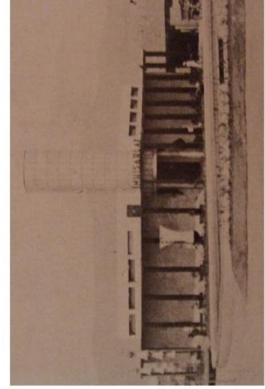
1936 Müellifler: **ABİDİN MORTAŞ**

**İSTANBUL LİMANI
GALATA YOLCU
SALONU BİNASI**
İKTİSAT BAKANLIĞI
VE İSTANBUL LİMAN
DİREKTÖRLÜĞÜ
-
**ULUSLARARASI
SERBEST
TEK AŞAMALI**



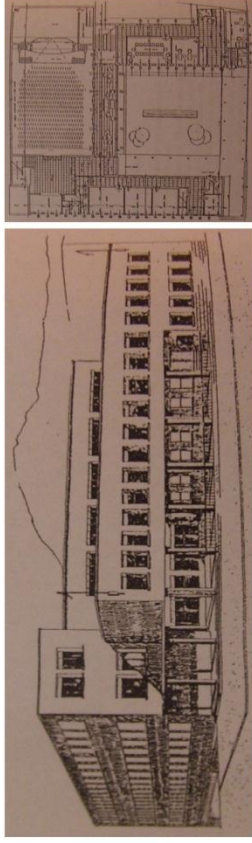
1936 Müellifler: **3 TANE BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ VERİLMİŞTİR SEYFİ ARKAN - PROF. ALFRED - REBİİ REFİK GORBON**

**İZMİR FUARI
İHNİSARLAR
PAVYONU**
-
**İHNİSARLAR
İDARESİ**
-
**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



1936 Müellifler: **EMİN NECİP UZMAN**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPI**

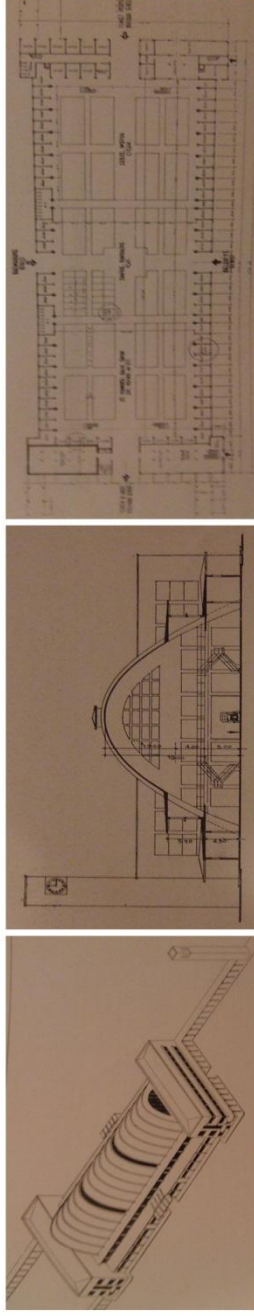


BURSA HALKEVİ

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

1937

Müellifler: **MÜNEVER BELEN - ABİDİN MORTAŞ**

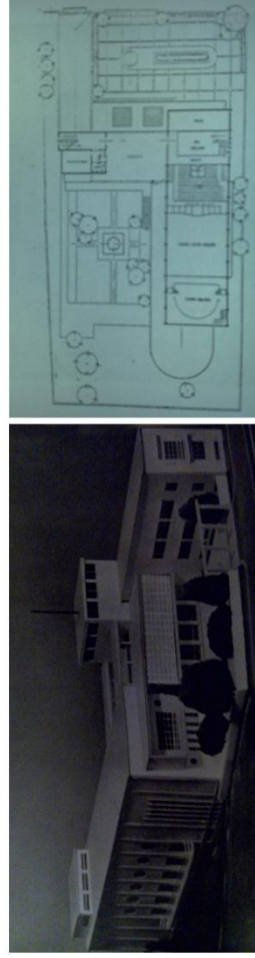


**İZMİR HAL
SANTRALİ**

İZMİR BELEDİYESİ
ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

1937

Müellifler: **ZEKİ SAYAR**



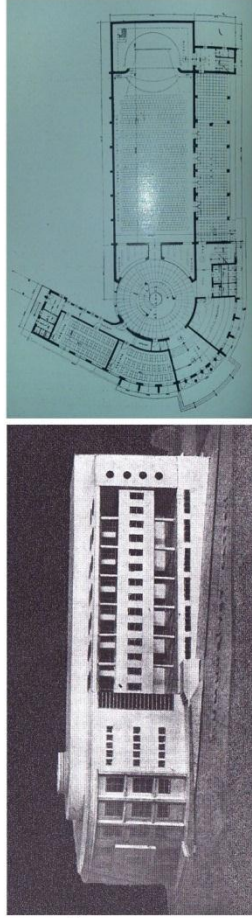
KADIKÖY HALKEVİ

KADIKÖY HALK
PARTİSİ
ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

1938

Müellifler: **RÜKNETTİN GÜNEY**

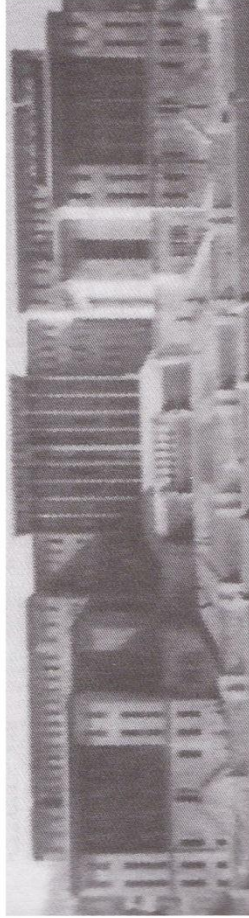
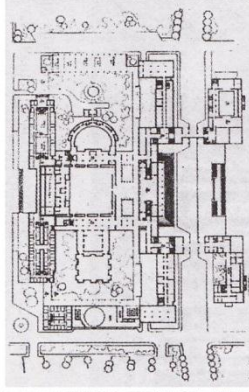
**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**



SİVAS HALKEVİ
-
SİVAS CUMHURİYET
HALK PARTİSİ
BAŞKANLIĞI
-
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1938

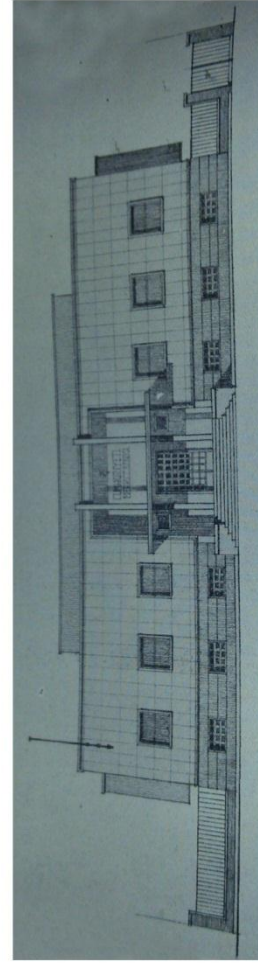
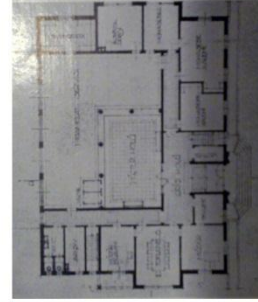
Müellifler: **EMİN NECİP UZMAN - NAZİF ASAL**



TBMM
-
TBMM İNŞAAT
KOMİSYONU
-
ULUSLARARASI
SERBEST
TEK AŞAMALI

1938

Müellifler: **3 TANE BİRİNCİLİK ÖDÜLÜ VERİLMİŞTİR CLEMENS HOLZMEISTER - ALBERT LAPRADE - ALOIS MEZARA**







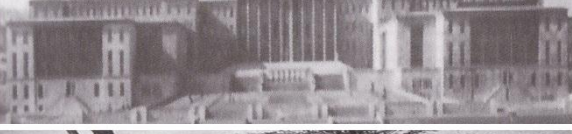




**SAMSUN MERKEZ
BANKASI**
-
MERKEZ BANKASI
-
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1939

Müellifler: **HÜSNÜ TAMER**

NOT: Tablolarda kullanılan Projelerin Fotoğrafları ve Mimari çizimleri "Yarışmalar Dizini" kitabının belirttiği kaynaklardan elde edilmiştir.

TABLO 3.2.2.1.5: 1930 – 1940 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler

1930 - 1940	YAPI TÜRLERİ	YARIŞMA KAZANAN PROJELERDEN ÖRNEKLER
 <p>Yeni Mimari</p> <p>I. Ulusal Mimarinin Çöküşü</p> <p>Bezemesiz, Kübik Kompozisyonlar</p> <p>Cumhuriyet Mimarlığının Çağa ayak uydurması</p> <p>Modern Eğitim</p> <p>Mimar, Arkitekt Dergisi</p> <p>İddialı Tasarımlar</p> <p>Teras örtüler</p> <p>İşlevine göre biçimlenmiş ve ölçülendirilmiş mekanlar</p> <p>Yatay bant biçiminde pencereler</p> <p>Fonksiyonalist Tasarımlar</p>		
		
		
		
		
		
		

3.2.3. 1940 – 1950 Dönemi: II. Ulusal Mimari

Cumhuriyetin ilanının onbeşinci yılında Atatürk'ün ölümü ile Türkiye'nin tarihinde bir dönem kapanmıştır. Bir yıl sonra İkinci Dünya Savaşı'nın başlaması ile birlikte farklı siyasi, ekonomik ve ideolojik boyutlar kazanan bu dönemde, Türkiye savaş dışında kalmış ancak savaşın etkilerini kuvvetle yaşamıştır. İlk elde inşaat yatırımları ve projeler iptal edilmiş veya yavaşlatılmıştır. 1950'lere kadar sürecektir bir durgunluk dönemi başlamıştır. Ülkede üretilen yapı malzemeleri yeterli olmadığından savaş sırasında yapı malzemelerinin fiyatları artmış ve çimento lüks malzeme olmuştur. Afife Batur; bu durgunluğa bağlı olarak savaş yıllarının kendine özgü bir mimarlık anlayışı belirlediğini ve bu sınırlı olan uygulamalarda duygusallığın yüksek anlatımlarla açıklanır olduğunu belirtmektedir, (Batur, 1998).

Üstün Alsaç'a göre; II. Dünya Savaşı'nın psikolojik etkisini de göz ardı etmemek gerekir. Bu savaşta yansız kalmasına karşın, Türkiye'nin yakın çevresi savaşın doğrudan etkisi altına almıştır. Dış baskılara göğüs gerebilmek için, içte birlik ve bütünlük sağlayacak bir dayanışma havasının yaratılması gerekmiş, bu da ulusalcı düşüncelerin öne çıkarılmasında neden olmuştur. Savaş yıllarında yapılmış yapılar bu atmosferi yansıtır. İkinci Ulusal Mimarlık düşüncelerinin savaş baskısıyla bağlantılı oluşunun en iyi göstergesi, bu akım ile önerdiği mimarlık yaklaşımının savaşın bitip barışın gelmesiyle birlikte neredeyse tümüyle ortadan kalkması olmuştur. Alsaç, bunun da kendini 1940'lı yılların sonuna doğru ortaya çıkıp 1950'li yıllarda egemen olan yeni uluslararasılık düşüncelerinde gösterdiğini ileri sürer, (Alsaç, 2007).

Afife Batur; II. Ulusal Mimarlık Akımının başlıca iki girişim çevresinde filizlendiğini belirtmektedir. Biri yabancı mimarların Türkiye'de iş yapmalarına karşı çıkma eylemleri, diğeri Güzel Sanatlar Akademisi'nde Sedat Hakkı Eldem'in başlattığı Milli Mimari Semineri(1934) çalışmalarıdır. Biri eylem öbürü kuram alanında; biri ekonomik, diğeri kültürel planda gelişen bu girişimlerin 30'lu yıllarda başlamasına karşın Atatürk'ün ölümünden önce bir restorasyonun gerçekleşmemesine işaret etmektedir, (Batur, 1998).

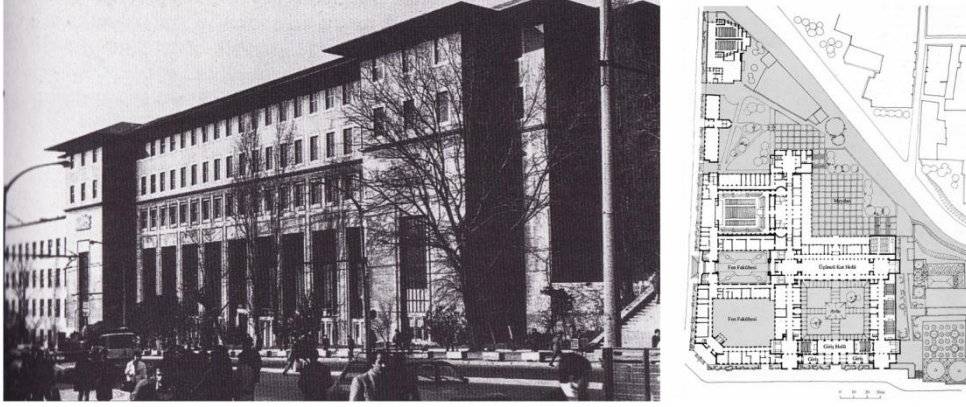
II. Ulusal Mimari devri olarak adlandırılan bu dönem(1940 – 1950), modernist anlayışın antitezi olarak yorumlanabilecek bu yaklaşım, öncelikle eleştirel ve yadsımacı bir tavra dayanmaktaydı.

Alsaç; Birinci ve İkinci Ulusal Mimarlık Akımları arasında kimi benzerlikler bulunduğunu, her ikisinin de kriz dönemlerinin ürünü olduğunu ve her ikisinin de ortasında birer Dünya Savaşı yer aldığını belirtir. İki akım da mimarlıkta tarihsel biçimleri, biçem özelliklerini kullanmıştır. Ama benzerlikler bu kadardır. Birinci Ulusal Mimarlık döneminin Osmanlı mimarlığına dayanan uluslarüstü sayılabilecek seçmeciliğine karşı, İkinci Ulusal Mimarlık Dönemi, simgeleri yalnızca Türkiye'nin ulusal sınırları içinde kalan Anadolu Selçukluları'nın biçem özellikleri ile ve Türk Evi başta olmak üzere sivil mimarlık örnekleriyle sınırlı kalmıştır, (Alsaç, 2007).

1940 – 1950 yılları arasında yapılaşmada yoğunluk Kamu Yönetim ve Eğitim yapılarındadır. Başlıca örnekleri arasında; Bedri Uçar'ın Ankara'da ki Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğü binası, Sedad Hakkı Eldem ve Emin Onat'ın İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi ve Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Binaları, söylenebilir.



ŞEKİL 3.2.3.1: Devlet Demir Yolları Genel Müdürlüğü, Ankara, 1941, Bedri Uçar
(Kaynak: Vanlı, 2006)

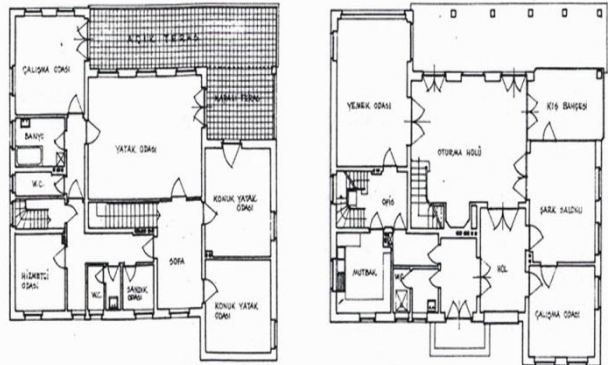


ŞEKİL 3.2.3.2: *İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültesi ve Planı, İstanbul, 1944, Emin Onat – Sedad Hakkı Eldem* (Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.3.3: *Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi ve Planı, Ankara, 1944, Emin Onat – Sedad Hakkı Eldem* (Kaynak: mimarlıkmuzesi.org)

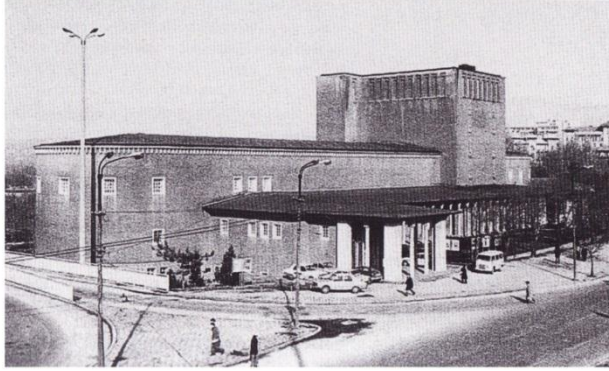
Aynı dönemde; Emin Onat'ın Kavaklıdere'de tasarladığı Ev, Paul Bonatz'ın Saraçoğlu Memur Evleri ve Ankara Sergi Evini Opera Evi olarak dönüştürmesi, Şinaşi Şahingiray, Fazıl Aysu ve Paolo Vietti Violini'nin tasarladıkları İnönü Stadyumu, Sedad Hakkı Eldem'in Taşlık'ta Şark Kahvesi yapısı, diğer önemli yapılardır.



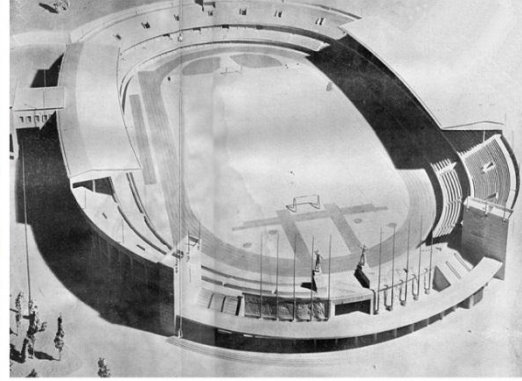
ŞEKİL 3.2.3.4: *Kavaklıdere'de Evi ve Planı, Ankara, 1940'lar, Emin Onat* (Kaynak: mimarlıkmuzesi.org)



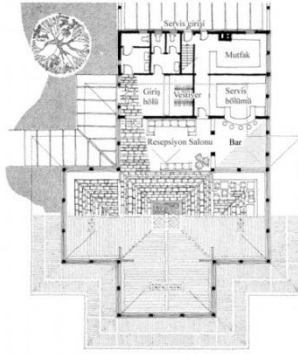
ŞEKİL 3.2.3.5: Saraçoğlu Memur Evleri ve Planı (Namık Kemal Mahallesi), Ankara, 1945, Paul Bonatz
(Kaynak: mimarlıkmuzesi.org)



ŞEKİL 3.2.3.6: Opera Evi (Eski Sergi Evi sağda), Ankara, 1948, Paul Bonatz
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.3.7: İnönü Stadyumu, İstanbul, 1946, Şinasi Şahingiray – Fazıl Aysu – Paolo Vietti Violi
(Kaynak: mimdap.org)



ŞEKİL 3.2.3.8: Taşlık'ta Şark Kahvesi ve Planı, İstanbul, 1950, Sedad Hakkı Eldem
(Kaynak: Vanlı, 2006)

3.2.3.1. 1940 – 1950 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları

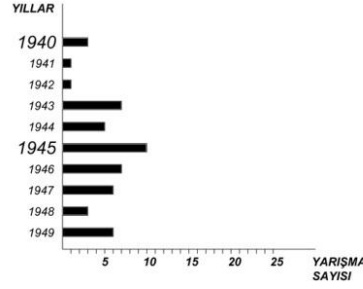
II. Ulusal Mimari döneminde toplam 49 yarışma açılmıştır. 80 yıllık süreç içinde %7'lik orana sahiptir. Yarışma sayısının azlığını; kısıtlı kaynaklara, her alanda yatırım yapma ihtiyacına ve hepsinden önemlisi 2. Dünya Savaşının etkilerine bağlamak gerekir.

Dönemde açılan yarışmalar; Kemal Ahmet Aru'nun kazandığı Ankara Polis Koleji, Emin Onat ve Orhan Arda'nın kazandıkları Anıtkabir, Kemal Ahmet Aru ve Orhan Safa'nın kazandıkları Yozgat Spor Alanı, Hamit Kemali Söylemezoğlu, Ratip Erhan ve Orhan Tolun'un kazandıkları Adana Belediye Sarayı, Feridun Kip, İsmail Utkular ve Doğan Erginbaş'ın kazandıkları Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı, Abidin Mortaş, Nizamettin Doğu ve Feyyaz Tüzüner'in kazandıkları Adana Adalet Sarayı, Suat Erdeniz'in kazandığı, Ankara'da Sinema Otel Binası, Nezih Eldem, Ayet Uluboy ve Muammer Erselçuk'un kazandıkları Gaziantep Ticaret ve Sanayi Odası, İsmail Utkular, Doğan Erginbaş ve Ömer Güney'in kazandıkları İstanbul Radyo Evi, Leyla Taylan ve Ferzan Baydar'ın kazandıkları Eskişehir Garı, Nihat Yücel ve Nahit Uysal'ın kazandıkları İstanbul Açık hava Tiyatrosu, Harbi Hortan ve İlhan Ağan'ın kazandıkları Trabzon Sergi Evi, Bülent Serbes ve Süheyl Üryani'nin kazandıkları İstanbul Üniversitesi Hukuk ve Ekonomi Fakülteleri, Nezih Eldem'in kazandığı Karaköy'de Büro Binası, Muhittin Binan, Gazanfer Beken ve Orhan Bozkurt'un kazandıkları İstanbul Harbiye 2 nolu park Gazinosu, Sedat Hakkı Eldem ve Emin Onat'ın kazandıkları İstanbul Adalet Sarayı, Fasih Metigil, Demirtaş Kamçıl ve Nihat Ziya Ülken'in kazandıkları İstanbul Vakıf İş Hanı binalarıdır.

Tüm Dünya ile birlikte sarsılan Türkiye ekonomisi, halkının fedakârlığı ile ayakta kalmayı başarabilmiştir. Buna rağmen çoğunluğu Ankara'da yer alan Kamu ve Eğitim yapılarına yönelik yarışmalar açılabilmiştir.

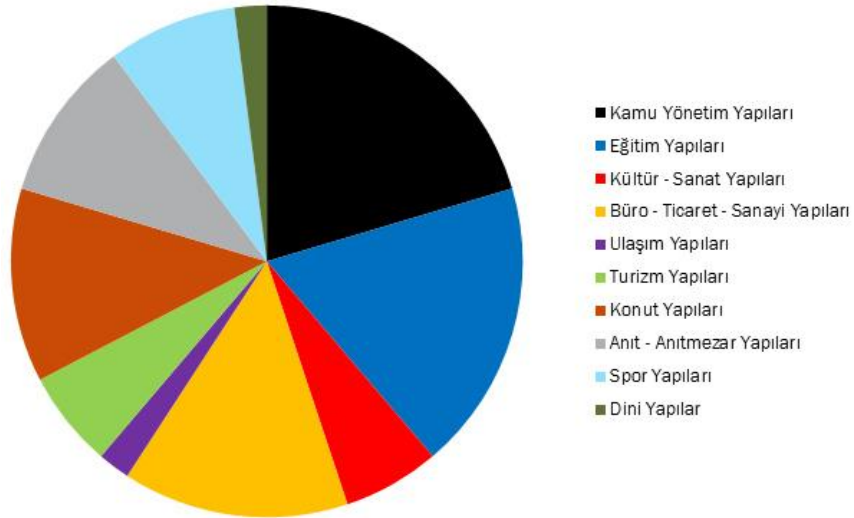
10 yıllık süreç içinde yarışma sayılarını Yıllara göre incelediğimizde en fazla yarışma 1945’de açılmıştır toplam 10 adettir. 10 yıllık süreç içinde %20’lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.3.1.1) 1945 yılında açılan yarışmalar; Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı, Adalet Sarayı, Suat Erdeniz’in Ankara’da sinema Otel Binası, İstanbul Radyo Evi ve Eskişehir Garıdır.

TABLO 3.2.3.1.1: 1940 – 1950 Yılları arası açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı



10 yıllık süreç içinde yarışmaları Yapı türlerine göre incelediğimizde en fazla yarışma Kamu Yönetim Yapıları için açılmıştır toplam 10 adettir. 10 yıllık süreç içinde %20’lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.3.1.2) Dönemde yarışma ile elde edilen Kamu Yönetim yapıları; Adana Belediye Sarayı, Adana Adalet Sarayı ve İstanbul Adalet Sarayıdır.

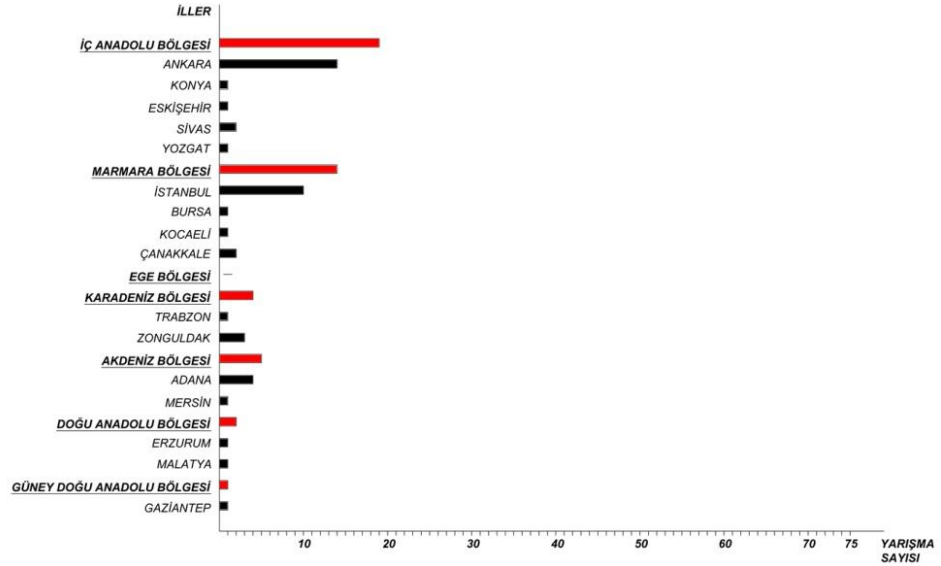
TABLO 3.2.3.1.2: 1940 – 1950 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı



10 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Coğrafi Bölgelere göre incelediğimizde en fazla yarışma İç Anadolu Bölgesinde açılmıştır, toplam 19 adettir. 10 yıllık süreç içinde %40'lık orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.3.1.3) İç Anadolu Bölgesinde açılan yarışmalar; Ankara Polis Koleji, Anıtkabir, Yozgat Spor Alanı, Ankara'da Sinema Otel Binası ve Eskişehir Garıdır.

10 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Kentlere göre incelediğimizde en fazla yarışma Ankara'da açılmıştır, toplam 14 adettir. 10 yıllık süreç içinde %29'luk orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.3.1.3) Ankara'da açılan yarışmalar; Ankara Polis Koleji, Anıtkabir ve Ankara'da Sinema Otel Binasıdır.

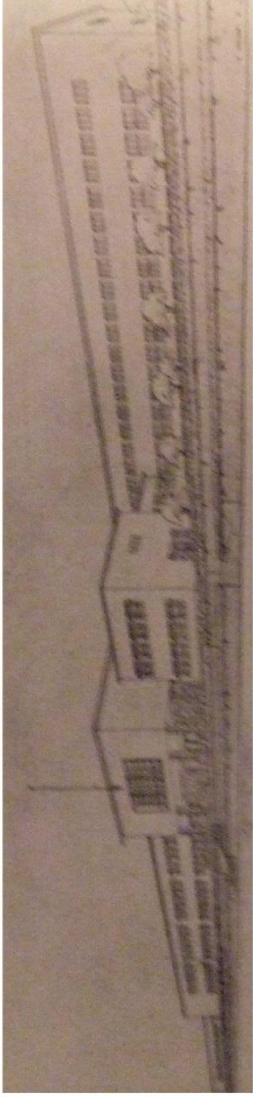



TABLO 3.2.3.1.3: 1940 – 1950 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı



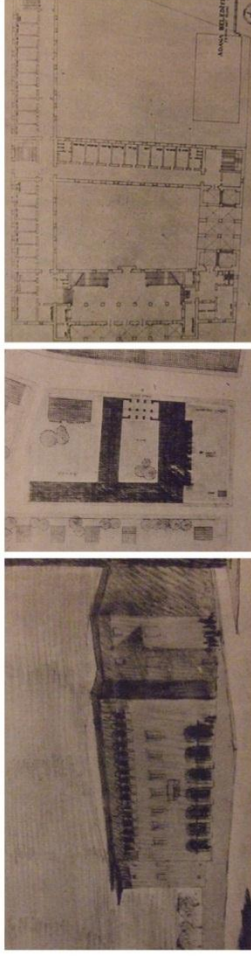
1940 – 1950 dönemini kapsayan, Yarışma kazanan projelerin analiz çalışmalarının ikinci adımında; önce kronolojik bir sıra içinde yarışmanın adı, işvereni, tipi ve müellifi belirtilerek bir dizin yapılmıştır. (bkz. Tablo 3.2.3.1.4)

Daha sonra bu on yıllık dönem içinde yarışma kazanmış projelerin yapı türlerine göre düzenlenmesiyle bir tablo oluşturulmuştur. Döneme ilişkin mimari karakteristiklerin belirtildiği, proje örneklerinin yer aldığı bu tabloda yoğunluğu fazla olan yapı türünden en aza doğru bir sıralama yapılmıştır. (bkz. Tablo 3.2.3.1.5)

TABLO 3.2.3.1.4: 1940 – 1950 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan Projeler

<p>YARIŞMANIN ADI - İŞVERENİ - TİPİ</p> <p>ANKARA POLİS KOLEJİ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>	
<p>1940</p> <p>Müellifler: KEMAL AHMET ARU</p>	
<p>ANITKABİR TBMM ANITKABİR KOMİSYONU ULUSLARARASI SERBEST TEKAŞAMALI</p>	
<p>1941</p> <p>Müellifler: EMİN ONAT - ORHAN ARDA</p>	
<p>YOZGAT SPOR ALANI BEDEN TERBİYESİ GENEL DİREKTÖRLÜĞÜ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>	
<p>1943</p> <p>Müellifler: KEMAL AHMET ARU - ORHA SAFA</p>	

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

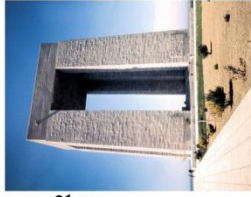


**ADANA BELEDİYE
SARAYI**
-
ADANA BELEDİYESİ
-
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1944

Müellifler: **HAMİT KEMALİ SÖYLEMEZOĞLU - RATİP ERHAN - ORHAN TOLUN**

**ÇANAKKALE ZAFER
VE MEÇHUL ASKER
ANITI**

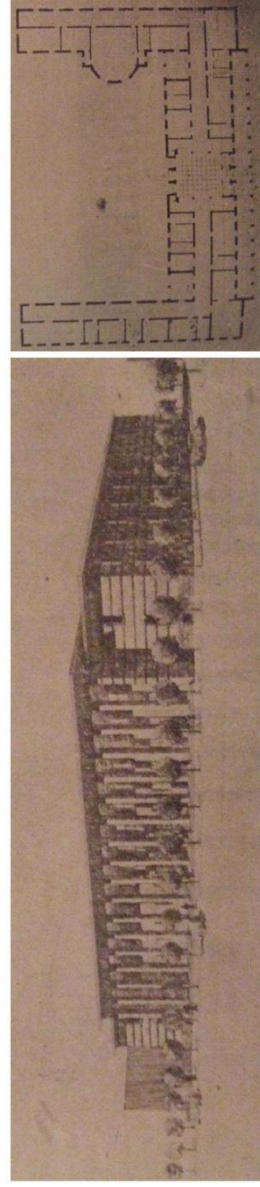


-
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1944

Müellifler: **FERİDUN KİP - İSMAIL UTKULAR - DOĞAN ERGİNBAŞ**

**ADANA ADALET
SARAYI**

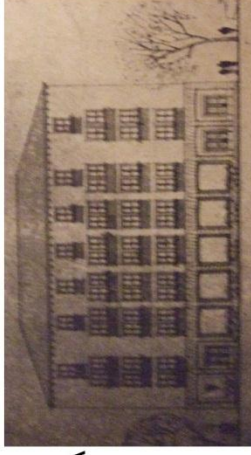


-
BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI
-
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1945

Müellifler: **ABİDİN MORTAŞ - NİZAMETTİN DOĞU - FEYYAZ TÜZÜNER**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**



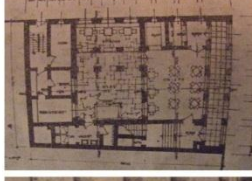
**ANKARA'DA
YAPILACAK SINEMA
- OTEL**

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

1945

Müellifler: **SUAT ERDENİZ**

**GAZIANTEP
TİCARET VE SANAYİ
ODASI**



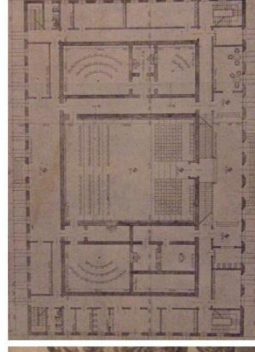
GAZIANTEP
TİCARET VE SANAYİ
ODASI

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

1945

Müellifler: **NEZİH ELDEM - AYET ULUBOY - MUAMMER ERSELÇÜK**

**İSTANBUL RADYO
EVİ**



BASIN VE YAYIN
UMUM MÜDÜRLÜĞÜ

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

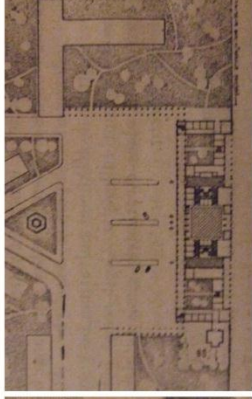
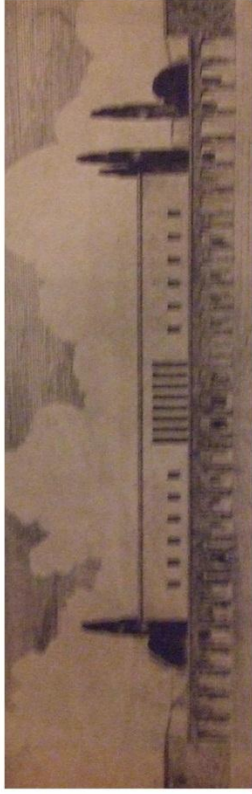
1945

Müellifler: **İSMAİL UTKULAR - DOĞAN ERGİNBAŞ - ÖMER GÜNEY**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

ESKİŞEHİR GARI

DEVLET
DEMİRYOLLARI
BAŞKANLIĞI
ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

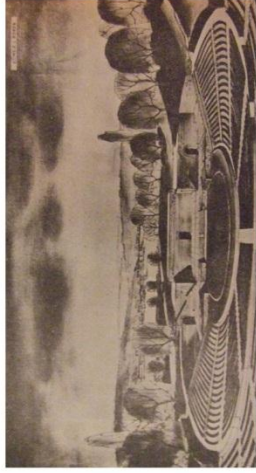


1946

Müellifler: **LEYLA TAYLAN - FERZAN BAYDAR**

**İSTANBUL
AÇIKHAVA
TİYATROSU**

İSTANBUL
BELEDİYESİ
ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

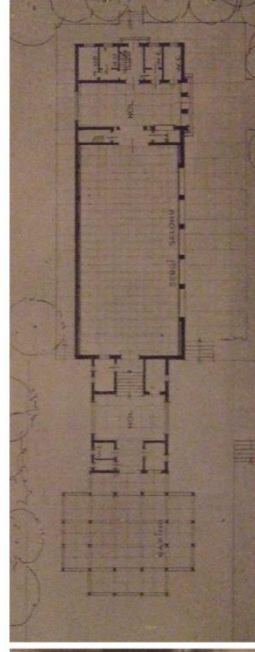


1946

Müellifler: **NIHAT YÜCEL - NAHİT UYSAL**

**TRABZON SERGİ
EVI**

BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI
ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI



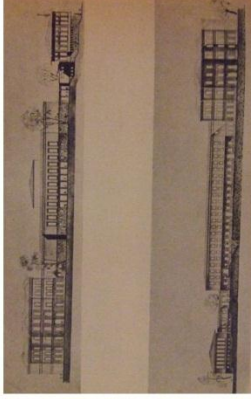
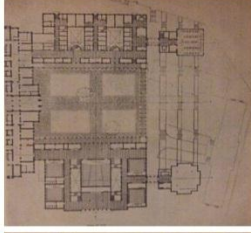
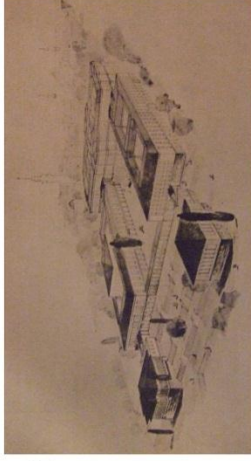
1946

Müellifler: **HARBİ HORTAN - İLHAN AĞAN**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**İSTANBUL ÜNİ.
HUKU VE EKONOMİ
FAKÜLTELERİ**

İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI



1947

Müellifler: **BÜLENT SERBES - SÜHEYL ÜRYANI**

**KARAKÖY'DE
ALEMDAR
KARDEŞLER BÜRO
BİNASI**

TÜRK YÜKSEK
MİMARLAR BİRLİĞİ
İSTANBUL ŞUBESİ

ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

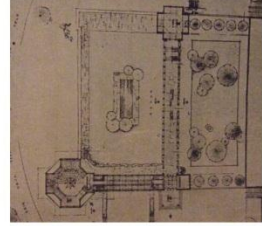


1947

Müellifler: **NEZİH ELDEM**

**İSTANBUL HARBİYE
2 NOLU PARK
GAZİNO SU**

İSTANBUL
BELEDİYESİ
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI



1948

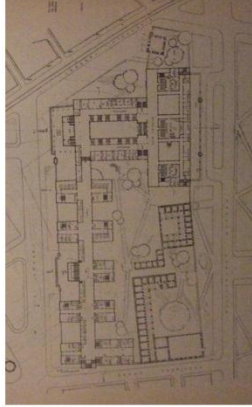
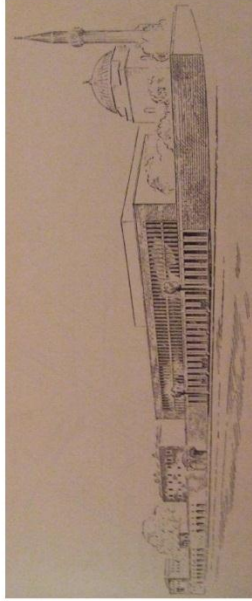
Müellifler: **MUHİTTİN BİNAN - GAZANFER BEKEN - ORHAN BOZKURT**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**İSTANBUL ADALET
SARAYI**

BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI



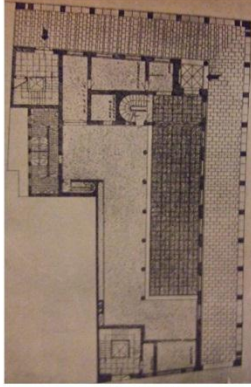
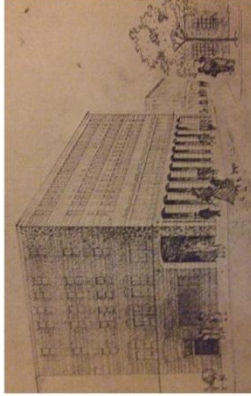
1949

Müellifler: **SEDAD HAKKI ELDEM - EMİN ONAT**

**İSTANBUL VAKIF İŞ
HANI**

VAKIFLAR GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

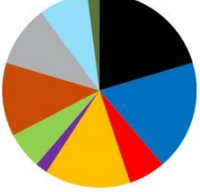

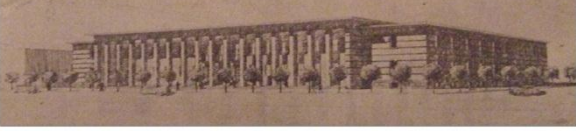




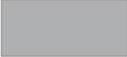
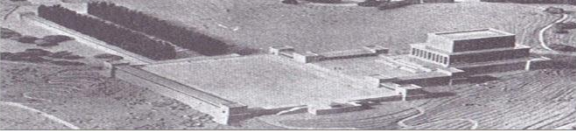








1949

Müellifler: **FASİH METİGİL - DEMİRTAŞ KAMÇIL - NİHAT ZİYA ÜLKEN**

NOT: Tablolarda kullanılan Projelerin Fotoğrafları ve Mimari çizimleri "Yarışmalar Dizini" kitabının belirttiği kaynaklardan elde edilmiştir.

TABLO 3.2.3.1.5: 1940 – 1950 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler

1940 - 1950	YAPI TÜRLERİ	YARIŞMA KAZANAN PROJELERDEN ÖRNEKLER
		
		
		
		
		
		
		
<p>II. Ulusal Mimari</p> <p>Atatürk'ün ölümü ile Türkiye'de bir dönem kapanmıştır</p> <p>İkinci Dünya Savaşı</p> <p>Durgunluk Dönemi</p> <p>Kriz Dönemi</p> <p>Türk Mimarlarının; Yabancı Mimarların Türkiye'de iş almalarına karşı çıkma eylemleri</p> <p>Sedad Hakkı Eldem'in başlattığı Milli Mimari Seminerlerinin meyveleri</p> <p>Modernist Anlayışın Antitezi</p>		

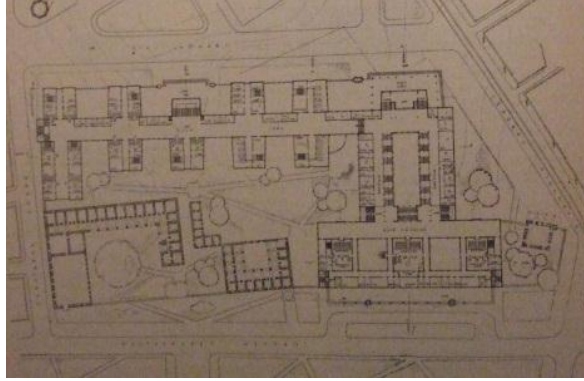
3.2.4. 1950 – 1960 Dönemi: Uluslararası Stil

“Türk mimarlığı 1940’ların politik ortamının etkisinde hırpalanmış olsa da 1930’ların heyecanlı mimarlık günleri, 1950’lerde çağ ile ilişkilerde birikim sayılmalıdır.”, (Vanlı, 2006, s:200).

Afife Batur; İkinci Dünya Savaşı sonrasında Türkiye’de uluslararası sisteme açılışın ve benimsenen liberal modelin toplumsal yapıda yol açtığı gelişmelerin Türkiye’nin Mimarlık ortamını değişime zorlamasının kaçınılmaz olduğunu söyleyerek değişikliğin o yıllarda biçim değişikliği olarak görülenin ötesinde daha derin ve yapısal bir değişiklik olduğunu vurgulamakta ve süreci şöyle açıklamaktadır:

- “Önce yapı talebinin kaynakları değişti. Ekonominin özel sektöre tanıdığı öncelik, bu kesimin yapı talebinin hacmini ve içeriğini genişletti. Mimarlığın niteliğinde belirleyicilik payını büyüttü.
- Türkiye mimarlığının tipolojik programına yeni yapı tipleri katıldı. Yeni ekonominin ve genişleyen iş hacminin gereksindiği ofis-büro, market vb. yapı tipleri, kendi şema ve kalıplarıyla 50’ler mimarlığının gündemine girdi.
- Dış yardımın (Marshall Planı) tarımda makineleşmeye yönlendirdiği krediler, 50’li yılların traktör yılları olarak anılmasına ve tarımda gereksizleşen artık iş gücünün kırsal alandan kentlere göçünü başlatan gelişmeye yol açtı. Kentler hızla büyümeye başladı. Büyüme, kente gelen nüfusun barınma sorununun yanı sıra büyük altyapı gereksinimleri doğuruyor ve kentlerin mevcut dokusunu değişime zorluyordu. En çok İstanbul’u zorlayan kentleşme, yalnız İstanbul’u değil, Türkiye mimarlığının geleceğini etkileyen, hatta ipotek altına alan dramatik boyutlara ulaşıyordu.”, (Batur, 1998, s:233).

Milliyetçi ideolojinin, savaşın bitiminden itibaren zayıflayıp gerilediğini ama mimarlık alanında etkinliğini yitirmesinin ancak 50’lere doğru olduğunu ileri süren Batur, çözülmeyi çabuklaştıran olayı, 1948 yılında İstanbul Adalet Sarayı Proje Yarışması’nın özellikleri ve müellifleri olduğunu belirtmektedir. Sedad Hakkı Eldem ve Emin Onat’ın ortak tasarımları olan projenin, öncülüğünü yaptıkları ulusalcı mimarının kalıplarından arınmış, işlevsel planlama ilkesine oturan sade bir tasarım olduğunu açıklamışlardır. Öncülerinin ve özellikle Eldem’in bu ani dönüşü ile İkinci Milli Mimari Akımı, başlatanlar tarafından terk edilmiş oluyordu,(Batur, 1998).

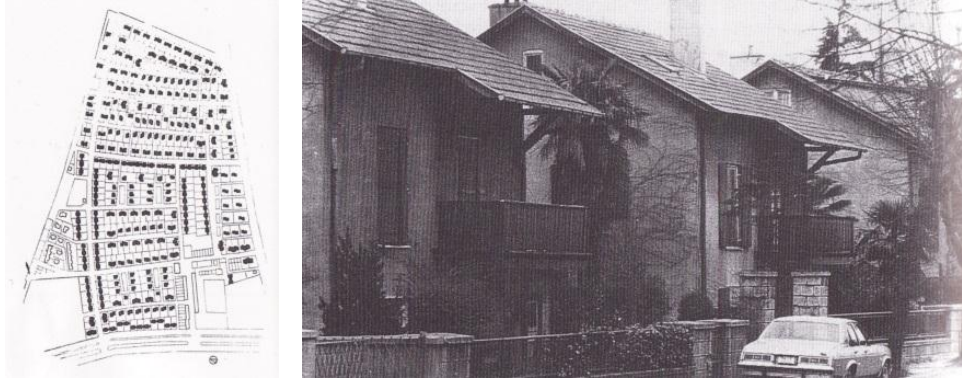


ŞEKİL 3.2.4.1: *İstanbul Adalet Sarayı ve Planı, İstanbul, 1949, Emin Onat – Sedad Hakki Eldem*
(Kaynak: Arkitekt, 1949, Sayı: 07 - 10)

Mete Tapan; 1947’de Marshall Planı’yla başlayan yabancı yardımının, 1951’de Türkiye’nin Kore Savaşı’na katılması ve 1953’te NATO’ya kabul edilmesi ile ülkenin uluslararası ekonomik sistemle tam anlamıyla bütünleşmesine neden olduğunu belirtmektedir. Batı bloğu ile yakın işbirliği, liberal ekonomik politikaları güçlendirmiştir. 1947 tarihli Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu 1951’de değiştirilmiş ve yerini 1954’te daha da liberal bir kanuna bırakmıştır. Ayrıca, yabancı yardımın yanı sıra yabancı sermaye akışı, enflasyonla ve daha büyük bir yabancı bağımlılığıyla sonuçlanmıştır. Batı’yla kurulan yakın bağlar, yeni inşaat yöntemlerinin kullanımını gündeme getirmiştir. Üslup ve biçime ilişkin uluslararası kavramlar daha etkili hale gelmiştir, (Tapan, 2007).

Yıldız Sey’e göre; hızlı ekonomik büyümenin getirdiği bu enflasyon döneminde birtakım ticari gruplar yeni servetler kazanmıştır. Yeni kazanılan bu paralarla şehirlerde inşa edilen lüks konutlar çeperlerdeki gecekondu yerleşimleriyle belirgin bir tezat oluşturmaktadır. Kesler tarafından da ifade edildiği gibi: “Günümüz İstanbul’unda varlıklı üst sınıfların ve yoksul kitlelerin barınma koşulları arasındaki farklar hemen hemen tüm Avrupa metropollerinde gözlemlenenden daha büyüktür. Bu tür bir lüks ne Londra’da ne Paris’te, ne Amsterdam’da ne Milano’da görülebilir”. Yine de birtakım düzeltici önlemler alınmıştır. Bunlardan ilki Emlak Kredi

Bankası'nı kuran yasadır. Bu bankanın amaçları, uzun vadeli düşük faizli kredi sağlamak, konutların ve yapı malzemelerinin endüstriyel ve ticari üretimine dahil olmak ve konut birimlerini yapmak ve satmaktır. 1947'de yapımına başlanan İstanbul'daki Levent mahallesi bu bankanın ilk geliştirdiği projelerden biridir. Dönemin ikinci önemli yasal düzenlemesi Yapı Teşvik Yasası olmuştur. Boş arsaların belediyelere devredilmesini ve belediyelerin de buna karşılık bu arsaları evsiz insanlara aktarmalarını öngören bu yasa, aynı zamanda yapı malzemelerinin taşınma ve ithal giderlerini düşürmek için önlemler de içermektedir. Olumlu niyetlerine rağmen bu önlemler başarısızlıkla sonuçlanmış ve az gelirli gruplar rahata kavuşmamışlardır. Gecekondu inşaatları yayılmaya devam ederken, çok katlı konutlar da orta gelirli grupların ihtiyaçlarını karşılamak üzere büyük bir hızla inşa edilmektedir. 1958'de, daha önceki Şer'iyeye ve Evkaf Vekaleti kurumu İmar ve İskan Bakanlığı olarak yeniden düzenlenmiştir, (Sey, 2007).



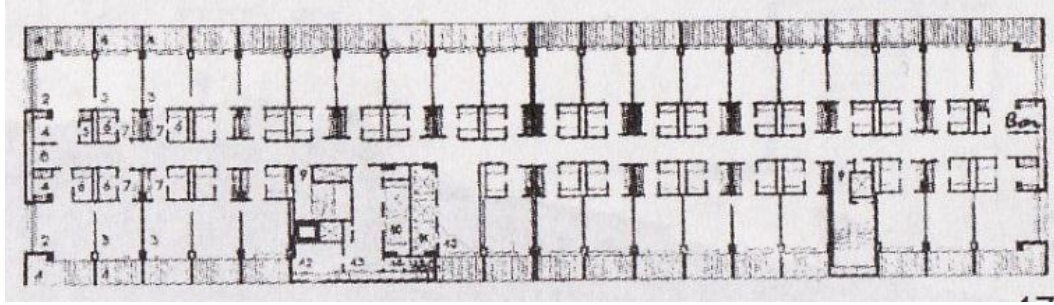
ŞEKİL 3.2.4.2: *Levent Mahallesi ve Planı, İstanbul, 1947 – 1951, Kemal Ahmet Aru – Rebiî Gorbon*
(Kaynak: Vanlı, 2006)

Uğur Tanyeli'ye göre; 1950'ler Türkiye'si güncel mimarlık gerçekleri karşısında eleştirel bir bakıştan yoksundur. Şikayetler daima malzeme ve işgücü yetersizliği gibi konularda yoğunlaşarak, yapı üretimi alanına yöneltilmiştir; tasarım tartışmaları gündemde yoktur. Buysa, önceki dönemin ulusalcı düşünce sistematığının İkinci Dünya Savaşı'nın bitişiyle birlikte praksiyi yönlendirme açısından devre dışı kalmasından ötürüdür. Savaşı "demokrasi cephesi" nin kazanışı, 1940'larda Nazi Almanyası'ndan inkar edilemeyecek ölçüde beslenen Türkiye mimarlık ortamını 1950'lerde en güçlü desteğinden yoksun bırakır. Yarım yüzyıldır bilinen, büyük ölçüde içselleştirilen düşünce kalıpları, yukarıda da belirtildiği gibi, en azından bugüne uygulanmak için geçersiz olmuşlardır. Küçük Türk mimarlık camiasıyla yeni koşullar için geçerli olabilecek başka bir söylemi/söylemleri yaratacak kadar hazırlıklı değildir. Kaldı ki, 1950'lerde dünya anlaşılabilir nedenlerle düşünsel açıdan kesattır.

İyice hırpalanan savaş sonrası Avrupa'sı entelektüel enerjisini yitirmiş gibidir ve popüler kültürde Amerikan hayranlığı, mesleki çevrelerdeyse Amerika'dan yeni yönetim, üretim ve yaklaşım biçimlerini öğrenmek biçiminde dışa vurulan bir tutum egemendir. ABD'nin rakipsiz gücü ve endüstriyel rasyonalizasyon yetenekleri Türkiye'den çok daha gelişkin olan Batı Avrupa için bile etkileyicidir. Ancak o yıllarda Avrupa'da ve Japonya'da açık açık ortaya konan, savunulan ve irdelenen "Americanization" bile Türkiye'de böyle bir düşünsel zemin bulmaz. Dolayısıyla Amerikan etkisi, hiç değilse en üst gelir grubundan kentliler tarafından gündelik hayat düzeyinde yaşanan, ama söylem üretim düzeyinde üzerinde akıl yorulmayan bir gerçek olmuştur. Özetle Soğuk Savaş gerilimi, ülkede ulusalcılık dışında hiçbir düşünsel yaklaşımın ortaya konmasına ve yeniden üretilmesine uygun değildir; fakat, önceki onyıldakinin aksine, ulusalcı bir mimarlık görüntüsünün yaratılmasına da olanak yoktur, (Tanyeli, 1998).

Şevki Vanlı'ya göre; 1950, Büyük Savaş sonrası, yine dünyada arayışlar dönemidir. Türkiye'de de önce yüzyılın akılcı yaklaşımının yerleşmesi ve hem geleneksel, hem de Modern Mimaride bazı arayışların da canlandığı dönemdir. Vanlı; "Sanıyorum bireysellik az da olsa bunun içindedir. Ama rasyonalizmin Türk mimarlığına yerleştiği dönem olduğu kesin..." (Vanlı, 2006, s:209) demektedir.

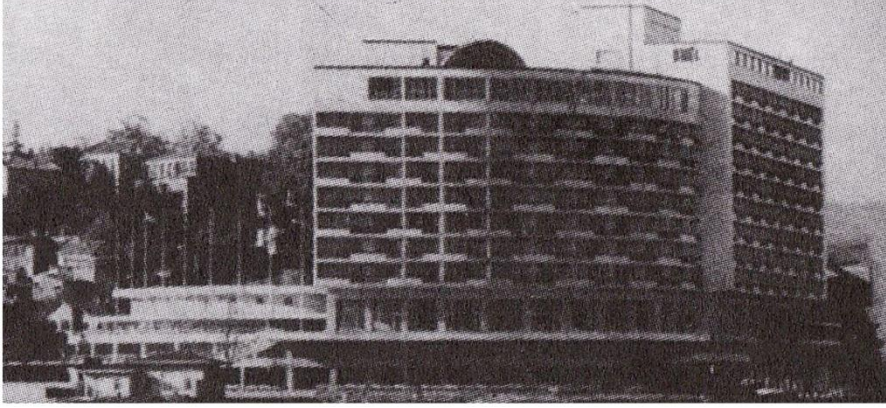
Mete Tapan'a göre; bu dönemin mimarlığı biçime yaklaşımı açısından kendi kronolojisi içinde tutarsızlıklar gösterir. Geçmiş on yılın İkinci Ulusal Mimarlık Akımı süresince Osmanlı ve özellikle Anadolu modellerinin güçlü bir şekilde etkisi altında kalan cephe uygulamaları artık yalın ve rasyoneldir. Uluslararası Üslup'un fikirleri yakından izlenmektedir. Plan ve biçim çözümleri prizma üzerine kuruludur. Vaziyet planlarına, işlevsel geometrik elemanlar olan dikdörtgenler ve kareler hakimdir. Cephelerde yaygınlıkla ızgara sistemi (grid) kullanılmaktadır. Bu eğilimin ilk örneklerinden biri, Skidmore, Owings&Merrill ortaklığı ve Sedat Hakkı Eldem tarafından gerçekleştirilen İstanbul Hilton Oteli'dir, (Tapan, 2007).



ŞEKİL 3.2.4.3: *Hilton Oteli ve Planları, İstanbul, 1952, Skidmore – Owings&Merrill – Sedad Hakkı Eldem*
(Kaynak: Vanlı, 2006)

1950'lerin getirdiği en önemli değişiklik, tasarım talebi ve hatta arzı alanına özel sektörün girişi olur. Örneğin Türkiye'nin ilk ticari büro binaları bu dönemde inşa edilmeye başlanacaktır. Önceki dönemde mimarın emeğinin müşterisi öncelikle kamu ve bir ölçüde de üst düzey bürokratlardır. Talebin yeni durumu mimar emeği arzını da biçimlendirmiştir. 50 öncesinde Türkiye'de özel mimarlık bürosu olduğu söylenemez. Uzun süre mimarların önemli kesimi çeşitli bürokratik kimlikler altında çalışacaktır. Kimileri yüksekokullarda öğretim üyesidir ve büroları okuldaki odalarıdır. Kimileri belediyelerde maaşlıdır ve ancak fırsat buldukça özel iş almaktadır. Bir kesim mimarsa doğrudan memur veya sözleşmeli eleman statüsündedir. Şekip Akalın Ankara Garı'nı Bayındırlık Bakanlığı memuru olarak tasarlar. İstanbul'da Güzel Sanatlar Akademisi'nde üslenen Milli Eğitim Bakanlığı Proje Bürosu tüm Türkiye için tasarım yapmaktadır. Bruno Taut orada çalışmaktadır. Bu yıllarda Türkiye'de istihdam edilen yabancı mimarlardan hiçbirinin serbest büroları olmamıştır. Yoğun etkinliğine karşın, 1940'larda Paul Bonatz da bir büroya sahip olmayacaktır. 50'lerde durum değişmeye başlar; dönem Türkiye'de modern serbest mimarlık kariyerinin doğuşuna tanıklık eder. AHE, Birleşmiş Mimarlar, Baysal – Birsal ile hepsinden önemlisi Tekeli ve Sisa ortaklığının 1950'lerin başında kuruluşu rastlantısal değildir, (Tanyeli, 1998).

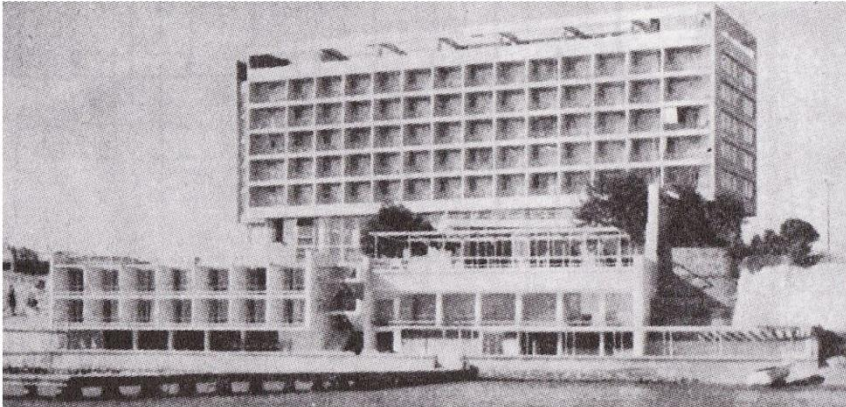
1950 – 1960 yılları arasında mimari proje yarışmaları dışında gerçekleşen yapılaşmada yoğunluk Turizm yapılarındadır. Başlıca örnekleri arasında; Kadri Erdoğan'ın Tarabya Oteli, Marc Saugey'in Büyük Ankara Oteli, Rana Zıpçı – Ahmet Akın – Emin Ertan'ın Çınar Oteli, Kemal Ahmet Aru'nun Sheraton Oteli, Paul Bonatz ve Fatih Uran'ın Büyük Efes Oteli, söylenebilir.



ŞEKİL 3.2.4.4: Tarabya Oteli, İstanbul, 1957, Kadri Erdoğan (Kaynak: Vanlı, 2006)



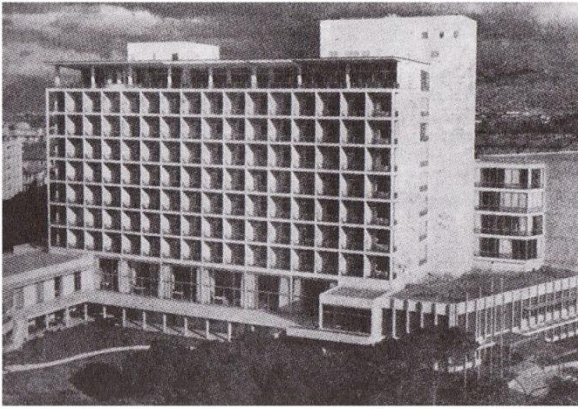
ŞEKİL 3.2.4.5: Büyük Ankara Oteli, Ankara, 1958 – 1965, Marc Saugey (Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.4.6: Çınar Oteli, İstanbul, 1959, Rana Zıpçı – Ahmet Akın – Emin Ertan (Kaynak: Vanlı, 2006)

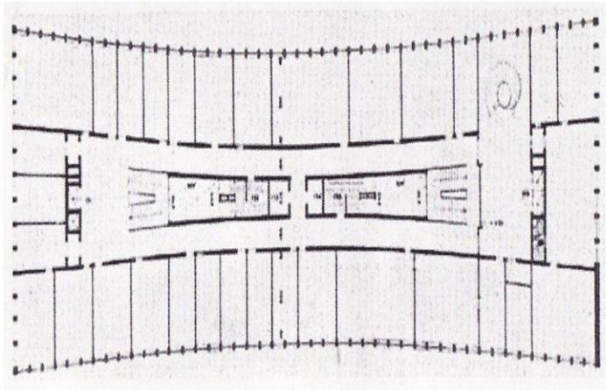


ŞEKİL 3.2.4.7: Sheraton Oteli, İstanbul, 1959, Ahmet Aru – Tekin Aydın – Hande Suher – Yalçın Emiroğlu – Altay Erol – Ali Handan (Kaynak: Vanlı, 2006)

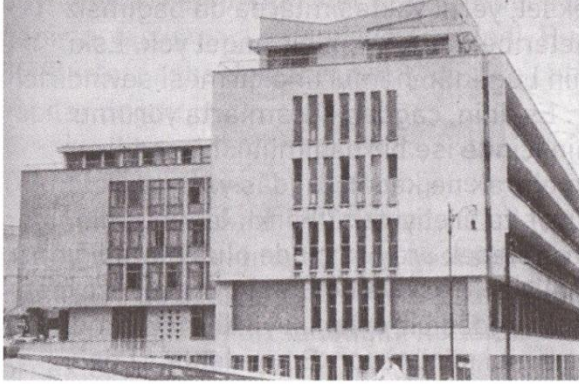


ŞEKİL 3.2.4.8: Büyük Efes Oteli, İzmir, 1959 – 1963, Paul Bonatz – Fatih Uran (Kaynak: Vanlı, 2006)

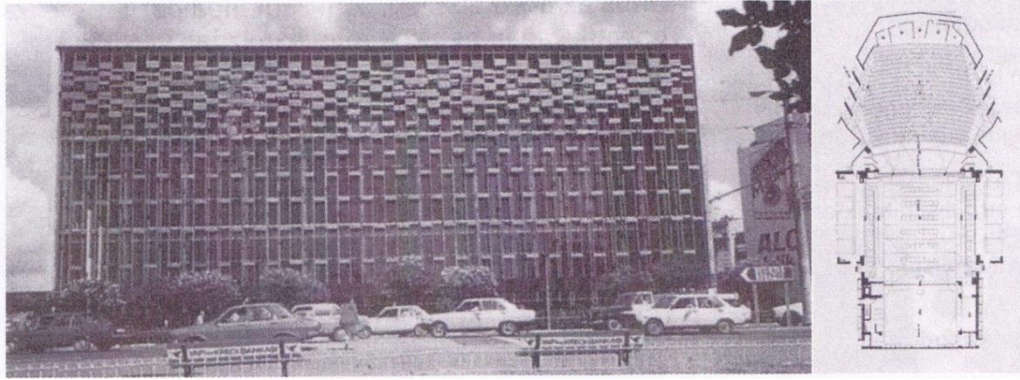
Aynı dönemde; Tuğrul Devres ve Vedat Özsan'ın Etibank Genel Müdürlüğü, Samim Oktay'ın İstanbul Esnaf Hastanesi, Hayati Tabanlıoğlu'nun İstanbul Atatürk Kültür Merkezi, Behruz Çinici, Enver Tokay ve Teoman Doruk'un Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Vedat Dalokay'ın Elektrik İşlem Etüd İdaresi Genel Müdürlüğü, Enver Tokay ve İlhan Tayman'ın Emek İş Hanı, diğer önemli tasarımlarındandır.



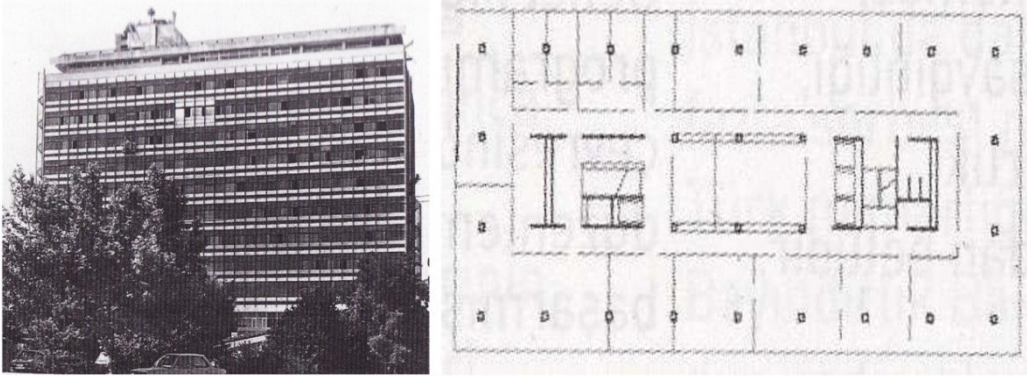
ŞEKİL 3.2.4.9: Etibank Genel Müdürlüğü ve Planı, Ankara, 1955 – 1960, Tuğrul Devres – Vedat Özsan (Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.4.10: *İstanbul Esnaf Hastanesi, İstanbul, 1955, Samim Oktay* (Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.4.11: *İstanbul Atatürk Kültür Merkezi ve Planı, İstanbul, 1956-1966-1977, Hayati Tabanlıoğlu* (Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.4.12: *Devlet Su İşleri ve Planı, Ankara, 1958, Behruz Çinici – Enver Tokay – Teoman Doruk* (Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.4.13: *Elektrik İşleri Etüd İdaresi Genel Müdürlük Binası, Ankara, 1958, Vedat Dalokay* (Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.4.14: *Emek İş Hanı, Ankara, 1959 – 1964, Enver Tokay – İlhan Tayman*

(Kaynak: Vanlı, 2006)

3.2.4.1. 1950 – 1960 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları

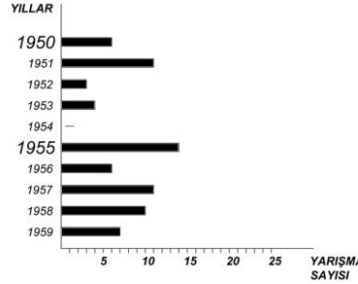
Mimarlık faaliyetleri açısından önemli ve verimli bir dönem olan bu 10 yıllık süreçte Mimari proje yarışmaları da hareketlidir. Toplamda 72 yarışma açılmıştır. 80 yıllık süreç içinde %11'lik orana sahiptir.

Dönemde açılan yarışmalar; Turgut Cansever ve Abdurrahman Hancı'nın kazandıkları Anadolu Klübü Büyükkada Otel, Nevzat Erol'un kazandığı İstanbul Belediye Sarayı, Orhan Bozkurt, Orhan Bolak ve Gazanfer Beken'in kazandıkları Ulus Meydanı İş Merkezi, Ayhan Tayman, Ayten Seçkin ve Behruz Çinici'nin kazandıkları Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşısı ve İşhanı, İzzet Aydınöğlü, Samim Oktay ve Firuzan Baytok'un kazandıkları Elazığ Hükümet Konağı, Enver Tokay, Hayati Tabanlıoğlu, Ayhan Tayman ve Behruz Çinici'nin kazandıkları Erzurum Atatürk Üniversitesi, Haluk Baysal, Melih Birsel'in kazandıkları Karayolları Genel Müdürlüğü, Muhlis Türkmen'in kazandığı Türkiye İş Bankası Galatasaray Şubesi, Utariz İzgi, Muhlis Türkmen, Hamdi Şensoy ve İlhan Türegün'ün kazandıkları Brüksel Sergisi Türkiye Pavyonu, Vedat Dalokay'ın kazandığı Porsuk Otel, Vedat Dalokay ve Nejat Tekelioğlu'nun kazandıkları Kocatepe Camii, Rıza Aşkan'ın kazandığı Modern Çarşı, Çoşkun Erkan, Ercan Evren ve Gökçetin Kanra'nın kazandıkları Samsun Koleji, Tekin Aydın, Hande Çağlar'ın kazandıkları Taksim'de Turistik Otel binalarıdır.

Cumhuriyetin yapılanma döneminin sürdüğü bu yıllarda devlet kendi yapılarını yarışmalar yoluyla elde ederken, özel sektör ve diğer kurumlar ülkenin önde gelen mimarlarına yaptırdıkları projeler ile bir anlamda nitelikli bir mimari çevre elde edilmesine katkıda bulunmuşlardır.

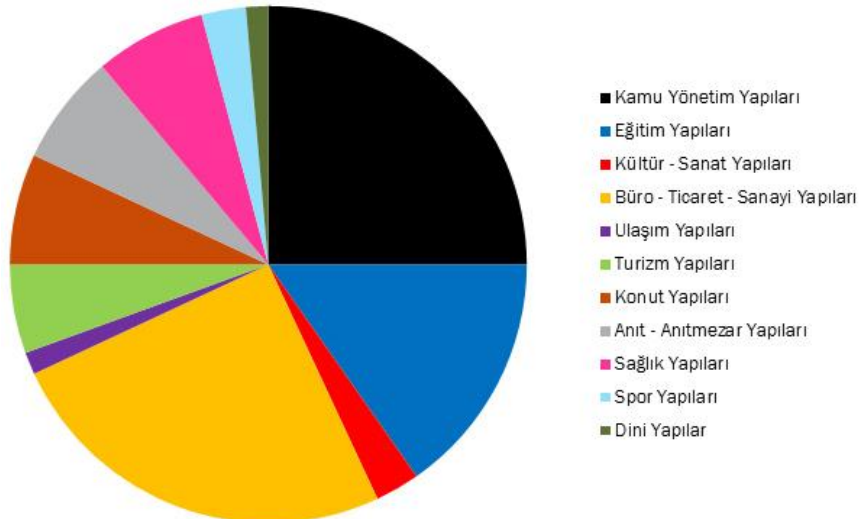
10 yıllık süreç içinde yarışma sayılarını Yıllara göre incelediğimizde en fazla yarışma 1955'de açılmıştır toplam 14 adettir. 10 yıllık süreç içinde %20'lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.4.1.1) 1955 yılında açılan yarışmalar; Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşısı ve İşhanı, Elazığ Hükümet Konağı, Erzurum Atatürk Üniversitesi, Karayolları Genel Müdürlüğü, Türkiye İş Bankası Galatasaray Şubesidir.

TABLO 3.2.4.1.1: 1950 – 1960 Yılları arası açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı



10 yıllık süreç içinde yarışmaları Yapı türlerine göre incelediğimizde en fazla yarışma hem Kamu Yönetim Yapıları hem de Büro - Ticaret - Sanayi Yapıları için 18 adet yarışma açılmıştır. 10 yıllık süreç içinde %25'lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.4.1.2) Dönemde yarışma ile elde edilen Kamu Yönetim Yapıları; İstanbul Belediye Sarayı, Elazığ Hükümet Konağı, Karayolları Genel Müdürlüğüdür. Dönemde yarışma ile elde edilen Büro – Ticaret – Sanayi Yapıları; Ulus Meydanı İş Hanı, Ankara Esnafları Kooperatifi Çarşısı ve İş Hanı, Türkiye İş Bankası Galatasaray Şubesi, Modern Çarşısıdır.

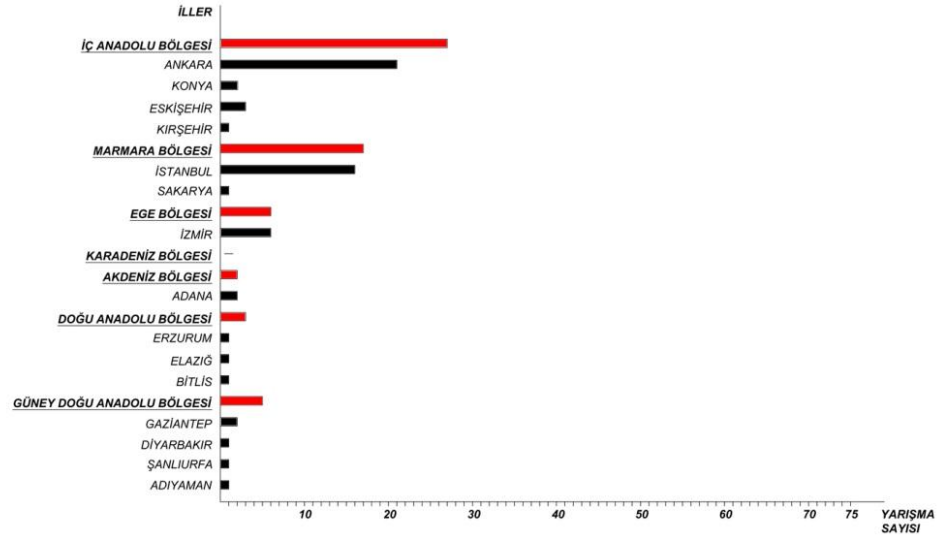
TABLO 3.2.4.1.2: 1950 – 1960 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı



10 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Coğrafi Bölgelere göre incelediğimizde en fazla yarışma İç Anadolu Bölgesinde açılmıştır toplam 27 adettir. 10 yıllık süreç içinde %38'lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.4.1.3) İç Anadolu Bölgesinde açılan yarışmalar; Ulus Meydanı İş Hanı, Ankara Esnafı Kooperatifi Çarşısı ve İşhanı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Porsuk Oteli, Kocatepe Camii, Modern Çarşısıdır.

10 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Kentlere göre incelediğimizde en fazla yarışma Ankara'da açılmıştır toplam 21 adettir. 10 yıllık süreç içinde %30'luk orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.4.1.3) Ankara'da açılan yarışmalar; Ulus Meydanı İş Hanı, Ankara Esnafı Kooperatifi Çarşısı ve İşhanı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Kocatepe Camii, Modern Çarşısıdır.

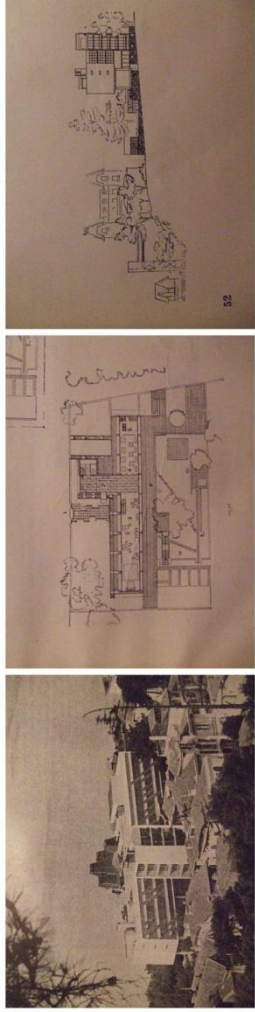
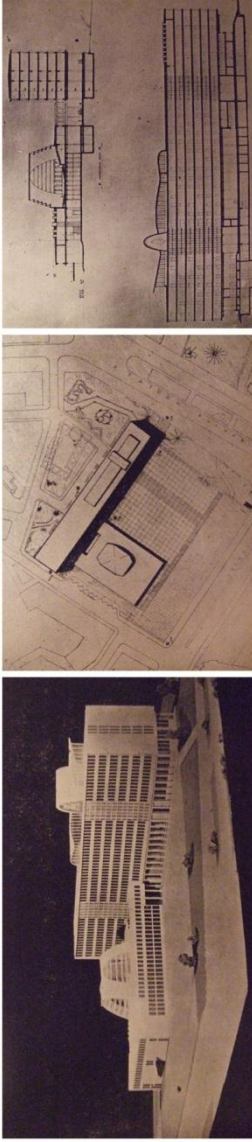
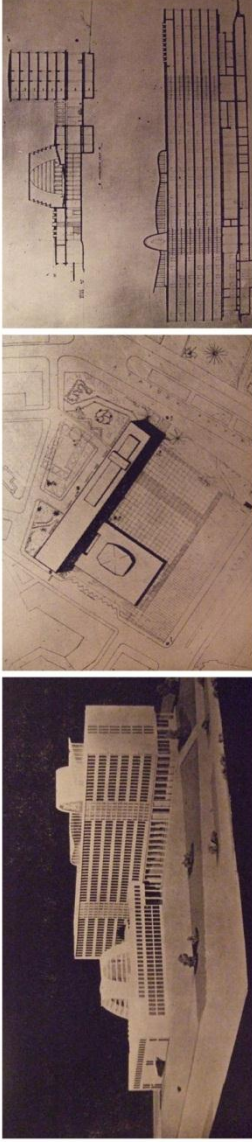
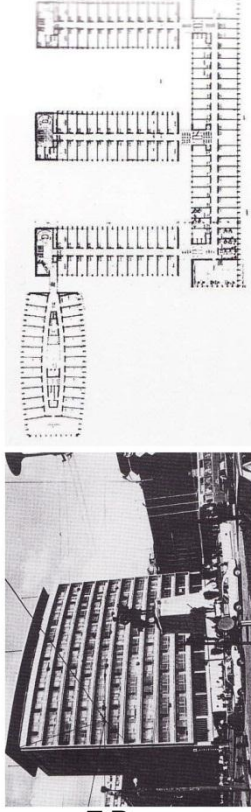
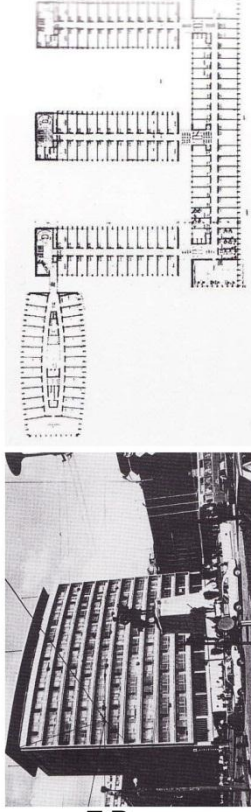
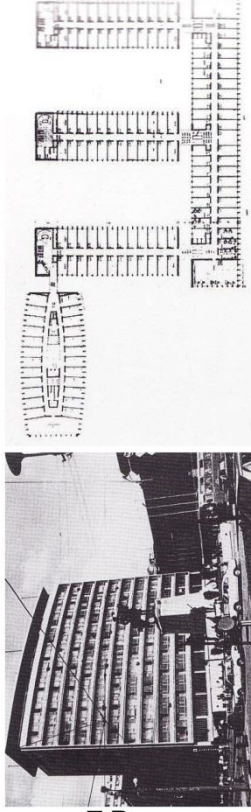
TABLO 3.2.4.1.3: 1950 – 1960 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı



1950 – 1960 dönemini kapsayan, Yarışma kazanan projelerin analiz çalışmalarının ikinci adımında; önce kronolojik bir sıra içinde yarışmanın adı, işvereni, tipi ve müellifi belirtilerek bir dizin yapılmıştır. (bkz. Tablo 3.2.4.1.4)

Daha sonra bu on yıllık dönem içinde yarışma kazanmış projelerin yapı türlerine göre düzenlenmesiyle bir tablo oluşturulmuştur. Döneme ilişkin mimari karakteristiklerin belirtildiği, proje örneklerinin yer aldığı bu tabloda yoğunluğu fazla olan yapı türünden en aza doğru bir sıralama yapılmıştır. (bkz. Tablo 3.2.4.1.5)

TABLE 3.2.4.1.4: 1950 – 1960 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan Projeler

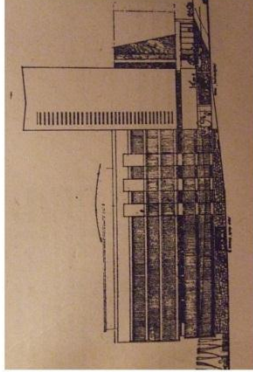
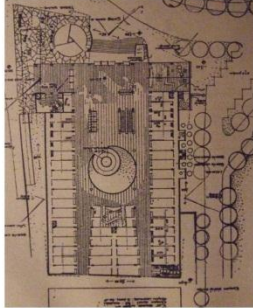
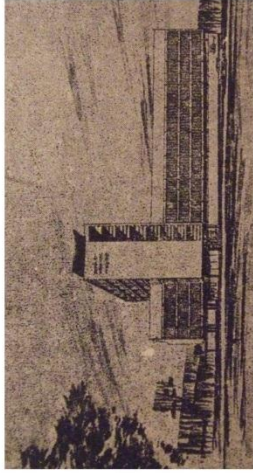
<p>YARIŞMANIN ADI - İŞVERENİ - TİPİ</p> <p>ANADOLU KLÜBÜ BÜYÜKADA OTELI BÜYÜKADA ANADOLU KLÜBÜ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>	
<p>1952</p> <p>Müellifler: TURGUT CANSEVER - ABDURRAHMAN HANCI</p>	
<p>İSTANBUL BELEDİYE SARAYI İSTANBUL BELEDİYESİ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>	
<p>1953</p> <p>Müellifler: NEVZAT EROL</p>	
<p>ULUS MEYDANI İŞ HANI T.C. EMEKLİ SANDIĞI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>	
<p>1953</p> <p>Müellifler: ORHAN BOZKURT - ORHAN BOLAK - GAZANFER BEKEN</p>	

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**ANKARA
ESNAFLARI
KOOPERATİFİ
ÇARŞI VE İŞHANI**

**ANKARA ESNAFLARI
YAPI KOOPERATİFİ**

**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



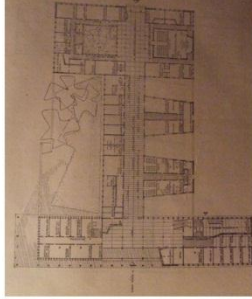
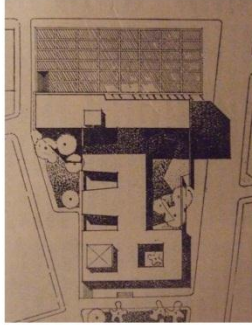
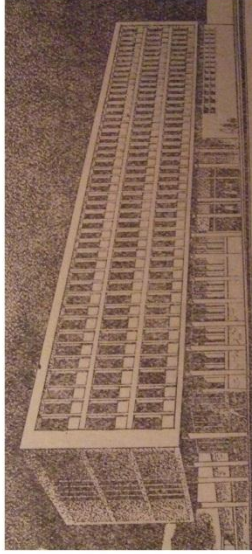
1955

Müellifler: **AYHAN TAYMAN - AYTEN SEÇKİN - BEHRUZ ÇİNİCİ**

**ELAZIĞ HÜKÜMET
KONAĞI**

**BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI**

**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



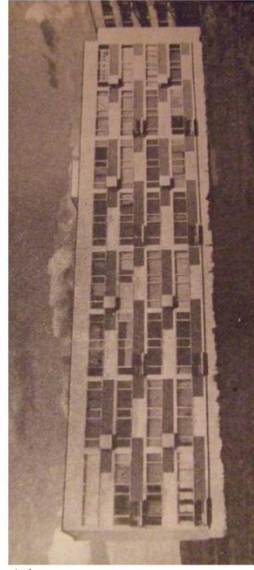
1955

Müellifler: **İZZET AYDINOĞLU - SAMİM OKTAY - FİRUZAN BAYTOK**

**ERZURUM ATATÜRK
ÜNİVERSİTESİ**

**BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI**

**ULUSLARARASI
SERBEST
TEK AŞAMALI**



1955

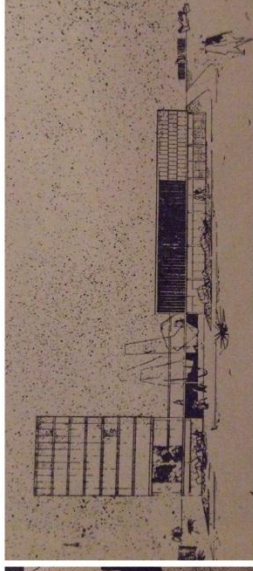
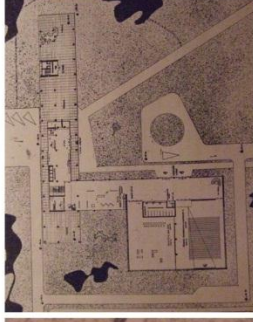
Müellifler: **ENVER TOKAY - HAYATİ TABANLIOĞLU - AYHAN TAYMAN - BEHRUZ ÇİNİCİ**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**KARAYOLLARI
GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**KARAYOLLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**

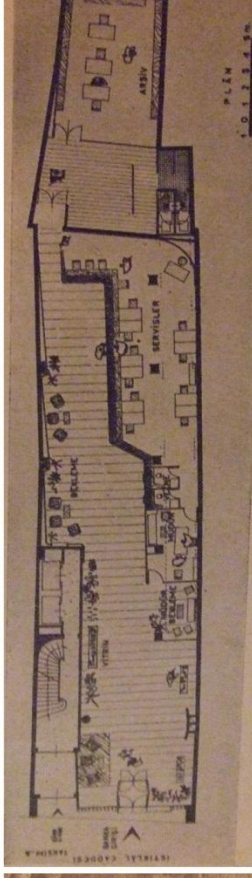
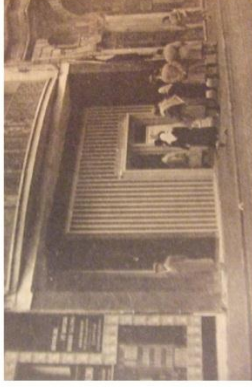


1955

Müellifler: **HALUK BAYSAL - MELİH BİRSEL - RADİ BİROL - SEDAD GÜREL - ABDURRAHMAN HANCI - MARUF ÖNAL - SÜHA TONER - FARUK SIRMALI**

**TÜRKİYE İŞ
BANKASI
GALATASARAY
ŞUBESİ**

**TÜRKİYE İŞ
BANKASI
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



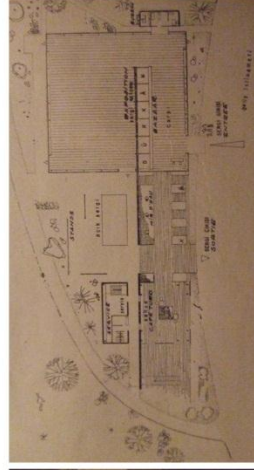
1955

Müellifler: **MUHLİS TÜRKMEN**

**BRÜKSEL SEGİSİ
TÜRKİYE PAVYONU**

**BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI**

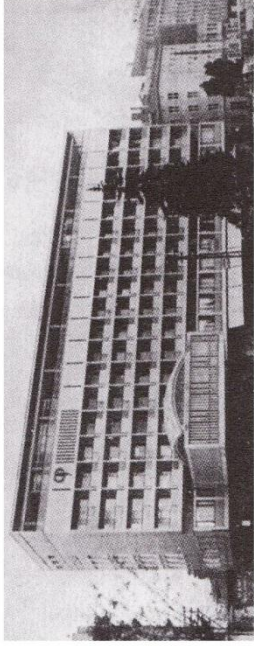
**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



1956

Müellifler: **UTARİT İZGİ - MUHLİS TÜRKMEN - HAMDİ ŞENSOY - İLHAN TÜREGÜN**

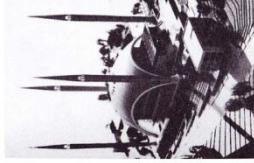
**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - Tipi**



PORSUK OTELİ
-
ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

1956

Müellifler: **VEDAT DALOKAY**

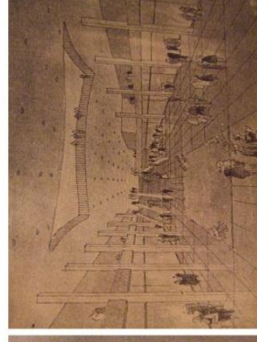
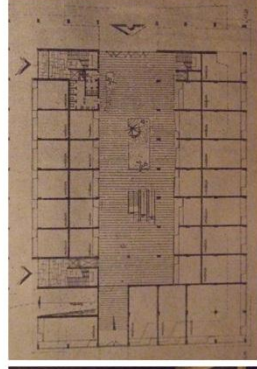
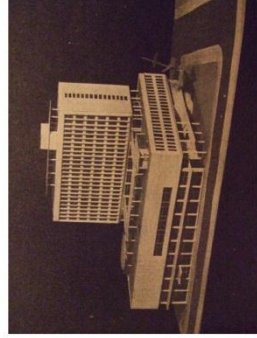


KOCATEPE CAMİİ
-
ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

1957

Müellifler: **VEDAT DALOKAY - NEJAT TEKELİOĞLU**

MODERN ÇARŞI
-
ANKARA VALİLİĞİ
VE SERBEST
TÜCCARLAR
ANONİM ORTAKLIĞI

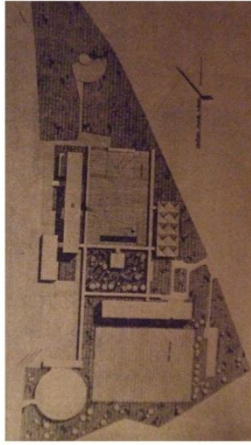


ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

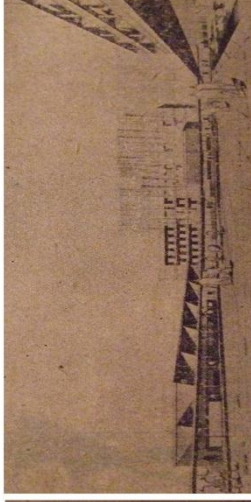
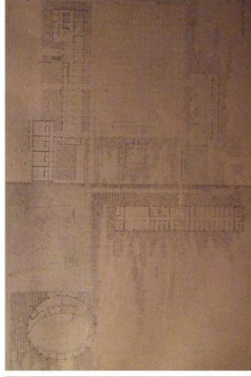
1957

Müellifler: **RIZA AŞKAN**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**



SAMSUN KOLEJİ
-
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

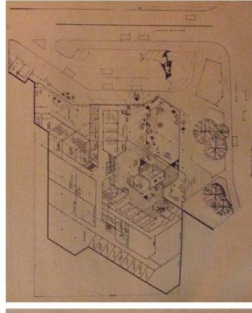


1959

Müellifler: **ÇOŞKUN ERKAL - ERCAN EVREN - GÖKÇETİN KANRA**

**TAKSİM'DE
TURİSTİK OTEL**

TÜRKİYE VAKIFLAR
BANKASI
-
ULUSAL
SINIRLI
TEK AŞAMALI

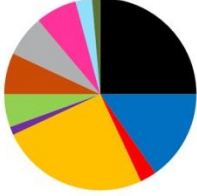










1959

Müellifler: **TEKİN AYDIN - HANDE ÇAĞLAR - YALÇIN EMİROĞLU - ALTAY EROL - MEHMET ALİ HANDAN - KEMAL AHMET ARU**

NOT: Tablolarda kullanılan Projelerin Fotoğrafları ve Mimari çizimleri "Yarışmalar Dizini" kitabının belirttiği kaynaklardan elde edilmiştir.

TABLO 3.2.4.1.5: 1950 – 1960 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler

1950 - 1960	YAPI TÜRLERİ	YARIŞMA KAZANAN PROJELERDEN ÖRNEKLER
 <p>Uluslararası Stil</p> <p>Kore Savaşı</p> <p>Marshall Planı</p> <p>Soğuk Savaş Gerilimi</p> <p>Kırsal Alandan Kentlere Göç</p> <p>Gecekondu</p> <p>Ekonominin özel sektöre tanıdığı öncelikler</p> <p>Yeni Yapı Tipleri</p> <p>NATO</p> <p>Yabancı Sermaye Girişi</p> <p>Amerikan Hayranlığı</p> <p>Tasarım Alanına Özel Sektörün girişi</p> <p>Emlak Kredi Bankası</p> <p>Yapı Teşvik Yasası</p> <p>Yeni İnşaat Yöntemleri</p> <p>Çok katlı Konutlar</p> <p>Özel Mimarlık Büroları</p>		
		
		
		
		

3.2.5. 1960 – 1980 Dönemi: Modernizm / Arayışlar

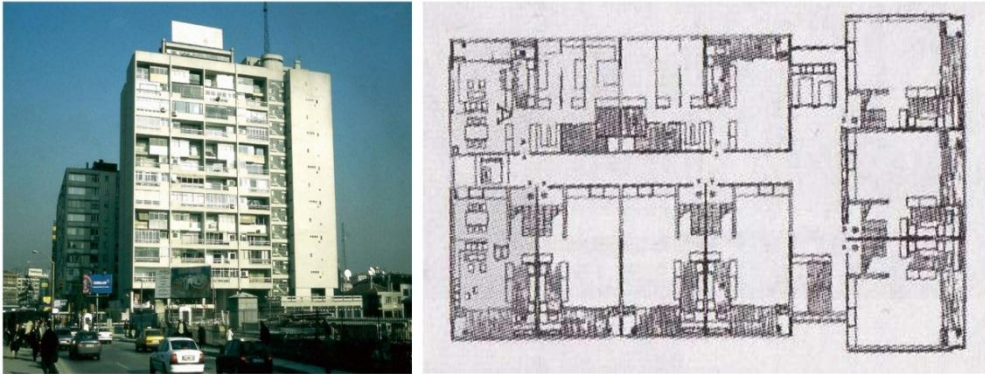
“1960’larda yaşanan askeri müdahale Türkiye’de bir dizi toplumsal, kültürel ve ekonomik başlangıcı da getiren önemli bir olay olarak görülmektedir. Bu darbe, yalnızca Demokrat Parti’nin baskıcı yönetimine son vermekle kalmamış, aynı zamanda reformcu hareketlerin ve yeni demokratik kuruluşların oluşmasına da öncülük etmiştir. 1961 Anayasası, daha geniş bir ifade ve örgütlenme özgürlüğü getirmiştir. Yeni yasalar, işçi sendikalarının ve meslek kuruluşlarının gücünü ve etkisini artırmıştır. Daha önceleri sansüre uğrayan toplumsal düşünceler ve ideolojik ifadeler ile siyasi eğilimli edebiyat ve sanat, artık daha özgür bir ortamda gelişmeye başlamıştır. Kitlelerin istekleri artık medyada talepler için bir tür katalizör görevi görmektedir. Bütün bu alanlarda, artık toplumsal ve siyasi konular Türk toplumunun tüm katmanlarınca aktif bir şekilde ele alınmaktadır.” (Yücel, 2007, s:126).

Kentleşmiş kitlelerin yükselen beklentileri, gelişmekte olan endüstrilerin kısıtlı kapasiteleri, demokratik Anayasa sonrasında hükümet kurumlarında verimlilik ihtiyacı ve entelektüel seçkin kesimin tutumu ve nüfuzu karşıt güçler oluşturarak bir çıkmaz yaratmıştır. Yeni modeller ve çözüm önerileri için sürekli bir arayış başlamıştır. 1960’lı yılların ortaları ve sonlarına doğru kitle iletişim araçlarında demokrasi, toplumculuk ve milliyetçilik üzerine aralıksız tartışmalar yer almıştır. Büyümekte olan bu çatışma Mayıs 1968’deki ortamın etkisiyle 70’lerin sonlarındaki petrol krizi ve anarşinin tırmanışıyla karşı karşıya kalmışlardır. Hükümetlerin bu sorunlarla başa çıkamamaları sonucunda ise, süreç net bir şekilde 1980 askeri müdahalesiyle son bulmuştur. Oldukça geniş çaplı olan toplumsal huzursuzluğa rağmen, 1960 ve 1980 arasındaki yirmi yıllık dönem önemli yeni gelişmelere sahne olmuştur. Sanayi ve ticaretin gelişmesi, çoğulcu bir dünya görüşünün ve onun getirdiği yeni kavramların ortaya çıkışı, kentsel bir yaşam biçiminin beraberinde getirdiği davranış ve değerlerle beraber kurulması ve günümüz düşünce biçimine de nüfuz eden toplum bilincinin yükselişi. Bunlar, son yirmi yıllık dönemdeki mimari düşüncelerin şekillenmesine neden olan arka planı oluşturmaktadır. Bu sosyo-ekonomik arka plan kendini işlevsel, örgütsel veya entelektüel bağlamlar aracılığıyla ortaya koymaktadır. Bunlardan sonuncusu esas olarak yeni yapı programlarından, değişen mimarlıktan, meslek kuruluşlarının etkinliklerinden ve mesleki aydın sınıfı tarafından ithal edilen veya üretilen mimarlık kuramları, eğilimleri ve ideolojilerinden oluşmaktadır, (Yücel, 2007).

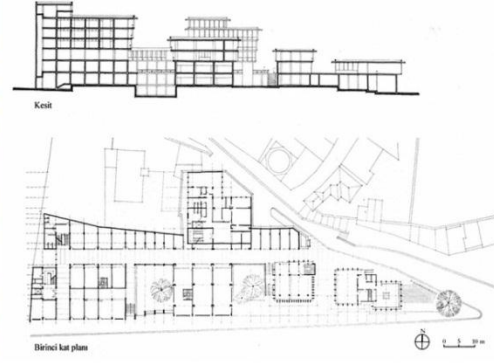
Şevki Vanlı'ya göre; Yüzyılın ikinci yarısı ilk otuz yılı Türk mimarlık sürecinde 1930'larda başlayıp kararsızlıklar geçirmiş olan modernizmin yerleştiği dönem olmuştur. Türk mimarlık sürecinin bu bölümündeki en önemli olay, 1960'larda yaşanan dönüşüm arayışıdır. Bu, Türk mimarlığının, gecikmiş şekliyle yaşamakta olduğu rasyoneli aşma girişimidir. Gerek geleneksel gerekse irrasyonel duyarlık girişimleri, mimarlık ortamını etkileyecek güçlü bir etki yapamamış, gerekli ölçüde bir duyarlılık bulamamıştır, (Vanlı, 2006).

Yıldız Sey'e göre; ekonomik ve siyasi krizler 27 Mart 1960 darbesini getirmiştir. Askeri hükümet konut sorununu farklı bir yaklaşımla ele almıştır. 11 Temmuz 1960'ta açıklanan Milli Birlik Komitesi programı, konut yapımının kalkınma planlarının bir parçası olarak daha geniş bir çerçeveden yürütüleceğini vurgulamıştır. Çok katlı apartman modası 1950'lerde başlamış ve 1960'ların sonuna kadar sürmüştür. Bu dönem boyunca çok birimli tekil yapılara önem verilmiştir. Oysa 1970'lerde bu moda çok bloklu komplekslere veya daha doğru bir deyişle, toplu konutlara doğru kaymıştır, (Sey, 2007).

1960 – 1980 yılları arasında yeni gelişmelere açılan Türkiye'de gerçekleşen yapılaşmada ki yoğunluk Kamu Yönetim Yapıları ve Sanayi – Ticaret Yapılarındadır. Başlıca örnekleri arasında; Haluk Baysal ve Melih Birsal'in Hukukçular Sitesi, Sedad Hakkı Eldem'in Sosyal Sigortalar Kurumu ve Akbank Fındıklı Şubesi, Turgut Cansever ve Ertuğ Yener'in Türk Tarih Kurumu, Mehmet Konuralp'in T.C. Karayolları Binası, Günay Çilingiroğlu ve Muhlis Tunca'nın Tercüman Gazetesi, Cengiz Bektaş'ın Türk Dil Kurumu, Kaya Tecimen'in Odakule İş Merkezi, Yılmaz Sargın ve Ayhan Böke'nin İş Bankası Kulesi, söylenebilir.



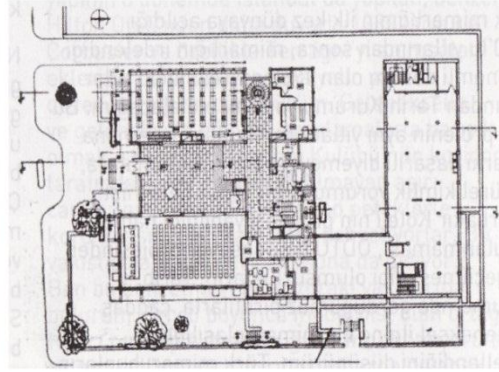
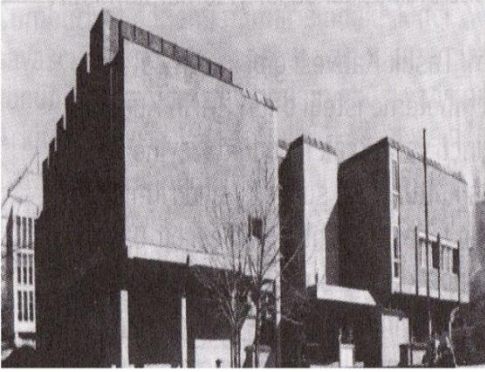
ŞEKİL 3.2.5.1: Hukukçular Sitesi ve Planı, İstanbul, 1960 – 1961, Haluk Baysal – Melih Birsal
(Kaynak: mimarlikmuzesi.org - Vanlı, 2006)



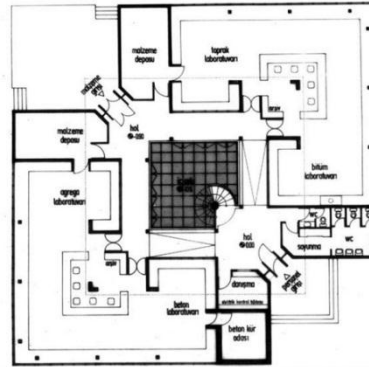
ŞEKİL 3.2.5.2: Sosyal Sigortalar Kurumu ve Planı, İstanbul, 1963 – 1970, Sedad Hakkı Eldem
(Kaynak: mimarlıkmuzesi.org)



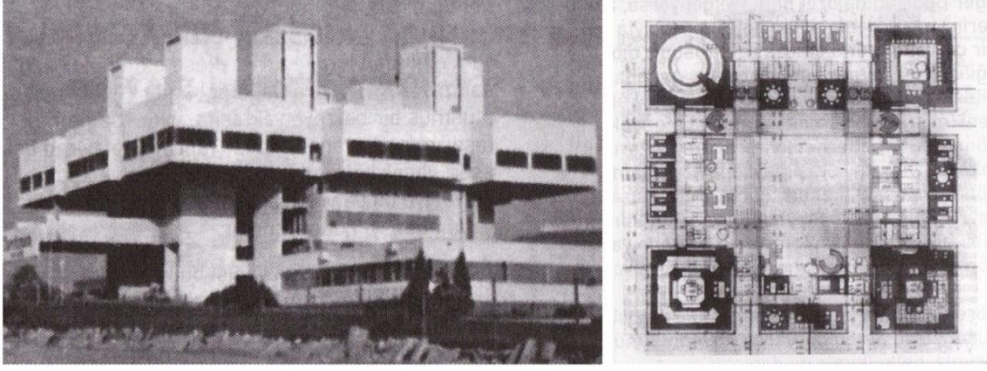
ŞEKİL 3.2.5.3: Akbank Fındıklı Şubesi, İstanbul, 1970, Sedad Hakkı Eldem
(Kaynak: Vanlı, 2006)



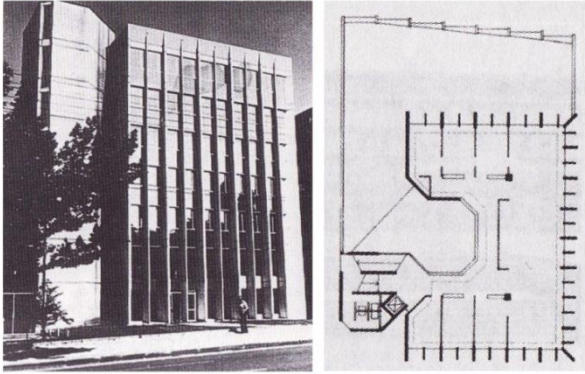
ŞEKİL 3.2.5.4: Türk Tarih Kurumunu ve Planı, Ankara, 1966, Turgut Cansever – Ertuğ Yener
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.5.5: T.C. Karayolları Binası ve Planı, İstanbul, 1973, Mehmet Konuralp
(Kaynak: Vanlı, 2006)



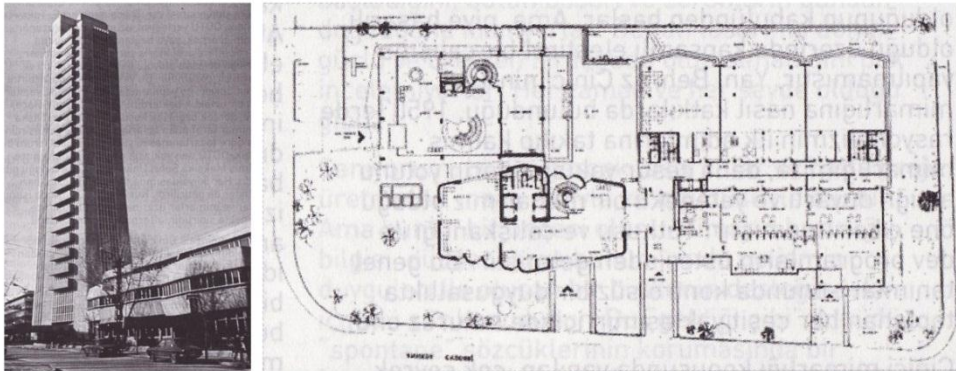
ŞEKİL 3.2.5.6: Tercüman Gazetesi ve Planı, İstanbul, 1974, Günay Çilingiroğlu – Muhlis Tunca
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.5.7: Türk Dil Kurumu ve Planı, Ankara, 1974, Cengiz Bektaş
(Kaynak: Vanlı, 2006)

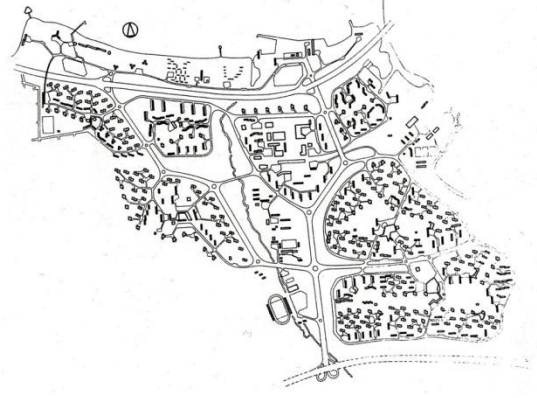


ŞEKİL 3.2.5.8: Odakule, İstanbul, 1975, Kaya Tecimen
(Kaynak: middleeastarchitecture.com)

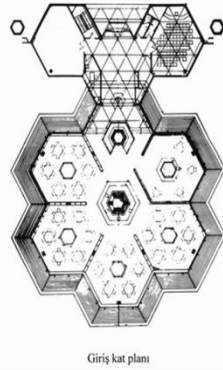
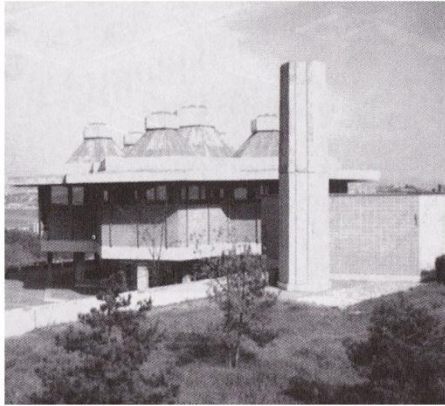


ŞEKİL 3.2.5.9: İş Bankası Kulesi ve Planı, Ankara, 1976, Yılmaz Sargın – Ayhan Böke
(Kaynak: Vanlı, 2006)

Aynı dönemde yapılaşmada ki; Ertuğrul Menteşe ve Emlak Bankası Proje Grubu'nun Ataköy 1. Kısım Konutları. Sedad Hakkı Eldem'in Atatürk Kitaplığı. Fatih Uran'ın The Marmara Oteli, diğer önemli tasarımlardır.



ŞEKİL 3.2.5.10: Ataköy 1.Kısım ve Planı, İstanbul, 1957 – 1961, Ertuğrul Menteşe – Emlak Proje Grubu
(Kaynak: mimarlikmuzesi.org)



Giriş kat planı

Üst kat planı

ŞEKİL 3.2.5.11: Atatürk Kitaplığı ve Planı, İstanbul, 1973, Sedad Hakkı Eldem
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.5.12: The Marmara Oteli, İstanbul, 1975, Fatih Uran (Kaynak: wowturkey.com)

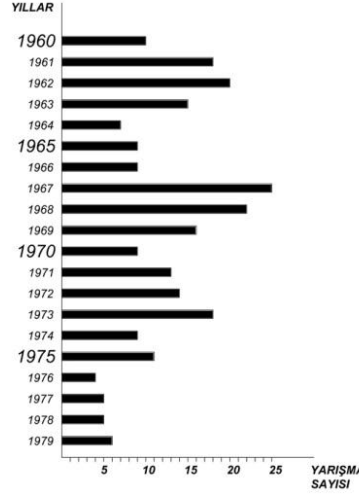
3.2.5.1. 1960 – 1980 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları

1960 – 1980 yılları arasında ki 20 yıllık süreçte açılan Mimari Proje Yarışmaları toplam 246 adettir. 80 yıllık süreç içinde %37'lik bir orana sahiptir. 60 – 70 arası adet 70 – 80 arası 94 adet olarak dağılmıştır.

Dönemde açılan yarışmalar; Metin Hepgüler ve Doğan Tekeli'nin kazandıkları Ankara Üniversitesi ve Yüksek Okullar Talebe Yurdu, Doğan Tekeli, Sami Sisa ve Metin Hepgüler'in kazandıkları İstanbul Manifayuracılar Çarşısı, Uğur Gündeş, Hüseyin Baban, Vahit Erkan ve Orhan Demiraslan'ın kazandıkları Vakıf Gruba Hastanesi, Çetin Ural ve Sami Anolay'ın kazandıkları Adana Vakıf İşhanı ve Çarşı Binası, Muhlis Türkmen, Hamdi Şensoy ve Orhan Şahinler'in kazandıkları Bursa Kapalı Spor Salonu, Altuğ Çinici ve Behruz Çinici'nin kazandıkları Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ümit Asutay, Kamil Bayur ve Cihat Fındıkoğlu'nun kazandıkları Ankara Belediyesi Çankaya Parkı Tesisleri, Levent Aksüt ve Yaşar Marulyalı'nın kazandıkları Dumlupınar Zafer Anıtı ve Tesisleri, Ruşen Dora ve Ünal Demiraslan'ın kazandıkları New York Fuarı Türkiye Pavyonu, Orhan Şahinler'in kazandığı İstanbul Ticaret Odası, Harbi Hotan'ın kazandığı İzmir Ticaret Odası Oteli, Suat Taftalı ve Yılmaz Çakılcı'nın kazandıkları Edirne Hükümet Konağı, Sami Sisa, Metin Hepgüler ve Doğan Tekeli'nin kazandıkları Ankara Stad Oteli, Hamdi Şensoy, Hüseyin Baban ve Başçetin Çelik'in kazandıkları Kayseri Belediyesi Şehirlerarası Otobüs Terminali, Yılmaz Sanlı'nın kazandığı Emekli Sandığı Maçka Oteli, Şevki Vanlı'nı kazandığı Ankara Tandoğan Silahlı Kuvvetler Öğrenci Yurdu, Semra Dikel ve Orhan Dikel'in kazandıkları Ankara Ulus Meydanı İşhanı, Metin Hepgüler'in kazandığı İstanbul Harbiye Orduevi, Doğan Tekeli, Sami Sisa ve Reyhan Koçhisaroğlu'nun kazandıkları Karadeniz Teknik Üniversitesi makine ve Elektrik Fakülteleri, Oktay Gürün ve Somer Ural'ın kazandıkları İstanbul Kongre Binası, Tülay Taşçioğlu ve Adnan Taşçioğlu'nun kazandıkları Ankara Telekomünikasyon Binası, Ahmet Gülgören'in kazandığı Conkbayırı Mehmetçik Anıtı ve Parkı, Umut İnan'ın kazandığı Gümüşhane Hükümet Konağı, Şaziment ve Neşet Arolat ve Ergün Aksel'in kazandıkları Erzurum Atatürk Üniversitesi Mimarlık Yüksekokulu, Neşet ve Şaziment Arolat'ın kazandıkları İzmir Hükümet Konağı, Ertuğ Yener, Erdoğan Elmas ve Zafer Gülçür'un kazandıkları Vakıflar Bankası Genel Müdürlüğü, Ayla ve Kılıç Uyanık'ın kazandıkları Samsun Subaşı Meydanı Yeraltı Çarşısı, Tülay Taşçioğlu ve Adnan Taşçioğlu'nun kazandıkları Ankara Onkoloji Hastanesi, Ertuğ Yener ve Erdoğan Elmas'ın kazandıkları T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi, Ragıp Buluç, Ziya Tanalı ve Ercan Yener'in kazandıkları İstanbul Zeytinburnu Kapalı Spor Salonu, Orhan Dinç'in kazandığı Denizli Belediye Sarayıdır.

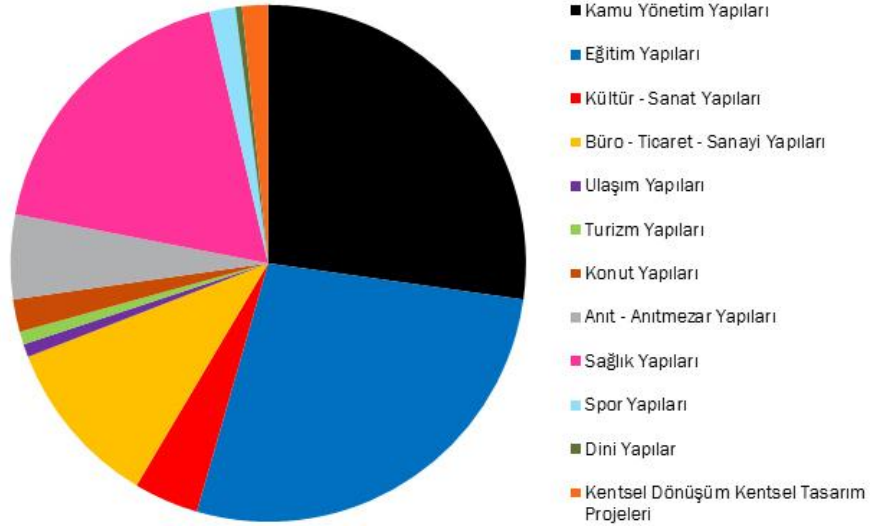
20 yıllık süreç içinde yarışma sayılarını Yıllara göre incelediğimizde en fazla yarışma 1967'de açılmıştır toplam 25 adettir. 20 yıllık süreç içinde %10'luk orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.5.1.1) 1967 yılında açılan yarışmalar; Ankara Tandoğan Silahlı Kuvvetler Öğrenci Yurdu, Ankara Ulus Meydanı İşhanı, İstanbul Harbiye Ordu Evi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Makine ve Elektrik Fakülteleridir.

TABLO 3.2.5.1.1: 1960 – 1980 Yılları arası açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı



20 yıllık süreç içinde açılan yarışmaları Yapı türlerine göre incelediğimizde en fazla yarışma hem Kamu Yönetim Yapıları hem de Eğitim Yapıları için 67 adet yarışma açılmıştır. 20 yıllık süreç içinde %27'lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.5.1.2) Dönemde yarışma ile elde edilen Kamu Yönetim Yapıları; Edirne Hükümet Konağı, Ankara Telekomünikasyon Binası, Gümüşhane Hükümet Konağı, İzmir Hükümet Konağı, Denizli Belediye Sarayı. Dönemde yarışma ile elde edilen Eğitim Yapıları; Ankara Üniversitesi ve Yüksek Okullar Talebe Yurdu, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Makine ve Elektrik Fakülteleri, Erzurum Atatürk Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Yüksekokuludur.

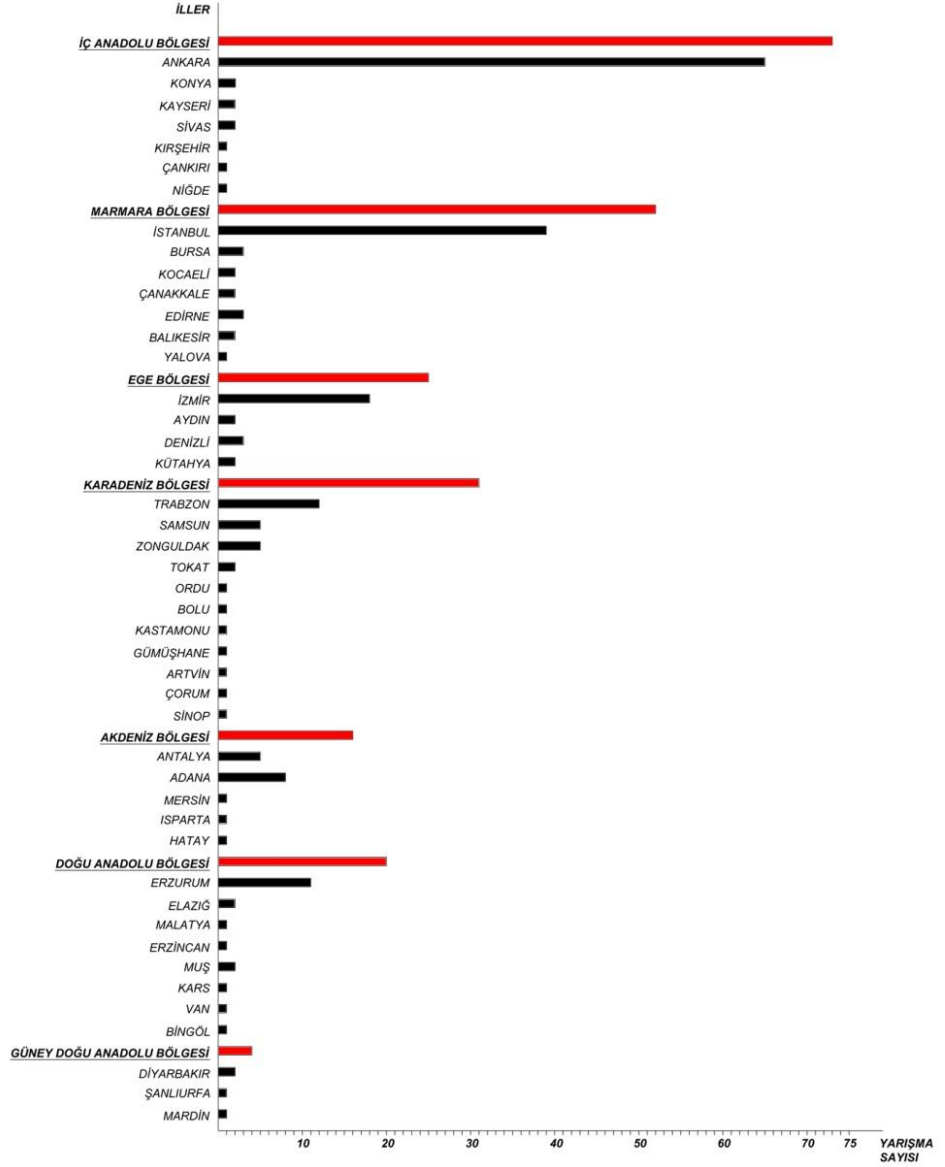
TABLO 3.2.5.1.2: 1960 – 1980 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı



20 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Coğrafi Bölgelere göre incelediğimizde en fazla yarışma İç Anadolu Bölgesinde açılmıştır toplam 73 adettir. 20 yıllık süreç içinde %30'luk orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.5.1.3) İç Anadolu Bölgesinde açılan yarışmalar; Ankara Üniversitesi ve Yüksek Okullar Talebe Yurdu, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara Belediyesi Çankaya Parkı Tesisleri, Ankara Stad Oteli, Kayseri Belediyesi Şehirlerarası Otobüs Terminali, Ankara Tandoğan Silahlı Kuvvetler Öğrenci Yurdu, Ankara Ulus Meydanı İşhanı, Ankara Telekomünikasyon Binası, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Ankara Onkoloji Hastanesidir.

20 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Kentlere göre incelediğimizde en fazla yarışma Ankara'da açılmıştır toplam 65 adettir. 20 yıllık süreç içinde %27'lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.5.1.3) Ankara'da açılan yarışmalar; Ankara Üniversitesi ve Yüksek Okullar Talebe Yurdu, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara Belediyesi Çankaya Parkı Tesisleri, Ankara Stad Oteli, Ankara Tandoğan Silahlı Kuvvetler Öğrenci Yurdu, Ankara Ulus Meydanı İşhanı, Ankara Telekomünikasyon Binası, Vakıflar Genel Müdürlüğü, Ankara Onkoloji Hastanesidir.

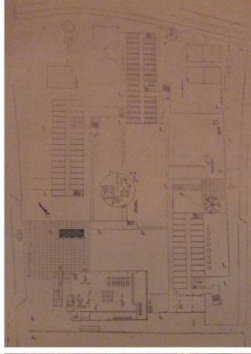
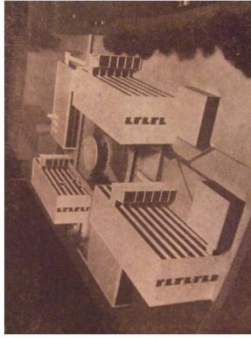
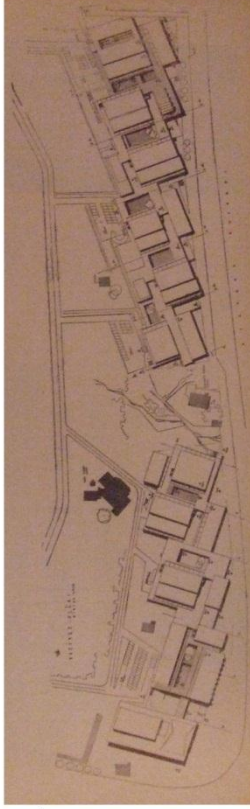
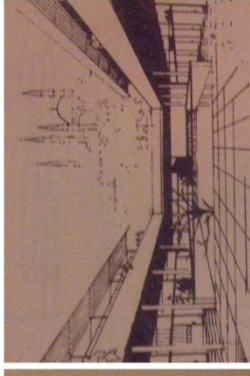
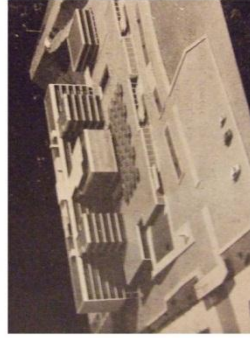

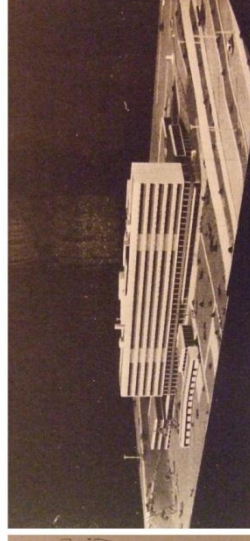
TABLO 3.2.5.1.3: 1960 – 1980 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı



1960 – 1980 dönemini kapsayan, yarışma kazanan projelerin analiz çalışmalarının ikinci adımında; önce kronolojik bir sıra içinde yarışmanın adı, işvereni, tipi ve müellifi belirtilerek bir dizin yapılmıştır. (bkz. Tablo 3.2.5.1.4)

Daha sonra bu on yıllık dönem içinde yarışma kazanmış projelerin yapı türlerine göre düzenlenmesiyle bir tablo oluşturulmuştur. Döneme ilişkin mimari karakteristiklerin belirtildiği, proje örneklerinin yer aldığı bu tabloda yoğunluğu fazla olan yapı türünden en aza doğru bir sıralama yapılmıştır. (bkz. 3.2.5.1.5)

TABLO 3.2.5.1.4: 1960 – 1980 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan Projeler

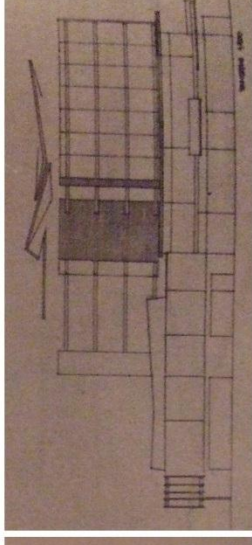
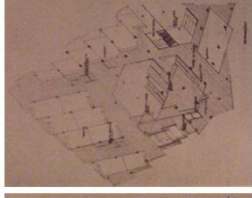
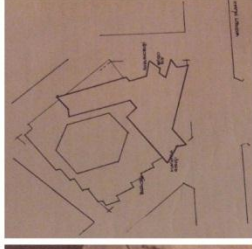
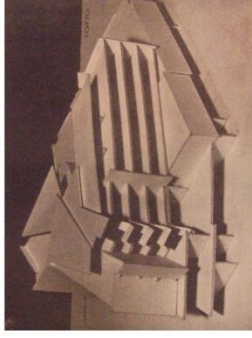
<p>YARIŞMANIN ADI - İŞVERENİ - TİPİ</p>  	<p>ANKARA ÜNİVERSİTESİ VE YÜKSEK OKULLAR TALEBE YURDU</p> <p>ANKARA ÜNİVERSİTESİ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>
<p>1960</p> <p>Müellifler: METİN HEPGÜLER - DOĞAN TEKELİ</p>	 
<p>İSTANBUL MANİFATURACILAR ÇARŞISI</p> <p>İSTANBUL MANİFATURA VE KUMAŞÇILAR KOOPERATİFİ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>	<p>1960</p> <p>Müellifler: DOĞAN TEKELİ - SAMİ SİSA - METİN HEPGÜLER</p>
<p>VAKIF GURABA HASTANESİ</p> <p>VAKIF GURABA HASTANESİNE YARDIM DERNEĞİ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>	  
<p>1960</p> <p>Müellifler: UĞUR GÜNDEŞ - HÜSEYİN BABAN - VAHİT ERKAN - ORHAN DEMİRARSLAN</p>	

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**ADANA VAKIF
İŞHANI VE ÇARŞI
BINASI**

**VAKIFLAR GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



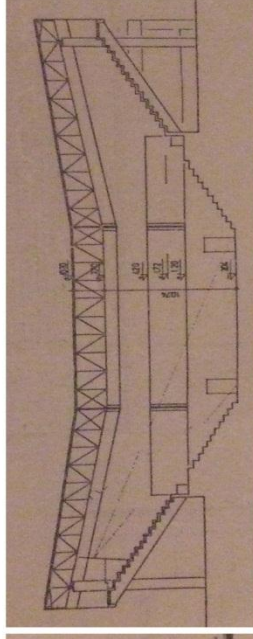
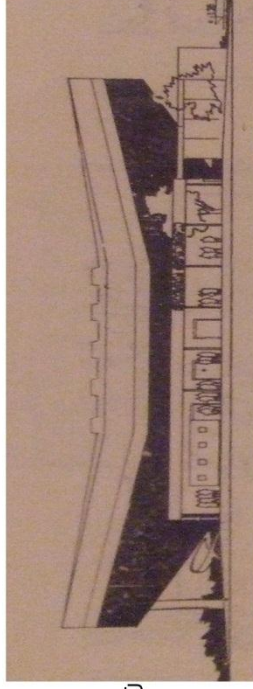
1961

Müellifler: **ÇETİN URAL - SAMİ ANOLAY**

**BURSA KAPALI
SPOR SALONU**

**BEDEN TERBİYESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



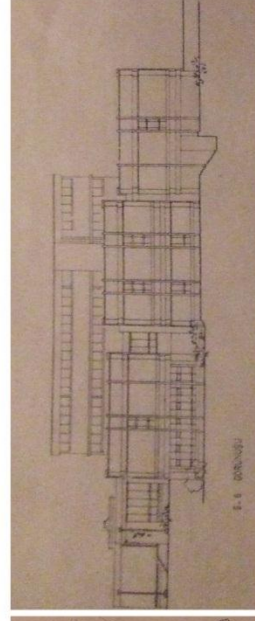
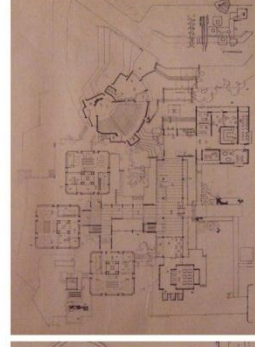
1961

Müellifler: **MUHLİS TÜRKMEN - HAMDİ ŞENSOY - ORHAN ŞAHİNLER**

**ORTA DOĞU TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ**

**ORTA DOĞU TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ**

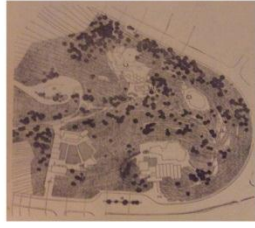
**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



1961

Müellifler: **ALTUĞ ÇİNCİ - BEHRUZ ÇİNCİ**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**



**ANKARA
BELEDİYESİ
ÇANKAYA PARKI
TESİSLERİ**
ANKARA
BELEDİYESİ
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

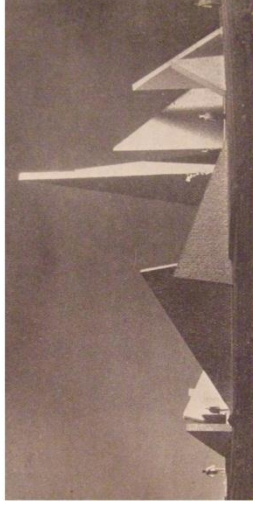
1962

Müellifler: **ÜMİT ASUTAY - KAMİL BAYUR - CİHAT FİNDİKOĞLU**

**DUMLUPINAR
ZAFER ANITI VE
TESİSLERİ**

MİLLİ SAVUNMA
BAKANLIĞI

ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI



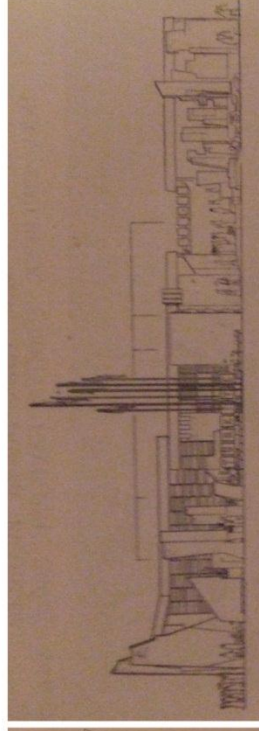
1962

Müellifler: **LEVENT AKSÜT - YAŞAR MARULYALI**

**NEW YORK DÜNYA
FUARI TÜRKİYE
PAVYONU**

BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI

ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI



1962

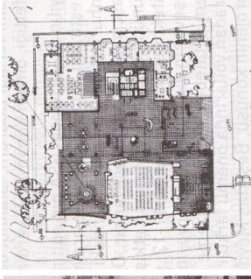
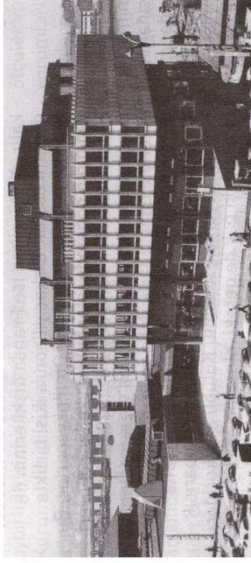
Müellifler: **RUŞEN DORA - ÜNAL DEMİRASLAN**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**İSTANBUL TİCARET
ODASI**

**İSTANBUL TİCARET
ODASI**

**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



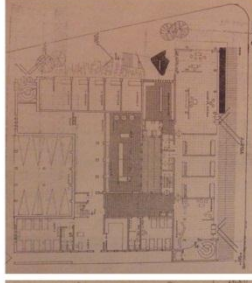
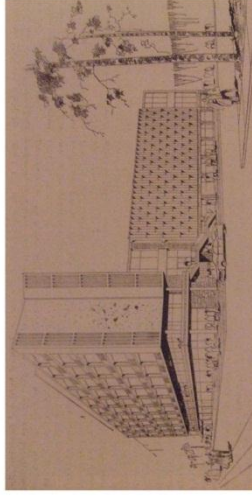
1963

Müellifler: **ORHAN ŞAHİNLER**

**İZMİR TİCARET
ODASI OTELI**

**İZMİR TİCARET
ODASI**

**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



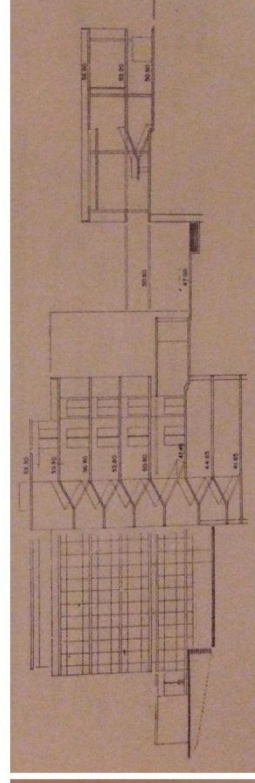
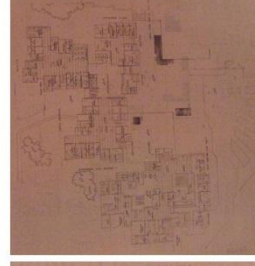
1963

Müellifler: **HARBI HOTAN**

**EDİRNE HÜKÜMET
KONAĞI**

**BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI**

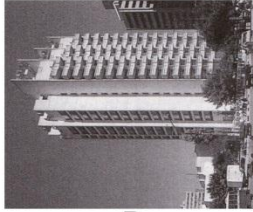
**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



1964

Müellifler: **SUAT TAFTALI - YILMAZ ÇAKILCI**

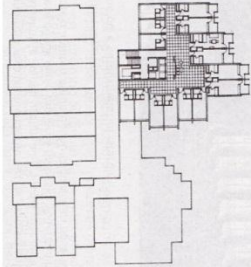
**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**



**ANKARA STAD
OTELİ**

EMEKLİ SANDIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI



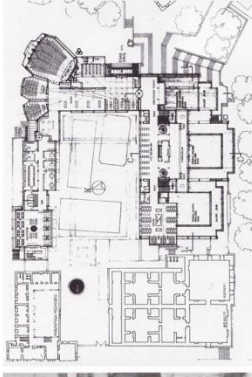
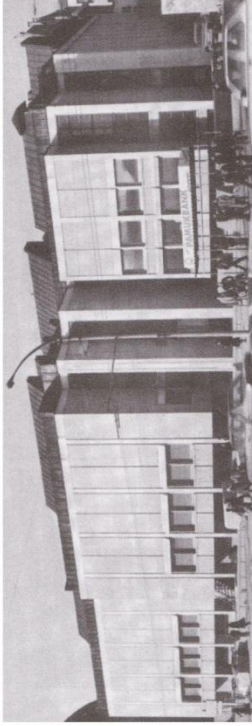
1964

Müellifler: **SAMİ İSİA - METİN HEYGÜLER - DOĞAN TEKELİ**

**İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ
KUTÜPHANESİ**

İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI



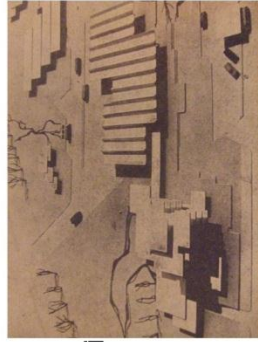
1965

Müellifler: **HAMDİ ŞENSOY - HÜSEYİN BABAN - BAŞÇETİN ÇELİK**

**KAYSERİ
BELEDİYESİ
ŞEHİRLERARASI
OTOBÜS TERMINALİ**

KAYSERİ
BELEDİYESİ

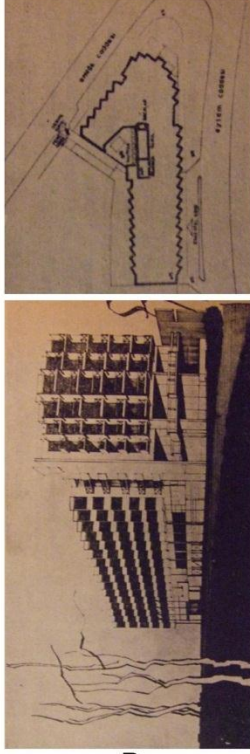
ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI



1965

Müellifler: **CEVAT DAYANIKLI - HAYIK KAPLANOĞLU**

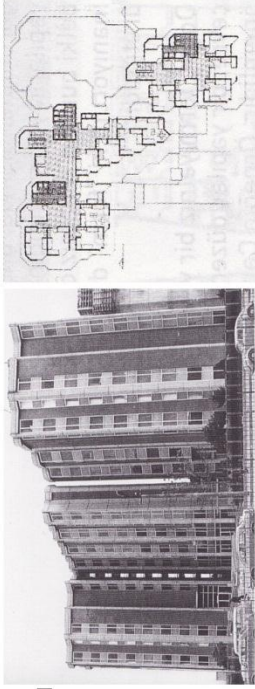
**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**



**EMEKLİ SANDIĞI
MAÇKA OTELI**
EMEKLİ SANDIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

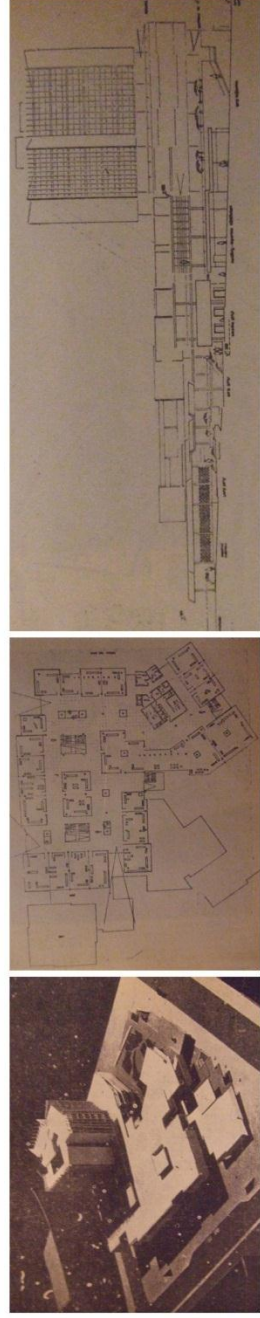
1966 Müellifler: **YILMAZ SANLI**

**ANKARA
TANDOĞAN SİLAHLI
KUUVETLER
ÖĞRENCİ YURDU**
MILLİ SAVUNMA
BAKANLIĞI
ULUSAL
SINIRLI
TEKAŞAMALI



1967 Müellifler: **ŞEVKİ VANLI**

**ANKARA ULUS
MEYDANI İŞ HANI**
ANKARA VALİLİĞİ
ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

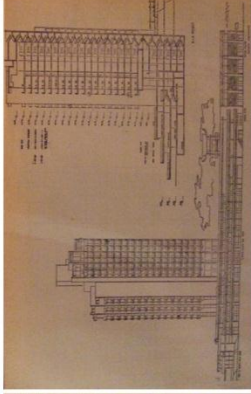
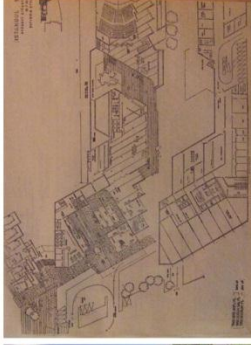


1967 Müellifler: **SEMRA DİKEL - ORHAN DİKEL**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**İSTANBUL HARBİYE
ORDU EVİ**

MİLLİ SAVUNMA
BAKANLIĞI
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

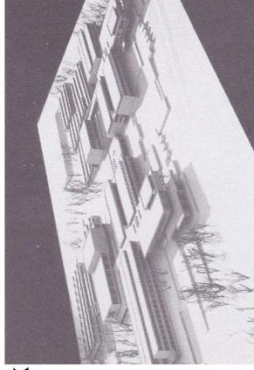


1967

Müellifler: **METİN HEPGÜLER**

**KARADENİZ TEKNİK
ÜNİ. MAKİNE VE
ELEKTRİK
FAKÜLTELERİ**

BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

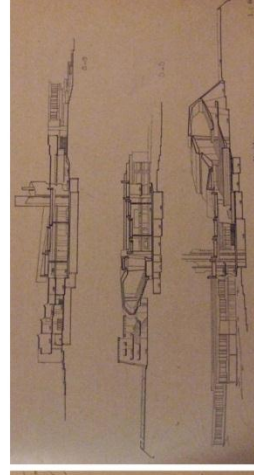
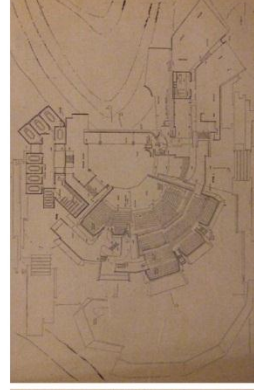


1967

Müellifler: **DOĞAN TEKELİ - SAMİ SİSA - REYHAN KOÇHİSAROĞLU**

**İSTANBUL KONGRE
BINASI**

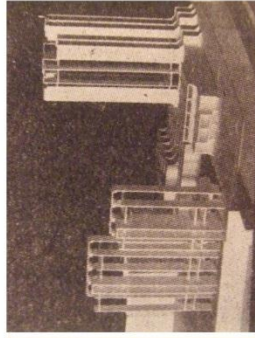
İSTANBUL ÖZEL
İDARE MÜDÜRLÜĞÜ
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI



1968

Müellifler: **OKTAY GÜRÜN - SOMER URAL**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**



**ANKARA
TELEKOMÜNİKASYON
BİNASI**
-
BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI
-
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1970

Müellifler: **TÜLAY TAŞÇIOĞLU - ADNAN TAŞÇIOĞLU**



**CONKBAYIRI
MEHMETÇİK ANITI
VE PARKI**
-
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1970

Müellifler: **AHMET GÜLGÖNEN**



**GÜMÜŞHANE
HÜKÜMET KONAĞI**
-
BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI
-
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1971

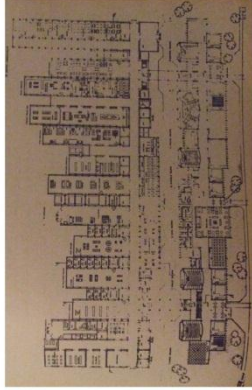
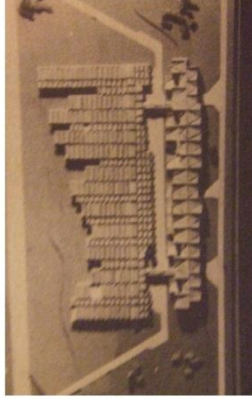
Müellifler: **UMUT İNAN**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**ERZURUM ATATÜRK
ÜNİ. MÜHENDİSLİK
MİMARLIK
YÜKSEKOKULU**

BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI



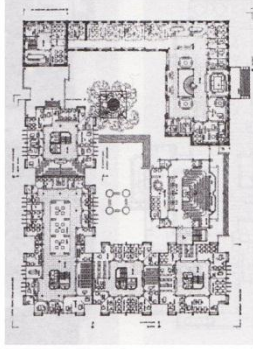
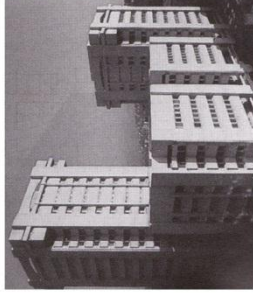
1972

Müellifler: **ŞAZİMENT AROLAT - NEŞET AROLAT - ERGÜN AKSEL**

**İZMİR HÜKÜMET
KONAĞI**

BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI



1972

Müellifler: **NEŞET AROLAT - ŞAZİMENT AROLAT**

**VAKIFLAR BANKASI
GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

VAKIFLAR BANKASI

ULUSAL
SINIRLI
TEKAŞAMALI



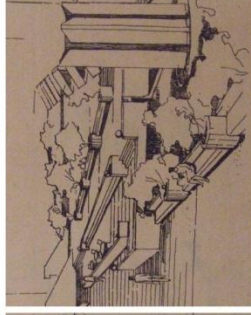
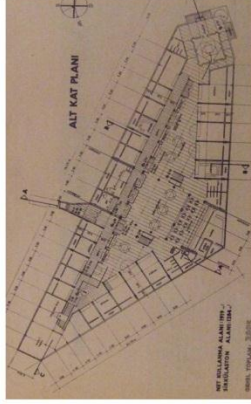
1972

Müellifler: **ERTUR YENER - ERDOĞAN ELMAS - ZAFER GÜLÇÜR**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**SAMSUN SUBAŞI
MEYDANI YERALTI
ÇARŞISI**

**SAMSUN BELEDİYESİ
-
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**

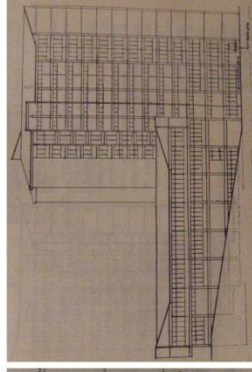
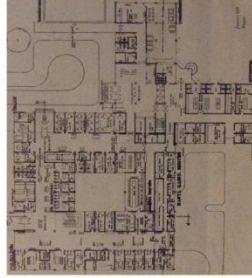
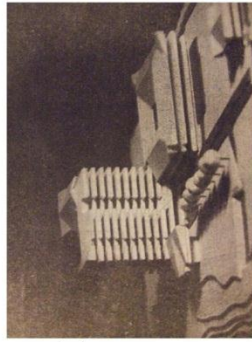


1973

Müellifler: **AYLA UYANIK - KILIÇ UYANIK**

**ANKARA ONKOLOJİ
HASTANESİ**

**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**

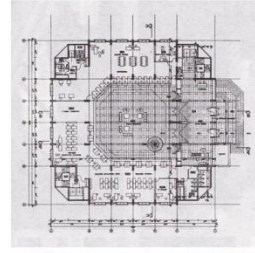
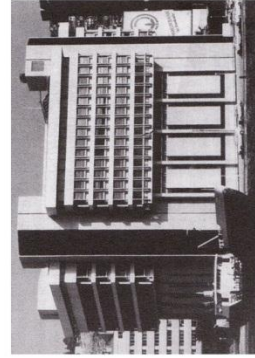


1974

Müellifler: **TÜLAY TAŞÇIOĞLU - ADNANA TAŞÇIOĞLU**

**T.C. MERKEZ
BANKASI İZMİR
ŞUBESİ**

**MERKEZ BANKASI
-
ULUSAL
SINIRLI
TEK AŞAMALI**

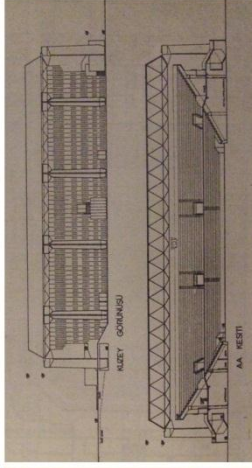


1974

Müellifler: **ERTUR YENER - ERDOĞAN ELMAS**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**İSTANBUL
ZEYTİNBURNU
KAPALI SPOR
SALONU**
BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

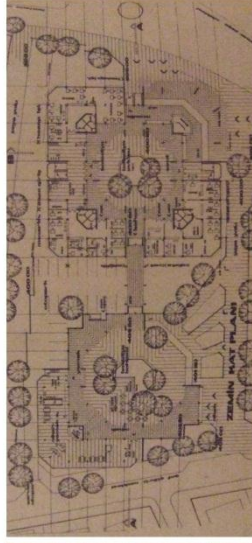


1975

Müellifler: **RAGİP BULUÇ - ZİYA TANALI - ERCAN YENER**

**DENİZLİ BELEDİYE
SARAYI**

DENİZLİ BELEDİYE
BAŞKANLIĞI
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

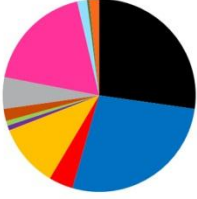








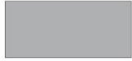
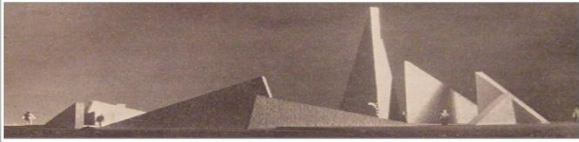


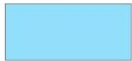
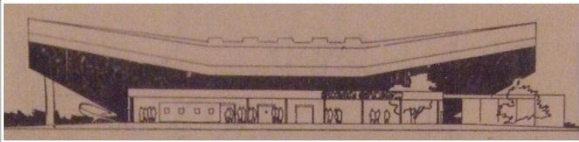








1978

Müellifler: **ORHAN DİNÇ**

NOT: Tablolarda kullanılan Projelerin Fotoğrafları ve Mimari çizimleri "Yarışmalar Dizini" kitabının belirttiği kaynaklardan elde edilmiştir.

TABLO 3.2.5.1.5: 1960 – 1980 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler

1960 - 1980	YAPI TÜRLERİ	YARIŞMA KAZANAN PROJELERDEN ÖRNEKLER	
 <p>Modernizm / Arayışlar</p> <p>27 Mayıs 1960 Darbesi</p> <p>Kalkınma Planı</p> <p>Modernizmin yerleştiği dönem</p> <p>Reformcu Hareketler</p> <p>Dönüşüm Arayışları</p> <p>Çoğulcu bir Dünya görüşü</p> <p>Demokrasi, Toplumculuk, Milliyetçilik tartışmaları</p> <p>Sanayi ve Ticaretin Gelişmesi</p> <p>Medya</p> <p>Kentsel bir yaşam biçimi</p> <p>Yeni Yapı Programları</p> <p>Petrol krizi ve Anarşinin Yükselişi</p> <p>12 Eylül 1980 Askeri Darbesi</p>			
			
			
			
			
			
			
			
			
			

3.2.6. 1980 – 2000 Dönemi: “İZM” ler kalabalığı

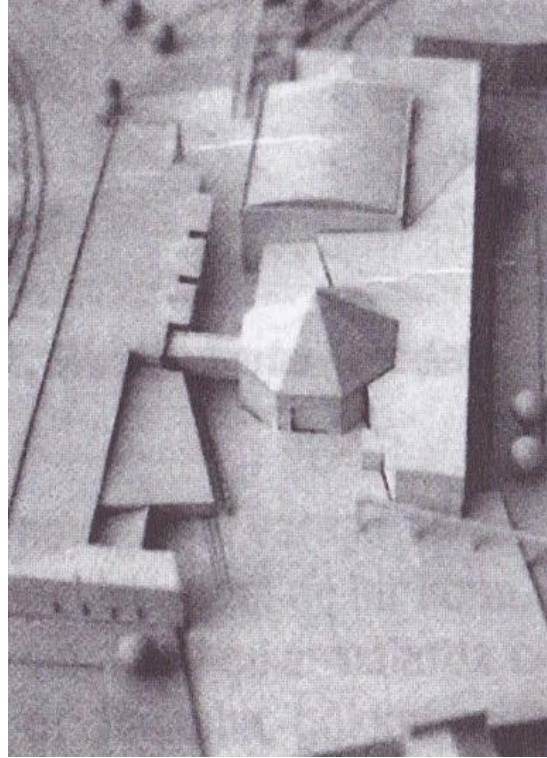
Afife Batur'a göre; 1970'lerin çalkantılı siyasi atmosferi 12 Eylül 1980 darbesi ile son bulmuştur. 12 Eylül rejiminin girişimlerinden inşaat sektörünü etkileyen en önemlisi; serbest piyasa ekonomisinin önündeki engelleri ortadan kaldırmak olmuştur. Serbest piyasa ekonomisinin genişlemesi ile birlikte ülkeye yatırım yapan yabancı şirket sayısının artması, Türk mimarlığının gelişmesinde ve çağa daha fazla ayak uydurmasında önemli rol oynamıştır. Dönemde yapı malzemesi açısından, Türk pazarında daha önce mevcut olmamış bir zenginliğe ulaşılmıştır. Yabancı şirketlerin ülkeye girişi aynı zamanda Türk mimarlarında yabancı ülkelerde, özellikle petrol bakımından zengin ülkelerde; (Libya, Irak, Rusya gibi) çalışma fırsatına sahip olmalarını sağlamıştır, (Batur, 2005).

“Türkiye'nin 1980'lerde ki genel görünüşü, Bozdoğan'ın ifade ettiği gibi; liberal ekonomi, sivil toplum, feminist düşünce savunucularından, radikal işadamlarına kadar uzanan çok çeşitli gruplar arasında, cumhuriyet seçkinlerinin resmi ideolojilerine, kültürel normlarına ve zihniyet yapılarına karşı gittikçe güçlenen bir tepki olarak özetlenebilir.”, (Sayar, 2005, s:33).

Yasemin Sayar'a göre tüketim, iletişim, küreselleşme ve bunlara paralel olarak ekonomik ve mekânsal büyüme, 1980'ler ve sonrası döneme damgasını vuran temel kavramlar olmuştur. Yapının tüketime açık, imaj değeri yüksek bir nesne olması, mimari tasarımı tüketim toplumu değerleri ile uzlaşmaya zorlamış, mimarlık ürünü kendi disiplinin kriterleri yerine, Pazar ortamının değerleri ile üretilmeye başlamıştır. Farklılık, güncellik, moda, geçicilik her şeyde olduğu gibi mimarlık alanında başat kavramlar konumuna gelmiştir. Dönemin önde gelen mimarlık eleştirmenlerinden Charles Jencks yalnızca 80 – 90 arası mimarlık eğilimlerini sınıflayabilmek için yirminin üzerinde üst başlık açmıştır. Kısaca 80 sonrası, Türk mimarlığında arayış ve çeşitlilik dönemidir. Mimarlık çevrelerinde, uluslararası üslup terk edilerek Postmodernizm adı altında, Yeni Modernizm'den yöreselciliğe, bağlamcılıktan, tarihselciliğe, yapıbozumculuğa kadar çeşitlenen geniş bir yelpazede ürünler verilmeye başlanmıştır, (Sayar, 2005).

Tansel Korkmaz'a göre; "Türkiye'de 80'lerin kültürel bağlamını derinden etkileyen iki önemli kırılma noktası yaşanmıştır. 1980 askeri darbesi ve ekonominin serbest Pazar ilkelerine göre yeniden örgütlenmesi ile küresel ekonomiye entegre olma kararı. İlki büyük bir şiddetle bütün kamusal alanı baskı ve yasaklamalar temelinde yeniden inşa ederken, ikincisi ekonomik alanı yapısal zeminini tam da sağlam şekilde oluşturmadan liberalleştirildi. Dolayısıyla siyasal baskılarla ekonomik serbestlik aynı anda yaşanmıştır," (Korkmaz, 2007, s:3). Bu kültürel iklim içinde Türkiye mimarlık ortamı meta estetiğinin manipulatif, baştan çıkarıcı oyunlarının işgaline uğramıştır. Mimarlığın herhangi bir disiplinden yoksun, kural tanımaz, salt yapıştırma yüzeylerin çekiciliğine, içeriği olmayan görüntüler oyununa dayalı bir dekorasyona indirildiği söylenmektedir, (Korkmaz, 2007).

"80'lerin başından 90'ların ikinci yarısına kadar devam eden "izm" ler kalabalığı, biraz gecikmeli olarak yarışmalarda da izlenmeye başlamıştır. Özellikle Hacıbektaş-ı Veli Kültür Merkezi Yarışmasında birincilik ödülü kazanan Merih Karaaslan ve Mürşit Günday'ın projesi; tarih-kültür-gelenek gibi çerçevelerden alınmış öğeleri yapının imajını kuvvetlendirmek üzere kullandıkları seçmeci yaklaşımları ile çözülmeye başlamış, yarışma ortamının mimari dil açısından çeşitlenmesini sağlayacak yolu açmıştır.", (Sayar, 2005, s:34).



ŞEKİL 3.2.6.1: Hacı Bektaş-ı Veli Kültür Merkezi, 1992, Merih Karaaslan – Mürşit Günday
(Kaynak: Yarışmalar Dizini)

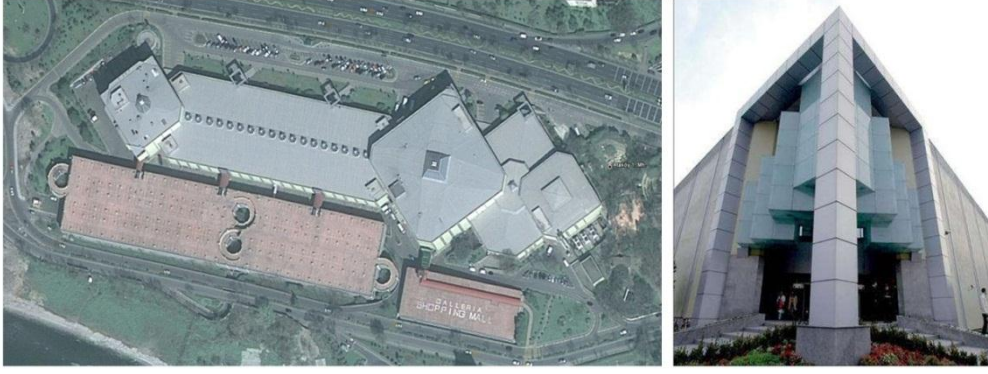
Yasemin Sayar'a göre 80'ler Türk Mimarlığı açısından önemli bir eşığe işaret etmektedir. Mimarlığın siyasal ideolojilerle olan organik bağı bu eşikte kopmuş, özel sektör hizmete girmiştir. Çoğulculuğun ve çeşitliliğin hâkim olduğu bu ortamda bir önceki dönemin yarışma ortamını belirleyen teknokrat modernizmde çözülmeye ve mimari dil açısından çeşitlenmeye başlamıştır. Ancak, bu yeni dönemin yarışma ortamını belirleyecek olan genç kuşağın eleştiri ve görüşleridir. Genç kuşak yarışmaları iş alma ve vermenin ötesinde, eleştirel/sorgulayıcı ürünlerin araştırıldığı, "söz" ün mimarlığın içinden söylendiği bir "özgürlükler alanı", Lipstad'ın deyiimiyle "sınırları görünmeyen dev tasarım stüdyoları" olarak görmeyi talep etmektedir, (Sayar, 2005).

Şevki Vanlı'ya göre; Yüzyılın başında, yeni Osmanlı ve 1940'larda Milli Mimariler, 1930'ların, 50'lerin Türk Mimarlığı her zaman görsel olmuş ve 1960'lardan sonra beklenmedik bir çeşitlilik denenmiş, yeterince etkili bir ortam oluşmamıştır. Örnek aldığımız uluslararası ortamda değerlendirme, sanırım kuramsal eğilimlere göre yapıların kümelemeleri ile yapılmakta, öyle konuşulmakta ve bu düzenle tartışılmaktaydı. Bizim 20. yüzyıl mimarimizin 1960'lara kadar, eğilimler çok kere kuramsal derinlik taşımasa da, görsel kümeleme yapılabilecek türden olduğunu belirtmektedir. Fakat bu yıllardan sonra, görsel çeşitliliğin mimarlık ortamına özgü bir kimlik, daha doğrusu kimliksizlik olduğunu vurgulamaktadır, (Vanlı, 2006).

1980 – 2000 yılları arasında farklı arayışlar içinde gerçekleşen yapılaşmada yoğunluk Sanayi ve Ticaret yapılarındadır. Başlıca örnekleri arasında; Fatih Uran'ın Akmerkez İş Merkezi, Hayati Tabanlıoğlu'nun Galleria AVM, Aydın Boysan'ın Hürriyet Gazetesi Güneşli Tesisleri, Adnan Kazmaoğlu ve Mutlu Çilingiroğlu'nun Capitol AVM, Haluk Tümay ve Ayhan Böke'nin Sabancı Merkezi, Oktay Nayman'ın Tatilya, söylenebilir.



ŞEKİL 3.2.6.2: Akmerkez İş Merkezi ve Planı, İstanbul, 1985, Fatih Uran
(Kaynak: yapi.com.tr - Vanlı, 2006)



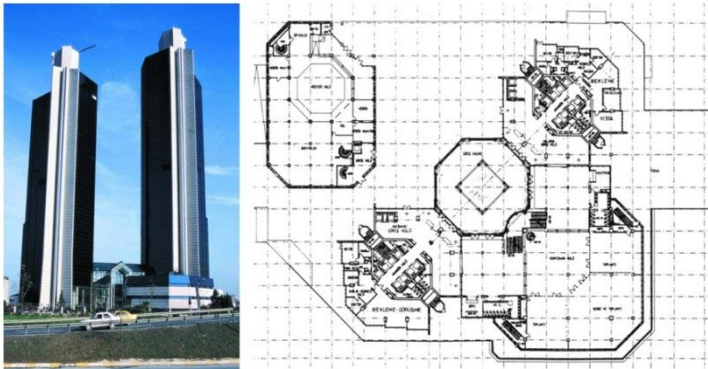
ŞEKİL 3.2.6.3: Galleria Alışveriş Merkezi, İstanbul, 1986, Hayati Tabanlıoğlu
(Kaynak: Google Earth – avm.gen.tr)



ŞEKİL 3.2.6.4: Hürriyet Gazetesi Güneşli Tesisleri ve Planı, İstanbul, 1990, Aydın Boysan
(Kaynak: mimarlikmuzesi.org)



ŞEKİL 3.2.6.5: Capitol Alışveriş Merkezi ve Planı, İstanbul, 1990 – 1993, Adnan Kazmaoğlu, Mutlu Çilingiroğlu
(Kaynak: avm.gen.tr - Vanlı, 2006)

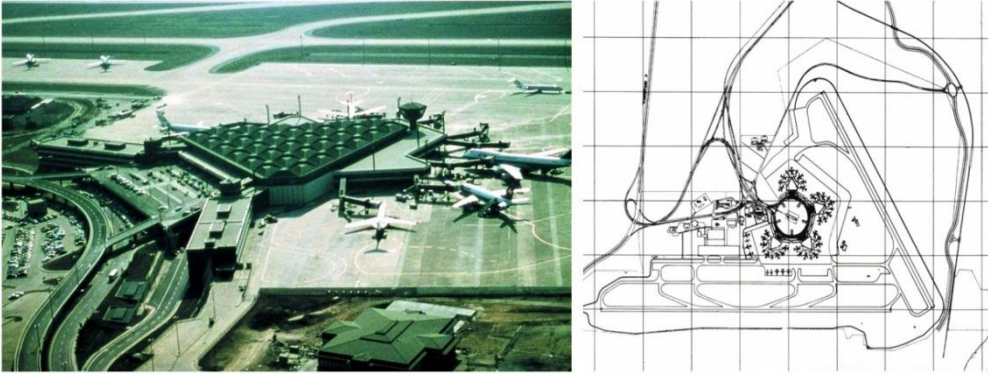


ŞEKİL 3.2.6.6: Sabancı Merkezi ve Planı, İstanbul, 1993, Haluk Tümay – Ayhan Böke
(Kaynak: mimarlikmuzesi.org)



ŞEKİL 3.2.6.7: *Tatilya, İstanbul, 1996, Oktay Nayman*
(Kaynak: arkitera.com)

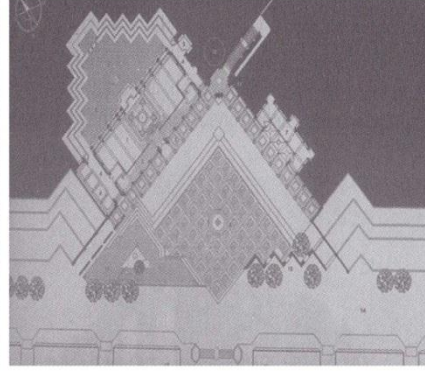
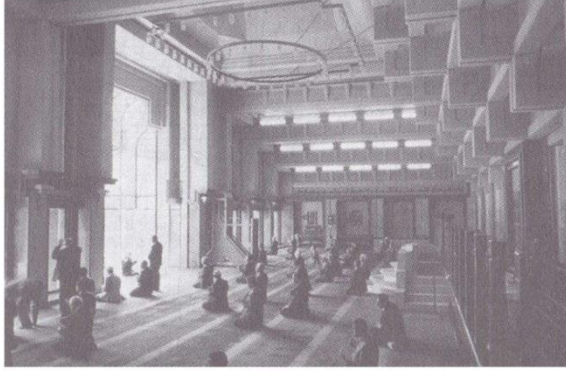
Aynı dönemde; Hayati Tabanlıoğlu'nun Atatürk Havalimanı, Nuran Karaaslan, Merih Karaaslan ve Mürşit Günday'ın Sürücüler Teras Evler Sitesi, Behruz Çinici ve Altuğ Çinici'nin TBMM Cami Kompleksi. Ham Tümertekin'in Günay Çital Evi. Şevki Vanlı'nın Golf Klübü Oteli ve Cengiz Bektaş'ın Akdeniz Üniversitesi Olbia Sosyal Özeği, diğer önemli tasarımlardır.



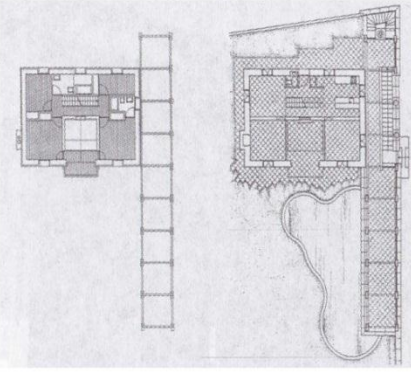
ŞEKİL 3.2.6.8: *Atatürk Havalimanı ve Planı, İstanbul, 1984, Hayati Tabanlıoğlu*
(Kaynak: mimarlikmuzesi.org)



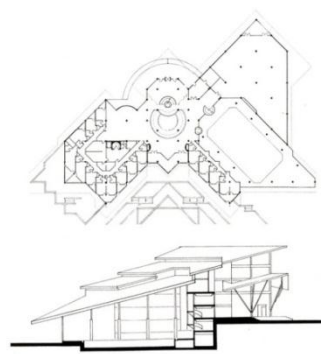
ŞEKİL 3.2.6.9: *Sürücüler Teras Evleri ve Planı, Ankara, 1989 – 1992, Nuran Karaaslan – Merih Karaaslan – Mürşit Günday* (Kaynak: mimarlikmuzesi.org)



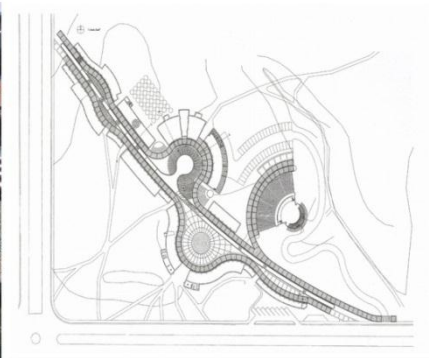
ŞEKİL 3.2.6.10: TBMM Cami Kompleksi ve Planı, Ankara, 1990 – 1992, Behruz Çinici – Altuğ Çinici
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.6.11: Günay Çital Evi ve Planı, Muğla, 1991 – 1993, Han Tümertekin
(Kaynak: mimarlikmuzesi.org - Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.6.12: Golf Kulübü Oteli ve Planı, Ankara, 1993, Şevki Vanlı
(Kaynak: mimarlikmuzesi.org)



ŞEKİL 3.2.6.13: Akdeniz Üniversitesi Olbia Sosyal Özeği ve Planı, Antalya, 1999, Cengiz Bektaş
(Kaynak: mimarlikmuzesi.org)

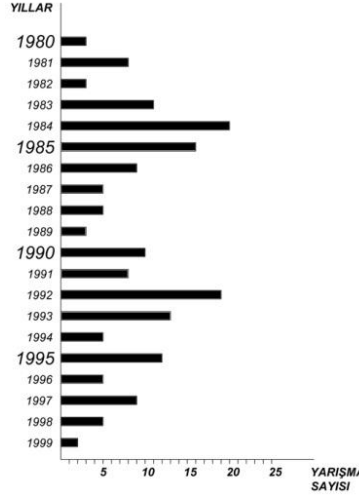
3.2.6.1. 1980 – 2000 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları

1980 – 2000 yılları arasında ki 20 yıllık süreçte açılan Mimari Proje yarışmaları toplam 170 adettir. 80 yıllık süreç içinde %25'lik orana sahiptir. 80-90 arası 83 adet, 90 – 2000 arası 87 adet olarak dağılmıştır.

Dönemde açılan yarışmalar; Alpay Aşkun ve İlgi Yüce'nin kazandıkları AAFyon Hükümet Konağı, Ragıp Buluç, Ziya Tanalı ve Ercan Yener'in kazandıkları Anayasa Mahkemesi, Çoşkun Erkal ve Filiz Erkal'ın kazandıkları Atatürk Kültür Merkezi, Murat Artu ve Yusuf Dino'nun kazandıkları İstanbul Yüksek Denizcilik Okulu, Mustafa Aytöre ve Orhan Genç'in kazandıkları Cumhurbaşkanlığı Hizmet Binası, Doğan Tekeli ve Sami Sisa'nın kazandıkları Türkiye Halk Bankası Genel Müdürlüğü, Davran Eşkinat'ın kazandığı Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali, Mine İnceoğlu, Necati İnceoğlu, Hasan Şener ve Ahmet Cengiz Yıldızcı'nın kazandıkları İstanbul Yenikapı Kültür ve Eğlence Pakı, Şandor Hadi ve Sevinç Hadi'nin kazandıkları İstanbul Milli Reasürans Genel Müdürlüğü, Vedat Dalokay ve Hakan Dalokay'ın kazandıkları Taksim Meydanı Kentsel Tasarımı, Hassan Özbay, Tamer Başbuğ ve Barab İdil'in kazandıkları Maslak Askeri Hastanesi, Sami Sisa ve Doğan Tekeli'nin kazandıkları Şişecam Yönetim ve İş merkezi, Öner Tokcan, Hulusi Gönül ve İlder Tokcan'ın kazandıkları expo 92 Türkiye Pavyonu, Ragıp Buluç'un kazandığı Atakule, Umur Erkman ve Uğur Erkman'ın kazandığı Bakırköy Adalet Binaları, Doğan Tekeli ve Sami Sisa'nın kazandıkları Antalya Havalimanı Dış Hatlar Terminali, Salih Salalı ve Fatih Açıkalin'in kazandıkları Düzce İş Merkezi, Barış İncesu'nun kazandığı Aydın Belediye Sarayı, Merih Karaaslan ve Mustafa Murşit Günday'ın kazandıkları Hacı Bektaş-ı Veli Kültür Merkezi, Haldun Erdoğan'ın kazandığı İstanbul Kadıköy Hükümet Konağı, Tülin Hadi, Cem İlhan'ın kazandıkları Tariş Genel Müdürlüğü Binası, Baran İdil, Hasan Özbay ve Tamer Başbuğ'un kazandıkları Harran Üniversitesi, Neşet, Şaziment ve Emre Arolat'ın kazandıkları T.C. Merkez Bankası İstanbul Hizmet Binası, Emre Arolat ve Bünyamin Derman'ın kazandıkları Muğla – Dalaman Havalimanıdır.

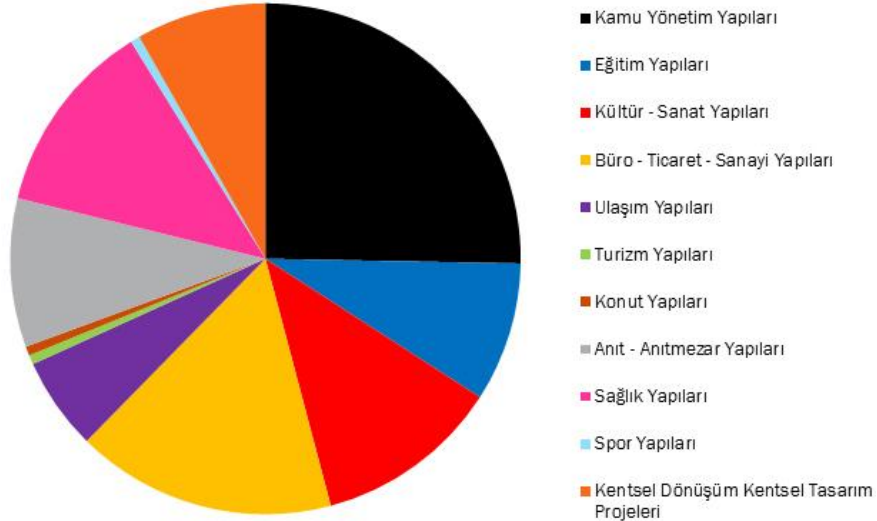
20 yıllık süreç içinde yarışma sayılarını Yıllara göre incelediğimizde en fazla yarışma 1984'de açılmıştır toplam 20 adettir. 20 yıllık süreç içinde %12'lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.6.1.1) 1984 yılında açılan yarışmalar; Adana Kültür ve Eğlen Vadisi Kentsel Tasarımı, Aydın Kuş Adası otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi, Eskişehir Kültür Tesisleri, Gaziantep Hükümet Konağıdır.

TABLO 3.2.6.1.1: 1980 – 2000 Yılları arası açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı



20 yıllık süreç içinde yarışmaları Yapı türlerine göre incelediğimizde en fazla yarışma Kamu Yönetim Yapıları için açılmıştır toplam 43 adettir. 20 yıllık süreç içinde %26'lık orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.6.1.2) Dönemde yarışma ile elde edilen Kamu Yönetim Yapıları; Afyon Hükümet Konağı, Anayasa Mahkemesi, Cumhurbaşkanlığı Hizmet Binası, İstanbul Bakırköy Adalet Binaları, Aydın Belediye Sarayı, Kadıköy Hükümet Konağıdır.

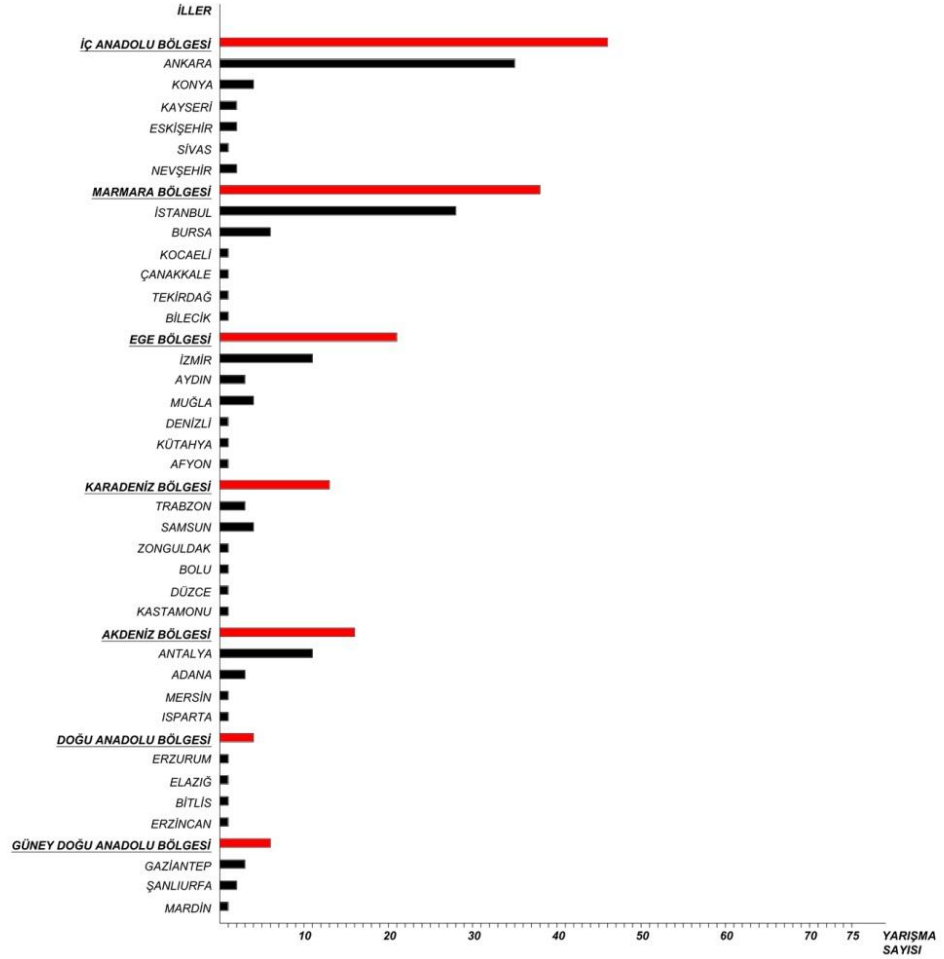
TABLO 3.2.6.1.2: 1980 – 2000 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı



20 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Coğrafi Bölgelere göre incelediğimizde en fazla yarışma İç Anadolu Bölgesinde açılmıştır toplam 46 adettir. 20 yıllık süreç içinde %27'lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.6.1.3) İç Anadolu Bölgesinde açılan yarışmalar; Anayasa Mahkemesi, Atatürk Kültür Merkezi, Cumhurbaşkanlığı Hizmet Binası, Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali, Atakule'dir

20 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Kentlere göre incelediğimizde en fazla yarışma Ankara'da açılmıştır toplam 35 adettir. 20 yıllık süreç içinde %20'lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.6.1.3) Ankara'da açılan yarışmalar; Anayasa Mahkemesi, Atatürk Kültür Merkezi, Cumhurbaşkanlığı Hizmet Binası, Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali, Atakule'dir.

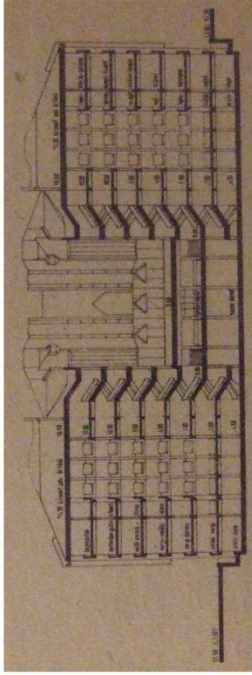
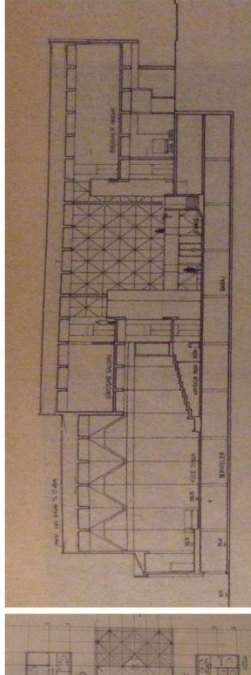

TABLO 3.2.6.1.3: 1980 – 2000 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı



1980 – 2000 dönemini kapsayan, yarışma kazanan projelerin analiz çalışmalarının ikinci adımında; önce kronolojik bir sıra içinde yarışmanın adı, işvereni, tipi ve müellifi belirtilerek bir dizin yapılmıştır. (bkz. Tablo 3.2.6.1.4)-

Daha sonra bu on yıllık dönem içinde yarışma kazanmış projelerin yapı türlerine göre düzenlemesiyle bir tablo oluşturulmuştur. Döneme ilişkin mimari karakteristiklerin belirtildiği, proje örneklerinin yer aldığı bu tabloda yoğunluğu fazla olan yapı türünden en aza doğru bir sıralama yapılmıştır. (bkz. Tablo 3.2.6.1.5)

TABLO 3.2.6.1.4: 1980 – 2000 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan Projeler

<p>YARIŞMANIN ADI - İŞVERENİ - TİPİ</p> <p>AFYON HÜKÜMET KONAĞI BAYINDIRLIK BAKANLIĞI ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>		<p>Müellifler: ALPAY AŞKUN - İLĞİ YÜCE</p>
<p>ANAYASA MAHKEMESİ BAYINDIRLIK BAKANLIĞI ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>		<p>Müellifler: RAGİP BULUÇ - ZİYA TANALI - ERCAN YENER</p>
<p>ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ BAYINDIRLIK BAKANLIĞI ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>		<p>Müellifler: COŞKUN ERKAL - FİLİZ ERKAL</p>

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**



**İSTANBUL YÜKSEK
DENİZCİLİK OKULU**

BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI

1981

Müellifler: **MURAT ARTU - YUSUF DİNO**

**CUMHURBAŞKANLIĞI
HİZMET BİNASI**

BAYINDIRLIK
BAKANLIĞI

ULUSAL
SERBEST
TEKAŞAMALI



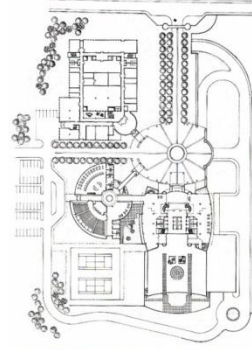
1983

Müellifler: **MUSTAFA AYTÖRE - ORHAN GENÇ**

**TÜRKİYE HALK
BANKASI GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

TÜRKİYE HALK
BANKASI GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

ULUSAL
SINIRLI
TEKAŞAMALI



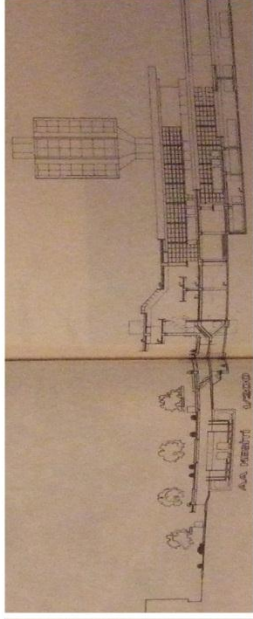
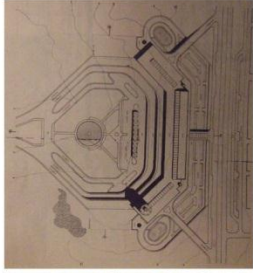
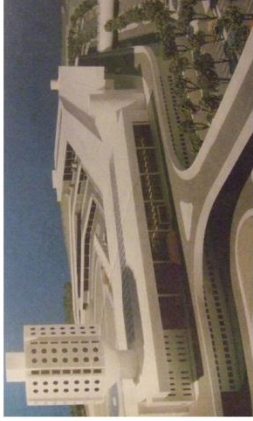
1983

Müellifler: **DOĞAN TEKELİ - SAMİ SİSA**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**ANKARA
ŞEHİRLERARASI
OTOBÜS TERMINALI
VE ÇEVRE
DÜZENLEMESİ**

ANKARA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYE
BAŞKANLIĞI
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

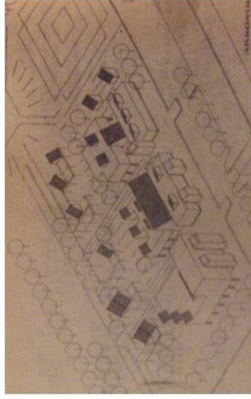


1985

Müellifler: **DAVRAN EŞKİNAT**

**İSTANBUL BŞB.
YENİ KAPI KÜLTÜR
VE EĞLENCE PARKI**

İSTANBUL BŞB.
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

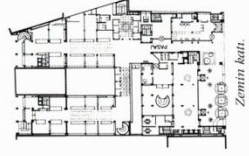
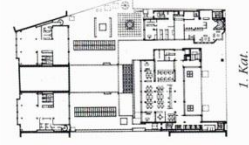


1985

Müellifler: **MİNE İNCEOĞLU - NECATİ İNCEOĞLU - HASAN ŞENER - AHMET CENGİZ YILDIZCI**

**İSTANBUL MİLLİ
REASÜRANS GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

MİLLİ REASÜRANS
T.A.Ş.
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI



1985

Müellifler: **ŞANDOR HADI - ŞEVİNÇ HADI**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**



**İSTANBUL
TAKSİM MEYDANI
KENTSEL TASARIMI**

İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

ULUSLARARASI
SINIRLI
TEK AŞAMALI

1987 Müellifler: **VEDAT DALOKAY - HAKAN DALOKAY**

**M.S.B. MASLAK
ASKERİ HASTANESİ**

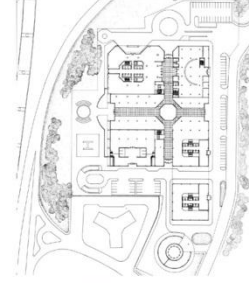


MİLLİ SAVUNMA
BAKANLIĞI

ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1988 Müellifler: **HASAN ÖZBAY - TAMER BAŞBUĞ - BARAN İDİL**

**ŞİŞECAM YÖNETİM
VE İŞ MERKEZİ**



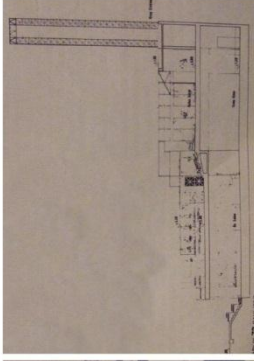
TÜRKİYE ŞİŞECAM
FABRİKALARI GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

ULUSAL
SINIRLI
TEK AŞAMALI

1988 Müellifler: **SAMI SISA - DOĞAN TEKELİ**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**EXPO'92 SEVİLLA
DÜNYA SERGİSİ
TÜRKİYE PAVYONU**

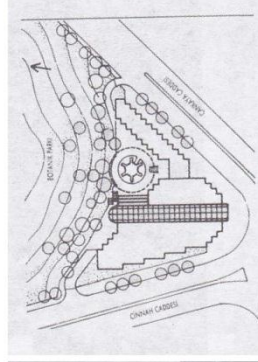
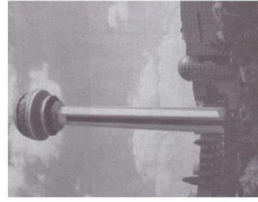


İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1989

Müellifler: **ÖNER TOKKAN - HULUSİ GÖNÜL - İLDER TOKKAN**

**ATAKÜLE
ALIŞVERİŞ
MERKEZİ**

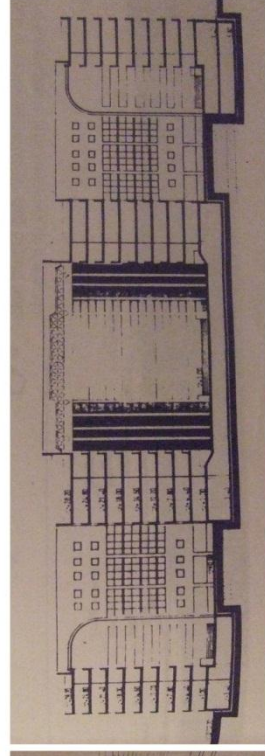
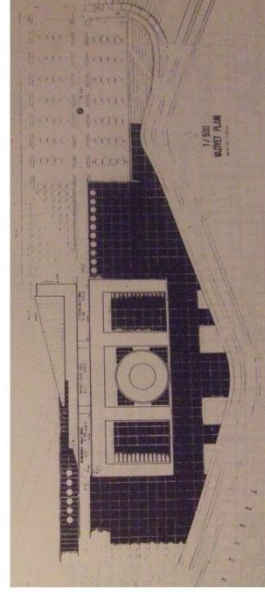


ANKARA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ULUSAL
DAVETLİ
TEK AŞAMALI

1989

Müellifler: **RAGİĞ BULUÇ**

**İSTANBUL
BAKIRKÖY ADALET
BINALARI**



BAYINDIRLIK VE
İSKAN BAKANLIĞI

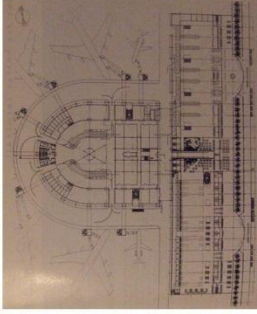
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1990

Müellifler: **UMUR ERKMAN - UĞUR ERKMAN**

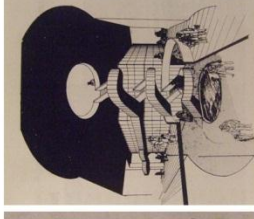
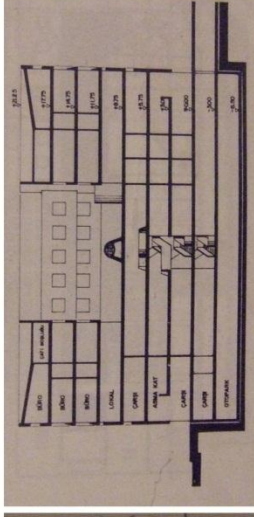
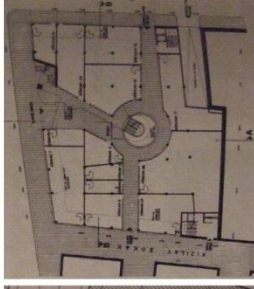
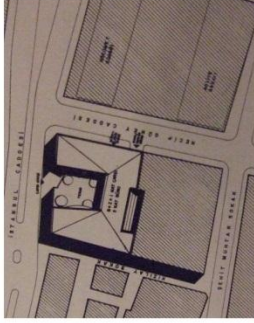
**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**ANTALYA
HAVALIMANI DIŞ
HATLAR TERMINALİ**
DEVLET HAVA
MEYDANLARI
İŞLETMESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ
ULUSAL
SINIRLI
TEK AŞAMALI



1991 Müellifler: **DOĞAN TEKELİ - SAMİ SİSA**

**DÜZCE İŞ
MERKEZİ**
DÜZCE
BELEDİYESİ
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI



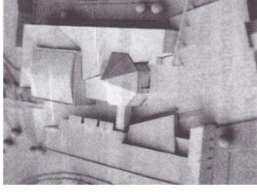
1991 Müellifler: **SALİH SALALI - FATİH AÇIKALIN**

**AYDIN BELEDİYE
SARAYI VE ÇEVRE
DÜZENLEMESİ**
AYDIN BELEDİYESİ
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI



1992 Müellifler: **BARIŞ İNÇESU**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**



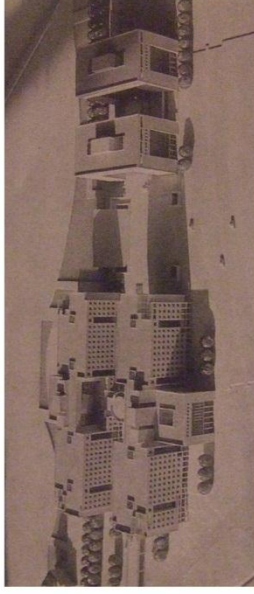
**HACI BEKTAŞ-I VELİ
KÜLTÜR MERKEZİ**
KÜLTÜR BAKANLIĞI

ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1992

Müellifler: **MERİH KARAASLAN - MUSTAFA MÜRŞİT GÜNDAĞ**

**İSTANBUL
KADIKÖY
HÜKÜMET
KONAĞI**



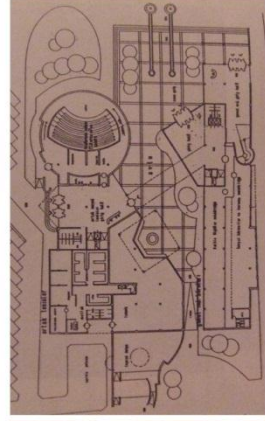
BAYINDIRLIK VE
İSKAN
BAKANLIĞI

ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

1993

Müellifler: **HALDUN ERDOĞAN**

**TARİŞ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ
HİZMET BİNASI**

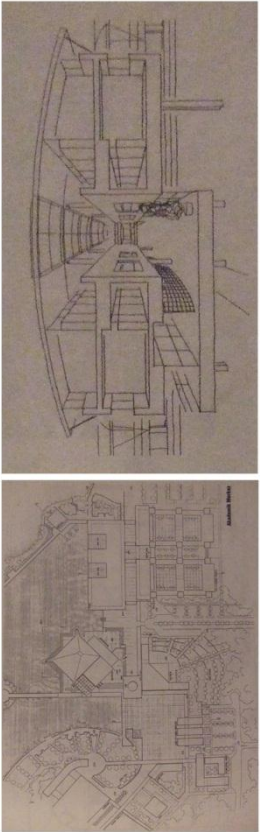
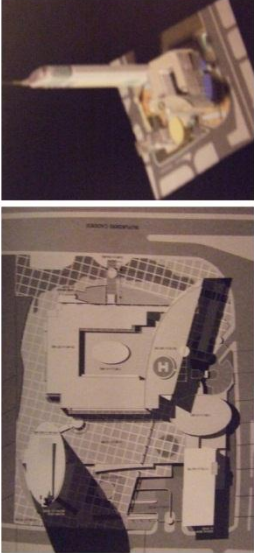
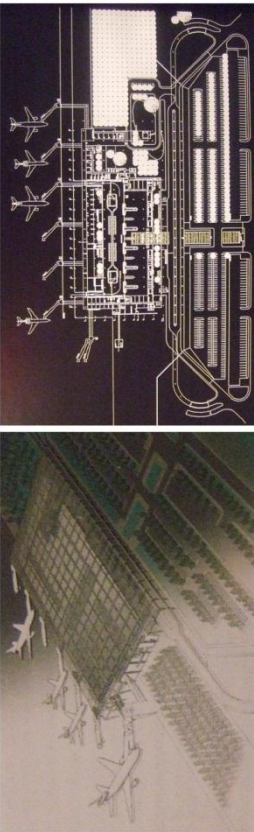


TARİŞ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ

ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

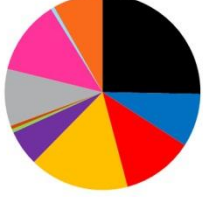









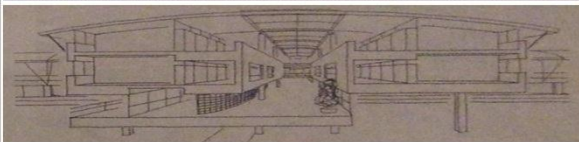




1994

Müellifler: **TÜLİN HADİ - CEM İLHAN**

<p>YARIŞMANIN ADI - İŞVERENİ - TİPİ</p> <p>HARRAN ÜNİVERSİTESİ T.C. BAŞBAKANLIK GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>	<p>1995</p> <p>Müellifler: BARAN İDİL - HASAN ÖZBAY - TAMER BAŞBUĞ</p> <p>T.C. MERKEZ BANKASI İSTANBUL HİZMET BİNASI T.C. MERKEZ BANKASI ULUSAL SINIRLI TEKAŞAMALI</p>	<p>1997</p> <p>Müellifler: NEŞET AROLAT - ŞAZİMENT AROLAT - EMRE AROLAT</p> <p>MUĞLA - DALAMAN HAZALİMANI DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p> <p>1999</p> <p>Müellifler: EMRE AROLAT - BÜNYAMİN DERMAN</p>
		

NOT: Tablolarda kullanılan Projelerin Fotoğrafları ve Mimari çizimleri "Yarışmalar Dizini" kitabının belirttiği kaynaklardan ve "arkitera.com" adresinden elde edilmiştir.

TABLO 3.2.6.1.5: 1980 – 2000 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler

1980 - 2000	YAPI TÜRLERİ	YARIŞMA KAZANMIŞ PROJELERDEN ÖRNEKLER	
 <p>“İZM”ler kalabalığı</p> <p>12 Eylül 1980 Darbesi</p> <p>Siyasi Baskılar</p> <p>Serbest Piyasa Ekonomisi</p> <p>Yabancı Şirket Artışı</p> <p>Tüketim</p> <p>İletişim</p> <p>Küreselleşme</p> <p>Ekonomik ve Mekansal Büyüme</p> <p>Çeşitlilik</p> <p>Mimarlığın Siyasal İdeolojilerle olan organik bağının kopması</p> <p>Kimliksizlik</p> <p>Yapının imaj değeri yüksek bir nesne olması</p> <p>Postmodernizm</p> <p>Farklılık, Güncellik, Moda, Geçicilik</p>			
			
			
			
			
			
			

3.2.7. 2000 – 2010 Dönemi: Yeni Modernizm

“Proje yarışmalarında, 90’ların ikinci yarısı ve 2000’ler modernizmin yalın geometrik diline dönüşü temsil etmektedir. Yeni modernizm olarak da adlandırılan bu eğilim, teknolojinin, yeni yapı malzemelerinin ve sınırlı anlam unsurlarının modernist dili dönüştürmesi esasına dayalıdır.”, (Sayar, 2005, s:34).

“Türkiye’nin ekonomik ve sosyal çalkantıları nedeniyle çağdaş Türk mimarlığı, toplumun düzensiz hızlı gelişiminden ve bunun sonucu olan kültürel çözülmeden olumsuz etkilenmiştir. Gecikmiş endüstri devrimi ve aşırı hızlı nüfus artışı; düzensiz, plansız, yoğun, anarşik kentleşme ile toplumsal sızramaları birlikte getirmiştir. Ortaya çıkan büyük konut açığı, gerekli ekonomik ve yönetsel önlemlerin alınmaması nedeniyle, yapsat düzeni, yoğun yapılaşma, kalfa yapıları, kaçak yapılar ve gecekonduyla yeni, fakat anarşik bir anonim mimarlık yaratmıştır. Politik ödümlerle yozlaştırılan kent toprağı kullanımı ve sürüp giden arsa spekülasyonu, çevre değerleri ile kent bütünlüğünün korunması ile yapılar arası ilişkilerin düzenlenmesi olanaklarını ortadan kaldırmıştır. Böylece şehirlerimizin görünümü, kimlik ve kişilikten yoksun anarşik yapılaşma örnekleriyle belirlenirken bireysel iyi örnekler şehirlerin bu kaotik dokusu içinde değer kaybına uğramıştır.”, (Hasol, 2003, s:53-54).

“Son yıllarda, erken küreselleşmenin olumsuz etkileriyle mimarlık, dış ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de etik değerlerin aşınımına uğraması nedeniyle başta turizm yapıları olmak üzere pek çok alanda her şeyin bilinçli – bilinçsiz denendiğı bir kargaşaya sürüklenmiştir. Bu tutarsızlıkla genelde toplumun, özelde mal sahiplerinin görgü ve kültür düzeylerinin önemli bir rol oynadığı söylenebilir. Son zamanlarda büyük yatırımlara ilişkin projelerin yapımında mal sahiplerini ve işverenler basit konutlardan, önemli komplekslere değin tasarım işlerinde tercihlerini çoğı yerel kültürel değerlerden habersiz, sıradan yabancı mimarlar lehine kullanmaya başlamışlardır. Genelde, ülke çapında yaygınlık kazanan kültürel yozlaşma, ülke mimarlık sanatının kendisini göstermesinin önündeki en önemli engel olarak durmaktadır.”, (Hasol, 2003, s:54).

Türkiye’de mimari proje yarışmaları ancak 2000’li yıllardan başlayarak, özellikle modernizm, sadelik, teknoloji ve uluslararası ortamla bütünleşebilen yarışmaların yoğunluk kazandığı gözlenmektedir. Bu dönemde elde edilen projelerin, gerek teknoloji gerekse mimari tasarım-ifade açısından yenilikçi yaklaşımlar içerdiği ve özellikle sunum tekniklerindeki gelişmelerin, mimari proje yarışmalarına değişik bir işlev kazandırdığı söylenebilir. Bu süreçte, kamu sektörünün yanısıra özel sektörün de mimari proje yarışmaları açmasının ve mimar sayısındaki artışın, mimari proje yarışmalarına duyulan ilgi ve katılımı artırdığı görülmektedir, (Uysal, 2010).

2000 – 2010 yılları arasında yapılaşmada yoğunluk Sanayi ve Ticaret yapılarındadır. AVM, İş Kule, gibi isimlerde yoğun olarak Türkiye’de yaygınlaşan bu yapı türü aynı başlık altında geçmiş yıllardaki yapılaşma ile aynı türden değildir. Başlıca örnekleri arasında; Doğan Tekeli ve Sami Sisa’nın MetroCity, Ömer Faruk Kurtak ve Ömer Somer’im İstinye Park, Emre Arolat’ın İpekyol Tekstil Fabrikası, Murat Tabanlıoğlu ve Melkan Gürsel Tabanlıoğlu’nun Sapphire ve Brigitte Webber Mimarlığın Trump Towers tasarımları, söylenebilir.



ŞEKİL 3.2.7.1: *Metrocity, İstanbul, 1995 – 2003, Doğan Tekeli – Sami Sisa*
(Kaynak: Vanlı, 2006)



ŞEKİL 3.2.7.2: *İstinye Park, İstanbul, 2005 – 2007, Ömer Faruk Kurtak – Ömer Somer*
(Kaynak:avm.gen.tr)



ŞEKİL 3.2.7.3: İpekyol Tekstil Fabrikası ve Planı, Edirne, 2006, Emre Arolat
(Kaynak:arkitera.com)

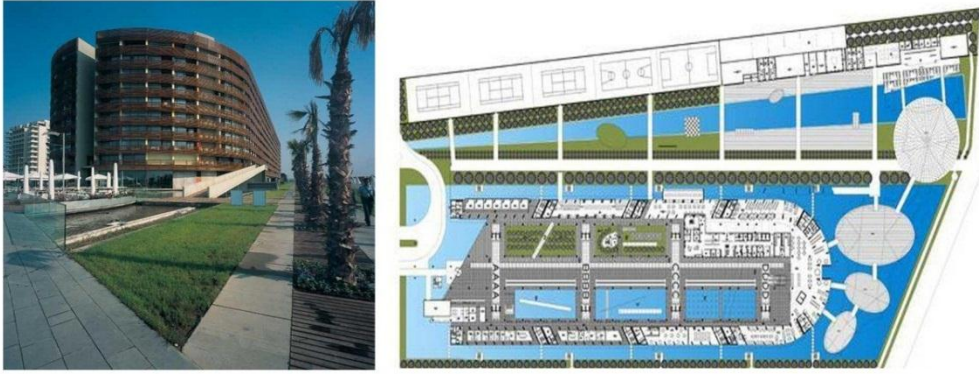


ŞEKİL 3.2.7.4: Sapphire ve Kesiti, İstanbul, 2006, Murat Tabaloğlu – Melkan Gürsel Tabanlıoğlu
(Kaynak:arkitera.com)

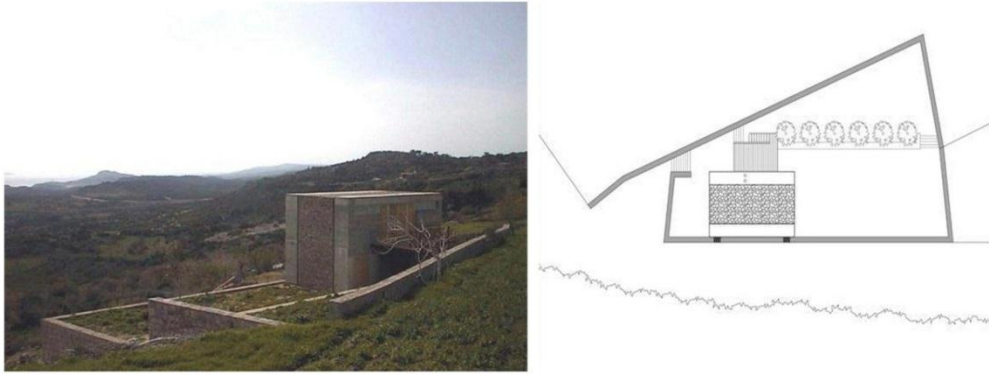


ŞEKİL 3.2.7.5: Trump Towers, İstanbul, 2008, Brigitte Webber Mimarlık
(Kaynak:trumpistanbul.com)

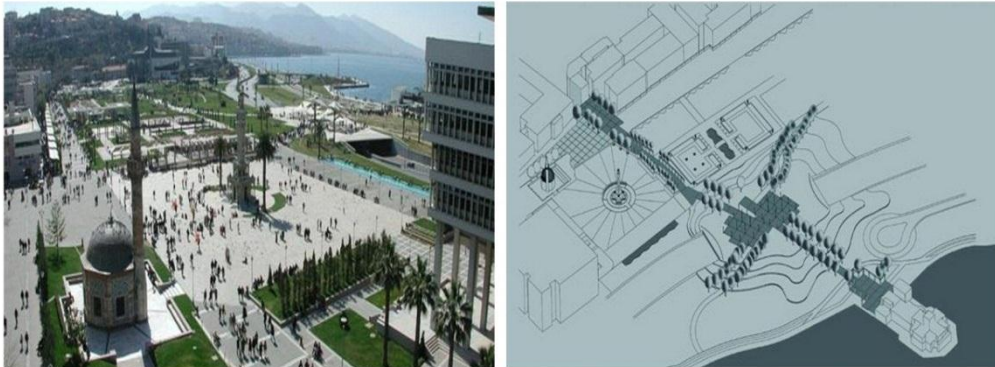
Aynı dönemde; Arolat Mimarlığın Lara Kervansaray Oteli ve Kongre Merkezi. Han Tümertekin'in B2 Evi. Ersen Gürsel ve Haluk Erar'ın İzmir Konak Meydanı Düzenlemesi, Albert Speers&Partners ve Workshop Mimarlığın Sinpaş Bosphours City, İstanbul Çağlayan Adliye Sarayı, Emre Arolat ve Nevzat Sayın'ın Santral İstanbul Çağdaş Sanatlar Müzesi ve Hasan Sökmen'in Mardan Palace Oteli, diğer önemli tasarımlardır.



ŞEKİL 3.2.7.6: Lara Kervansaray Oteli ve Kongre Merkezi ve Planı, Antalya, 2000 – 2006, Emre Arolat Şaziment Arolat – Neşet Arolat (Kaynak:arkitera.com)



ŞEKİL 3.2.7.7: B2 Evi ve Planı, Çanakkale, 2001, Han Tümartekin (Kaynak:arkitera.com)



ŞEKİL 3.2.7.8: İzmir Konak Meydanı Düzenlemesi ve Planı, İzmir, 2003, Ersen Gürsel – Haluk Erar (Kaynak:arkitera.com)



ŞEKİL 3.2.7.9: Sinpaş Bosphours City ve Planı, İstanbul, 2005, Albert Speers&Partners – Workshop Mimarlar (Kaynak:bosphopurscity.com.tr)



ŞEKİL 3.2.7.10: *İstanbul Çağlayan Adliye Sarayı, İstanbul, 2007, Aytöre Genç Proje ve A Tasarım*
(Kaynak:yapı.com.tr)



ŞEKİL 3.2.7.11: *Santral İstanbul Çağdaş Sanatlar Müzesi, İstanbul, 2007, Emre Arolat – Nevzat Sayın* (Kaynak:arkitera.com)



ŞEKİL 3.2.7.12: *Mardan Palace Oteli, Antalya, 2009, Hasan Sökmen* (Kaynak:haberturizm.com)

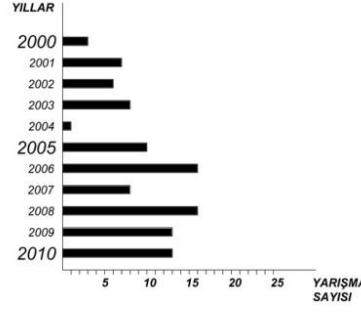
3.2.7.1. 2000 – 2010 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmaları

2000 – 2010 yılları arasında açılan Mimari Proje Yarışmalarının toplamı 101 adettir. 80 yıllık süreç içinde %15'lik orana sahiptir.

Dönemde açılan yarışmalar; Murat Tabanlıoğlu ve Melkan Gürsel Tabanlıoğlu'nun kazandıkları İstanbul Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası, Can Kubin, Selami Demiralp'in kazandıkları İstanbul Kadıköy Meydanı Kentsel Tasarımı, Jochen Brandt'nin kazandığı İzmir Liman Bölgesi Kentsel Tasarımı, Alişan Çırakoğlu'nun kazandığı Antalya Altın Portakal Film Müzesi, Murat Tabanlıoğlu'nun kazandığı Bodrum Havalimanı, Selim Veliöğlu, Umut İyigün, Orkun Özuer ve Murat Aksu'nun kazandıkları Türkiye Noterler Birliği Merkez Binası, Mehmet Kütükçüoğlu, Ertuğ Uçar ve Hande Köksal'in kazandıkları İstanbul Deniz Müzesi, Evren Başbuğ, İnanç Eray, Ceyhun Bakın ve Özcan Kaygısız'ın kazandıkları Manisa Belediyesi Hizmet Binası, Ozan Öztepe, Emre Öztepe'nin kazandıkları Trabzon Eski Tekel Binasını yeniden canlandırma projesi, Zaha Hadid'in kazandığı Kartal Kentsel Tasarımı, Doğan Tekeli, Sami Sisa'nın kazandıkları Sabiha Gökçen Havalimanı, Ayhan Usta, Gülay Usta ve Ali Kemal Şeremet'in kazandıkları Başakşehir Kent Merkezi Tasarımı, Doğan Zafer Ertürk, Emel Birer ve Kadir Uyanık'ın kazandıkları Kayseri İç Kalesinin Korunarak Kültür ve Sanat Ortamına Dönüştürülmesi, Tabanlıoğlu Mimarlığın kazandığı Zorlu Center, Yasemin Say Özer, Nevzat Oğuz Özer'in kazandıkları İstanbul Hilton Garden Inn Haliç, Beril Serbes'in kazandığı Edirne Selimiye Camii ve Çevresi Kentsel Tasarımı, Oktan Nalbantoğlu, Ufuk Ertem, Okan Can ve Tuğba Akyol'un kazandıkları Zonguldak Lavuar Koruma Alanı ve Çevresi, Ramazan Avcı, Seden Cinasal Avcı ve Evren Başbuğ'un kazandıkları Çankaya Belediyesi Ulvi Cemal Erkin Konser Salonu'dur.

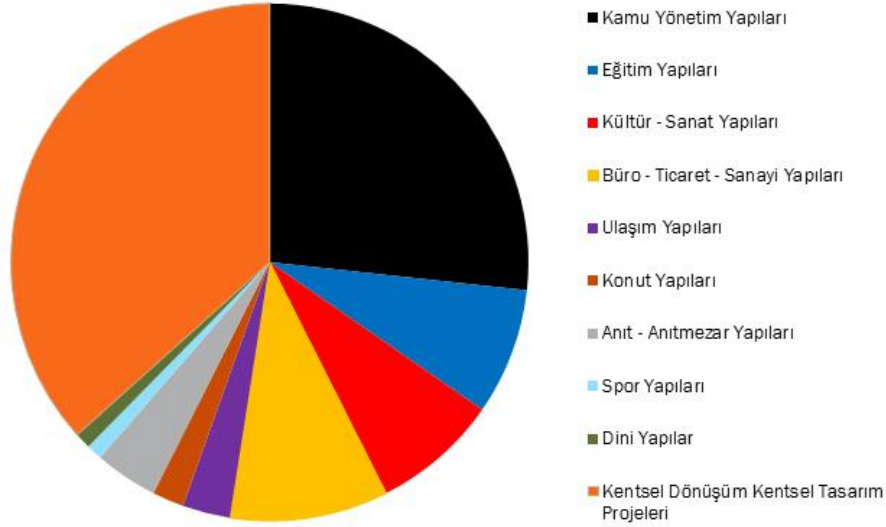
10 yıllık süreç içinde yarışma sayılarını Yıllara göre incelediğimizde en fazla yarışma 2006 ve 2008'de açılmıştır, toplam 16 adettir. 10 yıllık süreç içinde %15'lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.7.1.1) 2006'da açılan yarışmalar; Manisa Belediyesi Hizmet Binası, Trabzon Eski Tekel Binasının Yeniden Canlandırılması, Kartal ve Küçükçekmece Kentsel Dönüşüm Projeleridir. 2008'de açılan yarışmalar; Kayseri İç Kalesinin Korunarak Kültür ve Sanat Ortamına Dönüştürülmesi, Zorlu Center'dır.

TABLO 3.2.7.1.1: 2000 – 2010 Yılları arasında açılan yarışmaların Yıllara göre dağılımı



10 yıllık süreç içinde yarışmaları Yapı türlerine göre incelediğimizde en fazla yarışma Kentsel Dönüşüm ve Kentsel Tasarım Projeleri için açılmıştır toplam 37 adettir. 10 yıllık süreç içinde %36'lık orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.7.1.2) Dönemde yarışma ile elde edilen Kentsel Dönüşüm ve Kentsel Tasarım Projeleri; İstanbul Kadıköy Meydanı Haydarpaşa – Harem Çevresi Kentsel Tasarımı, İzmir Liman Bölgesi Kentsel Tasarım Fikir Yarışması, Kartal ve Küçükçekmece Kentsel Dönüşüm Projeleri, Başakşehir Kent Merkezi Tasarımı, Edirne Selimiye Camii ve Çevresi Kentsel Tasarımıdır.

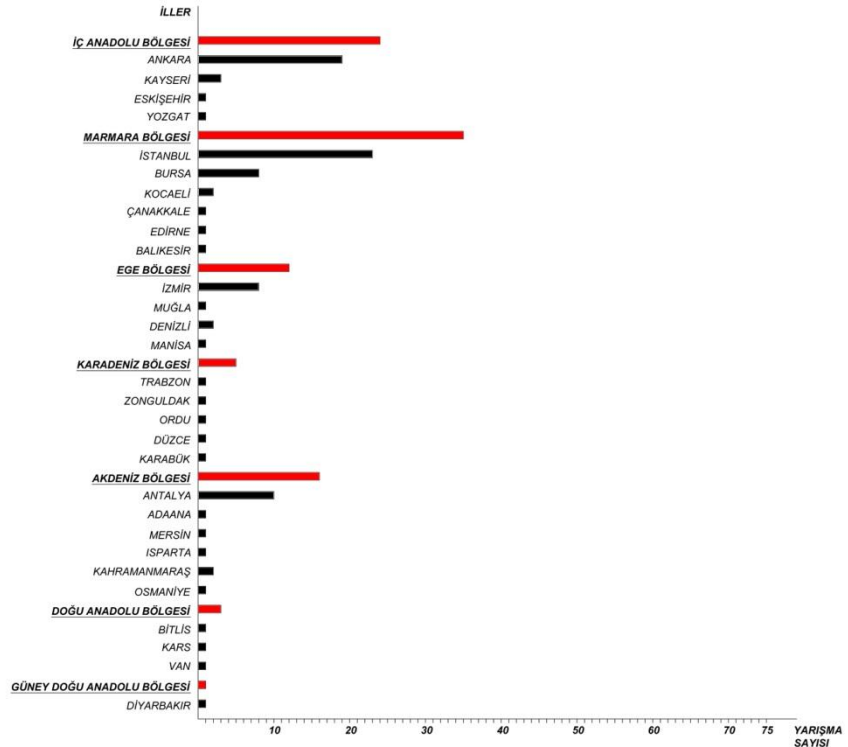
TABLO 3.2.7.1.2: 2000 – 2010 Yılları arası açılan yarışmaların Yapı Türlerine göre dağılımı



10 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Coğrafi Bölgelere göre incelediğimizde en fazla yarışma Marmara Bölgesinde açılmıştır toplam 35 adettir. 10 yıllık süreç içinde %34'lük orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.7.1.3) Marmara Bölgesinde açılan yarışmalar; İstanbul Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası, İstanbul Kadıköy Meydanı Kentsel Tasarımı, İstanbul Deniz Müzesi, Kartal ve Küçükçekmece Kentsel Dönüşüm Projeleri, Sabiha Gökçen Havalimanı, Başakşehir Kent Merkezi Tasarımı, Zorlu Center, İstanbul Hilton Garden Inn Haliç'dir

10 yıllık süreç içinde yarışmaları açıldığı Kentlere göre incelediğimizde en fazla yarışma İstanbul'da açılmıştır toplam 23 adettir. 10 yıllık süreç içinde %22'lik orana sahiptir. (bkz. Tablo 3.2.7.1.3) İstanbul'da açılan yarışmalar; İstanbul Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası, İstanbul Kadıköy Meydanı Kentsel Tasarımı, İstanbul Deniz Müzesi, Kartal ve Küçükçekmece Kentsel Dönüşüm Projeleri, Sabiha Gökçen Havalimanı, Başakşehir Kent Merkezi Tasarımı, Zorlu Center, İstanbul Hilton Garden Inn Haliç'dir

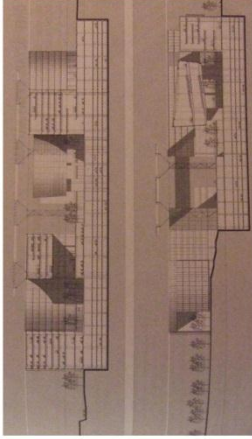
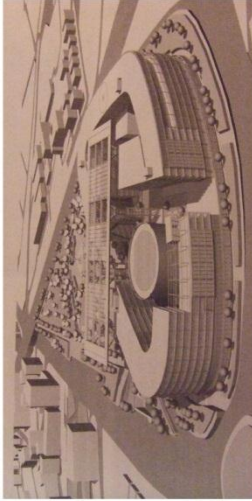







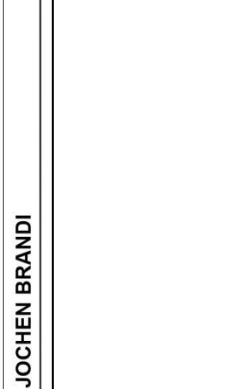
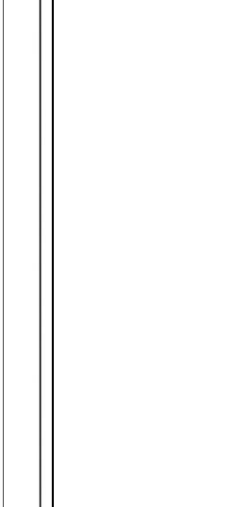
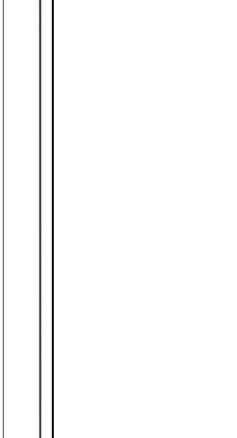
TABLO 3.2.7.1.3: 2000 – 2010 Yılları arası açılan yarışmaların Bölgelere ve Kentlere göre dağılımı



2000 – 2010 dönemini kapsayan, Yarışma kazanan projelerin analiz çalışmalarının ikinci adımında; önce kronolojik bir sıra içinde yarışmanın adı, işvereni, tipi ve müellifi belirtilerek bir dizin yapılmıştır. (bkz. Tablo 3.2.7.1.4)

Daha sonra bu on yıllık dönem içinde yarışma kazanmış projelerin yapı türlerine göre düzenlenmesiyle bir tablo oluşturulmuştur. Döneme ilişkin mimari karakteristiklerin belirtildiği, proje örneklerinin yer aldığı bu tabloda yoğunluğu fazla olan yapı türünden en aza doğru bir sıralama yapılmıştır. (bkz. Tablo 3.2.7.1.5)

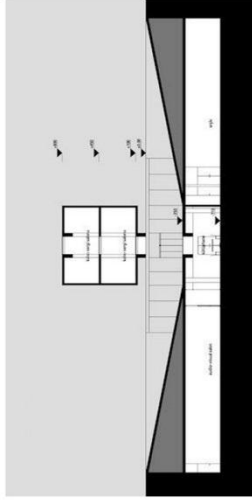
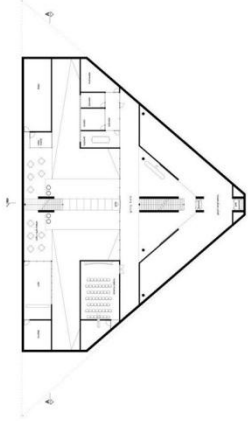
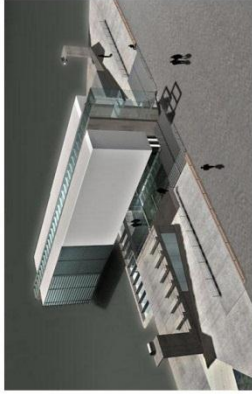
TABLE 3.2.7.1.4: 2000 – 2010 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarını Kazanan Projeler

<p>YARIŞMANIN ADI - İŞVERENİ - TİPİ</p> <p>İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ HİZMET BİNASI</p> <p>İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>			
<p>2001</p> <p>Müellifler: MURAT TABANLIOĞLU - MELKAN GÜRSEL TABANLIOĞLU</p>			
<p>2001</p> <p>Müellifler: CAN KUBİN - SELAMİ DEMİRALP - ZEKİ ÜLKENLİ - OYTUN DELİKTAŞ - ŞUAYİP ÇAVUŞLAR</p>			
<p>2001</p> <p>Müellifler: JOCHEN BRANDI</p>			

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**ANTALYA ALTIN
PORTAKAL FİLM
MÜZESİ**

**ANTALYA
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**

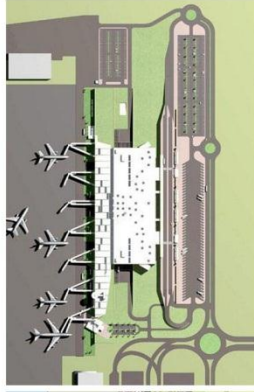
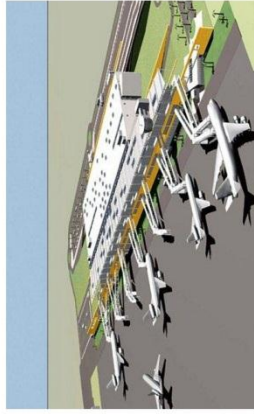


2002

Müellifler: **ALİŞAN ÇIRAKOĞLU**

**BODRUM
HAVALİMANI**

**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



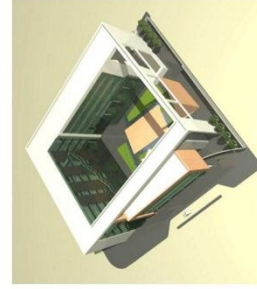
2003

Müellifler: **MURAT TABANLIOĞLU**

**TÜRKİYE
NOTERLER BİRLİĞİ
MERKEZ BİNASI**

**TÜRKİYE NOTERLER
BİRLİĞİ**

**ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI**



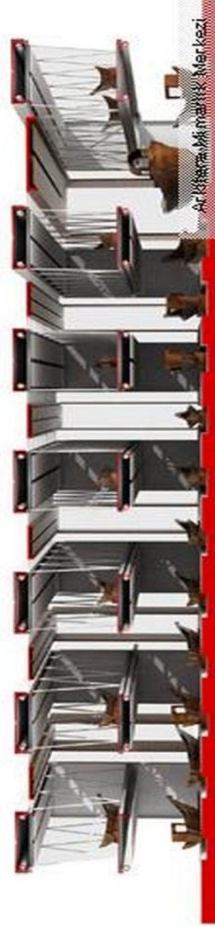
2003

Müellifler: **SELİM VELİOĞLU - UMUT İYİĞÜN - ORKUN ÖZJER - MURAT AKSU**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**İSTANBUL DENİZ
MÜZESİ**

DENİZ
KUVVETLERİ
KOMUTANLIĞI
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

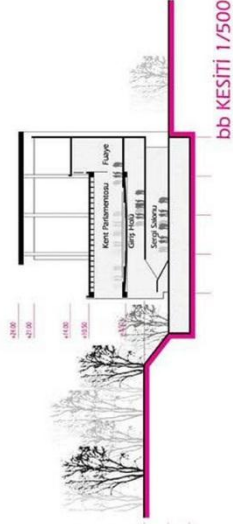


Ar. İhsanullah Marmaracı, Mer. Keski

2005 Müellifler: **MEHMET KÜTÜKCÜOĞLU - ERTUĞ UÇAR - HANDE KÖKSAL**

**MANİSA BELEDİYESİ
HİZMET BİNASI,
TİCARET MERKEZİ
VE KENTSEL
MEKAN**

MANİSA
BELEDİYESİ
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI



bb KESİTİ 1/500

2006 Müellifler: **EVREN BAŞBUĞ - İNANÇ ERAY - CEYHUN BASKIN - ÖZCAN KAYGISIZ**

**TRABZON ESKİ
TEKEL BİNASINI
YENİDEN
CANLADIRMA
PROJESİ**

TRABZON
BELEDİYESİ
ULUSAL
SERBEST
TEK AŞAMALI

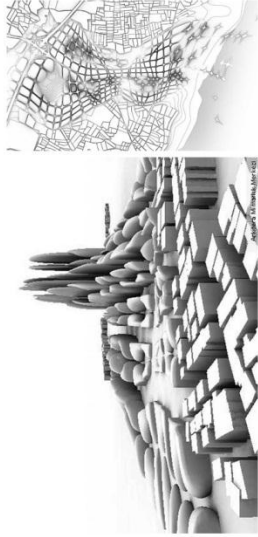


2006 Müellifler: **OZAN ÖZTEPE - EMRE ÖZTEPE - DERYA EKİM ÖZTEPE - ALİ ERAY - ALİ ÇALIŞKAN**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

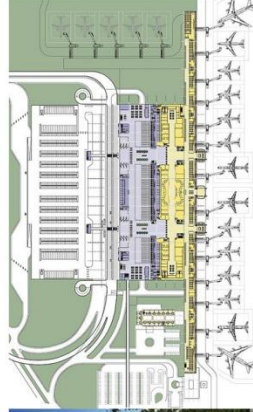
**KARTAL VE
KÜÇÜKÇEKMECE
KENTSEL
DÖNÜŞÜM
PROJELERİ**

**KARTAL VE
KÜÇÜKÇEKMECE
BELEDİYELERİ
ULUSLARARASI
SINIRLI
TEK AŞAMALI**



2006 Müellifler: **ZAHA HADID - KEN YEANG**

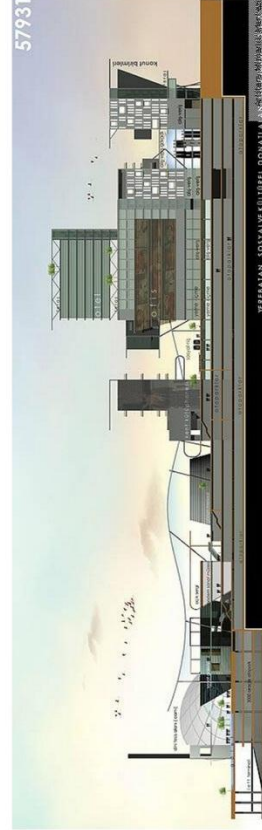
**SABIHA GÖKÇEN
HAVALIMANI
İSTANBUL
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ
ULUSLARARASI
SINIRLI
TEK AŞAMALI**



2007

Müellifler: **DOĞAN TEKELİ - SAMİ SİSA - DİLGÜN SAKLAR - MEHMET EMİN ÇAKIRKAYA - NEDİM SİSA**

**BAŞAKŞEHİR KENT
MERKEZİ TASARIMI
İSTANBUL
METROPOLİTEN
PLANLAMA MERKEZİ
ULUSAL
SERBEST
İKİ KADEMELİ**



2007

Müellifler: **AYHAN USTA - GÜLAY USTA - ALİ KEMAL ŞEREMET - GÜNEŞ ERDEN - CENAP SANCAR - ADEM ALTINTAŞ - BUKET ÖZDEMİR**

**YARIŞMANIN
ADI - İŞVERENİ - TİPİ**

**KAYSERİ İÇ
KALESİNİN
KORUNARAK
KÜLTÜR VE SANAT
ORTAMINA
DÖNÜŞTÜRÜLMESİ**

**KAYSERİ
BELEDİYESİ
ULUSAL
SINIRLI
İKİ KADEMELİ**



2008

Müellifler: **DOĞAN ZAFER ERTÜRK - EMEL BİRER - KADİR UYANIK**

ZORLU CENTER

ZORLU HOLDİNG

**ULUSLARARASI
SINIRLI
TEK AŞAMALI**



2008

Müellifler: **TABANLIOĞLU MİMARLIK**




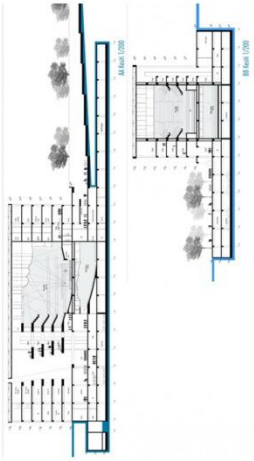

**İSTANBUL HILTON
GARDEN INN HALIÇ**

**AMPLIO GRUBU
ULUSAL
SINIRLI
TEK AŞAMALI**



2009

Müellifler: **YASEMEN SAY ÖZER - NEVZAT OĞUZ ÖZER**

<p>YARIŞMANIN ADI - İŞVERENİ - TİPİ</p>		<p>2010 Müellifler: BERİL SERBES - DİLAN YÜKSEL - EMRE AÇAR - GÜRKAN KAYA - NAZİFE TUĞÇE ONUK</p>
<p>EDİRNE SELİMİYE CAMİİ VE ÇEVRESİ KENTSEL TASARIMI EDİRNE BELEDİYESİ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>		
<p>ZONGULDAK LAVUAR KORUMA ALANI VE ÇEVRESİ ZONGULDAK BELEDİYESİ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>	<p>2010 Müellifler: OKTAN NALBANTOĞLU - UFUK ERTEM - OKAN CAN - TUĞBA AKYOL</p>	
<p>ÇANKAYA BELEDİYESİ ULVİ CEMAL ERKİN KONSER SALONU ÇANKAYA BELEDİYESİ ULUSAL SERBEST TEKAŞAMALI</p>		<p>2010 Müellifler: RAMAZAN AVCI - SEDEN ÇİNASAL ANCI - EVREN BAŞBUĞ</p>

NOT: Tablolarda kullanılan Projelerin Fotoğrafları ve Mimari çizimleri "Yarışmalar Dizini" kitabının belirttiği kaynaklardan ve "arkitera.com" adresinden elde edilmiştir.

TABLO 3.2.7.1.5: 1960 – 1980 Yılları arası açılan Mimari Proje Yarışmalarının Yapı Türlerine göre dağılımından örnekler

2000 - 2010	YAPI TÜRLERİ	YARIŞMA KAZANAN PROJELERDEN ÖRNEKLER
 <p>Yeni Modernizm</p> <p>Sadelik</p> <p>Geometrik</p> <p>Modernizm</p> <p>Sunum Teknikleri Gelişmesi</p> <p>Mimar Sayısındaki Artış</p> <p>Teknoloji</p> <p>Uluslararası Ortam</p> <p>Yenilikçi Yaklaşımlar</p> <p>Aşırı hızlı nüfus artışı</p> <p>Özel Sektörün Mimari Proje Yarışmaları açması</p> <p>Etik Değerlerin aşınımına uğraması</p> <p>Kimlik ve Kişilikten yoksun anarşik yapılaşma</p> <p>İyi örneklerin şehrin dokusu içinde kaybolması</p> <p>Beklenen Deprem</p>		
		
		
		
		

3.2.8. Bölüm Sonuçları








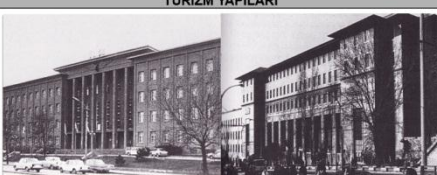


90 yıllık süreçteki yapılaşmada, hem yarışma projelerini, hem de yarışma dışı elde edilen projeleri Yapı Türlerine göre incelediğimizde, yoğunluğun Kamu Yönetim Yapılarında olduğu görülmektedir. Özellikle 80 yıllık yarışmalar tarihine Kamu Yönetim Yapıları damga vurmuştur. Ancak son yıllarda yarışmalara Kentsel Dönüşüm ve Kentsel Tasarım Projeleri, Kamu Yönetim Yapılarından daha fazla konu olmaktadır.

Yapılaşmada ki yoğunluğun türü;

- 1923 – 1930 döneminde her anlamda yeniden yapılaşan bir ülkede, imar faaliyetindeki yoğunluk doğal olarak Kamu Yönetim yapılarındadır.
- 1930 – 1940 döneminde yarışmasız elde edilen yapılarda yoğunluk, Kamu ve Eğitim yapılarında, yarışma ile elde edilen yapılardaki yoğunluk Eğitim yapılarındadır.
- 1940 – 1950 döneminde yarışmasız elde edilen yapılarda yoğunluk, bir önceki dönemde olduğu gibi Kamu ve Eğitim yapılarında, yarışma ile elde edilen yapılardaki yoğunluk Kamu Yönetim Yapılarındadır.
- 1950 – 1960 döneminde yarışmasız elde edilen yapılarda yoğunluk Turizm Yapılarındadır. Bu dönemde yapılan Otellerin ortak özelliği, sanayi ve ticaret olarak güçlenen Ankara, İstanbul, İzmir gibi illerde yapılmış olmalarıdır. Yarışma ile elde edilen yapılardaki yoğunluk Kamu Yönetim Yapıları ve Büro – Ticaret – Sanayi Yapılarındadır.
- 1960 – 1980 döneminde yarışmasız elde edilen yapılarda yoğunluk Kamu Yönetim Yapıları ve Büro – Ticaret – Sanayi Yapılarındadır. Yarışma ile elde edilen yapılardaki yoğunluk Kamu Yönetim Yapıları ve Eğitim Yapılarındadır.
- 1980 – 2000 döneminde yarışmasız elde edilen yapılarda yoğunluk Büro – Ticaret – Sanayi Yapılarındadır. Yarışma ile elde edilen yapılardaki yoğunluk Kamu Yönetim Yapılarındadır.
- 2000 – 2010 döneminde yarışmasız elde edilen yapılarda yoğunluk bir önceki dönemde olduğu gibi Büro – Ticaret – Sanayi Yapılarındadır. Yarışma ile elde edilen projelerdeki yoğunluk Kentsel Dönüşüm ve Kentsel Tasarım Projelerindedir.

90 yıllık süreçte; Türkiye'deki imar faaliyetinin dönüşümünü izleyebilmek ve aynı zamanda yarışmasız elde edilen projelerle, yarışma ile elde edilen projeler arasındaki ilişkiyi daha net gözlemleyebilmek için, dönemlere ait özellikleri taşıyan, 90 yıllık yapılaşmadaki yoğunluğun haritası niteliğinde, karşılaştırma imkânı sağlayan tablo oluşturulmuştur. (bkz. Tablo 3.2.8.1)

TABLO 3.2.8.1: Dönemlerdeki Yapım Etkinliğinin Yapı Türlerine göre yoğunluğu

	YARIŞMA DIŞI ELDE EDİLEN PROJELER	YARIŞMA İLE ELDE EDİLEN PROJELER
2000 - 2010	 BÜRO - TİCARET - SANAYİ YAPILARI	 KENTSEL DÖNÜŞÜM VE KENTSEL TASARIM PROJELERİ
1980 - 2000	 BÜRO - TİCARET - SANAYİ YAPILARI	 KAMU YÖNETİM YAPILARI
1960 - 1980	 KAMU YÖNETİM YAPILARI ve BÜRO - TİCARET - SANAYİ YAPILARI	 KAMU YÖNETİM YAPILARI ve EĞİTİM YAPILARI
1950 - 1960	 TURİZM YAPILARI	 KAMU YÖNETİM YAPILARI ve BÜRO - TİCARET - SANAYİ YAPILARI
1940 - 1950	 KAMU YÖNETİM YAPILARI ve EĞİTİM YAPILARI	 KAMU YÖNETİM YAPILARI
1930 - 1940	 KAMU YÖNETİM YAPILARI ve EĞİTİM YAPILARI	 EĞİTİM YAPILARI
1923 - 1930	 KAMU YÖNETİM YAPILARI	

4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Erken Cumhuriyet Döneminde, ülke yeniden yapılandığı için kısa zamanda çok fazla kamu yapısı, hem yarışma ile hem de yarışma dışı elde edilmiştir. Bu nedenle, yarışmalar günümüze kıyasla ülke yapılaşmasında daha etkin rol almış, ülke mimarlığının çağa ayak uydurması için gerekli süreci hızlandırmıştır.

1950 yılına kadar bir kısım “Konut Yapıları” dışında yapılaşmanın tamamını üstlenen devlete, 50’li yıllarda küreselleşmenin etkisi, savaş sonrası hareketlilik ve serbest piyasa ekonomisinin etkisiyle güçlenen özel sektör katılmıştır. Fakat özel sektörün katkısı geçmiş 20 yıllık dönemi etkileyen ve şekillendiren “Mimari Proje Yarışmaları” yoluyla değil, kurulan özel mimari bürolar yoluyla olmuştur. 50’li yıllarda yarışma projeleri ile yarışma dışı elde edilen projeler arasındaki farklılığın fazla hissedilmemesinin nedeni, ülkedeki mimar kadrosunun sınırlı olduğu ve yarışmaya girenlerle, büro sahibi mimarların birbirlerinden farklı olmadıkları söylenebilir.

50’li yıllarda yarışmalara duyulan ilginin azalması fazla hissedilmemiştir, fakat daha sonraki yıllarda mimar sayısındaki artış, nüfus artışı, dolayısıyla yapı talebinin artması, yarışmaya konu olan yapı türlerinin kısıtlı kalmasına sebep olmuştur. 1960 – 1980 yılları arasına bakıldığında en fazla yarışma açılan dönem olarak görülmek ile birlikte yarışma kazanan projelerin uygulanma oranı düşüktür, bu dönemde mimarların özel sektöre yönelmelerinin nedeni yarışmaların uygulama alanı bulamamasından kaynaklanmış olabilir.

80’li yılların mimari özelliği olan çeşitlilik, yarışma projeleri ile yarışma dışı elde edilen projeler arasındaki farklılıklarla hissedilir.

Son yıllarda yarışma projeleri ile yarışma dışı elde edilen projeler arasında farklar daha fazla hissedilmektedir. Tablolardan da izleneceği gibi öncelikle yarışmalara konu olan yapı türleri farklılaşmıştır. Bunun nedenlerinden biri özel sektörün kullandığı büyük ölçekli ticari yapılar için yarışma açmaması, yarışma açılrsa dahi davetli yapılması, diğeri ise yarışma projelerinde belli bir tutum sergilenmesi, fakat yarışma dışı elde edilen projelerde geçiciliğin, imaj değerinin ve rant kaygısının olduğu görülmektedir.

Çalışmanın ileriki aşamalarında Dünya’daki mimarlık ortamı aynı yöntem ile analiz edilerek, ülke mimarlığının Dünya’daki yeri belgelerle tartışılabilir.

KAYNAKLAR

Akın, G., 20. Yüzyıl Türkiye Mimarlığı Üzerine, Mimarlık, Sayı:328, 2006, s:53 – 61

Alsaç, Ü., "İkinci Ulusal Mimarlık Dönemi", Modern Türk Mimarlığı 1900 – 1980, ed. Holod, R. – Evin, A. – Özkan, S., TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, 2007, s:97 – 108

Arkitekt, Sayı:1 – 2, 1935, s:1 – 60

Arkitekt, Sayı:6, 1935, s:171 - 178

Arkitekt, Sayı:10, 1935, s:287 – 294

Arkitekt, Sayı:10 - 11, 1936, s:284 - 288

Arkitekt, Sayı: 2, 1937, s:41 – 56

Arkitekt, Sayı:12, 1937, s:331 – 336

Arkitekt, Sayı:5 - 6, 1937, s:136 – 147

Arkitekt, Sayı:1, 1938, s:16 – 20

Arkitekt, Sayı:2, 1938, s:43 – 56

Arkitekt, Sayı:4, 1938, s:99 – 132

Arkitekt, Sayı:3 - 4, 1939, s:65 – 72

Arkitekt, Sayı:7 - 8, 1939, s:164 – 168

Arkitekt, Sayı:7 - 8, 1940, s:150 – 155

Arkitekt, Sayı:1 - 2, 1943, s:1 – 21

Arkitekt, Sayı:5 - 6, 1943, s:107 – 110

Arkitekt, Sayı:3 - 4, 1944, s:52 – 65

Arkitekt, Sayı:7 - 8, 1944, s:154 – 160

Arkitekt, Sayı:7 - 8, 1945, s:143 – 157

Arkitekt, Sayı:9 - 10, 1945, s:195 – 199

Arkitekt, Sayı:1 - 2, 1946, s:25 – 31

Arkitekt, Sayı:5 - 6, 1946, s:104 – 109

Arkitekt, Sayı:1 - 2, 1947, s:18 – 26

Arkitekt, Sayı:3 - 4, 1947, s:66 – 69

Arkitekt, Sayı:7 - 8, 1947, s:170 – 175

Arkitekt, Sayı:11 - 12, 1947, s:255 – 273

Arkitekt, Sayı:9 - 12, 1948, s:195 – 201

Arkitekt, Sayı:7 - 10, 1949, s:179 – 194

Arkitekt, Sayı:11 - 12, 1949, s:213 – 222

Arkitekt, Sayı:5 - 6, 1953, s:71 – 88

Arkitekt, Sayı:1, 1955, s:12 – 16

Arkitekt, Sayı:4, 1955, s:167 – 177

Arkitekt, Sayı:1, 1956, s:34 – 44

Arkitekt, Sayı:3 - 4, 1956, s:109 – 113

Arkitekt, Sayı:2, 1957, s:63 – 68

Arkitekt, Sayı:4, 1957, s:154 – 156

Arkitekt, Sayı:1, 1959, s:18 – 24

Arkitekt, Sayı:2, 1959, s:45 – 52

Arkitekt, Sayı:3, 1959, s:88 – 93

Arkitekt, Sayı:2, 1960, s:76 – 88

Arkitekt, Sayı:3, 1960, s:122 – 132

Arkitekt, Sayı:4, 1961, s:133 – 162

Arkitekt, Sayı:3, 1962, s:101 – 109

Arkitekt, Sayı:1, 1963, s:18 – 20, 21 – 29

Arkitekt, Sayı:2, 1963, s:63 – 66

Arkitekt, Sayı:4, 1963, s:170 – 185

Arkitekt, Sayı:4, 1964, s:162 – 174

Arkitekt, Sayı:3-4, 1965, s:108 – 109

Arkitekt, Sayı:3, 1966, s:109 – 115

Arkitekt, Sayı:4, 1966, s:197 – 200

Arkitekt, Sayı:3, 1967, s:128 – 135

Arkitekt, Sayı:1, 1969, s:33 – 43

Arkitekt, Sayı:3, 1970, s:142 – 147

Arkitekt, Sayı:4, 1974, s:187 – 192

Arkitekt, Sayı:5, 1991, s:57 – 65

Arkitekt, Sayı:6, 1991, s:53 – 58

Arredemento Mimarlık, Sayı:7-8, 1997, s:96 - 98

Arredemento Mimarlık, Sayı:6, 2001, s:78 - 83

Aygün, M., Tarihsel Dönemekte Proje Yarışmaları, Mimarlık, Sayı:32, 2004, s:28

Batur, A., “A Concise History: Arcitecture in Turkey during the 20th Century”, TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, İstanbul, 2005

Batur, A., “1925 – 1950 Döneminde Türkiye Mimarlığı”, 75 Yılda Değişen Kent ve Mimarlık, ed. Sey Y., Tarih Vakfı Yayınları, 1998, s:209 – 234,

Batur, A., “Modern Olmak: Bir Cumhuriyet Mimarlığı Arayışı”, Modern Türk Mimarlığı 1900 – 1980, ed. Holod, R. – Evin, A. – Özkan, S., TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, 2007, s:69 - 96

Bozdoğan, S., Modernizm ve Ulusun İnşaası, Metis Yayınları, İstanbul, 2002

Forum: Yarışmalar Üzerine Çok Yönlü Bir Tartışma, Mimarlık, Sayı: 320, 2004, s: 37 - 45

Hasol, D., 80. Yılda Cumhuriyet Dönemi Mimarlığına Bir Bakış, Yapı, Sayı: 265, 2003, s:49 – 54

Hazan, Y., Paylaşımçı Rekabet, Tol Dergisi, Sayı:8, Yıl: 2010, s:58 – 61

Karabey, H. – Köknar, S., Yarışmaları Tartışırken, Mimarlık, Sayı: 320, 2004, s:46 - 51

Korkmaz, T., “80’ler ve 90’lar Vitrinde Yaşamak”, 2000’lerde Türkiye’de Mimarlık: Söylem ve Uygulamalar, ed. Korkmaz, T. Ankara, TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, 2007, s: 1 – 7,

Kortan E., Son Yüzyılda Dünya ve Türk Mimarlığında ki Gelişmeler, Mimari Akımlar 1, İstanbul, YEM Yayınları, 1996, s:46 – 53

Mimar, Sayı:1, 1932, s:41

Mimar, Sayı:2, 1933, s:48 – 49

Mimar, Sayı:5, 1933, s:131 – 153

Mimar, Sayı:3, 1934, s:71 – 16

Mimar, Sayı:4, 1934, s:105 - 120

Mimar, Sayı:7, 1934, s:195 – 202

Mimarlık, Sayı:5-6, 1952, s:29 – 31

Mimarlık, Sayı:3, 1964, s:25 – 29

Mimarlık, Sayı:6, 1965, s:14 – 21

Mimarlık, Sayı:5, 1966, s:19 - 25

Mimarlık, Sayı:7, 1967, s:15 – 25

Mimarlık, Sayı:2, 1968, s:28 – 30, 31 – 38

Mimarlık, Sayı:11, 1970, s:34 – 42

Mimarlık, Sayı:3, 1972, s:33 - 39

Mimarlık, Sayı:4, 1972, s:43 – 48

Mimarlık, Sayı:5, 1973, s:28 - 30

Mimarlık, Sayı:3, 1974, s:29 – 31

Mimarlık, Sayı:6, 1975, s:23 – 49

Mimarlık, Sayı:4, 1977, s:65 – 71

Mimarlık, Sayı:1, 1980, s:53 – 58

Mimarlık, Sayı:10, 1981, s:2 – 23

Mimarlık, Sayı:8-9, 1981, s:2 – 48

Mimarlık, Sayı:7, 1985, s:32 – 35

Mimarlık, Sayı:1, 1987, s:63 – 74

Mimarlık, Sayı:2, 1987, s:34 – 35, 42 – 43

Mimarlık, Sayı:3, 1987, s:54 – 55

Mimarlık, Sayı:1, 1988, s:22 – 23

Mimarlık, Sayı:5, 1989, s:70 – 80

Mimarlık, Sayı:6, 1989, s:51 – 52

Mimarlık, Sayı:2, 1991, s:55 – 62

Mimarlık, Sayı:3, 1993, s:42 – 44

Mimarlık, Sayı:2, 1994, s:34 – 40

Mimarlık, Sayı:9, 1994, s:47 – 50

Mimarlık, Sayı:1, 1996, s:25 – 45

Mimarlık, Sayı:10, 1998, s:16 – 20

Mimarlık, Sayı:10, 2001, s:22 – 38

Mimarlık ve Eğitim Kurultayı V, Ankara, TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, 2010

Sayar, Y., Türkiye’de Mimari Proje Yarışmaları 1930 – 2000 Bir Değerlendirme, Mimarlık, Sayı:320, 2004, s:29 – 36

Sey, Y., “Yeni Vatandaşların Barındırılması: Konut Politikaları ve Toplu Konut”, Modern Türk Mimarlığı 1900 – 1980, ed. Holod, R. – Evin, A. – Özkan, S., TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, 2007, s:157 – 181

Sempozyum Ulusal Mimarlık Yarışmaları 1 – 2, Ankara, TMMOB Mimarlar Odası, 2010

Tanyeli, U., “1950’lerden bu yana Mimari Paradigmaların değişimi ve Reel Mimarlık”, 75 Yılda Değişen Kent ve Mimarlık, ed. Sey, Y., Tarih Vakfı Yayınları, 1998, s: 235 – 254,

Tapan, M., Cumhuriyet Dönemi Mimarlığında Etik Üzerine Bir Değerlendirme, Mimarist, Sayı: 3, 2004, s:93 - 95

Tapan, M., “Uluslararası Üslup: Mimarlıkta Liberalizm”, Modern Türk Mimarlığı 1900 – 1980, ed. Holod, R. – Evin, A. – Özkan, S., TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, 2007, s:109 – 122

Uysal, M., Kamu Binalarını Elde Etme Aracı olarak Mimari Proje Yarışmalarının Değişimi: Konya Örneği, Yapı, Sayı: 347, 2010, s:56 – 62

Vanlı, Ş., 20. Yüzyıl Mimarlığı, Ankara, Vanlı Mimarlık Vakfı Yayınları, 2006

Yarışmalar Dizini, Ankara, TMMOB Mimarlar Odası, 2004

Yücel, A., “Çoğulculuk iş başında: Türkiye’nin Bugünkü Mimarlık Manzarası”, Modern Türk Mimarlığı 1900 – 1980, ed. Holod, R. – Evin, A. – Özkan, S., TMMOB Mimarlar Odası Yayınları, Ankara, 2007, s:123 – 156

EKLER

Ek 1: Toplam Yarışma Sayısının 10 Yıllık Periyotlara ve Yapı Türlerine göre dağılımı

YILLAR YAPI TÜRLERİ	1930 - 1939	1940 - 1949	1950 - 1959	1960 - 1969	1970 - 1979	1980 - 1989	1990 - 1999	2000 - 2010	TOPLAM
	KAMU YÖNETİM YAPILARI	6	10	18	32	35	30	13	27
EĞİTİM YAPILARI	8	9	11	48	19	10	5	8	118
KÜLTÜR - SANAT YAPILARI	3	3	2	9	1	7	13	8	46
BÜRO TİCARET SANAYİ YAPILARI	7	7	18	18	8	9	19	10	96
ULAŞIM YAPILARI	1	1	1	1	1	4	6	3	18
TURİZM YAPILARI	4	3	4	1	1	1	-	-	14
KONUT YAPILARI	3	6	5	3	2	1	-	2	22
ANIT - ANITMEZAR YAPILARI	1	5	5	6	7	8	8	4	44
SAĞLIK YAPILARI	-	-	5	30	15	5	16	-	71
SPOR YAPILARI	-	4	2	3	1	-	1	1	12
DİNİ YAPILAR	-	1	1	-	1	-	-	1	4
KENTSEL DÖNÜŞÜM KENTSEL TASARIM PROJELERİ	-	-	-	1	3	8	6	37	55
TOPLAM	33	49	72	152	94	83	87	101	671

Ek 2: Toplam Yarışma Sayısının açıldığı Kentlere göre dağılımı

ADANA	18	GİRESUN	1	SAMSUN	12
ADİYAMAN	1	GÜMÜŞHANE	1	SIİRT	
AFYON	1	HAKKARİ		SİNOP	1
AĞRI		HATAY	1	SİVAS	6
AMASYA		ISPARTA	3	TEKİRDAĞ	1
ANKARA	164	MERSİN	4	TOKAT	3
ANTALYA	26	İSTANBUL	120	TRABZON	17
ARTVİN	1	İZMİR	46	TUNCELİ	
AYDIN	5	KARS	2	ŞANLIURFA	4
BALIKESİR	3	KASTAMONU	2	UŞAK	
BİLECİK	1	KAYSERİ	8	VAN	2
BİNGÖL	1	KIRKLARELİ	1	YOZGAT	3
BİTLİS	3	KIRŞEHİR	2	ZONGULDAK	11
BOLU	2	KOCAELİ	6	AKSARAY	
BURDUR		KONYA	9	BAYBURT	1
BURSA	20	KÜTAHYA	3	KARAMAN	
ÇANAKKALE	6	MALATYA	2	KIRIKKALE	
ÇANKIRI	1	MANİSA	2	BATMAN	
ÇORUM	1	KAHRAMANMARAŞ	2	ŞIRNAK	
DENİZLİ	5	MARDİN	2	BARTIN	
DİYARBAKIR	5	MUĞLA	5	ARDAHAN	
EDİRNE	4	MUŞ	2	İĞDIR	
ELAZIĞ	5	NEVŞEHİR	2	YALOVA	2
ERZİNCAN	2	NİĞDE	1	KARABÜK	1
ERZURUM	14	ORDU	2	KİLİS	
ESKİŞEHİR	7	RİZE		OSMANİYE	1
GAZİANTEP	7	SAKARYA	1	DÜZCE	2

Ek 3: 1930 – 2010 yılları arası açılan Mimari proje Yarışmaları

1930

- Bursa Belediyesi Hal Binası

1931

- Elazığ Belediyesi Sinema Salonu
- Sanayi ve Maadin Bankası

1932

- _____

1933

- Ankara Polis ve Jandarma Mektebi
- Ankara Sergi Evi Binası
- Zonguldak Halkevi Binası

1934

- 16 Mart Şehitleri Abidesi ve Konservatuar Binası
- Ankara'da Hususi bir Apartman
- Çocuk Esirgeme Kurumu Ankara Himaye-i Etfal Apartmanı
- Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti (Başbakanlık) Binası
- Sümerbank Binası
- Tokat Atatürk Heykeli
- Yalova Termal Otel

1935

- Halkevi Trakya Göçmen Evleri
- İller Bankası Binası
- İstanbul Adliye Binası
- İstanbul Konservatuar ve Tiyatro Binası
- Yozgat Terzili Kaplıcası Otel Binası
- Yürükali Plajı

1936

- Çocuk Esirgeme Kurumu Apartman, Sinema, Havuz, Gazino ve Garaj Binası
- İstanbul Limanı Galata Yolcu Salonu Binası
- İzmir Fuarı İnhisar Pavyonu
- Samsun Halkevi Binası

1937

- Bursa Halkevi Binası
- İzmir Aşamemnun Kaplıcaları Otel Binası
- İzmir Hal Santrali Binası
- Kayseri Mezbaha ve Pastırmahane Binası
- Lüleburgaz Belediyesi Sinema, Otel, Gazino Binası

1938

- Akhisar Belediyesi Binası
- Kadıköy Halkevi
- Sivas Halkevi
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Binası

1939

- Samsun Merkez Bankası Binası

1930 – 1939 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ YAPI TÜRLERİNE GÖRE ANALİZİ

A: KAMU YÖNETİM YAPILARI : 6 Yarışma

B: EĞİTİM YAPILARI : 8 Yarışma

C: KÜLTÜR VE SANAT YAPILARI : 3 Yarışma

D: SANAYİ VE TİCARET YAPILARI : 7 Yarışma

E: ULAŞIM YAPILARI : 1 Yarışma
F: TURİZM YAPILARI : 4 Yarışma
G: KONUT YAPILARI : 3 Yarışma
H: ANIT VE ANIT MEZAR YAPILARI : 1 Yarışma
I: SAĞLIK YAPILARI : YOK
J: SPOR YAPILARI : YOK
K: DİNİ YAPILAR : YOK
L: KENTSEL DÖNÜŞÜM VE KENTSEL TASARIM PROJELERİ : YOK

1940 1949 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARI

1940

- Ankara Polis Koleji Binası
- Köy Enstitüleri Binaları
- Köy Okulları Binaları

1941

- Anıtkabir

1942

- Ankara Hasanoğlan Köy Enstitüsü Binası

1943

- Ankara Otomatik Telefon Santral Binası
- Çanakkale Halkevi Binası
- Ereğli İvriz Köy Enstitüsü Binası
- Taksim İnönü Abidesi Kaidesi
- Yıldızeli Pamukpınar Köy Enstitüsü Binası
- Yozgat Spor Alanı
- Zonguldak Şehir Oteli

1944

- Adana Belediye Sarayı
- Adana Numune Evleri
- Adana Şehir Oteli
- Çanakkale Zafer ve Meçhul Asker Anıtı
- İlköğretim Evleri

1945

- Adana Adalet Sarayı Binası
- Ankara Sinema ve Gazino (Apartman Bloğu) Binası
- Ankara'da Sinema – Otel Binası
- Erzurum Devlet Demiryolları Müdürlüğü İşletme Toplantı Binası ve Memur Evleri Mahallesi
- Gaziantep Ticaret ve Sanayi Odası Binası
- Haymana Otel Termal ve Halk Hamamı
- İstanbul Radyo Evi Binası
- Malatya Spor Alanı
- Mersin Spor Alanı
- Orman Umum Müdürlüğü Binası

1946

- Ankara Teknik Üniversitesi Fizik ve Kimya Fakülteleri Binası
- Ereğli Kömürleri İşletmesi İşçi Evleri
- Eskişehir Gar Binası
- İstanbul Açık hava Tiyatrosu
- Konya'da Sinema ve Tiyatro Binası
- Sivas Kongre Anıtı
- Trabzon Sergi Evi

1947

- Ankara Belediyesi Ticaret Evi
- Ankara Kapalı Spor Salonu

- Ankara Yenişehir Camii
- İstanbul Adalet Sarayı (1. lik Ödülü Verilmemiş)
- İstanbul Üniversitesi Hukuk ve Ekonomi Fakülteleri Ek Binalar
- Karaköy'de Alemdar Kardeşler Büro Binası

1948

- Ankara İller Kooperatifi Ev Projeleri
- İstanbul Belediyesi Harbiye İki No'lu Park Gazinosu
- İzmit Belediye Binası İle Otel

1949

- Ankara Belediyesi Ucuz Evler
- Bursa Süleyman Çelebi Kabri
- Emlak Bankası Ucuz Evleri
- Gaziantep Ticaret Odası
- İstanbul Adalet Sarayı
- İstanbul Vakıf İş Hanı

1940 – 1949 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ YAPI TÜRLERİNE GÖRE ANALİZİ

- A: KAMU YÖNETİM YAPILARI : 10 Yarışma
 B: EĞİTİM YAPILARI : 9 Yarışma
 C: KÜLTÜR VE SANAT YAPILARI : 3 Yarışma
 D: SANAYİ VE TİCARET YAPILARI : 7 Yarışma
 E: ULAŞIM YAPILARI : 1 Yarışma
 F: TURİZM YAPILARI : 3 Yarışma
 G: KONUT YAPILARI : 6 Yarışma
 H: ANIT VE ANIT MEZAR YAPILARI : 5 Yarışma
 I: SAĞLIK YAPILARI : YOK
 J: SPOR YAPILARI : 4 Yarışma
 K: DİNİ YAPILAR : YOK
 L: KENTSEL DÖNÜŞÜM VE KENTSEL TASARIM PROJELERİ : YOK

1950 – 1959 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARI

1950

- Ankara Şehir Oteli Binası
- Emekli Sandığı İdare Binası
- Eskişehir Ucuz Ev Tipi
- Garanti Bankası Banka Binası
- İşçi Sigortaları Genel Müdürlük Binası
- T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi Binası

1951

- Çankaya'da Atatürk Heykeli Kaidesi
- Dış Memleketlerde Yapılacak Şehitlikler Anıtı
- Guraba Hastanesi Ortopedi ve Psikiyatri Pavyonları
- İstanbul Askeri Müze Binası
- İstanbul Belediyesi İlkokul Binası
- İşçi Sigortaları Sanatoryumu Binası
- Mithat Paşa Anıt Mezarı
- Sanatçı Cemal Nadir Güler Anıt Mezarı
- Türk Ticaret Bankası İzmir Şube Binası
- Ziraat Bankası Şube ve Ajans Tip Planları 1. Proje Yarışması
- Ziraat Bankası Şube ve Ajans Tip Planları 2. Proje Yarışması

1952

- Anadolu Kulübü Büyükkada Otel Binası
- İstanbul Emniyet Hanı
- Yeşilköy Havameydanı Binası

1953

- Eskişehir Devlet Hastanesi
- İstanbul Belediye Sarayı
- İzmir Kültür Park Spor ve Sergi Sarayı
- Ulus Meydanı İş Hanı Binası

1954

- _____

1955

- Ankara Belediyesi Mağaza Binası
- Ankara Esnafı Kooperatifi Çarşı ve İş Hanı
- Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Ek Binası
- Elazığ Hükümet Konağı
- Erzurum Atatürk Üniversitesi
- İstanbul Kapalı Çarşı Tesisleri
- İzmir Konak Sitesi
- İzmir PTT Binası
- Karayolları Genel Müdürlüğü
- Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü
- Sakarya Hükümet Konağı
- Türk Ticaret Bankası Emekli Sandığı Adana Şubesi
- Türkiye İş Bankası Anafartalar İş Hanı
- Türkiye İş Bankası Galatasaray Şubesi

1956

- Ankara Kapalı Çarşı Sitesi
- Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi
- Brüksel Sergisi Türkiye Pavyonu
- Eskişehir Porsuk Oteli
- Tarabya Yapı Kooperatifleri
- Türk Dil Kurumu Binası

1957

- 25.000 Kişilik Cebeci Sahası
- Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ev Ekonomisi Binası
- Çankaya Okul Sitesi
- Gaziantep Devlet Hastanesi
- Gaziantep Harp Anıtı ve Şehitler Abidesi
- Kocatepe Camii
- Konya Belediye Binası
- Konya Koleji
- Kooperatifler Sarayı
- Modern Çarşı
- T.C. Emekli Sandığı Unkapanı Tesisleri

1958

- Adana Devlet Hastanesi
- Adıyaman Hükümet Konağı
- Ankara Cebeci PTT Santral Binası
- Bitlis Hükümet Konağı
- Diyarbakır Koleji
- İnhisarlar Genel Müdürlüğü
- İstanbul Manifatura ve Kumaşçılar Çarşısı
- İstanbul Moda Koleji
- Kırşehir Hükümet Konağı
- Urfa Hükümet Konağı

1959

- Cebeci Yüksek Öğrenim Yurdu
- Ankara Kızılay Sitesi
- Ege Üniversitesi Kampüsü
- İstanbul Harbiye Kışlası ve Civarının Tanzimi

- Maliye Sitesi
- Samsun Koleji
- Taksim'de Turistik Otel Binası

1950 – 1959 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ YAPI TÜRLERİNE GÖRE ANALİZİ

- A: KAMU YÖNETİM YAPILARI : 18 Yarışma
 B: EĞİTİM YAPILARI : 11 Yarışma
 C: KÜLTÜR VE SANAT YAPILARI : 2 Yarışma
 D: SANAYİ VE TİCARET YAPILARI : 18 Yarışma
 E: ULAŞIM YAPILARI : 1 Yarışma
 F: TURİZM YAPILARI : 4 Yarışma
 G: KONUT YAPILARI : 5 Yarışma
 H: ANIT VE ANIT MEZAR YAPILARI : 5 Yarışma
 I: SAĞLIK YAPILARI : 5 Yarışma
 J: SPOR YAPILARI : 2 Yarışma
 K: DİNİ YAPILAR : 1 Yarışma
 L: KENTSEL DÖNÜŞÜM VE KENTSEL TASARIM PROJELERİ : YOK

1960 – 1969 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARI

1960

- Ankara Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Kültür ve Dinlenme Merkezi
- Ankara Üniversitesi ve Yüksek Okullar Talebe Yurdu
- Aydın Hükümet Konağı
- Eminönü Çarşısı, Büro ve Depo Tesisleri
- İstanbul Manifaturacılar Çarşısı
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Kampüsü
- Lefkoşa Türk Kız Lisesi
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- Türk Standartları Enstitüsü Merkez Binası ve Laboratuvarları
- Vakıf Guraba Hastanesi

1961

- Adana Sosyal Sigortalar Kurumu Hastanesi
- Adana Vakıf İş Hanı ve Çarşısı Binası
- Ankara Atatürk İlköğretmen Okulu
- Ankara Atom Araştırma Merkezi
- Ankara Ev Ekonomisi ve Tarım Okulu
- Ankara Kurtuluş Hürriyet Anıtı
- Ankara Test ve Araştırma Eğitsel Araçları Geliştirme Merkezleri Milli Eğitim Bakanlığına ait Araştırma Binaları Grubu
- Bursa D.S.İ. 1. Bölge Tesisleri
- Bursa İşçi Hastanesi
- Bursa Kapalı Spor Salonu
- Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Hastanesi
- Elazığ Teknik Okulu
- Ereğli Demir Çelik Fabrikaları Sitesi
- Erzincan Erkek Teknik Tarım Okulu
- Malatya Erkek Teknik Tarım Okulu
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi
- Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Binası
- Yalova Bağ-Bahçe Araştırma Enstitüsü

1962

- Adana Devlet Hastanesi
- Adana İşçi Hastanesi
- Adana Yüzme Havuzu
- Ankara Belediyesi Çankaya Botanik Parkı Turistik Tesisleri
- Ankara Erkek Teknik Öğretmen Okulu
- Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisi

- Ankara Kulübü Apartman, Çarşı, Sinema Tesisleri
- Ankara Şeker Araştırma Enstitüsü
- Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi Ek Binası
- Denizli Kız Öğrenci Ziraat ve Ev Ekonomisi Okulu
- Devler Su İşleri Genel Müdürlüğü
- Dumlupınar Zafer Anıtı ve Tesisleri
- Karadeniz Teknik Üniversitesi
- Küçükçekmece Atom Araştırma Laboratuvarı
- Mardin Teknik Bahçivanlık Okulu
- Milli Eğitim Bakanlığı
- New York Dünya Fuarı Türkiye Pavyonu
- Süreyya Paşa Sanatoryumu
- Trabzon Teknik Bahçivanlık Okulu
- T.C. Yeni Delhi Büyükelçiliği

1963

- Beyoğlu İşçi Hastanesi
- Ege Üniversitesi Fen Fakültesi
- Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi
- İstanbul Ticaret Odaları
- İşçi Sigortaları Kurumu Göztepe Hastanesi
- İzmir 22 Mayıs Meydanı Çarşı ve İşhanı Binaları
- İzmir Ticaret Odası Oteli
- Milli Eğitim Bakanlığı İzmir Teknik Okulu
- Sivas Belediye Sitesi
- T.C. Bonn Büyükelçiliği
- T.C. Kabil Büyükelçiliği
- T.C. Lefkoşe Büyükelçiliği
- T.C. Lizbon Büyükelçiliği
- Zeytinburnu Merkezefendi Öğrenci Yurdu
- Zonguldak İşçi Hastanesi

1964

- Antalya Bölge Müzesi
- Edirne Hükümet Konağı
- İstanbul Beykoz Ortaokulu
- İzmir Bornova Deneme Öğretmen Okulu
- T.C. Emekli Sandığı Ankara Stad, Otel, Sinema Tesisleri
- T.C. İslamabad Büyükelçiliği
- T.C. Merkez Bankası Kayseri Şubesi

1965

- Denizli Atatürk Anıtı
- Emin Onat Kabri
- İstanbul Beyoğlu İlk Yardım Hastanesi
- İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi
- Kayseri Belediyesi Şehirlerarası Otobüs Terminali
- İzmir Agamemnon Sıcak Su Tedavi Merkezi
- Orta Doğu Teknik Üniversitesi Atatürk Anıtı
- Tokat Belediye Sitesi
- Türkiye Halk Bankası Genel Müdürlüğü

1966

- Erzurum Yönetici Merkez Düzenlemesi ve Belediye Sitesi
- İmar ve İskân Bakanlığı Yapı Malzemesi Araştırma Laboratuvarı ve Mesken Deneme İstasyonu
- İstanbul Şişli Çocuk Hastanesi
- İzmir Belediye Sarayı
- SSK İzmir Konak Tesisleri
- T.C. Brezilya Büyükelçiliği
- T.C. Emekli Sandığı İstanbul Maçka Oteli
- T.C. Varşova Büyükelçiliği
- Unkapanı Çarşı, Antrepo, Büro Kompleksi

1967

- Anafartalar Çarşısı
- Ankara Polis Eğitim Sitesi
- Ankara Refik Saydam Merkez Hıfzıssıhha Enstitüsü
- Ankara Sivil Savunma Koleji İdare ve Eğitim Tesisleri
- Ankara Tandoğan Silahlı Kuvvetleri Öğrenci Yurdu
- Ankara Ulus Meydanı Çarşısı ve Büro Binaları
- Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrenim Hastanesi
- Antalya Fuar ve Eğlence Sitesi
- Başbakanlık İstanbul Bölge Binası
- Erzurum Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Araştırma Hastanesi
- Erzurum Devlet Hastanesi Kadın Doğum, Çocuk Servisleri
- Fatih Anıtı
- Isparta Eğirdir Kemik Hastalıkları Hastanesi
- İstanbul Ayazoğlu Harp Akademileri İkinci Etabı
- İstanbul Harbiye Askeri Müzesi
- İstanbul Harbiye Orduevi Sitesi
- İstanbul 1. Ordu Karargâh Tesisleri
- İstanbul Teknik Üniversitesi Kampüsü Zooloji Bahçeleri Rekreasyon Tesisleri ve bir Yurt Binası
- İzmit Devlet Hastanesi
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Makine ve Elektronik Fakülteleri
- Pamukbank Galatasaray Şubesi
- Tarım Meslek Okulları
- Tokat Devlet Hastanesi
- Zonguldak Kız İlköğretim Okulu
- Zonguldak Teknik Okulu

1968

- Ankara Numune Hastanesi
- Artvin Hükümet Konağı
- Bakırköy İhtiyarlık Bakım Yurdu
- Başbakanlık Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı Sitesi
- Çorum Devlet Hastanesi
- Diyarbakır Devlet Hastanesi
- İstanbul Kongre Binası
- İstanbul Reklam Sitesi
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Akademik Merkezi
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Spor ve Sosyal Tesisleri
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Yer Bilimleri ve Orman Fakültesi
- Kars Hükümet Konağı
- Muş Göğüs Hastalıkları Hastanesi
- Ordu Göğüs Hastalıkları Hastanesi
- Samsun Göğüs Hastalıkları Hastanesi
- Sayıştay İlave Binası
- Side Turistik Yerleşme Planı
- T.C. Beyrut Büyükelçiliği
- T.C. Cakarta Büyükelçiliği
- T.C. Sofya Büyükelçiliği
- Trabzon Göğüs Hastalıkları Hastanesi
- Zonguldak Toplum Polisi Sitesi

1969

- Adana Ruh Sağlığı Sitesi
- Adana Kültür Sitesi
- Ankara DGSA ve Devlet Konservatuarı
- Ankara Milli Kütüphane Binası
- Ankara Ortopedik Sakat Çocuklar Okulu
- Bolu Kültür Sitesi
- Edirne Kırkpınar Er Meydanı
- EXPO'70 Japonya – Osaka Dünya Sergisi Türkiye Pavyonu
- İstanbul Eğitim Enstitüsü
- İzmir DGSA ve Konservatuarı
- İzmir İhtiyarlar Bakım Yurdu

- İzmir Rehabilitasyon Merkezi
- İzmir Toplum Polisi Sitesi
- Kastamonu Göğüs Hastalıkları Hastanesi
- Trabzon Eğitim Enstitüsü
- Türkiye Kızılay Demeği Genel Merkezi

1960 – 1969 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ YAPI TÜRLERİNE GÖRE ANALİZİ

- A: KAMU YÖNETİM YAPILARI : 32 Yarışma
 B: EĞİTİM YAPILARI : 48 Yarışma
 C: KÜLTÜR VE SANAT YAPILARI : 9 Yarışma
 D: SANAYİ VE TİCARET YAPILARI : 18 Yarışma
 E: ULAŞIM YAPILARI : 1 Yarışma
 F: TURİZM YAPILARI : 1 Yarışma
 G: KONUT YAPILARI : 3 Yarışma
 H: ANIT VE ANIT MEZAR YAPILARI : 6 Yarışma
 I: SAĞLIK YAPILARI : 30 Yarışma
 J: SPOR YAPILARI : 3 Yarışma
 K: DİNİ YAPILAR : 1 Yarışma
 L: KENTSEL DÖNÜŞÜM VE KENTSEL TASARIM PROJELERİ : 1 Yarışma

1970 – 1979 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARI

1970

- Ankara Bahçelievler Kız Sanat Enstitüsü ve Ankara Kız Sanat Öğretmen Okulu
- Ankara Gölbaşı Ruh Sağlığı Sitesi
- Ankara Telekomünikasyon Binası
- Ankara 1000 Kişilik Toplum Polis Sitesi
- Conkbayırı Mehmetçik Parkı Anıtı ve Parkı
- Diyarbakır Ziya Gökalp(Dicle) Üniversitesi Kampüsü
- İstanbul Demirbaş Çarşısı
- İstanbul Ticaret Sarayı
- Niğde Devlet Hastanesi

1971

- Ankara Devlet Arşivi Sitesi
- Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Ek Tesisleri
- Ayvalık Cunda Tatil Köyü
- Edirne Kapıkule Sınır Kapısı Gümrük Tesisleri
- Erzurum Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesi ve Temel Bilimler Yabancı Diller Yüksek Okulu
- Gümüşhane Hükümet Konağı
- Güven Sigorta Genel Müdürlük Binası
- İmran Öktem Kabri
- İstanbul Adli Tıp Enstitüsü
- İstanbul Bakırköy Ruh Sağlığı Sitesi
- İstanbul Yedikule Sağlık Sitesi
- Mersin Devlet Hastanesi
- Samsun Belediye Binası ve Genel Hizmet Tesisleri

1972

- Adana Karataş Turizm Planlaması
- Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Cebeci Hastanesi Reorganizasyonu ve Merkez Polikliniği
- Bursa Tıp Fakültesi
- Erzurum Atatürk Üniversitesi 200 Kişilik Laborant ve Tıbbi Teknisyen Okulu ve Dış Hekimliği Fakültesi
- Erzurum Atatürk Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Yüksekokulu
- Erzurum Atatürk Üniversitesi Ziraat Teknolojisi ve Ev Ekonomisi Binası
- Hatay Hükümet Konağı
- İçişleri Bakanlığı
- İstanbul Cevizli Onkoloji Hastanesi
- İzmir Hükümet Konağı

- Kocaeli Hükümet Konağı
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Araştırma Hastanesi
- T.C. Vakıflar Bankası T.A.O. Genel Müdürlüğü
- Yapı Kredi Bankası Mensupları Yardım ve Emekli Sandığı Vakfı Apartmanı

1973

- Akşehir Nasrettin Hoca Türbesi ve Çevre Düzenlemesi
- Ankara Adliye Sarayı
- Ankara Sarayköy Çocuk Bakım ve Yetiştirme Yurdu
- Antalya Hükümet Konağı
- Bandırma Sahil Şeridi Turistik Düzenlemesi
- Cumhurbaşkanlığı Resepsiyon Salonu
- Erzurum Atatürk Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
- Kıbrıs Lefkoşa Türk Cemaat Meclisi ve Tiyatro Binası
- Kütahya Hükümet Konağı
- Muş Malazgirt Zafer Anıtı
- Samsun 19 Mayıs Atatürk Anıtı
- Samsun Diyanet Sitesi
- Samsun Subaşı Meydanı Yer altı Çarşısı
- Sinop Hükümet Konağı
- Sivas Hükümet Konağı
- Sosyal Sigortalar Kurumu Kızılay Tesisleri
- T.C. Merkez Bankası İdare Merkezi
- T.C. Merkez Bankası Van Şubesi ve Lojmanları

1974

- Ankara Onkoloji Hastanesi
- Antalya Turizm ve Otelcilik Meslek Lisesi
- Ege Üniversitesi Rektörlüğü Akademik Merkez Sitesi
- Elazığ Hükümet Konağı
- Kırşehir Devlet Hastanesi
- Pamucak Mevkii Turistik Planlaması
- Trabzon Kemik Hastalıkları Hastanesi
- T.C. Merkez Bankası İzmir Şubesi
- Türkiye Kömür İşletmeleri

1975

- Ankara Geri Zekâlılar Bakım ve Eğitim Merkezi
- Bingöl Hükümet Konağı
- Çankırı Hükümet Konağı
- Çaykur Genel Müdürlüğü ve Sosyal Tesisleri
- Erzurum Atatürk Üniversitesi Akademik Merkezi
- Erzurum Atatürk Üniversitesi Spor Salonu ve Kapalı Yüzme Havuzu
- Erzurum Atatürk Üniversitesi Yemekhanesi
- Hava Kuvvetleri Karargâh Binası
- İstanbul Zeytinburnu 12.500 Kişilik Kapalı Spor Salonu
- Kütahya Devlet Hastanesi
- SSK Büyüyeabilen Tıp Hastane

1976

- İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi
- Kıbrıs Özgürlük Anıtı
- T.C. Merkez Bankası Konya Şubesi
- Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlük Tesisleri

1977

- Ankara Belediyesi Sular İdaresi
- SSK Etlik Genel Müdürlük Tesisleri
- Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Ankara Etimesgut Eğitim Merkezi
- Urfa Devler Su İşleri XV. Bölge Tesisleri
- Yeşilköy Havameydanı

1978

- Ankara Emniyet Genel Müdürlüğü
- **Aydın Devlet Hastanesi**
- Bayındırlık Bakanlığı Genel Müdürlüğü
- Denizli Belediye Sarayı
- **Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları Anonim Ortaklığı Yönetim Binası**

1979

- Ankara Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı Sosyal Tesisleri
- İstanbul Emniyet Müdürlüğü
- T.B.M.M. Atatürk Anıtı
- T.B.M.M. Binalarında Ek Cumhuriyet Senatosu Binası
- Trabzon Hükümet Konağı
- **Yapı Kredi Bankası Osmanbey Şubesi**

1970 – 1979 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ YAPI TÜRLERİNE GÖRE ANALİZİ

A: KAMU YÖNETİM YAPILARI : 35 Yarışma

B: **EĞİTİM YAPILARI** : 19 Yarışma

C: **KÜLTÜR VE SANAT YAPILARI** : 1 Yarışma

D: **SANAYİ VE TİCARET YAPILARI** : 8 Yarışma

E: **ULAŞIM YAPILARI** : 1 Yarışma

F: **TURİZM YAPILARI** : 1 Yarışma

G: **KONUT YAPILARI** : 2 Yarışma

H: ANIT VE ANIT MEZAR YAPILARI : 7 Yarışma

I: **SAĞLIK YAPILARI** : 15 Yarışma

J: **SPOR YAPILARI** : 1 Yarışma

K: **DİNİ YAPILAR** : 1 Yarışma

L: **KENTSEL DÖNÜŞÜM VE KENTSEL TASARIM PROJELERİ** : 3 Yarışma

1980 – 1989 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARI

1980

- Afyon Hükümet Konağı
- Erzurum Hükümet Konağı
- **Oyak Tandoğan Tesisleri**

1981

- Anayasa Mahkemesi
- **Ankara Kızılay Tesisleri**
- **Atatürk Kültür Merkezi**
- Başbakanlık ve Bağlı Kuruluşlar; Dışişleri, İmar İskân Bakanlıkları
- Eskişehir Fuarı ve Dinlence Eğlence Kültür Alanları Kentsel Tasarımı
- Gecekondu Önleme Bölgeleri ve Geri Kalmış Yörelerde Kiralık Konut
- **Isparta Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi Kampüsü**
- **İstanbul Yüksek Denizcilik Okulu**

1982

- **Akdeniz Atatürk Kültür Parkı Düzenlemesi**
- Ankara TRT Sitesi
- Milli Savunma Bakanlığı Devlet Mezarlığı

1983

- **Ankara Devlet Mahallesi**
- Antalya Adliye Sarayı
- **Antalya Tıp Fakültesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi**
- Cumhurbaşkanlığı Hizmet Binası
- Çalışma Bakanlığı Binası
- İzmir Aliağa Hükümet Konağı
- İzmir Atatürk Ormanı Zafer Anıtı ve Çevre Düzenlemesi
- **İzmir Devlet Opera Binası**

- Nevşehir Hükümet Konağı
- Samsun Hükümet Konağı
- Türk Halk Bankası Genel Müdürlüğü

1984

- Yaşlılar Huzurevi Projesi
- Adana Kültür Merkezi Projesi
- Anayasa Mahkemesi Binası
- Aydın 2.Hükümet Konağı
- Aydın Kuşadası Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi
- Çanakkale Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Kabatepe Sembolik Şehitliği
- Emniyet Genel Müdürlüğü Söke–Didim Eğitim Tesisleri
- Eskişehir Kültür Tesisleri
- Gaziantep Hükümet Konağı
- İlçe Tipi Hükümet Konağı Proje Yarışması
- İstanbul Gaziosmanpaşa Hükümet Konağı
- İstanbul Maçka Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi Ek Tesisleri
- İzmir Basmaahane Turizm ve Ticaret Merkezi
- Mardin Hükümet Konağı
- Mersin Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi
- Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Hizmet Binası
- Samsun Devlet Hastanesi Reorganizasyonu ve Tevsii
- T.C. İslamabad Büyükelçiliği
- T.C. Merkez Bankası Kambiyo Şubesi
- Zonguldak Hükümet Konağı

1985

- Adana Beş Ocak Meydanı Yer altı Kuyumcular Çarşısı ve İnönü Parkı Yer altı Otoparkı ile Çevre Düzenlemesi
- Ankara Büyükşehir Belediye Sarayı
- Ankara Esenboğa Havalimanı Üst Yapı Tesisleri
- Ankara Gölbaşı Polis Okulu Ek Tesisleri
- Ankara Polis Akademisi Kampüsü
- Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali ve Çevre Düzenlemesi
- ASKİ Genel Müdürlüğü
- Başbakanlık Toplu Konut ve Kamu Ortaklı İdaresi Başkanlığı Hizmet Binası
- Batıkent Gençlik ve Toplum Merkezi ile İslam Kültür Merkezi
- Bolu Devlet Hastanesi
- Erzincan Hükümet Konağı
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yenikapı Kültür ve Eğlence Parkı Kent Tasarımı
- İstanbul Çamlıca Dinlenme Merkezi ve Rekreasyon Alanı
- İstanbul Milli Reasürans Genel Müdürlüğü
- İzmir Bornova Fen Lisesi
- Tuzla Deniz Harp Okulu Atatürk Anıtı ve Anıtsal Çevre Düzenlemesi

1986

- Adana Hükümet Konağı
- Altındağ Belediye Sarayı ve Çevre Düzenlemesi
- Altındağ Belediyesi Otobüs Terminali Tesisleri
- Bursa Adliye Binası
- Elazığ El Sanatları Atölyeleri ve Fuar Alanı Düzenlemesi
- Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası
- Giresun Hükümet Konağı
- Osmanlı Bankası Türkiye Personeli Emekli ve Yardım Sandığı Vakfı Silivri 2. Konut ve Turizm Tesisleri
- Samsun Belediyesi Ticaret Merkezi - SAMSUN

1987

- Antalya Toptancı Hal Kompleksi
- Bursa Şehirlerarası Otobüs Terminali
- İstanbul Taksim Meydanı Kentsel Tasarımı
- Ruhi Su Mezarı Fikir Projesi
- Trabzon Belediyesi Şehir Anıtları

1988

- Bayburtlu Şair Zihni Anısına Anıt Çeşme Fikir Projesi
- **M.S.B. Maslak Askeri Hastanesi**
- **Petrol Ofisi A.Ş. Genel Müdürlüğü Satış ve Servis İstasyonu Tip Proje Yarışması**
- **İstanbul Beyazıt Meydanı Kentsel Tasarımı**
- **Şişecam Yönetim ve İş Merkezi**

1989

- Celal Bayar Anıt Mezarı ile Yakın ve Uzak Çevre Düzenlemesi
- **EXPO'92 Sevilla Dünya Sergisi Türkiye Pavyonu**
- **Kuşadası Belediyesi Ticaret ve Sosyal Tesisleri**

1980 – 1989 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ YAPI TÜRLERİNE GÖRE ANALİZİ

- A: KAMU YÖNETİM YAPILARI : 30 Yarışma
B: **EĞİTİM YAPILARI** : 10 Yarışma
C: **KÜLTÜR VE SANAT YAPILARI** : 7 Yarışma
D: **SANAYİ VE TİCARET YAPILARI** : 9 Yarışma
E: **ULAŞIM YAPILARI** : 4 Yarışma
F: **TURİZM YAPILARI** : 1 Yarışma
G: **KONUT YAPILARI** : 1 Yarışma
H: ANIT VE ANIT MEZAR YAPILARI : 8 Yarışma
I: **SAĞLIK YAPILARI** : 5 Yarışma
J: **SPOR YAPILARI** : YOK
K: **DİNİ YAPILAR** : YOK
L: **KENTSEL DÖNÜŞÜM VE KENTSEL TASARIM PROJELERİ** : 8 Yarışma

1990 – 1999 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARI

1990

- Bağ – Kur Genel Müdürlük Sitesi
- Behice Boran Anıt Mezar Fikir Projesi
- İstanbul Bakırköy Adalet Binaları
- **İstanbul Beşiktaş Meydanı ve Çevresi Kentsel Tasarımı**
- **İzmir Büyükşehir Belediyesi İzmir Fuarı Kültürpark Çevre Düzenlemesi Fuar Kompleksi**
- **Şanlıurfa Devlet Hastanesi**
- T.C. Merkez Bankası Trabzon Şube Binası
- **Kadıköy Belediyesi Selamiçeşme Parkı Düzenlemesi Fikir Proje Yarışması**
- **Vakıfbank Sosyal Tesisleri ve Bilgi İşlem Merkezi**
- Yılmaz Güney için Anıt Mezar

1991

- **Ahlat Selçuklu Kültür Merkezi**
- **Ankara Büyükşehir Belediyesi Büfe Tipleri Tasarımı**
- **Antalya Havalimanı Dış Hatlar Terminali**
- **Düzce İş Merkezi**
- İnsan Hakları Anıt Heykeli
- Kayseri Koca Sinan Belediyesi Hizmet Tesisleri
- Kayseri Melikgazi Belediyesi Hizmet Binası
- **Konya Mevlana Kültür Merkezi**

1992

- **Ankara Çocuk Hastanesi**
- **Ankara Ulus Tarihi Kent Merkezi Saraçlar Çarşısı**
- **Antalya Kale Kapısı İş Merkezi**
- **Atatürk Kültür Merkezi Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası Konser Salonu ve Koro Çalışma Binaları**
- Aydın Belediye Sarayı ve Çevre Düzenlemesi
- Bursa Hükümet Konağı
- **Darüşşafaka Cemiyeti Yakacık Huzurevi**
- **Denizli Belediyesi İncilipınar Kültürparkı ve Kültür Sitesi**
- **Eczacıbaşı Topluluğu İş Merkezi**

- Fethiye Belediyesi Rant Tesisleri
- Fethiye Belediyesi Sosyal ve Kültür Tesisleri
- Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Merkezi Tıp Proje Yarışması
- Göz Hastanesi Tıp Proje Yarışması
- İstanbul Ümraniye Northern Elektrik Telekomünikasyon Fabrikası Kapalı Spor Salonu ve Sosyal Kulübü
- Kütahya Belediyesi Alışveriş Merkezi ve Sosyal Tesisleri Kompleksi
- Ruh Sağlığı ve Rehabilitasyon Merkezi Tıp Proje Yarışması
- TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Antalya Şubesi
- TMMOB Mimarlar Odası Antalya Şubesi
- T.C. Kültür Bakanlığı Nevşehir Hacı Bektaş-ı Veli Kültür Merkezi

1993

- Ankara Merkezi İş Alanı Planlama ve Geliştirme Proje Yarışması
- Basın Şehitleri Anıtı
- Demokrasi Şehitleri Anıtı
- Devlet Hastanesi Tıp Proje Yarışması
- GAP Kültür ve Sanat Merkezi
- Gaziantep Yapı Sektörü Merkezi
- Kadıköy Hükümet Konağı
- İzmir – Buca Doğum ve Çocuk Bakımevi
- Konya Onkoloji Hastanesi
- Laiklik Anıtı
- Mayadrom Çarşısı ve Ofis Kompleksi
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı Binası
- Söğüt Ertuğrul Gazi Kültür ve Çevre Düzenlemesi

1994

- Karşıyaka Zübeyde Hanım Kültür ve Sanat Merkezi
- Marmaris Höyüktepe Kültür Merkezi
- Sivas'ta Yakılan Aydınlar için Anıt Mezar Fikir Projesi
- Tariş Genel Müdürlüğü Hizmet Binası
- Yıldız Teknik Üniversitesi Havuzlu Bahçe Açık Alan Düzenlemesi

1995

- Abdi İbrahim İlaç Sanayi Hadımköy Tesisleri
- Ankara Kongre ve Kültür Merkezi
- Ankara Trafik Hastanesi
- Bosna Hersek Anıtı
- Çankaya Belediyesi Hizmet Binası ve Çevre Düzenlemesi
- Devlet Hastanesi Tıp Proje Yarışması
- Harran Üniversitesi
- İstanbul Gaziosmanpaşa Devlet Hastanesi
- Kastamonu Guatr Merkezi
- Konya Göğüs Hastalıkları Hastanesi
- Samsun Onkoloji Hastanesi
- Tekirdağ Devlet Hastanesi

1996

- Atatürk Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminali
- Bursa Yıldırım Belediyesi Kültür Merkezi
- Trabzon Belediyesi Hizmet Binası
- Türk Eczacıları Birliği (TEB) Sosyal ve Kültürel Tesisleri
- Bağcılar Meydan Düzenlemesi ve Kentsel Tasarımı

1997

- Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Bina Kompleksi
- Bursa Uluslar Arası Fuar Alanı, Kongre Kültür Merkezi ve Konaklama Tesisleri
- EBSO Center
- Derince Belediye Sarayı Alışveriş Merkezi, Büro Kompleksi ve Çevre Düzenlemesi
- Konya Selçuklu Cemile Düzel Kız Meslek Lisesi
- T.B.M.M Milletvekili Çalışma Binası
- T.C. Merkez Bankası İstanbul Hizmet Binası

- TED Ankara Koleji Kampüsü
- Uluslararası Kongre ve Kültür Merkezi

1998

- Esenboğa Havalimanı Yeni İç – Dış Hatlar Terminal Binası ve Katlı Otopark
- Adnan Menderes Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası ve Katlı Otopark
- İTKİP Teknopark Projesi
- Milas – Bodrum Havalimanı Dış Hatlar Terminali
- TED Ankara Koleji Yerleşkesi

1999

- Ankara Esenboğa Çimento Müstahsilleri Birliği Yönetim Binası Kongre Oteli ve Kongre Salonu
- Dalaman Havalimanı Proje Yarışması

1990 – 1999 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ YAPI TÜRLERİNE GÖRE ANALİZİ

- A: KAMU YÖNETİM YAPILARI : 13 Yarışma
 B: EĞİTİM YAPILARI : 5 Yarışma
 C: KÜLTÜR VE SANAT YAPILARI : 13 Yarışma
 D: SANAYİ VE TİCARET YAPILARI : 19 Yarışma
 E: ULAŞIM YAPILARI : 6 Yarışma
 F: TURİZM YAPILARI : YOK
 G: KONUT YAPILARI : YOK
 H: ANIT VE ANIT MEZAR YAPILARI : 8 Yarışma
 I: SAĞLIK YAPILARI : 16 Yarışma
 J: SPOR YAPILARI : 1 Yarışma
 K: DİNİ YAPILAR : YOK
 L: KENTSEL DÖNÜŞÜM VE KENTSEL TASARIM PROJELERİ : 6 Yarışma

2000 – 2010 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARI

2000

- Ankara Büyükşehir Belediyesi Belediye Başkanlık Sarayı ile Ticari ve Sosyal Tesisleri
- Milli Reasürans T.A.Ş. Çok Katlı Otomatik Otopark Binası
- Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri Birlikleri Merkez Birliği Binası

2001

- Ankara Gölbaşı Özel Koruma Bölgesi Bölge Parkı ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım ve Peyzaj Proje Yarışması
- Antalya Sobacılar Çarşısı Yenileme, Geliştirme ve İş Merkezi
- Bursa Kültür Park ve Çevresinin Planlama ve Tasarımı
- Çevre Bakanlığı Hizmet Binası
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kadıköy Meydanı Haydarpaşa – Harem Çevresi Kentsel Tasarımı
- İzmir Liman Bölgesi Kentsel Tasarım Fikir Yarışması

2002

- Antalya Altın Portakal Film Müzesi
- Antalya Tarihsel Karaalioğlu Park Belediye Binası ve Çevresi Kentsel Tasarım ve Koruma Projesi
- Depreme Uyarlı Yerleşmeler Fikir Proje Yarışması
- İstanbul Teknik Üniversitesi Evi
- Kuşulu Park ve Yakın Çevresi
- Yalvaç Kent Meydanı Düzenlemesi

2003

- Bodrum Havaalanı

- Ankara Büyükşehir Belediyesi 50. Yıl Parkı ve Şehitler Anıtı Kompleksi
- Ankara Büyükşehir Belediyesi Osmanlı İmparatorluğu'nun 700.yıl Kuruluş Yıldönümü Anıt Kompleksi ve Parkı
- İstanbul Kozmetik Fabrikası ve Büro Binası
- İzmir Konak Belediyesi Yeşilyurt Spor Kompleksi
- ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampüsü, Kampüs Yönetim Binası, Kütüphane, Bilgi İşlem Merkezi
- Sinpaş A.Ş. Proje Yarışması
- Türkiye Noterler Birliği Merkez Binası ve Kültürel Sosyal Tesisler

2004

- Pananos Plajı Kentsel Tasarımı

2005

- Konyaaltı Belediyesi Kent Meydanı Kentsel Fikir Proje Yarışması
- Mimarlar Odası 50.Yıl Parkı Proje Yarışması
- Diyarbakır Yenişehir Hizmet Binası Yarışması
- Van Beşyol Meydanı ve Çevresi Kentsel Tasarım Yarışması
- Gebze Tarihi Kent Merkezi Kentsel Tasarım Fikir Proje Yarışması
- Antalya Kent Merkezi Doğu Garajı ve Halk Pazarı Alanı Düzenlemesi Mimari Proje Yarışması
- İstanbul Deniz Müzesi Ulusal Mimari Proje Yarışması
- İstanbul Pendik Belediyesi Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması
- T.C. Merkez Bankası Bursa Şubesi ve Lojman Binası Proje Yarışması
- İstanbul İl Genel Meclisi ve İl Özel İdaresi Hizmet Binası Ulusal Mimarlık Yarışması

2006

- Bursa Yıldırım Belediyesi Kaplıkaya Rekreasyon Vadisi Kentsel Tasarım ve Mimari Proje Yarışması
- Karabük Belediyesi Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması
- Bursa Santral Garaj Kent Meydanı Mimari ve Kentsel Planlama Proje Yarışması
- Beylikdüzü Cumhuriyet Caddesi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Yarışması
- Manisa Belediyesi Hizmet Binası, Ticaret Merkezi ve Kentsel Mekan Düzenleme Yarışması
- Kartal ve Küçükçekmece Kentsel Dönüşüm Projeleri
- İzmir Konak Belediyesi Uzundere Rekreasyon Vadisi Proje Yarışması
- Ünye Belediyesi Kent Meydanı Yunus Emre Parkı Kentsel Tasarım Proje Yarışması
- Serik Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Bölgesel Mimari Proje Yarışması
- Bursa Kızıyakup Kent Parkı Kentsel Tasarım ve Mimari Proje Yarışması
- Balıkesir Çamlık Kentsel ve Mimari Tasarım Ulusal Proje Yarışması
- Trabzon Eski Tekel Binasını Yeniden Canlandırma Mimari Proje Yarışması
- Kahramanmaraş Belediye Başkanlığı Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması
- TBMM Kütüphane – Araştırma Merkezi Arşiv Binası ve Genel Sekreterlik Hizmet Binası Yapı Kompleksi ile Ziyaretçi Kabul Binası Mimari Proje Yarışması
- T.C. MSB Savunma Sanayii Müsteşarlığı Yeni Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması
- Varsak Belediyesi Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması

2007

- Dicle Vadisi Peyzaj Planlama Kentsel Tasarım ve Mimari Proje Yarışması
- Maltepe Bölge Parkı Fikir Projesi Yarışması
- Ulucanlar Merkez Kapalı Cezaevi Ulusal Fikir Yarışması
- Antalya Büyükşehir Belediyesi Konyaaltı Doğa ve Kültür Parkı Alanı Mimari ve Çevre Düzenleme Proje Yarışması
- Başakşehir Kent Merkezi 2 Kademeli Ulusal Kentsel Tasarım Yarışması
- Sabiha Gökçen Havalimanı
- Eskişehir Ticaret Odası Hizmet Binası, Fuar – Sergi ve Kongre Merkezi, Sosyal Tesisleri Ulusal Mimari Proje Yarışması
- Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü Değerlendirme Projesi Ulusal Fikir Yarışması

2008

- Üçüncü Bin Yılda Yaşayan Osmanlı Köyü Cumalıkızık Fikir Proje Yarışması
- Mülkiyetler Birliği Vakfı Mülkiye Sitesi Merkez Binası Çağrılı Yarışması
- Kahramanmaraş Kültür Parkı Ulusal Mimari Proje Yarışması

- Adana Büyükşehir Belediyesi Ziyapaşa Mahallesi Mimar Sinan Parkı Kesimi Kentsel Tasarım Ulusal Proje Yarışması
- ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampüsü 3. Yurt Kompleksi Davetli Yarışması
- ODTÜ Merkez Araştırma Binası Davetli Mimari Tasarım Yarışması
- Yozgat Belediye Başkanlığı Ticaret, Kültür ve Sanat Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması
- Fethiye Belediyesi Alışveriş ve Yaşam Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması
- Danıştay Başkanlığı Hizmet Binası Mimari Proje Yarışması
- Dışişleri Bakanlığı Kongre Merkezi Binası Mimari Proje Yarışması
- İBB Şehir Tiyatroları Beyoğlu Sahnesi Mimari Proje Yarışması
- İzmir Büyükşehir Belediyesi Kemeraltı Çarşısı, Üst Örtü ve Kent Mobilyaları Ulusal Fikir Yarışması
- Zorlu Center Mimarlık ve Kentsel Tasarım Yarışması
- Küçükçekmece İlçesi Kent Merkezi Ulusal Kentsel Tasarım Proje Yarışması
- Kayseri İç Kalesinin Korunarak Kültür ve Sanat Ortamına Dönüştürülmesi için 2 Kademeli Ulusal Mimarlık Yarışması
- Bitlis Merkez Hükümet Konağı Mimari Proje Yarışması

2009

- Uludağ Milli Parkı 1. ve 2. Gelişim Bölgeleri Peyzaj Planlama, Kentsel Tasarım ve Mimari Proje Yarışması
- Maltepe – Dragos Sanayi Alanları Davetli Mimari Proje Yarışması
- Sarıkamış Harekatı Anma Alanları Fikir Yarışması
- Urla – Çeşme – Karaburun Yarımadası Ulusal Fikir Yarışması
- Denizli Belediyesi Hizmet Binası ve Çevresi Mimari Proje Yarışması
- UİB Otomotiv Anadolu Teknik Lisesi Mimari Avan Proje Yarışması
- İstanbul Kayabaşı Bölgesi için Konut Tasarımı Mimari Fikir Proje Yarışması
- Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Kabatepe Tanıtım Merkezi Fikir Projesi Yarışması
- Denizli Hükümet Konağı Mimari Proje ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Yarışması - DENİZLİ
- Vehbi Koç Vakfı Gölcük Eğitim ve Kültür Merkezi Davetli Mimari Proje Yarışması
- Kadiri Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması
- Yaya Üst Geçitleri Fikir Projesi Yarışması
- Tarsus SEV İlköğretim Okulu Yeni Kampüsü Davetli Mimari Proje Yarışması

2010

- İstanbul Hilton Garden Inn Haliç Davetli Mimari Proje Yarışması -İSTANBUL
- Davutpaşa Ana Giriş Kapısı ve Yakın Çevresi Mimari Proje Yarışması
- Edirne Belediyesi Selimiye Camii ve Çevresi Ulusal Kentsel Tasarım Proje Yarışması
- Camii Mimarisi Üzerine Fikir Yarışması
- Gazipaşa Belediyesi Cebeci Tepesinde Simgesel Yapı Mimari Proje Yarışması
- Zonguldak Lavuar Koruma Alanı ve Çevresi Koruma, Planlama, Kentsel Tasarım ve Peyzaj Düzenleme Proje Yarışması
- ODTÜ Öğrenci Merkezi Binası ve ODTÜ Meydanı Mimari Proje Yarışması
- İzmit Sahili Peyzaj ve Kentsel Tasarım Proje Yarışması
- Düzce Ticaret ve Sanayi Odası Hizmet Binası Ulusal Mimari Proje Yarışması
- İzmir Büyükşehir Belediyesi Opera Binası Mimari Proje Yarışması
- Bornova Belediyesi Yeşilova Höyüğü Ziyaretçi Merkezi Mimari Proje Yarışması
- Çankaya Belediyesi Başkanlık Hizmet Binası, Sanat Merkezi ve Ulvi Cemal Erkin Konser Salonu Ulusal Mimari Proje Yarışması
- Dışişleri Bakanlığı Yerleşkesi Mimari Proje Yarışması

**2000 – 2010 YILLARI ARASI AÇILAN MİMARİ PROJE YARIŞMALARININ
YAPI TÜRLERİNE GÖRE ANALİZİ**

- A: KAMU YÖNETİM YAPILARI : 27 Yarışma
B: EĞİTİM YAPILARI : 8 Yarışma
C: KÜLTÜR VE SANAT YAPILARI : 8 Yarışma
D: SANAYİ VE TİCARET YAPILARI : 10 Yarışma
E: ULAŞIM YAPILARI : 3 Yarışma
F: TURİZM YAPILARI : YOK
G: KONUT YAPILARI : 2 Yarışma
H: ANIT VE ANIT MEZAR YAPILARI : 4 Yarışma
I: SAĞLIK YAPILARI : YOK
J: SPOR YAPILARI : 1 Yarışma
K: DİNİ YAPILAR : 1 Yarışma
L: KENTSEL DÖNÜŞÜM VE KENTSEL TASARIM PROJELERİ : 37 Yarışma

ÖZGEÇMİŞ

1986 yılında İstanbul'da doğdu. Akademik eğitimine İstanbul Kültür Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi'nde başladı. 2004 – 2008 yılları arası Mimarlık Bölümünde Lisans eğitimini tamamladı.

2008 – 2009 akademik yılında İstanbul Kültür Üniversitesi Mimari Tasarım Bölümünde Yüksek Lisans eğitimine başlamıştır.

Katıldığı Yarışmalar;

2010 yılında Edirne Selimiye Camii Çevresi Ulusal Kentsel Tasarım Proje Yarışması.

2010 yılında Zonguldak Lavuar Alanı ve Çevresi Proje Yarışması